

Stjórnartíðindi

1878 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfunduð skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 81, 92, 97, 100, 128, 133-134, og 154-155.

Meiriháttar gallar á bls. 93-94, og 97.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

Í S L A N D

árið 1878.

Deildin B.

Reykjavík.

í prentsmíðju Einars Þórðarsonar.
1878—79.

EFNISYFIRLIT.

STJÓRNARBRJEF OG AUGLÝSINGAR.

	Bls.		Bls.
1877		18.mars25	Ferðaáætlun póstgufuskipanna
22.des.54 R. um lestagjald af vistföngum	48.	1878	21.
handa frakkneskum herskipum		18. — 26	Ferðaáætlun landpóstanna s. á.
1878		18. — 29	Stofnunarskrá fyrir alþýðuskóla í
7.jan.1 L. um kostnað við Brúarvörð 1876	1.	Flensborg	28.
8. — 2 L. um kostnað við Hvítarvörð 1875	2.	20. — 45 L. um fyrirhuguð störf Sveins bú-	
9. — 3 L. um meðlag með sveitarómaga	3.	fræðings Sveinssonar sumarið 1878	41.
9. — 35 R. um prestskyldu af Reynistaðarkl.	32.	22. — 42 L. um læknissetur í Húnavatnssýslu	39.
10. — 36 R. um kirkju á Stykkishólmi	33.	23. — 43 L. um skyldu utanríkisskipa til þess	
10. — 50 R. um embættisvald biskups til að		að koma á Eskifjörð fyr en á	
veita ferðaleyfi og skipa prófata	46.	Seyðisfjörð	39.
11. — 4 L. um lúkningu á gamalli sveitarskuld	4.	26. — 46 L. um heimildarlausa lyffjaverzlun	41.
15. — 5 A. um fjallvegabætur árið 1878	5.	30. — 47 A. um 5 ára þjónustu póstmerki	41.
18. — 10 L. um útbýtingu á styrktarfe handa		30. — 48 L. um styrk til jarðabóta í suður-	
uppgjafaprestum og prestaekkjum	8.	umdöminu	41.
24. — 11 L. um bústaði nokkurra hjeraðslækna	9.	13.apr.61 R. um burtrestur úr lækna skóla	
29. — 37 R. um lán handa prestakalli	33.	sökum drykkjuskapar	62.
29. — 44 R. um lán til að byggja upp Saur-		13. — 62 R. um lán handa prestakalli til	
bøjarkirkju á Hvalfjarðarströnd	40.	tánbóta	63.
30. — 12 L. um útbýtingu styrks til fátæk-		13. — 66 L. um lán til kalkbrennslu	65.
ustu brauða	9.	13. — 63 R. um lán handa Akureyrarkaupstað	
30. — 13 L. um geymslu presta á stjórna-		til kirkjubyggingar og vegagjörða	63.
tíðindum	10.	20. — 55 A. um sóttvarnir gegn bólusótt	48.
4.febr.14 L. um styrk handa amtsbókasafni-		25. — 56 L. um styrk handa barnaskólum á	
inu á Stykkishólmi	10.	Gerðum og Hafnarfirði	48.
5. — 15 L. um alþingiskosningu í Strandasýslu	11.	29. — 67 R. um toll af vínföngum, sem voru	
9. — 51 R. um lán til að afstýra hallæri í		oftalin á tollskrá	65.
Álptaneshreppi	46.	30. — 68 R. um toll af vínföngum, er heyrdur	
9. — 52 R. um afgreiðslugjald frakkneskra		til vistföngum skipverja	65.
fiskiskipa	47.	5.mai 69 L. um fjallvegabætur í Vatnsskarði	65.
11. — 16 L. um styrk til að gefa út rit um		6. — 70 R. um makaskipti á kirkjujörðum	65.
notkun manneldis í harðærum	11.	6. — 71 R. um landsskuldarlínun á þjóðjörð-	
13. — 17 L. um sjerstaka verðlagsskrá fyrir		um í vesturumdöminu	66.
Rangárvallasýslu	11.	15. — 57	Reglugjörð fyrir skattanefndir og
13. — 18 L. um úrskurðarvald sýslunefndar	11.	yfirsattanefndir, sem eiga að	
21. — 53 R. um lestagjald af fiskiskipum og		jafna niður tekjuskatti	49.
toll af miði	47.	16. — 64 L. um óendurgoldinn sveitarstyrk	
23. — 19 L. um kvennaskólann í Reykjavík	11.	sem meinbug á hjónabandi	63.
26. — 38 R. um að hin sjerstaklega lögreglu-		18. — 58	Reglugjörð um virðingu á húsum,
stjórn í kláðamálinu skuli lögð niður	33.	er skatt skal af greiða í landssjóð	57.
28. — 22 L. um form fyrir sveitarsjóðsreikn-		20. — 59 A. um kirkjutund í Reykjavík	59.
ingum	15.	20. — 72 L. um prófdómendur í latneskum	
28. — 49 R. um tilhögun á ferðum póstgufu-		stíl við hinn lærða skóla	66.
skipanna	42.	21. — 65 L. um baðn gegn fjárrekstrum yfir	
6.mars30 L. um galla á stranduppböð	29.	takmörk hins kláðagrunaða svæðis	64.
6. — 31 L. um bøjarsjóðsreikning Reykja-		21. — 73 L. um sölu á fasteign ómaga	67.
vikur 1876	30.	21. — 74 L. um hreppshelgi þurfamanns í sveit,	
12. — 32 L. um styrk handa barnaskólum á		sem var skipt í tvennt	67.
Eyrarbakka og Vatnsleysuströnd	31.	21. — 75 L. um skipting Þingeyjarsýslu og	
15. — 33 L. um kirkjuvísitazfúlaun prófata	31.	Skaptafellssýslu í tvö sýslufjelög	68.
15. — 34 L. um eptirlaun ekkju sira Jóns á Barði	32.	21. — 93 R. um lög um einkarjett	78.

Skammstafanir: R. = Ráðgjafabrjef; L. = Landshöfðingjabrjef; A. = Auglýsing. Talan á undan þessum stöfum, en næst á eptir dagsetningunni sýnir röð brjefanna í tíðindunum.

	Bls.		Bls.
23. — 76 L. um kostnað út af embættisferð hjeraðslæknis	68.	skrá fyrir styrktarsjóð handa þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi	157.
24. — 94 R. um vitagjald af fiskiskipum frá öðrum ríkjum	80.	1. ág. 108 L. um birtingu laga	105.
25. — 95 Leyfisbrjef konungs fyrir legstað á bæ, þar sem hvorki er kirkja nje böenahús	81.	2. — 124 L. um styrk handa únglingum, er nema búfræði í Noregi	121.
25. — 96 R. um lán til kirkjubyggingar	81.	8. — 125 L. um þjónustu Kjalarnesþinga prestakalls	122.
25. — 77 L. um styrk til að veita til sögn í mjólkurverkun	69.	12. — 126 L. um þóknun fyrir til sögn í söng og organsslætti	122.
25. — 78 L. um ferðastyrk handa skólapiptum	69.	13. — 127 L. um laxveiðina í Elliðaáam	122.
28. — 97 L. um lestagjald af fereyskum fiskiskipum	82.	15. — 128 R. um viðgjörð við dómkirkjuna í Reykjavík	123.
6. júní 84 A. um bóluveikina í Holbek	72.	15. — 129 R. um lán úr viðlagasjóði með samþykki ráðgjafans	123.
7. — 98 L. um laun sýslumanna	82.	15. — 130 R. um toll af tóbaki í pappírsvindlum	123.
17. — 99 L. um vegabót á Öxnadalsheiði og yfir Vatnsskarð	83.	31. — 141 L. um styrk til eflingar á sjávarútvegi	135.
20. — 101 L. um hreppshelgi bónda, er ekki hafði þegið af sveit	102.	2. sept. 142 L. um aukatekjur sýslumanna og skrifstofukostnað	135.
20. — 102 L. um vegaboetur á fjallvegnum yfir Bröttubrekku	103.	14. — 143 L. um uppbót á fátökum prestaköllum	136.
20. — 103 L. um bústað hjeraðslæknis á Vopnafirði	103.	17. — 144 L. um skipting á Álptaneshreppi	136.
20. — 104 L. um umsjónarmennsku við hinn lærða skóla	103.	23. — 161 R. um styrktarsjóð handa þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi	158.
20. — 105 L. um prentun dómasafns 1877 og 1878	103.	24. — 164 L. um algjörðan skilnað 3. og 4. bekkis hins lærða skóla	161.
20. — 106 L. um eiðspjall útlendinga	104.	24. — 152 R. um skipti á Eyrarkirkjujörð í Skutulsfirði	151.
20. — 107 L. um burðargjald fyrir póstsendingar viðvikjandi fátækramálum	104.	24. — 153 R. um nýja barnalærdómsbók sjera Helga Hálfðanarsonar	151.
27. — 115 R. um prentun á frumvarpi Jóns Þjeturssonar til landbúnaðarlaga	114.	25. — 154 R. um að leggja niður prestakall og 2 kirkjur	152.
27. — 116 R. um styrktarsjóð suðuramtsins frá 1822	114.	30. — 145 A. um sýsluvegi í vesturamntinu	137.
29. — 109 R. um víxlbrjef fyrir strandmanna kostnaði	105.	30. — 146 A. um sýsluvegi í suðuramntinu	140.
29. — 110 L. um styrk handa kvennaskóla í Skagafirði	106.	11. okt. 162 L. um styrk til að gefa út danska lestrarbók	159.
29. — 111 L. um toll af öli og brennivíni, er flytst á flöskum	106.	14. — 163 L. um að yfirheyra skipbrotsmenn	159.
3. júlí 112 R. um kaup á handrita og bókasafni Jóns Sigurðssonar	106.	16. — 165 L. um innheimtingu á húsaskatti	161.
4. — 140 R. um uppgjöf á skuld sjúkrahússins í Reykjavík til landssjóðs	135.	17. — 166 R. um laun prestsins á Vestmannaeyjum	161.
6. — 113 R. um lán til vatnsveitinga á Staðarbyggðarmýrum	108.	19. — 167 R. um ferðakostnað sýslumanna og uppbóðslaun hreppstjóra	162.
6. — 117 R. um lán til kirkjubyggingar að Lundarbrekku	114.	30. — 168 L. um hvenær tíundarlögin öðlist gildi	163.
12. — 118 R. um lög um fiskiveiðar þegna Danakonungs þeirra, er eigi eru búsettir hjer á landi	115.	4. nóv. 169 R. um lán úr viðlagasjóði	163.
12. — 119 R. um lög um rjettindi hjerlendra kaupmanna	116, 119.	6. — 170 R. um próf í læknisfræði	163.
15. — 122 L. um toll af ölextrakt	121.	6. — 171 R. um útbýtingu stjórnartíðindanna til hreppstjóra	164.
15. — 121 L. um toll af vínföngum með póstskipti	121.	6. — 172 R. um endurskoðun reikninga	164.
25. — 123 L. um aukakosningu til alþingis í Skagafjarðarsýslu	121.	13. — 173 L. um styrk handa barnaskóla á Seltjarnarnesi	164.
30. — 160 Staðfesting konungs á skipulags-		14. — 174 Erindisbrjef fyrir vitavörðinn á Reykjanesi	164.
		22. — 155 A. um, hvenær Reykjanesvitinn komist í fullt gagn	152.
		22. — 156 Ferðaaætlan póstgufuskipanna 1879	153.
		25. — 157 Ferðaaætlan landpóstanna 1879	154.

25. nóv. 158 A.	um göngur Strandasýslu og Þingeyjarsýslupósta	157.
25. — 159 A.	um aukapóstferð frá Hraungerði	157.
29. — 175	Reglur til leiðbeiningar við virðingargjörð á fasteignum, er ætlast er til, að verði veðsettar fyrir lánum úr vidlagasjóði	168.
29. — 176 L.	um innheimtingu vitagjalds	171.
4. des. 177 L.	um skil fyrir aukatekjum	171.
10. — 178 L.	um húsaskatt af torfbœjum	172.
16. — 179 L.	um viðgjörð við dómkirkjuna	172.
20. — 180 L.	um kirkjulegt tímarit	172.

REIKNINGAR.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn biskups.		Bls.
6 3. jan.	Prestaekknasjóðurinn 1877	6.
182 31. des.	Sami sjóður 1878	173.
7 3. jan.	Guttormsgjöf 1877	7.
183 31. des.	Sami sjóður 1878	175.
8 3. jan.	Árgjöld brauða 1877	7.
184 31. des.	Sami sjóður 1878	175.
9 3. jan.	Sjóður fátækra ekkna á norðurlandi, einkum í Hegransþingi 1877	7.
185 31. des.	Sami sjóður 1878	176.
147 1. apr.	Vextirnir af samskotasjóði Jóns Eiríkssonar 1876—77	142.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða og stofnana, sem eru undir stjórn amtmannsins í norður- og austurumdæminu.		Bls.
79 10. marz	Möðruvallaklausturskirkja fardagaárið 1875—76	70.
80 — —	Flateyarkirkja s. á.	70.
81 — —	Munkaþverárklausturskirkja s. á.	71.
82 — —	Búnaðarsjóður norður- og austuramtsins 1876	71.
83 — —	Jökulsárbrúarsjóður í Norður-Múlasýslu s. á.	72.
85 — —	Sjóður Guttorms prófasts Þorsteinssonar s. á.	73.
86 — —	Sjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar s. á.	73.
87 — —	Jóns Sigurðssonar legat fardagaárið 1875—76	74.
88 — —	Gjöf Jóns Sigurðssonar til Vallnahrepps s. á.	75.
89 — —	Styrktarsjóður handa fátökum ekkjum og munaðarlausum börnum í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrar kaupstað 1876	75.
90 — —	Gjald til búnaðarskóla í norður- og austuramtinu 1876	76.
91 — —	Yfirlit yfir efnahag sýslusjóðanna í norður- og austurumdæminu 1876	76.
92 — —	Yfirlit yfir fjárhag Þjóðvegassjóð-	

	anna í norður- og austurumdæminu 1876	77.
120 5. febr.	Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins 1877	117.

Ágrip af reikningum sjóða nokkurra, sem eru undir stjórn amtsráðanna í suðuramtinu og vesturamtinu.		Bls.
131 19. sept.	Jafnaðarsjóður suðuramtsins 1877	124.
132 — —	Jafnaðarsjóður vesturamtsins s. á.	125.
133 — —	Búnaðarskólasjóður suðuramtsins s. á.	125.
— — —	vesturamtsins s. á.	126.
134 — —	Styrktarsjóður þurfandi og maklegra konungslandseta í suðuramtinu s. á.	127.
135 — —	Búnaðarsjóður vesturamtsins s. á.	129.
— — — — —		
136 30. —	Ágrip af sýslusjóðsreikningum í suðuramtinu 1876	—
137 — —	Ágrip af sýslusjóðsreikningum í vesturamtinu 1876	131.
138 17. —	Thorkillii barnaskólasjóður 1877	133.
151 2. —	Styrktarsjóður Christians hins IX. í minningu þúsundára hátíðar Íslands 1877—78.	151.
181 31. des.	Styrktarsjóður handa þeim er bíða tjón af jarðeldi, 1878	173.

LANDSHAGSSKÝRSLUR.

100	Skýrslur um búnaðarhagi á Íslandi í fardögum 1872—1876.	
	í hverri sýslu	84.
	í hverjum hreppi	92.
	Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—75.	
148	III Verðlag á kaupstaðarvörum	143.
149	IV Siglingar	147.
150	V Fastir kaupmenn	150.

VERÐLAGSSKRÁR

frá miðjum maímanúði 1878 til jafnlengdar 1879.		
20	23.febr. í Rangárvallasýslu	12.
21	25. — í Borgarfjarðar Gullbringu og Kjósar Árness og Vestmannaeyjasýslum og Reykjavíkurbæ	14.
23	22. — í Húnavatns og Skagafjarðarsýslum	17.
24	22. — í Eyjafjarðar og Þingeyjarsýslum og í Akureyrar kaupstað	19.
27	22. — í Norðurmúla- og Suðurmúlasýslum	25.
28	18.marz í Austur- og Vestur-Skaptafellssýslum	27.
39	23. — í Mýra Snæfellsness Hnappadals- og Dalasýslum	34.
40	22. — í Barðastrandar- og Strandasýslum	36.
41	23. — í Ísafjarðarsýslu- og Ísafjarðarkaupstað	37.

	Bls.		Bls.
AMTSRÁÐSFUNDASKÝRSLUR.		EMBÆTTASKIPUN, o. fl.	24. 32. 64. 104. 120. 127. 142. 160.
60 10. marz í norður- og austurumdöminu 2. júní 1877	59.	ÓVEITT EMBÆTTI	32. 40. 64. 72. 104. 120. 160.
í norður- og austurumdöminu 25.—30. jan. 1878	60.	HEIÐURSMERKI, LÖGTIGN OG HEIÐURS	
114 9. ág. í suðurumdöminu 18.—20. júní 1878	109.	GJAFIR,	32. 128.
í vesturumdöminu 11.—13. júlí 1878	111.	PRESTAVÍGSLUR	128. 142.
139 30. sept. í suðurumdöminu 14.—16. sept. 1878	134.	AUGLÝSINGAR UM STJÓRNARTÍÐINDI	40. 104. 176.
AUGLÝSINGAR UM NÝÚTKOMIN LÖG,	105. 117. 129.	KONUNGLEGT LEYFISBRJEF	128.
		YFIRSKATTANEFNDIR	128. 142.
		ALÞINGISKOSNING	142.

NAFNAREGISTUR OG ORÐA.

A fgreiðsla fiskiskipa 47.	Bergstaðir pk. 10.	Bæjarfógetaembættið í Reykja- vík 64, 83, 120.
Akraneshreppur 68.	Bergur Jónsson, próf. 24, 128.	C igarrettur 123.
Akureyri lán 63, bókasafn 60, 61, fangahús 60.	Bessastaðahreppur 136.	Clausen etazráð 152.
Álptamýri pk. 10.	Birting laga 105.	D aníel Johnsen, kaupmaður 29.
Alptanesshreppur 46, 136	Biskup: embættisvald 46.	Dómasafn 103.
Alþingisfrumvörp, um einka- rjett 78, um fiskiveiðar Dana og Færeyinga 115, um gufu- skipsferðir 49, um hjerlenda kaupmenn 116, 119.	Bjartmar Kristjánsson, jarð- yrkjum. 112.	Dómkirkjan í Reykjavík, tíund 59, víðgjörð 123, 172.
Alþingiskosningar í Skagafjarð- arsýslu 121, 142, í Stranda- sýslu 11.	Björn Guttormsson 4.	E gill Egilsson 65.
Alþýðuskóli í Hafnarfirði 28.	Blöndudalshólar pk. 10.	Eiðspjall útlendinga 104.
Amtsbókasafn á Akureyri 60, 61, í Stykkishólmi 10.	Bogi Helgason, námspiltur, 111, 121.	Einar B. Guðmundsson, alpm. 121, 135.
Amtsráðsskýrslur 59, 60, 109, 134.	Bogi Pjetursson, læknir 104.	Einar Þórðarson, prentari 103.
Amtsráð: Úrskurðarvald 11, 68.	Bókagjörð: Dómasafn 103, dönsk lestrarbók 159, kirkju- tíðindi 172, landbúnaðar- lagafrumvarp 114, notkun manneldis 11.	Einholdt pk. 10.
Anna Melsteð 61.	Bókasöfn: á Akureyri 60, 61, í Stykkishólmi 10, Jóns Sig- urðssonar 106.	Einkarjettarlög 78.
Arí Arason, kansalliráð 32.	Bólstaðarhlíðahreppur 3.	Eiríkur Kúld, prófastur 81.
Arnarbæli pk. 120, 160.	Bólusetning 109.	Ekknasjóður fyrir Norðurland 7, 176.
Árnessýsla 120, 160.	Bóluveiki 48, 72.	Ellidaár 122.
Árni Gíslason, sýslum. 29.	Borgarfjarðahreppur 4.	Embættismenn, ferðaleyfi 46.
Árni Thorsteinsson, landf. 164.	Brandur Tómasson pr. 33.	Endurskoðun reikninga 164.
Ásar pk. 10, 136.	Brattabrekka 103.	Engihlíðahreppur 102.
Ásgeir Einarsson, dbrm. 32.	Braudaárgjaldssjóður 7, 175.	Ernest & Maria fiskiskip 29.
Ás í Fellum, pk. 40, 64.	Brjámslækur pk. 160.	Evald E. Möller 128.
Atvinnuvegir sjá «Styrktarfje».	Breiðuvíkurlingur pk. 151.	Eyjafjallasveit 114.
Aukatekjur 135, 162, 171.	Brúarárörður 1.	Eyrabakki 31.
Ætllun jafnaðarsjóða 62, 110, 113.	Brýr yfir Þjórsá og Ólvesá 110.	Eyrarsveit 67.
B arðshólmi 32.	Búnaðarfélag suðuramtsins 41.	F angahús á Akureyri 60, Eski- firði 60.
Barnalærdómsbók 151.	Búnaðarsjóðir 71, 129.	Fátækramál, póstgjald 104, ómagaframferi 3, 4, 67.
Barnaskólar: á Eyrarbakka og Vatnsleysuströnd 31, í Garð- inum 48, í Hafnarfirði 28, 48, á Seltjarnarnesi 164.	Búnaðarskólasjóðir 76, 125, 126.	Ferðakostnaður hjerðslæknis 68, 109, skólapilta 69.
	Búnaðarskóli í Noregi 111, 121.	Ferðaleyfi embættismanna 46.
	Búnaðarskýrslur 84.	Fischer kaupmaður 121.
	Bústaðir hjerðslækna 9, 39, 103.	Fiskiveiðar Frakka 47, 80.
		Fjárláði, lögreglustjórn 33, rekstrarbann 64, varðkostn- aður 1, 2, 60.

- Fjallvegir 5, 65, 103.
 Flatey pk. 10.
 Flateyarkirkja 70.
 Flensborg í Hafnarfirði 28, 48.
 Forngripasafnið 172.
 Fossar kirkjujörð 151.
 Frakkar 47, 48, 80.
 Framfersla sveitarómaga 3, 4, 67.
 Friðrik F. Stefánsson, alpm. 142.
 Gangnatakverk 60, 61.
 Gardahreppur 136.
 Gardar á Alptanesi pk. 29.
 Gatnaljósker 30.
 Geir Zoega dbrm. 128.
 Gerðar í Rosmhvalaneshreppi 48.
 Gjafasjóður Guttorms prófasts 73, gjafasjóður Pjeturs sýslumanns 73.
 Gjaldheimtur 171.
 Gjöf Jóns Sigurðssonar 75.
 Grafreitir á bóndajörð 81.
 Grenjaleitir og refaveiðar 109, 112.
 Guðbjartur Jónsson, verzlunarþjónn 142.
 Guðm. Guðmundsson, cand. med. 64.
 Guðm. Hjálmarsson, barnsfaðir 63.
 Guðm. Pálsson, sýslumaður 83, 142, 160.
 Guðfuskipsferðir: áætlun 1878 21, áætlun 1879 153, tilögur alþingis 42, vinfangatollur 121.
 Gullbr. og Kjósarsýsla 64, 120.
 Guttormsgjöf 7, 175.
 Hákon Eyjólfsson á Stafnesi 110.
 Halldór K. Friðriksson, yfirk. 128.
 Hallærislán 46.
 Hallgrímur Sveinsson pr. 172.
 Handritasafn Jóns Sigurðssonar 106.
 Heiðursgjafir 128.
 Heiðursmerki 32.
 Heilbrigðismál, bólusótt 48, 72, bólusetning 109, lyfjaverzlun 41.
 Helgi Hálfðánarson, docent 151.
 Herriðarhöll 1.
 Herskip, vistaföng 48.
 Heyrnar og málleysingar 109.
 Hjarðarholts prestakall 63.
 Hjeradsælknar: Bústaðir 9, 39, 103; ferðakostnaður 68, 109; yfirsetukennsla 62.
 Hjónabönd 63.
 Hjörleifur Guttormsson pr. 64.
 Hjörtur Guðmundsson 102.
 Holbek á Sjalandi 48, 72.
 Hólar og Viðvík pk. 24.
 Hrepphólar pk. 10.
 Hreppi skipt 136.
 Hreppsnefnd 11, 110.
 Hreppstjórar fá stjórnartíðindi 164.
 Húsaskattur 57, 161, 172.
 Húsavík pk. 10.
 Hvaleyrir skólajörð 28.
 Hvammur og Keta pk. 10, 136.
 Hvanneyri pk. 10, 104, 142.
 Hvítarvörður 1875: 2, 1877: 66.
 Ingjaldshólskirkja 31.
 Ísafjardarkaupstaður 67.
 Ísafjardarsýsla 160.
 Ísleifur Gíslason pr. 160.
 Jafnaðarsjóðir amtanna 1, 2, 68, 117, 124, 125.
 Jakob Sveinsson, trjesmiður 123, 172.
 Jarðabætur: fjárlagaveiting 41, 42, 108, verðlaun 112.
 Jarðeldar, styrktarsjóður handa þeim er biða tjón 157, 158, 173, styrktarsjóður suðuramtsins frá 1822, 114.
 Jens Kolbeinsson, sveitarómagi 67.
 Jóh. Lúter Sveinbjarnarson pr. 142.
 Jónas Helgason, organisti 122.
 Jón A. Sveinsson, adjúnt 127.
 Jón Árnason, inspektor 103, 108.
 Jón Blöndal, alpm. 121.
 Jón Halldórsson, hreppstj. 151.
 Jón Hjaltalín 11, 41.
 Jón Jónsson, landritari 33, 83, 142.
 Jón K. Stefánsson, trjesmiður 128.
 Jón Pjetursson yfirdómsstj. 114.
 Jóns Eiríkssonar samskotarsjóður 142.
 Jón Sigurðsson frá Ytraleiti 67.
 Jón Sigurðsson alpm. Ísfríðinga 106.
 Jóns Sigurðssonar legat 74.
 Jósep Bjarnarson, námspiltur 111, 121.
 Júlíus Halldórsson, læknir 39, 160.
 Jökulsárbrúarsjóður 72.
 Kalkbrennsla 65.
 Kaupmenn hjerlendir 116 og 119.
 Kálfafell á Síðu pk. 120.
 Kálfholtsprestakall 163.
 Keldnaþing pk. 160.
 Kirkjubólsping pk. 10.
 Kirkjubæjar og Þykkvab. kl. umboð 64.
 Kirkjujarðaskipti 65, 151.
 Kirkjur, byggingarlán 40, 63, 81, 114; lagðar niður 152, vísitazíu-laun 31.
 Kirkjusókn skipt 33.
 Kirkjutíðindi 172.
 Kjalarnesþing pk. 122.
 Klyppstaður pk. 10.
 Klömbur læknissetur 39.
 Knappstaðir pk. 10, 136, 142.
 Konráð Gíslason, prófessor 106.
 Konsúlaragent 176.
 Konungur: ferðalag 117, 129.
 Konungsúrskurðir 33, 65, 81, 128, 151, 152.
 Kristján E. Þórarinnsson pr. 83.
 Kristján Jónsson, sýslum. 120.
 Kristján Þorgrímsson, bókb. 159.
 Kross í Haukadal 65.
 Krüger lyfsali 41.
 Kvinnaskólar 11, 106.
 Kvíabekkur pk. 10, 127.
 Landfógeti, endurskoðun 164.
 Landlæknir 109, 134.
 Landsendarjett 60, 61.
 Landshagsskýrslur 84, 143.
 Laun sýslumanna 82, 135, 162.
 Lauritz Jensen, gestgjafi 128.
 Laxveiði í Elliðaám 122.
 Lán til jarðabóta 33, 63, 108; kirkjubygginga 40, 63, 81, 114; vegna hallæris 46, til vegagjörðar 63, kalkbrennslu 65, hve mikið úr viðlagasjóði 123, 163; uppgjöf 135, virðingar á fasteignum til veðsetningar fyrir lánum 168.
 Lárus Sveinbjörnsson, assessor 64, 128, 164.
 Legstaður á bóndajörð 81.
 Lestagjald af fiskförmum Færeyinga 83, salti í fiskiskipi 47, vistföngum handa herskipum 48.
 Leyfisbrjef konungs 81, 128.
 Loðmundarfjarðarhreppur 4.

Lundarbrekka pk. 120.
 Lundarbrekku kirkja 114.
 Lundur pk. 10, 120.
 Lyfjaverzlun heimildarlaus 41.
 Læknar sjá hjerðslæknar.
 Læknaskólinn 62, 163.
 Lærði skólinn, embættaskipun 72, 127, 160, prófdómendur 66, skilnaður 3. og 4. bekks 161, ferðastyrkur pílta 69, umsjónarmaður 103.
 Lög: alþingisfrumvörp 78, 115, 116, 119, nýttkomin lög 105, 117, 129, reglugjörðir um framkvæmdir á skattalögum 49, 57, 59, lög um lausafjárftund 163, um skiptingu 2. sýslna í 2 sýslufjelög hvorri 68, um vitagjald 80, 171, um birtingu laga 105.
 Magnús Jóseppson pr. 127.
 Magnús Stephensen assess. 128.
 Magnús Thorlacius pr. 32.
 Marie skip 48.
 Miðgarður í Grímsey pk. 10, 142.
 Mjólkuraðferð 61, 69.
 Múnkaþverárklausturskirkja 71 umboð 108.
 Mýra og Borgarfjarðarsýsla 120 142, 160.
 Mývatnsping pk. 10, 136.
 Möðruvallaklausturskirkja 70.
 Nesping pk. 152.
 Nielsen bókhaldari 142.
 Niljohnius Zimsen, konsúlaragent 176.
 Norðurmúlasýsla 4.
 Norskir strandmenn 105.
 Oddur V. Gíslason, pr. 127.
 Organsláttarkennsla 122.
 Ólafur Bjarnarson, jarðyrkjum. 112, 121.
 Ólafur Ólafsson, námspiltur, 112, 121.
 Ólafur Ólafsson, kand. 160.
 Ómerkingar 110.
 Ómyndugra fasteignir 67.
 Páll Blöndal, læknir 68, 109.
 Pappirsvindlar (cigarettur) 123.
 Páll Jónsson, pr. 24.
 Páll Jss. Mathiesen, pr. 120.
 Petersen skipstjóri 65.
 Pjetur Jónsson stúdent 62, 163.
 Póstar: ferðaáætlanir 1878 21, 22; 1879: 153, 154; breytingar á aukapóstferðum 157; burðargjald 104.
 Póstmerki 41.

Póstskip sjá gufuskip.
 Prentsmiðjuleyfi 128.
 Prestaekkjur: styrkur 8, eptirlaun 32.
 Prestaköll: lán 33, 63, 133; lagt niður 152; uppbót úr landssjóði 9, 136, 161.
 Prestar: ferðaleyfi 46; laun pr. á Vestmannaeyjum 161.
 Prestseknasjóður 6.
 Presthólar, pk. 10, 128, 136.
 Prestsskylda 32.
 Prófastar: vísitazíulaun 31, skipun 46.
 Prófdómendur 66.
 Rangárvallasýsla 1, 11.
 Reglugjörðir um framkvæmd á skattalögum 49, 57, 59.
 Reikningsendurskoðun 164.
 Reikningsskil 171.
 Rekstrabann 64.
 Reykholtsprestakall 163.
 Reykir á Skeiðum 157.
 Reykjanesvitinn 152, 164, 171.
 Reykjavík: bæjarreikningur 30; kirkja 59, 123, 172; sjúkrahús 135.
 Reynistaðarklaustur, pk. 32.
 Reynisping, pk. 10.
 Rípur, pk. 10.
 Salómon Sigurðsson, hreppstj. 163.
 Samskotasjóður Jóns Eiríkssonar 142.
 Sanddallstunga kirkjujörð 65.
 Sandfell í Örefum, pk. 10, 32, 128.
 Sauðafellskirkja 65.
 Seltjarnarness barnaskóli 164.
 Selvogsþing, pk. 83.
 Sighvatur Arnason, alpm. 114.
 Sigling utanríkismanna 39.
 Sigurður Gunnarsson, próf. 128.
 Sigurður Gunnarsson, kand. 64, 128.
 Sigurður Jónsson, sýslum. 64.
 Sigurður Ólafsson, læknir 83.
 Sigurlaug Ólafsdóttir 3.
 Símon Alexíusson, verzlunarstj. 142.
 Sjóðir, sjá reikningar í efnisýfirliti.
 Sjóferðapróf 159.
 Sjóferðabréf, sjá «Lestagjald».
 Sjúkrahúsið í Reykjavík 135.
 Skaptafellssýsla 68, 83.
 Skapti Jónsson, pr. 104, 128.
 Skattar: Tekjuskattur 49, húsa-

skattur 57, 161, 172, kirkjuftund 59, lausafjárftund 163.
 Skinnastaðir, pk. 136.
 Skipbrotsmenn að yfirheyr 159, víxlbréf fyrir kostnaði 105.
 Skorradalshreppur 63.
 Skólar: sjá «barnaskólar», «kvennaskólar», «lærði skólinn» og «læknaskólinn».
 Skrapatungurjett 60, 61.
 Smith konsúll 65.
 Snorri Jónsson, dýralæknir 61.
 Snorri Pálsson, alpm. 105.
 Snæfellsness og Hnappadals-sýsla 64.
 Spítalagjald 115.
 Staðarbyggðarmýrar 41, 108.
 Staður í Aðalvík, pk. 10.
 Staður í Grindavík, pk. 10, 83, 127.
 Staður í Grunnavík, pk. 136.
 — í Súgandafirði, pk. 10.
 Stefán Bjarnarson, sýslum. 160.
 Steingr. Thorsteinsson, adjúntt 159.
 Stend í Noregi 121.
 Stiptsbókasafnið 172.
 Stjórnartíðindi: til presta 10, til hreppstj. 64, auglýsingar 40, 104, 176, birting laga í þeim 105.
 Stóruvellir, pk. 136.
 Strandmenn, sjá «skipbrotsmenn».
 Stykkishólmur: bókasafn 10, kirkja 33, 81.
 Styrktarfe úr landssjóði: handa uppgjafaprestum og prestaekkjum 8, til fátækustu brauða 9, til bókagerðar 11, 103, 114, 159, til barnaskóla 28, 31, 48, 164, til ferða skólápíla 69, til að kenna mjólkurverk 61, 69, til kvennaskóla 11, 106, til að læra búfræði 121, til að kenna söng og organslátt 122, til jarðabóta 41, 42, 112, til eflingar á sjáfarútvegi 135.
 Styrktarsjóður ekkna og barna í Eyjafirði og á Akureyri 75.
 Styrktarsjóður konungslandseta 127.
 Styrktarsjóður Christians IX. 128, 151.
 Styrktarsjóður suðuramtsins frá 1822, 114.
 Styrktarsjóður handa þeim, er

bíða tjón af jarðeldi 157, 158, 173.
 Stöð, pk. 10, 136.
 Sveinn Eiríksson, pr. 128.
 Sveinn Nielsson, próf. 152.
 Sveinn Sveinsson, búfr. 41, 62.
 Sveitarómagar 3, 4, 67.
 Sveitarsjóðsreikningar 15.
 Sveitarstýrkur: endurgjald 3, 4, sem meinbugur á hjónabandi 63.
 Sveitarútsvar 11, 110.
 Svinavatnshreppur 3.
 Sýslum skipt í sýslufjelög 68.
 Sýslumenn: laun 82, aukatekjur 135, 162.
 Sýslunefnd: úrskurðarvald 11, 110, 113.
 Sýslusjóðir 60, 76, 129, 131.
 Sýslusjóðsgjald 60.
 Sýsluvegir: í vesturumdæminu 137, í suðurumdæminu 140.
 Söngkennsla 122.
 Tegner læknir 32, 142.
 Tekjuskattareglugjörð 49.
 Thomsen H. Th. A. kaupm. 122.
 Thomsen Th. J. kaupm. 65.
 Thorkilli barnaskólasjóður 133.
 Tiund til kirkju í Rvík 59, af lausaffe 163.
 Tjörn í Svarfaðardal pk. 64, 83.
 Tollur af vínföngum 29, 47, 65, 106, af ölextrakt 121, af tóbaki í pappírsvindlum 123.
 Torfastaðir, pk. 10.
 Torfi Einarsson, alpm. 11.
 Tóbakstollur 123.
 Tromsøe, skip 105.

Tröllatunga, pk. 10.
 Tunga, jörð 151.
 Umsjón við hinn lærða skóla 103.
 Uppboðslaun 162.
 Uppgjafaprestar 8.
 Utanríkisskip, siglingar 39.
 Vallanes, pk. 24.
 Vatnsleysuströnd 31.
 Vatnsskarð 65, 83.
 Vatnsveitingar 41, 108.
 Vegabætur: Brattabrekka 103.
 Holtavörðuheiði 6. Kaldidalur og Grímstúngnaheiði 6. Mývatnsöræfi 6. Svínahraun 6. Vatnsskarð 65, 83.
 Vegurinn fyrir Ok 110.
 Öxnadalshéiði 83.
 Vellir pk. 40, 64.
 Wendel verzlunarstjóri 47.
 Verðir 1, 2, 60.
 Verðlagskrár 11, 12, 17, 25 34.
 Verðlaun fyrir jarðabætur 112.
 Verzlunarskýrslur 143.
 Vestdalseyri 128.
 Vestmannaeyjar 161.
 Viðlagasjóður 123, 163, 168.
 Vilh. Holm, verzlunarstjóri 142.
 Vilhjálmur Finsen 106.
 Vindhælishreppur 60, 61, 102.
 Vínfangatollur af strönduðu víni 29, af miði 47, af minni pottatölu en stöð á tollskránni 65, af vínföngum, er flytjast á flöskum 106, af ölextrakti 121, af vínföngum skipverja 65, af póstgufuskipinu 121.
 Virðingagjörðir á fasteignum 168.
 Vitagjald 80, 171.

Vitavörður, erindisbrjef 164.
 Vitinn kominn í gagn 152.
 Víxlbrjef fyrir strandkostnaði 105.
 Vopnaffjörður 103.
 Yfirdómur, dómasafa 103, embættaskipun 64, 142.
 Yfirfjárráðastjórn 67.
 Yfirsetukennsla 62, 109, 134.
 Yfirskattanefndir 128, 142.
 Þingeyjarsýsla 68.
 Þinglýsing á lögum afnumin 105.
 Þingvellir, pk. 160.
 Þjóðjarðir, landskuldalinun 66, bygging 112, 134.
 Þjóðvegagjald 77.
 Þjónustupóstmerki 104.
 Þorgrímur Johnsen, læknir 128.
 Þorleifur Jónsson, pr. 128.
 Þorsteinn Jónsson, sýslumaður 120, 160.
 Þorvaldur Bjarnarson Núpakoti 128.
 Þorvaldur Böðvarsson pr. 40.
 Þorvaldur Jónsson, læknir 143.
 Þorvarður Kjerúlf, læknir 163.
 Þórarinn Böðvarsson, próf. 28.
 Þórður Sigurðsson Fiskiløk 81.
 Þórður Þorsteinsson frá Leirá 128.
 Þórunn Jónsdóttir, prófastsfrú 28.
 Þórunn Sigurðardóttir húsmóðir 29.
 Þönglabakki pk. 10, 142.
 Ölextrakt 121.
 Öltollur sjá vínfangatollur.
 Öxnadalshéiði 83.

LEIÐRJETTINGAR.

- Bls. 33, 4. l. «konunginum allramildilegast» les: *konunginum 31. f. m. allramildilegast*
 — 103, 30. l. «20. júní» les *20. júní*
 — 123, 2. og 3. l. «sakamála og lögreglumanna» les: *saka- og lögreglumála*
 — 134, 22. l. «úrsknrður» les: *úrskurður*
 — 136, 20. l. «Ás» les: *Ásar*
 — 152, 31. l. «**155**» les: **155**
 — — 14. nóvbr.» les: *22. nóvbr.*
 — 168, 9. l. «jörðin» les: *eignin*
 — — 14. l. «þss» les: *þess*
 — 174, 32. l. Sira Gunnar Ólafsson «6 kr.» les: *2 kr.*
 — — 42. l. Sira Jóhann Briem «2 kr.» les: *4 kr.*
 — 176, 17. l. «Zimsen hefir» les: *Zimsen í Reykjavík hefir*

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

7. jan.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um varðkostnað. — Með brjefi 8. nóvbr. f. á. hefir sýslumaðurinn í Rangárvallasýslu sent hingað brjef frá sýslunefndinni þar, þar sem hún leggur það undir úrskurð landshöfðingja:

1. hvort rjett hafi verið af amtsráðinu í suðuramtinu, að neita um styrk af jafnaðarsjóði til varðar þess, sem með samþykki amtsins og eptir ráðstöfun lögreglustjórans í fjárkláðamálinu sumarið 1876 var skipaður með fram Brúará og Hvítá í Árnessýslu.
2. hvort ekki hefði verið ástæða til að jafna kostnaðinum af verðinum, að því leyti honum hafi verið jafnað á heilbrigð hjeruð, einnig á Vestur-Skaptafellssýslu.

Jeg hofi meðtekið þóknanlegt álit yðar um þetta, herra amtmaður, í brjefi frá 15. f. m., og læt yður nú þjónustusamlega tjáð það, er nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum.

Vörður sá, er hjer ræðir um, var skipaður með samþykki yðar, herra amtmaður, eptir uppástungu, er samþykkt hafði verið á fundi að Herriðarhóli 30. marz 1876, og hafði fundurinn falið hinum setta lögreglustjóra að leita samþykkis amtmanns til þess, að vörðurinn væri settur, og fjárveitingar amtsráðsins til hans. Hinn 8. apríl s. á. ritaði lögreglustjórinn 2 bónarbrjef um þetta, annað amtmanninum, og hitt amtsráðinu, og var því síður ástæða til fyrir amtmann að veita styrk til varðarins samkvæmt 5. gr. í tilsk. 4. marz 1871, sem amtsráðinu var rituð sjerstök beiðni um hann, en það synjaði eptir atvikum með öllu um styrk úr jafnaðarsjóði til þessa varðar.

Með því að tilsk. 4. marz 1871, 5. gr., eigi mælir svo fyrir, að greiða *skuli* tillag úr jafnaðarsjóði til varða þeirra, er þar ræðir um, heldur leyfir það að eins, *ef kringumstæðurnar mæli með því*, verður eigi betur sjeð, en að amtsráðið hafi haft heimild til að synja um slíkt tillag í þetta sinn, er því virtust kringumstæðurnar eigi mæla með því — og þessi úrskurður amtsráðsins er fullnaðarúrslit á málinu eptir sveitarstjórnartilskipuninni frá 4. maí 1872.

Að því er snertir hina spurninguna frá sýslunefndinni, hvort eigi hefði átt að jafna varðkostnaðinum einnig á Vestur-Skaptafellssýslu, hafði hinn setti lögreglustjóri að vísu tekið fram í áminnztu brjefi sínu til amtsins, að það væri sanngjarnt að láta fjáreigendur í Vestur-Skaptafellssýslu taka þátt í umræddum kostnaði að hálfu á við fjáreigendur í Árnessýslu og Rangárvallasýslu; en með því að lög heimila eigi að jafna þessum kostnaði öðruvísi á suma en suma, og í annan stað gjöra berlega ráð fyrir, að amtmaður hafi að eins vald til að *leyfa* vörð eptir beiðni hlutaðeigandi fjáreigenda, mundi það að yðar álit, herra amtmaður, vera næsta óeðlilegt, er slík beiðni frá privátmönnum er lögákveðið skilyrði fyrir samþykki til varðarins, að fara þá að láta aðra fjáreigendur en fjáreigendurnar í þeim hjeruðum, sem hafa beðið um vörðinn, taka þátt í kostnaðinum. Nú með því að eigi kom nein beiðni um vörðinn frá fjáreigendum í Vestur-Skaptafellssýslu og enginn kom þaðan á fundinn að Herriðarhóli, og hafði þó sýslunefndinni í Vestur-Skaptafellssýslu verið send áskorun um að sækja fundinn, að því er lögreglustjórinn skýrir frá, hefir yður eigi þótt ástæða til að taka áminnzta beiðni til greina, og það því síður, sem þessi orð í niðurlagi 5. greinar í tilsk. 4. marz 1871: „í þeim sýslum, sem

Hinn 28. janúar 1878.

■ 7. jan. einkum og beinlínis á að tryggja með verðinum», gjöri það vafasamt, hvort fjáreigendum í Vestur- Skaptafellssýslu yrði skipað að taka þátt í kostnaðinum til hins umgetna varðar, sem fjáreigendum í austurhluta Árnessýslu og mestum hluta Rangárvallasýslu hafi að minnsta kosti verið miklu meiri trygging að heldur en fjáreigendum í Vestur- Skaptafellsýslu; og verði því naumast sagt, að nokkur sveit í þeirri sýslu hafi *beinlínis* tryggingu af verði með fram Brúará - Hvítá - Ölvesá.

Af ástæðum þeim, er þjer hafið tekið fram, herra amtmaður, og enn fremur af því, að ákvörðun sú, er hjer ræðir um, í niðurlagi 5. greinar í tilsk. 4. marz 1871, nefnir eigi berum orðum önnur tilfelli en þau, er verðir eru skipaðir á kostnað tveggja amta eða fleiri, og virðist þar með gjöra ráð fyrir, að þegar öðruvísi stendur á eigi fjáreigendur þeir, er beiðast leyfis amtmanns til að skipa vörðinn, að standa sjálfir straum af kostnaðinum til hans, að svo miklu leyti sem hann er eigi lagður á jafnaðarsjóðinn, verður að minni hyggju að kveða nei við því, sem sýslunefndin spyrst hjer fyrir um.

2 — 8. jan. *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um v a r ð k o s t n a ð.* — Jeg hefi meðtekið þóknanlegt álit yður, herra amtmaður, um umkvörtun þá, er sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hafði komið sjer saman um, út af úrskurði amtsins frá 10. oktbr. 1876 um niðurjöfnun á kostnaði til varðarins 1875, að því er snertir þann hluta kostnaðarins, er eigi hefir verið greiddur af hlutaðeigandi jafnaðarsjóðum, heldur á samkvæmt 5. grein í tilsk. 4. marz 1871 að greiðast af »fjáreigendunum í þeim sýslum, sem einkum og beinlínis á að tryggja með verðinum,» — og læt yður nú þjónustusamlega tjáð það er hjer segir, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum.

Á útdrætti þeim úr gjörðabók sýslunefndarinnar í Skagafjarðarsýslu, er mjer hefir sendur verið, má sjá, að umkvörtun sýslunefndarinnar er einkum byggð á því, að amtmaðurinn hefir undanþegið fjáreigendur í Eyjafjarðarsýslu og Þingeyjarsýslu frá því að taka þátt í kostnaði þeim, er hjer ræðir um, þar sem kærendurnir telja þessar sýslur standa í sjálfu sjer engu betur að vígi fyrir hættu þeirri, er vofi yfir Norðurlandi af hinum sunnlenzka fjárkláða, heldur en hinar tvær sýslurnar, er nær liggja kláðasvæðinu, og í annan stað af því, að tveir málsmetandi menn, er á fundi í Skagafirði hvöttu til að óeskja varðarins og sem áttu að hafa verið sendir af fundi, sem haldinn var á Akureyri, ljetu í ljósi í nafni Eyfirðinga og Þingeyinga, að þeim mundi eigi detta í hug að skorast undan að taka þátt í kostnaðinum. Hafið þjer, herra amtmaður, í þessu efni tekið fram, að umgetin orð í 5. gr. tilsk. 4. marz 1871: »þeim sýslum, er einkum og beinlínis á að tryggja», geti eigi í þessu tilfelli átt við um Eyjafjarðarsýslu og Þingeyjarsýslu, er tvær stórar sýslur, Húnavatnssýsla og Skagafjarðarsýsla, liggi á milli frá kláðasvæðinu og varðarins við Hvítá í Borgarfirði, og að orðin: »einkum og beinlínis» geti eigi samþýðzt þá skoðun, að öllu Norðurlandi eða landinu öllu standi jöfn hætta af útbreiðslu sýkinna úr suðuramtinu inn í eitt hinna næstu hjeræða í norðuramtinu eða vesturamtinu. Eptir álitinu yðar, herra amtmaður, hefir áminnt lagagrein eigi að geyma neina heimild til að skylda fjáreigendur í Eyjafjarðarsýslu og Þingeyjarsýslu til að taka þátt í kostnaði þeim, er hjer ræðir um, og úr því þessu sje þannig varið, verði að álíta það þýðingarlaust, þótt einn eða tveir málsmetandi menn úr sýslum þessum eða fyrir þeirra hönd hafi látið í ljósi, að fjáreigendur í þessum sýslum mundu eigi skorast undan að taka þátt í kostnaðinum, því að það sje hvorttveggja, að slíkt hefði eigi orðið tekið í mál nema því að eins að þeim mætti að lögum leggja þá skyldu á herðar samkvæmt tilsk. 4. marz 1871, enda hafi menn

Þessir eigi haft neitt umboð til að baka öllum fjáreigendum í sýslum þessum skyldu, er eigi lá á þeim að lögum.

2
8. jan.

Af framangreindum rökum finn jeg eigi ástæðu til að breyta úrskurði amtsins frá 10. október 1876 um niðurfjöfnun á þeim hluta kostnaðarins til varðarins við Hvitá í Borgarfirði, er fjáreigendur í norðuramntinu áttu að greiða, eptir samkomulagi milli amtmannanna í vesturamntinu og í norður- og austuramntinu.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um framfærslu sveitarómaga.* — Með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður, frá 6 nóvbr. f. á., hefi jeg meðtekið umkvörtun með fylgiskjöllum frá oddvita hreppsnefndarinnar í Bólstaðarhlíðarhreppi, dags. 18. jan. f. á., þar sem hann áfrýjar úrskurði norður- og austuramtsins, uppkveðnum 8. septbr. 1876, um skyldu Svínavatnshrepps til að endurgjalda Bólstaðarhlíðarhreppi fátækrastryk, er lagður hefir verið þar Sigurlaugu Ólafsdóttur um tímann frá 10. apríl 1874 til 1. júlí 1875, og læt yður nú þjónustusamlega tjáð, herra amtmaður, það er hjer skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum.

3
9. jan.

Með áminnztum úrskurði er krafa Bólstaðarhlíðarhrepps til endurgjalds fyrir það, er lagt hafði verið með Sigurlaugu þeirri Ólafsdóttur, er hjer ræðir um, og nú er dauð, sem nemur alls 45 kr. 44 a., eptir að 94 kr. 16 a. eru endurgoldnar með því sem Sigurlaug átti eptir sig, færð ofan í 33 kr. 84 a., og Svínavatnshreppur skyldaður til að endurgjalda Bólstaðarhlíðarhreppi þessa upphæð; og er lækkunin byggð á því, að venjulegt sje að gefa með ómögum í þyngra lagi 2 kr. um vikuna, og að þeir tveir hreppar, er höfðu Sigurlaugu til framfærslu áður en henni var komið fyrir í Bólstaðarhlíðarhreppi, hefðu látið sjer nægja það, og ennfremur á því, að þessi lækkun á meðlaginu með Sigurlaugu, er krafizt er af hálfu Bólstaðarhlíðarhrepps, sje til orðin fyrir skakka aðferð hreppsnefndarinnar þar, þá, að bjóða ómaga þennan upp á undirboðsþingi (sbr. kanselibrjef 23. apríl 1844).

Jeg er á sama máli og þjer, herra amtmaður, um það, að það sje eigi samkvæmt grundvallarreglunum í fátækraereglugjörð 8. janúar 1834, eða því, hvernig hjer hagar til, að hafa það fyrir almenna reglu að bjóða ómaga upp á undirboðsþingi til framferis; en jeg fæ þó eigi betur sjeð en að það megi vera, þegar sjerstakleg atvik mæla með því, eins og hjer átti sjer stað; og að því er snertir sjerstaklega undirboðsþing það, er fram hefir farið í þessu tilfelli, þá hefir það, eptir því sem fram er komið í málinu, verið fólgið í því, að þegar húsbóndi sá, er ómagi þessi, er hjer ræðir um, hafði verið hjá frá 10. apríl 1874 til fardaga 1875, sagðist eigi vilja halda hana lengur, hvað sem í boði væri, hefir hreppsnefndin á þinginu um vorið skorað á alla, sem þar voru staddir, að taka hana, og þegar enginn vildi verða til þess, eða koma með nokkurt boð um það, hefir hreppsnefndin fengið húsbónda hennar, sem var, til að lofa henni að vera mánuði lengur, en þó eigi með öðru móti en að hann fengi með henni 1 rd. 32 sk. eða 2 kr. 66 a. um vikuna; en með því virðist hvorki hafa verið hallað á framfærsluhrepp þann, er hlut átti að máli, nje á ómagann sjálfan. Er því engin ástæða til að neita Bólstaðarhlíðarhrepp fyrir þá skuld um endurgjald fyrir kostnað þann, er hreppurinn hefir samkvæmt þannig gjörðum samningi haft af framfærslu Sigurlaugar frá 6. júní til 1. júlí 1875, enda munar það eigi nema 66 a. umfram það 2 króna gjald um vikuna, sem lagt hefir verið til grundvallar í úrskurði amtsins, eða 2 kr. 64 aurum í 4 vikur.

Þótt svo sje, að optast megi koma sveitarómögum í þyngra lagi fyrir með 2

3 9. jan. kr. meðgjöf um vikuna, verða þó þessir 69 rd. 77½ sk. eða 139 kr. 61 e. meðgjöf, sem Bólstaðarhlíðarhreppur hefir látið með ómaga þeim, er hjer ræðir um, frá 10. apríl 1874 til 1. júlí 1875, þ. e. í 64 vikur alls, eða, sjeu þessar 4 vikur með 2 kr. 66. a. meðgjöf hver, er nú var áminnt, dregnar frá, í 60 vikur alls, samtals 129 kr., eða 2 kr. 15 a. um vikuna, eigi kölluð ósanngjörn meðgjöf með svo erfiðum og óþægilegum ómaga, er sjá má að Sigurlaug hefir verið; og getur það eigi komið til greina í því efni, að henni hefir áður verið komið fyrir í öðrum hreppum með vægari meðgjöf eða þeir hafa látið sjer nægja lægra endurgjald frá framfærslusveit hennar.

Með því að Bólstaðarhlíðarhreppur hefir í raun og veru haft þann kostnað, er hjer ræðir um, af framfærslu margnefndrar Sigurlaugar, og með því að þessi kostnaður virðist eigi að hafa verið ósanngjarn eða í bága við sparnað þann, er við á að hafa, er slíkum ómögum er komið fyrir, eptir því sem fyrir er mælt í fátækrareglugjörð 8. janúar 1834, er úrskurði þeim, er amtmaðurinn í norður- og austurumdæminu hefir upp kveðið í máli þessu 8. septbr. 1876, hjer með breytt á þá leið, að Svinavatnshreppur skyldast til að endurgjalda Bólstaðarhlíðarhreppi allan þann kostnað, er hann hefir lagt fram til framfærslu Sigurlaugar Ólafsdóttur, alls 139 kr. 61 e., að frádregnu, því sem búið er að greiða upp í þetta.

4 11. jan. — *Brjef landshöfðingja til amtmanns yfir norður- og austurumdæminu um framfærslu sveitarómaga.* Með brjefi, dags. 6. nóvbr. f. á., hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef, dags. 23. jan. f. á., frá sýslumanninum í Norður-Múlasýslu, með 20 fylgiskjölum, og áfrýjar hreppsnefndin í Borgarfjarðarhreppi samkvæmt þeim úrskurði amtsins frá 27. október 1876, þar sem ágreiningi um skyldu Loðmundarfjarðarhrepps til að endurgjalda Borgarfjarðarhreppi sveitarstyrk, er lagður hafði verið þar Birni nokkrum Guttormsyni, og nam 90 kr., er vísað til dómsúrslita.

Út af þessu læt jeg yður þjónustusamlega tjáð, herra amtmaður, það er nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir þeim, er hlut eiga að máli.

Þjörn þessi Guttormsson, er með úrskurði norður- og austuramtsins 11. júlí 1861 var dæmdur sveitlægur í Loðmundarfjarðarhreppi, hefir, að því er fram hefir komið í málinu, fengið 90 kr. lán af Borgarfjarðarhreppi í sveitarstyrksskyni árin 1861 og 1862, og hefir hann gefið skriflega skuldarjátningu fyrir nokkru af því. Hinn 4. nóvbr. 1861 og 14. febr. 1863 leitaði Borgarfjarðarhreppur sýslumannsins í Norður-Múlasýslu um að fá lán þetta endurgoldið, en sýslumaður svaraði í hvorutveggja skipti, að hreppurinn væri eigi fær um það. Skrifaði þá hreppstjórinn í Borgarfjarðarhreppi til amtmannsins í norður- og austurumdæminu 28. nóvbr. 1863 og bað hann að blutast til um, að hreppurinn fengi skuldina borgaða. Amtmaður svaraði 1. marz 1864, að «að vísu virðist honum enginn vafi á því, að hinnar umgetnu skuldar sje rjettilega krafizt, og að Loðmundarfjarðarhreppi beri að svara henni, að því leyti Þjörn ekki sje þess megnugur; en eptir því sem skýrt sje frá högum þessa hrepps í brjefi sýslumanns 20. febr. 1864, sýnist litil líkindi til þess að hann sje fær um að greiða hana, og vilji hann (amtmaður) því leggja það til, að sýslumaður skori á hreppstjóran í Borgarfjarðarhreppi, að hann láti hina umræddu skuld standa ógreidda í svo sem 5 ára tíma, og ætti þá Borgarfjarðarhreppur að verða laus við frekara tillag til hjálpar Loðmundarfjarðarhreppi, þó hinum öðrum hreppum sýslunnar yrði gjört að skyldu að lúka einhverju í því skyni». Sýslumaðurinn í Norður-Múlasýslu hefir tilkynnt hreppstjóranum í Borgarfjarðarhreppi þetta brjef 4. apríl 1864, en aptur hefir hreppsnefndin í Loðmundarfjarðarhreppi fullyrt, að það hafi eigi verið birt hreppstjóranum þar fyr en nú,

að farið var að hreifa við málinu aptur, enda sjest það, að þegar hreppstjórinn í Borgarfjarðarhreppi kallaði eptir láninu í brjefi til hreppstjórans í Loðmundarfjarðarhreppi 3. marz 1869, samkvæmt framangreindum amtsúrskurði, hefir hann í svari sínu 7. apríl s. á. borið fyrir sig, að úrskurður þessi hafi aldrei verið birtur sjer. 4
11. jan.

Þetta atríði, ásamt því, að amtsbrjefið 1. marz 1864 telur að vísu vafalausa skyldu Loðmundarfjarðarhrepps að endurgjalda umgetnar 90 kr., en efni þess er þó jafnframt eða einkum það, að leggja til, að Borgarfjarðarhreppur veiti líðan á skuldinni, og er um leið gefið í skyn, að Loðmundarfjarðarhreppur kynni að fá hjálp til að borga hana hjá hinum hreppunum í sýslunni, — veldur því, að því er mjer virðist, að nauðsynlegt verður að útkljá mál þetta til fulls og alls með yfirvaldsúrskurði, og það því fremur, sem mótmæli þau, er sveitarstjórnin í Loðmundarfjarðarhreppi kemur með gegn því að gjalda skuldina, eru þess eðlis, að þau liggja einnig undir úrskurð yfirvaldanna.

Þar sem hreppsnefndin í Loðmundarfjarðarhreppi þannig heldur, að með því að láta Björn Guttormsson gefa út skuldaþref fyrir nokkru af styrknum, sem sveitarstjórnin í Borgarfjarðarhreppi ljet hann fá, hafi hún bakað sjer þá skuldbindingu, að eiga við skuldnaut sjálfan um borgunina, og með því að kalla eigi eptir skuldinni, er búi hans var skipt í Suður-Múlasýslu eptir konu hans látna eða að reyna eigi að fá hann til að borga skuldina sjálfan, sem hann er talinn hafa verið fær um 7 árin síðustu áður en mál þetta var hafið, hafi hún fyrirgert tilkalli sínu til endurgjalds frá framfærslusveitinni; og þar sem loksins í þessu efni er vísað í amtsúrskurðinn frá 1. marz 1864, er talar um skyldu Loðmundarfjarðarhrepps til að endurgjalda umgetnar 90 kr., „að því leyti Björn sje þess eigi megnugur“, þá verða þessi mótmæli eigi tekin til greina, með því að eptir fátækrareglugjörðinni 8. janúar 1834, 9. gr., á sú sveitarstjórn, er veitir þurfamanni, sem á sveit annarstaðar, styrk til bráðabirgða, beinan og frjálsan aðgang að endurgjaldi hjá framfærsluhreppnum, því hún hefir fyrir hans hönd greitt sveitarstyrkinn til bráðabirgða.

Með því að eigi hafa fram komið nein mótmæli gegn því, að Björn Guttormsson hafi verið sveitlægur í Loðmundarfjarðarhreppi, nje verið kvartað um, að sveitarstyrkur sá, er honum var lagður í Borgarfjarðarhreppi árin 1861 og 1862, fyrir þá skuld, að sýslumaðurinn í Norðurmúlasýslu hafði úrskurðað hann sveitlægan þar, en þeim úrskurði breytti amtmaður með framangreindum úrskurði 11. júlí 1861, hafi verið of mikill; með því að eigi hefir vanrækt verið frá hálfu Borgarfjarðarhrepps að láta sýslumann vita undir eins og styrkurinn var í tje látinn, nje að leitast við að fá hann endurgoldinn, fyrir fulltingi hans og amtmanns; og með því að Borgarfjarðarhreppur hefir eigi misst rjett sinn til endurgjalds þótt, sveitarstjórnin veitti frest þann á lúkningu skuldarinnar, er amtmaður stakk upp á, nje þótt hún ljeti það svona vera umtalslaust, að fresturinn varð lengri en til var ætlazt upphaflega, — er úrskurði þeim, er þjer hafið lagt á mál þetta, herra amtmaður, 27. október 1876, hjer með breytt á þá leið, að Loðmundarfjarðarhreppur skyldast til að endurgjalda Borgarfjarðarhreppi þær 90 kr., er hjer ræðir um. Þar sem Borgarfjarðarhreppur hefir krafizt sjer greidda lagavexti af skuldinni frá 3. marz 1869 og Loðmundarfjarðarhrepp skyldaðan til að greiða í sekt 4 kr. fyrir hverja viku, er skuldin verði látin ógoldin um fram 3 mánuði eptir að þessi úrskurður er birtur, þá finn jeg eigi ástæðu til að taka þá kröfu til greina, en aptur eruð þjer, herra amtmaður, beðnir að sjá um, að eigi verði nú látið dragast frekar að lúka þessa gömlu skuld.

— *Auglýsing* landshöfðingja um fjallvegabætur árið 1878. — Samkvæmt lögum um vegina á Islandi 15. okt. 1875, 3. gr., er hjer með ákveðið, að af fje 5
15. jan.

- 5 því, er í fjárlögum 19. oktbr. f. á. 10. gr. C 6 er ætlað til fjallvegabóta, skal varið þetta ár:
15. jan. 1. til þess að ljúka við veginn yfir Holtavörðuheidi, sbr. Stj.tíð B 1877 nr. 147 4720 kr.
 2. til þess að halda áfram veginum yfir Svínahraun 3000 —
 3. til vegabóta á Grímsstungaheidi og Kaldadal:
 a, í norðuramtinu 2000 kr.
 b, í suður- og vesturamtinu 2000 — 4000 —
 4. til vegabóta á Mývatnsöræfum 1200 —

Reikningar.

Ágrip

af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn biskups.

I.

6

Prestaekknasjóðurinn 1877.

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1876	kr.	12922,62
2. Árstíllög og gjafir ¹	—	67,55
3. Árstíllag undirskrifaðs biskups	—	20,00
4. Innkomið fyrir »Blómsturkölfur»	—	6,00
5. Innkomið fyrir »Smásögur 1876»	—	220,00
6. Vextir á árinu 1877	—	503,74
	Samtals kr.	13739,91

Gjöld:

1. Úthlutað á Synodus 1877	kr.	300,00
2. Sjóður við árslok 1877		
a. Ríkisskuldabréf	kr.	1600,00
b. Veðskuldabréf	—	10590,00
c., α. Ógoldin innsteða af gjafabréf- um sira Jóns sál. Ingvaldssonar á Húsavík	kr.	100,00
β. Ógoldnir vextir af þessum 100 kr. frá $1\frac{1}{6}$. 1863— $1\frac{1}{6}$. 1877	—	56,00
γ. Ógoldnir vextir frá $1\frac{1}{6}$. 1863 — $1\frac{1}{6}$. 1865 af öðrum 100 kr., Flyt	—	156,00
		12190,00
		300,00

1) Sira Hjörleifur Einarsson	kr. 4,00	Sira Jón Bjarnarson	kr. 4,00
— Jóhann Briem	— 4,00	— Jón Jónsson á Mostelli	— 4,00
— Valdimar Briem	— 2,00	— Þorsteinn Þórarinnsson	— 2,00
— Jón Högnason	— 2,00	— Guttormur Guttormsson	— 2,00
— Stefán Stephensen á Ólafsvöllum	— 4,00	— Jón Austmann	— 4,00
— Sæmundur Jónsson	— 4,00	— Daníel Halldórsson	— 4,00
— Páll Ingimundarson	— 2,00	— Hjörleifur Guttormsson	— 2,00
— Eggert Sigfúss. (4 kr. og 1 kr. 55 a.)	— 5,55	— Páll Jónsson	— 2,00
— Tómas Bjarnarson	— 2,00	— Vigfús Sigurðsson	— 6,00
— Arnljótur Ólafsson	— 1,00	Þorsteinn Jónsson sýslumaður, á Kiðja- bergi, gjöf	— 5,00
— Guttormur Vigfússon	— 2,00		
			Alls kr. 67,55

Fluttar	kr. 156,00	kr. 12190,00	kr. 300,00	6
sem greiddar voru (af sira Jóni sál. Ingvaldssyni) 1865	— 8,00	— 164,00		
d., α. Ógoldin innstæða gjafabryjfs Jóns sál. Guðmundss. og konu hans Hólmfríðar Þorvaldsdóttur	kr. 200,00			
β. Ógoldnir vextir þar af frá ²⁶ / ₉ . 1874— ²⁶ / ₉ 1876	— 16,00	— 216,00		
e. Í sparisjóði Reykjavíkur		— 816,87		
f. Í peningum		— 53,04	— 13439,91	
		Samtals	kr. 13739,91	

II.

Guttormsgjöf 1877.

7

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1876	kr. 1560,84
2. Vextir á árinu 1876	— 61,45
Samtals	kr. 1622,29

Gjöld:

1. Verðlaun fyrir búfjárræktarritling sira Guðm. Einarss. á Breiðabólst.	kr. 50,00
2. Sjóður við árslok 1877:	
a. Ríkisskuldabryjef	kr. 836,27
b. Veðskuldabryjef	— 700,00
c. Peningar	— 36,02
Samtals	kr. 1622,29

III.

Sjóður af árgjöldum brauða 1877.

8

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1876	kr. 2069,24
2. Vextir á árinu 1877	— 82,40
Samtals	kr. 2151,64

Gjöld:

1. Úthlutað á Synodus 1877	kr. 82,40
2. Sjóður við árslok 1877:	
a. Ríkisskuldabryjef	kr. 200,00
b. Veðskuldabryjef	— 1860,00
c. Peningar	— 9,24
Samtals	kr. 2151,64

IV.Sjóður fátækra ekkna á Norðurlandi, einkum í Hegranesþingi,
1877.**9**

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1876	kr. 1600,66
2. Vextir á árinu 1877	— 63,04
Samtals	kr. 1663,70

9

Gjöld:

1. Úthlutað prestsekkju í Skagafirði 1877	kr.	60,00
2. Sjóður við árslok 1877		
a. Ríkisskuldabréf	kr.	276,00
b. Veðskuldabréf	—	1300,00
c. Peningar	—	27,70
	Samtals	kr. 1663,70

Skrifstofu biskups, Reykjavík, 3. jan. 1878.

P. Pjetursson.

10

— Ágrip af brífi landshöfðingja til biskups um útbýtingu á styrktarfje
18. jan. handa uppgjafaprestum og prestaekkjum¹. — Með brífi þessu úthlutaði landshöfðingi styrktarfje því, 2500 kr., er veitt er um þetta ár í 13. gr. fjárlaganna 19. októbr. f. á., A. b. 3., á þessa leið, eptir tillögum biskups:

A. Uppgjafaprestum.

1. Sira Guðmundi Torfasyni frá Torfastöðum í Biskupstungum	100 kr.
2. — Þorleifi Jónssyni, R., fyr. prófasti, frá Hvammi í Hvammssveit	40 —

B. Prestaekkjum.

1. Björg Magnúsdóttur frá Dvergasteini	30 —
2. Elínu Einarsdóttur frá Þingeyraklaustri	85 —
3. Elínu Ö. Scheving frá Vogsósum	80 —
4. Elíabet Jónsdóttur frá Melstað	50 —
5. Guðlögu Eiríksdóttur frá Reynivöllum	50 —
6. Guðlögu Guttormsdóttur frá Skeggjastöðum	30 —
7. Guðríði Torfadóttur frá Kálfafellsstað	30 —
8. Guðrúnu Brynjúlfssen frá Hólum	32 —
9. Guðrúnu Jónasdóttur frá Höfða	50 —
10. Guðrúnu Jónsdóttur frá Mosfelli	40 —
11. Guðrúnu Ólafsdóttur frá Melstað	85 —
12. Guðrúnu Pálsdóttur frá Gufudal	40 —
13. Guðrúnu Pjetursdóttur frá Arnarbæli	30 —
14. Guðrúnu Sigurðardóttur frá Tjörn	50 —
15. Guðrúnu Yngvarsdóttur frá Eyvindarhólum	50 —
16. Guðrúnu Þorvaldsdóttur frá Reynivöllum	40 —
17. Halldóru Jónasdóttur frá Hvammi í Norðurárdal	30 —
18. Halldóru Jónsdóttur frá Nespingum	30 —
19. Helgu Arnfinnsdóttur frá Breiðabólstað í Vesturhópi	50 —
20. Helgu Brynjúlfsdóttur frá Hruna	40 —
21. Helgu Eiríksdóttur frá Garði í Þingeyjars.	50 —
22. Helgu Guðmundsdóttur frá Eyðölum	40 —

Flyt 1152 kr.

1) Eptir skýrslu biskups voru árið sem leið (1877) alls á landinu 16 uppgjafaprestar og 78 prestaekki-ur. Uppgjafaprestarnir höfðu í „opinberan styrk“ (þ. e. eptirlaun, styrk úr landssjóði, af árgjöldum brauða) alls rúmar 6412 kr., — 50 kr. minnst, þar næst einn 140, þá einn 208 o. s. frv., og mest 800 kr. Af prestaekkjum höfðu 15 alls engan opinberan styrk; hinar minnst 20 kr., mest 250 kr.; samtals 6484 kr.

	Flutt 1152 kr.	10.
23. Helgu Magnúsdóttur frá Glæsibæ	40 —	18. jan.
24. Helgu Pálsdóttur frá Reynivöllum	70 —	
25. Ingibjörgu Thorarensen frá Stokkseyri	40 —	
26. Kristínu Eiríksdóttur frá Efri-Holtapingum	50 —	
27. Kristínu Gunnarsdóttur frá Desjamýri	80 —	
28. Kristínu Jónsdóttur frá Þykkvabæjarklaustri	85 —	
29. Kristjönu Pálsdóttur frá Möðruvallaklaustri	20 —	
30. Maren Nielsdóttur frá Höskuldsstöðum	60 —	
31. Margrjet Magnúsdóttur frá Skorrastað	70 —	
32. Margrjet Narfadóttur frá Glæsibæ	85 —	
33. Málmfríði Jónsdóttur frá Upsum	50 —	
34. Oddný Friðr. Pálsdóttur frá Kálfafellsstað	40 —	
35. Ólavíu Ólafsdóttur frá Hesti	50 —	
36. Sigríði Benidíktsdóttur frá Einholti	60 —	
37. Sigríði Ingimundssdóttur frá Otrardal	40 —	
38. Sigríði Jónsdóttur frá Skinnastöðum	76 —	
39. Sigríði Oddný Bjarnardóttur frá Undirfelli	32 —	
40. Sigríði Oddsdóttur frá Dýrafjarðarþingum	70 —	
41. Sigurbjörg Jónsdóttur frá Undirfelli	40 —	
42. Solveig Einarsdóttur frá Holti undir Eyjafjöllum	30 —	
43. Solveig Markúsdóttur frá Stokkseyri	40 —	
44. Steinunni Bjarnadóttur Melsteð frá Klausturhólum	40 —	
45. Steinunni Jónsdóttur frá Höskuldsstöðum	80 —	
46. Þorbjörg Jónsdóttur frá Kolfreyjustað	60 —	
47. Önnu Guðmundsdóttur frá Helgafelli	40 —	
	Samtals 2500 kr.	

Ágrip af bræfi landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um **11.**
bústaði nokkurra hjeraðslækna. Með þessu bræfi skipaði landshöfðingi svo **24. jan.**
fyrir, samkvæmt 2. gr.* í lögum 15. október 1875 um aðra skipun á læknaþjérfunum,
að neðantaldir hjeraðslæknar skuli sitja þar í umdæmi sínu, er nú skal greina:

Hjeraðslæknirinn

- í 2. læknishjeraði: í Vogum, Njarðvík eða Keflavík.
- 3. ——— - Stafholtstungnahreppi í Mýrasýslu, eða í Andakýlshreppi í Borgarfjarðarsýslu.
- 5. ——— - Barðastrandarhreppi.
- 7. ——— - fyrst um sinn að Bæ í Reykhólasveit.
- 17. ——— - fyrst um sinn í Kleifahreppi.
- 18. ——— - Fljótshlíðarhreppi vestanverðum, eða í Hvolhreppi, eða í Rangárvallahreppi.
- 19. ——— - annaðhvort um miðbik sýslunnar (sunnan til í Grímsnesi eða ofan til í Flóa), eða á verzlunarstaðnum Eyrarbakka.

— Brjef landshöfðingja til biskups um útbýtingu styrks til fátækustu **12.**
brauða. Samkvæmt tillögum herra biskupsins í háttvirtu bræfi 22. þ. m., er fje því, **30. jan.**
Hin 28. febrúar 1878.

12 er veitt er til fátækustu brauða í 13. gr. A b 1 í fjárlögunum 19. október f. á., að
30. jan. upphæð 4000 kr., þetta ár úthlutað meðal neðangreindra brauða:

A. Staður í Aðalvík	400 kr.		Futtar 1850 kr.
Þönglabakki	300 —	Stöð	50 —
Bergsstaðir	200 —	Staður í Grindavík með Selvogsp.	50 —
Reynisþing	200 —	Staður í Súgandafirði	50 —
Kirkjubólsping með Stað á		Tröllatunga	50 —
Snæfjallaströnd	200 —	Hrepphólar	50 —
Húsavík	100 —	Einholt	50 —
Lundur	100 —	Miðgarður í Grímsey	50 —
Hvammur og Keta	100 —	Hnappstaðir	50 —
Flatey	100 —	Torfastaðir	50 —
Álptamýri	100 —	Blöndudalshólar	50 —
Klyppstaður	50 —	Rípur	50 —
	<u>Flyt 1850 kr.</u>		<u>2400 kr.</u>

og meðal

B. neðangreindra brauða, sem nú eru prestlaus, með því skilyrði, að þau verði
veitt fyrir 31. ágúst þ. á., og að þeir, sem þau fá, fari samsumars að þjóna þeim:

			Fluttar 1000 —
Ásar í Skaptártungu	400 kr.	Kvíabekkur	200 —
Sandfell í Örfæum	400 —	Presthólar	200 —
Hvanneyri	200 —	Mývatnsping	200 —
	<u>Flyt 1000 kr.</u>		<u>Samtals 4000 kr.</u>

Framangreind uppbót er veitt brauðunum um fardagaárið 1878—79, og hefi jeg
ritað landfógeta um að greiða fjeð eptir næstu fardaga.

Fari svo, að brauð þau, er til greind eru við staflid B., verði eigi veitt fyrir
31. ágúst þ. á., vonast jeg eptir nánari tillögum frá herra biskupnum um það, hvernig
verja skuli fje því, er þeim brauðum er lagt með áminnztu skilyrði.

13 — Ágrip af brjefi landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um Stjórnartíðindin.
30. jan. Með því að það sást á bónarbrjefi einu til landshöfðingja, að það hafði komizt upp við
úttekt á brauði, að Stjórnartíðindum þess hafði eigi verið haldið reglulega saman, skor-
aði landshöfðingi á stiptsyfirvöldin að brýna fyrir prestum, að þeir sjeu skyldir að geyma
exemplar það af Stjórnartíðindunum, er þeim er sent og ætlazt er til að fylgi brauðinu,
og að leggja fyrir prófastana að líta eptir því, bæði við hinar árlegu vísitaziur þeirra, og
þegar brauð eru tekin út við prestaskipti, að tíðindunum sje haldið í þeirri reglu, sem
vera ber. Jafnaframt var vísað í fyrirmæli 23. greinar í auglýsing 3. maí 1872 um það,
hvernig hlutaðeigandi ætti að fara að, er póststjórnin annaðist útsendingu Stjórnartíð-
indanna, og eitthvert númer af þeim kæmi eigi til skila á viðkomandi póststöðvar, en þar
sem prestar gjörðu aðra ráðstöfun til að fá Stjórnartíðindin, yrði það að vera þeirra að
sjá um, að þau kæmust öll til skila.

14 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um
4. febr. styrk handa amtsbókasafninu í Stykkishólmi. — Eptir tillögum yðar.

herra amtmaður, í þóknanlegu brjefi 6. október f. á., hefi jeg af fje því, sem til er tekið **14**
í 15. gr. fjárlaganna 19. október f. á., veitt amtsbókasafninu í Stykkishólmi 200 króna ^{4. febr.}
styrk, og mun fje þessu verða ávísað úr jarðabókarsjóði eptir nánari ósk herra amt-
mannsins.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* **15**
aukakosningu til alþingis. — Með því að sýslumaðurinn í Strandasýslu ^{5. febr.}
hefir tilkynnt hingað, að alþingismaður sýslu þessarar, Torfi Einarsson, hafi andazt 21. desbr.
f. á., eruð þjer, herra amtmaður, hjer með þjónustusamlega beðnir að láta fram fara auka-
kosningu í nefndu kjördæmi, til þess að kjósa alþingismann í stað hins látna, fyrir það
sem eptir er af kjörtímanum, er nú stendur yfir.

— *Brjef landshöfðingja til landlæknis Dr. J. Hjaltalins um styrk til að gefa* **16**
út ritgjörð „um notkun manneldis í harðærum“, til útbýtingar ^{11. febr.}
gefnis. Þjer hafið, herra landlæknir, í þóknanlegu brjefi 8. þ. m. skýrt mjer frá, að
þjer hafið nýsamið ritgjörð „um notkun manneldis í harðærum“, er þjer ætlið vel til fallið að
útbýtt yrði ókeypis meðal allra hreppsnefnda í landinu, og í annan stað meðal almennings
í þeim hreppum, er hallæri hefir vofað yfir hin síðari árin sakir fiskileysis, og hafið því
farið þess á leit, að keypt yrðu fyrir landsfje til slíkrar útbýtingar 350 expl. af tjeðu riti,
fyrir 25 aura hvert expl. hept, en bókhlöðuverð eigi að verða 30 aurar.

Jeg hefi nú veitt það, að verja megi í þessu skyni af fje því, sem til er tekið í
15. gr. fjárlaganna, 87 kr. 50 aurum.

Jafnframt og jeg tilkynni yður þetta, herra landlæknir, til þóknanlegrar leiðbein-
ingar, læt jeg því við bætt, að fje þessu mun verða ávísað yður undir eins og þjer sendið
mjer áminnzt 350 expl.

— *Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um sjerstaka verðlagsskrá* **17**
fyrir Rangárvallasýslu. — Hjalögð beiðni frá oddvita sýslunefndarinnar í ^{13. febr.}
Rangárvallasýslu um, að sýsla þessi fái eptirleiðis að hafa verðlagsskrá út af fyrir sig,
sendist hjer með stiptyfirvöldunum til úrslita samkvæmt konungsúrskurði 16. júlí 1817*).

— *Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtsráðsins í suðuramtinu um úrskurðar-* **18**
vald sýslunefndar. — Hreppsnefnd ein kærði fyrir landshöfðingja, að hlutaðeig- ^{13. febr.}
andi sýslunefnd hefði lagt úrskurð á ágreining um skyldu manns til að greiða sveitarút-
svar, — sem eptir eðli sínu liggur undir úrslit dómstólanna, — þar sem sýslunefndum er í
19. gr. sveitarstjórnarlaganna 4. maí 1872 að eins veitt vald til að breyta niðurjöfnun
hreppsnefndarinnar, og vísaði landshöfðingi með þjefi þessu kærinni til amtsráðsins,
samkvæmt 52. gr. í sveitarstjórnarlögunum.

— *Brjef landshöfðinga til stiptyfirvaldanna um kvennaskólann í Reykja-* **19**
vík. — Í heiðruðu brjefi, dagsettu í gær, hefi jeg meðtekið þóknanleg ummæli stipty- ^{23. febr.}
firvaldanna um kvennaskólann í Reykjavík og tillögur um, hvernig hafa eigi eptirlit með
skólanum af hálfu hins opinbera, meðan hann nýtur styrks úr landssjóði, og læt jeg yður

*) Stiptyfirvöldin veittu þæn þessa, sbr. nr. 20. hjer á eptir.

19 nú hjer með tjáð það er nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar, og til þess að
23. febr. þjer birtið það stjórn kvennaskólans.

Meðan kvennaskólinn nýtur skyrks úr landssjóði, ber stiptsyfirvöldunum að hafa yfirumsjón yfir honum, og ber stjórn skólans í lok hvers skólaárs að gefa skýrslu um ástand hans hið liðna ár, og einkum um kennslugreinarnar í skólanum, og það, hvernig kennslunni hefir verið komið fyrir, um tölu þeirra, sem í hann hafa gengið, um próf þau, er þar hafa verið haldin, og fyrirkomulag þeirra, og enn fremur um fjárhag skólans, gjöld hans og tekjur; og eiga skýrslur þessar að vera svo greinilegar, að af þeim verði sjeð, að hve miklu leyti skólinn þarf styrks úr landssjóði og verðskuldar hann.

20

Verðlagsskrá

sem gildir í

Rangárvallasýslu,

frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur:</i>						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	81	12	81	12	68
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	8	28	49	68	41
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti —	11	13	66	78	56
4.	— 8 — tvævetrir —	8	59	68	72	57
5.	— 12 — veturgamlir —	5	98	71	76	60
6.	— 8 ær geldar —	8	29	66	32	55
7.	— 10 — mylkar —	5	64	56	40	47
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	67	7	67	7	56
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	57	2	76	3	63
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 œ 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	76	91	20	76
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	56	67	20	56
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu —	»	57	68	40	57
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri —	»	34	40	80	34
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissocka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka —	»	»	»	»	»
17.	— 180 — sjóvetlinga —	»	25	45	»	38
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur —	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	32	158	40	132
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — — —	1	5	126	»	105

					í peningum.		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>D. Fiskur.</i>									
22.	1	6	vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á		12	49	74	94	62
23.	—	6	— af harðfiski, — — — — —		14	33	85	98	72
24.	—	6	— þyrsklingi, — — — — —		11	34	68	4	57
25.	—	6	— ýsu, hertri		11	60	69	60	58
26.	—	6	— hákarli, hertum		9	"	54	"	45
<i>E. Lýsi.</i>									
27.	1	1	tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á		"	"	"	"	"
28.	—	1	— — hákarlslýsis . . . — — —		3	30	49	50	41
29.	—	1	— — selslýsis . . . — — —		3	75	56	25	47
30.	—	1	— — þorskalýsis . . . — — —		2	52	37	80	32
<i>F. Skinnavara.</i>									
31.	1	4	fjórðungar nauskinns . . . 10 pund á		14	60	58	40	49
32.	—	6	— — — — — kýrskinns . . . — — —		11	82	70	92	59
33.	—	6	— — — — — hrossskinns . . . — — —		9	94	59	64	50
34.	—	8	— — — — — sauðskinns, af tvævetrum og eldri . . . — — —		7	16	57	28	48
35.	—	12	— — — — — sauðskinns, af veturgömlum og ám . . . — — —		5	5	60	60	51
36.	—	6	— — — — — selskinns . . . — — —		9	"	54	"	45
37.	—	240	— — — — — lambskinn (vorlamba), einlit . . . hvert á		"	22	52	80	44
<i>G. Ýmislegt.</i>									
38.	1	6	pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		"	"	"	"	"
39.	—	40	— — — — — óhreinsuðum . . . — — —		"	"	"	"	"
40.	—	120	— — — — — fuglafiðri 10 pund á		5	50	66	"	55
41.	—	40	— — — — — fjallagrösum . . . — — —		"	"	"	"	"
42.	5	álmir	1 dagsverk um heyannir		2	15	51	60	43
43.	5	—	1 lambsfóður		2	91	69	84	58

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir</i>	<i>A. eða í friðu</i>	67	10	56
—	<i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	66	90	56
—	<i>C. — í ullartóvöru</i>	109	80	92
—	<i>D. — í fiski</i>	70	51	59
—	<i>E. — í lýsi</i>	47	85	40
—	<i>F. — í skinnavöru</i>	59	9	49

En meðalverð allra landaura samantalið

421 25 352

og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða . 70 21 59

Reykjavík, 23. dag febrúarmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Borgarfjarðar, Gullbringu- og Kjósar, Árness og Vestmannaeyja sýslur og Reykjavíkurbæ, frá miðjum maímánuði 1878 til sama tíma 1879.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur.</i>						
1.	1 ♂ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	94	26	94	26	79
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	11	27	67	62	56
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	15	60	93	60	78
4.	— 8 — tvævetrir	12	53	100	24	84
5.	— 12 — veturgamlir	8	76	105	12	88
6.	— 8 ær geldar	10	57	84	56	70
7.	— 10 — mylkar	7	77	77	70	65
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	73	53	73	53	61
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver á	57	82	77	9	64
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 ♂ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	80	96	»	80
11.	— 120 — - mislitri ullu, vel þveginni — -	»	59	70	80	59
12.	— 120 — - smjöri, vel verkuðu	»	65	78	»	65
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri	»	36	73	20	36
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 ♂ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	76	45	60	38
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	1	37	41	10	34
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	33	59	40	50
18.	— 20 eingirnispéisur hver á	3	77	75	40	63
19.	— 15 tvíbands-gjaldpéisur	4	71	70	65	59
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	36	163	20	136
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — — -	1	3	123	60	103
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 ♂ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum vættin á	12	96	77	76	65
23.	— 6 — - harðfiski, — — —	15	85	95	10	79
24.	— 6 — - þyrsklingi, — — —	12	65	75	90	63
25.	— 6 — - hákarli, hertum	11	69	70	14	58
26.	— 6 — - ýsu, hertri	11	50	69	»	58
<i>E. Iýsi.</i>						
27.	1 ♂ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á	3	15	47	25	39
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	2	98	44	70	37
29.	— 1 — — — selslýsis	3	2	45	30	38
30.	— 1 — — — þorskalýsis	2	53	37	95	32

<i>F. Skinnavara.</i>					í peningum.		Hundrað á		Alin.	21
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
31.	1	4 fjórðungar	nautskinn	10 pund á	14	22	56	88	47	
32.	—	6 —	kýrskinn	— — —	12	43	74	58	62	
33.	—	6 —	hross-skinns	— — —	10	56	63	36	53	
34.	—	8 —	sauðskinn, af tvævetrum og eldri	— — —	7	68	61	44	51	
35.	—	12 —	sauðskinn, af veturgömlum og ám	— — —	5	50	66	"	55	
36.	—	6 —	sekskinns	— — —	10	44	62	64	52	
37.	—	240	lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	"	26	62	40	52	
<i>G. Ýmislegt.</i>										
38.	1	6 pd. af	æðardún, vel hreinsuðum,	pundið á	11	89	71	34	59	
39.	—	40 —	— óhreinsuðum	— —	3	"	120	"	100	
40.	—	120 —	— fuglaflöri	10 pund á	8	21	98	52	82	
41.	—	40 —	— fjallagrösum	— — —	3	54	14	16	12	
42.	5	álnir	1 dagsverk um heyannir	— — —	2	50	60	"	50	
43.	5	—	1 lambsfóður	— — —	3	74	89	76	75	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtyöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í fríðu</i>	85	97	72
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	72	"	60
— <i>C. — í ullar tóvöru</i>	82	71	69
— <i>D. — í fiski</i>	77	58	65
— <i>E. — í lýsi</i>	43	80	37
— <i>F. — í skinnavöru</i>	63	90	53

En meðalverð allra landaura samantalið 425 96 356
og skipt með 6, sýnir:
meðalverð allra meðalverða . 70 99 59

Reykjavík, 25. dag febrúarmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannanna um form fyrir sveitarsjóðsreikningum.* — Með því að svo er fyrir mælt í sveitarstjórnartilskipun 4. maí 1872, 38. gr., að þegar sýslunefndirnar sjeu búnar að leggja úrskurð á reikninga allra hreppsnefndanna, skuli þær búa til formlegt yfirlit yfir efnahag hreppanna, og senda það amtmanni áleiðis til landshöfðingja, hefi jeg samið og látið prenta töfluform undir slíkt yfirlit, er kemur í stað forms þess, er hingað til hefir verið notað undir «skýrslur um efnahag sveitarsjóðanna».

Um leið og jeg sendi yður, herra amtmaður, 100 (200) expl. af þessu formi, bið jeg yður hjer með þjónustusamlega að skipta þeim meðal sýslunefndanna í norður- og austuramtinu (suður- og vesturamtinu), og láta sýslunefndunum í tje leiðbeining til að rita í skýrsluform þessi, ef þurfa þykir, svo sem einkum vegna fyrirmyndanna til áætlana þeirra um tekjur og gjöld hreppsins, er hreppsnefndirnar semja á ári hverju og getið er um í 19. gr. tilskipunarinnar. — Svo er til ætlazt, að form þetta verði notað í fyrsta skipti, er semja skal yfirlitið um fardagaárið 1876—77.

(Formið er þannig lagað):

22
28. febr.

Athugasgreinir:

[illegible]

Athugasgreinir:

Verðlagsskrá

sem gildir í

Húnavatns og Skagafjarðar sýslum
frá miðju maímánaðar 1878 til jafnlangdar 1879.

23

		Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur:</i>							
1.	1. hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	93	95	93	95	"	78
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembðar hver á	12	92 ¹ / ₂	77	55	"	64 ¹ / ₂
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjvetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra —	16	85	101	10	"	84
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir . . . —	13	13	105	4	"	87 ¹ / ₂
5.	— 12 — — — veturgamlir . . . —	9	17 ¹ / ₂	110	10	"	92
6.	— 8 ær — — — geldar . . . —	12	33	98	64	"	82
7.	— 10 — — — mylkar . . . —	8	15	81	50	"	68
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	76	2	76	2	"	63
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	62	93	83	91	"	70
<i>B. Ull, smjör og tólg:</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, 1 pund á	"	81	97	20	"	81
11.	— 120 — — mislitri — — — 1 —	"	57	68	40	"	57
12.	— 120 — — súru smjöri, vel verkuðu 1 —	"	59	70	80	"	59
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . 1 —	"	36	43	20	"	36
<i>C. Tóvara af ullu:</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sju 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . 1 par á	"	58	34	80	"	29
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . 1 —	"	76 ¹ / ₂	22	95	"	19
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga 1 —	"	24	28	80	"	24
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	"	"	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur . . . —	2	29	34	35	"	29
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnarbreiðs 1 alin á	1	32 ¹ / ₂	159	"	1	32 ¹ / ₂
21.	— 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd . 1 alin á	"	98	117	60	"	98
<i>D. Fiskur:</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski . . . 1 vætt á	12	"	72	"	"	60
23.	— 6 — — hörðum fiski . . 1 —	11	44	68	64	"	57
24.	— 6 — — smáfiski . . . 1 —	11	31	67	86	"	56 ¹ / ₂
25.	— 6 — — ýsu 1 —	10	69	64	14	"	53 ¹ / ₂
26.	— 6 — — hákarli hertum . 1 —	9	85	59	10	"	49

Hinn 22. marz 1878.

23

				Krónumynt		Hundrað.		Alin	
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi:</i>									
27.	1 hndr., 1 tunna	hvallýsis . . .	8 pottar á	"	"	"	"	"	"
28.	— 1 —	hákarlsýsis . . .	8 —	3	46 $\frac{1}{2}$	51	97 $\frac{1}{2}$	"	43
29.	— 1 —	selsýsis . . .	8 —	3	46 $\frac{1}{2}$	51	97 $\frac{1}{2}$	"	43
30.	— 1 —	þorskalýsis . . .	8 —	2	99 $\frac{1}{2}$	44	92 $\frac{1}{2}$	"	37 $\frac{1}{2}$
<i>F. Skinnavara:</i>									
31.	1 hndr., 4 fjórðungar	nautskinn . . .	1 fjórð. á	14	11 $\frac{1}{2}$	56	46	"	47
32.	— 6 —	kýrskinn . . .	1 —	11	48 $\frac{1}{2}$	68	91	"	57
33.	— 6 —	hross-skinns . . .	1 —	9	31	55	86	"	46 $\frac{1}{2}$
34.	— 8 —	sauðskinn, af tvævetr. sauðum							
		og eldri . . .	1 —	6	88 $\frac{1}{2}$	55	8	"	46
35.	— 12 —	sauðskinn, af ám og veturgömlum sauðum . . .	1 —	4	94	59	28	"	49
36.	— 6 —	selskinns . . .	1 —	10	76	64	56	"	54
37.	— 240	lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	"	24 $\frac{1}{2}$	58	80	"	49
<i>G. Ýmislegt:</i>									
38.	1 hndr., 6 pd. af	œðardúni, vel hreinsuðum	1 pund á	14	31	85	86	"	71 $\frac{1}{2}$
39.	— 40 —	— óhreinsuðum	1 —	"	"	"	"	"	"
40.	— 120 —	fuglaíðri . . .	1 fjórð. á	9	76	117	12	"	97 $\frac{1}{2}$
41.	— 480 —	fjallagrösum . . .	1 —	1	25	60	"	"	50
42.	5 álnir, 1 dagsverk	um heyannir . . .		2	24 $\frac{1}{2}$	"	"	"	45
43.	— 1	lambsfóður . . .		4	20	"	"	"	84
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:									
<i>Eptir A. eða í fríðu . . .</i>						91	98	"	76 $\frac{1}{2}$
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg . . .</i>						69	90	"	58
— <i>C. — í tóvöru af ullu . . .</i>						66	25	"	55
— <i>D. — í fiski . . .</i>						66	35	"	55
— <i>E. — í lýsi . . .</i>						49	62 $\frac{1}{2}$	"	41
— <i>F. — í skinnavöru . . .</i>						59	84	"	50
En meðalverð allra landaura samantalið . . .						403	95 $\frac{1}{2}$	3	35 $\frac{1}{2}$
og skipt með 6 sýnir:									
meðalverð allra meðalverða . .						67	32$\frac{1}{2}$	"	56

Akureyri, 22. febrúarmánaðar 1878.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson.

Davíð Guðmundsson.

Verðlagsskrá

sem gildir í

*Eyjafjardar og Þingeyjar sýslum og í Akureyrarkaupstað
frá miðju maímánaðar 1878 til jafnlengdar 1879.*

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Friður peningur :							
1.	1. hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	92	24 ¹ / ₂	92	24 ¹ / ₂	"	77
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar hver á	14	2 ¹ / ₂	84	15	"	70
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjevetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra — -	16	96	101	76	"	85
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir — -	13	53	108	24	"	90
5.	— 12 — — — veturgamlir — -	9	2	108	24	"	90
6.	— 8 ær — — — geldar — -	12	54	100	32	"	83 ¹ / ₂
7.	— 10 — — — mylkar — -	7	62	76	20	"	63 ¹ / ₂
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	84	33	84	33	"	70
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	75	27	100	36	"	83 ¹ / ₂
B. Ull, smjör og tólg:							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítu ullu, vel þveginni 1 pund á	"	84	100	80	"	84
11.	— 120 — — mislitri — — — — —	"	56 ¹ / ₂	67	80	"	56 ¹ / ₂
12.	— 120 — — súru smjöri, vel verkuðu — — —	"	54	64	80	"	54
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri	"	34	40	80	"	34
C. Tóvara af ullu:							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka 1 par —	"	60	36	"	"	30
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka — -	"	80	24	"	"	20
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — — —	"	26	31	20	"	26
18.	— 20 eingirnispeisur hver —	2	25	45	"	"	37 ¹ / ₂
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — -	3	50	52	50	"	44
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnar-breiðs 1 alin —	1	11	133	20	1	11
21.	— 120 áln. gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd — — —	"	87	104	40	"	87
D. Fiskur:							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	12	69	76	14	"	63 ¹ / ₂
23.	— 6 — — hörðum fiski — -	9	89 ¹ / ₂	59	37	"	49 ¹ / ₂
24.	— 6 — — smáfiski — -	9	30	55	80	"	46 ¹ / ₂
25.	— 6 — — ýsu — -	8	44	50	64	"	42
26.	— 6 — — hákarli hertum — -	7	79	46	74	"	39

24

					Krónumynt		Hundrað		Alin.	
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi:</i>										
27.	1 hndr.,	1 tunna	hvallýsis	8 pottar á	2	45	36	75	»	30 ¹ / ₂
28.	— 1	—	hákarlsýsis	— — —	3	4	45	60	»	38
29.	— 1	—	sellýsis	— — —	3	4 ¹ / ₂	45	67 ¹ / ₂	»	38
30.	— 1	—	porskalýsis	— — —	2	59	38	85	»	32 ¹ / ₂
<i>F. Skinnavara:</i>										
31.	1 hndr.,	4 fjórðungar	nautskinn	1 fjórð. á	14	75 ¹ / ₂	59	2	»	49
32.	— 6	—	kýrskinn	— — —	12	65	75	90	»	63
33.	— 6	—	hross-skinns	— — —	9	63 ¹ / ₂	57	81	»	48
34.	— 8	—	sauðskinn, af tvævetr. sauðum	— — —	6	84 ¹ / ₂	54	76	»	45 ¹ / ₂
35.	— 12	—	og eldri	— — —	—	—	—	—	»	—
			sauðskinn, af ám	— — —	—	—	—	—	»	—
			veturgöml. sauð--	— — —	—	—	—	—	»	—
			um	— — —	4	77	57	24	»	48
36.	— 6	—	selskinns	— — —	11	92	71	52	»	59 ¹ / ₂
37.	— 240	—	lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	»	27	64	80	»	54
<i>G. Ýmislegt:</i>										
38.	1 hndr.,	6 pd.	af æðardúni, vel hreinsuðum	1 pd. á	14	71 ¹ / ₂	88	29	»	73 ¹ / ₂
39.	— 40	—	— óhreinsuðum — — —	— — —	»	»	»	»	»	»
40.	— 128	—	— fuglafiðri	1 fjórð. —	8	4 ¹ / ₂	96	54	»	80 ¹ / ₂
41.	— 480	—	— fjallagrösum	— — —	1	44	69	12	»	57 ¹ / ₂
42.	5 álnir,	1 dagsverk	um heyannir	— — —	2	23	»	»	»	44 ¹ / ₂
43.	— 1	—	lambsfóður	— — —	4	13	»	»	»	82 ¹ / ₂

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	95	9	»	79
— <i>B. — í ullu, smjörri og tólg</i>	68	55	»	57
— <i>C. — í tóvöru af ullu</i>	60	90	»	51
— <i>D. — í fiski</i>	57	74	»	48
— <i>E. — í lýsi</i>	41	72	»	35
— <i>F. — í skinnavöru</i>	63	1	»	52 ¹ / ₂
En meðalverð allra landaura samantalið	387	1	3	22 ¹ / ₂
og skipt með 6, sýnir:	meðalverð allra meðalverða . .	64	50	» 54

Akureyri, 22. febrúar 1878.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson.

Davíð Guðmundsson.

Aætlan

25

um ferðir póstgufuskipanna milli Kaupmannahafnar, Leith (Granton), Færeyja og Íslands
1878.

Frá Kaupmannahöfn til Íslands.

Nafn gufu- skipsins.	Fer frá Kaupmannahöfn.	Fer í fyrsta lagi frá:				Á að koma til Reykja- víkur.
		Leith, Granton.	Trangisvaag.	Þórshöfn.	Seyðisfirði.	
Valdemar	1. marz 9 f. m.	5. marz		7. marz		15. marz.
Phönix	15. apríl 9 f. m.	19. apríl		21. apríl		30. apríl.
Díana	8. maí 9 f. m.	12. maí	14. maí	15. maí	17. maí	21. maí ¹ .
Phönix	27. maí 9 f. m.	31. maí		2. júní		8. júní.
Phönix	7. júlí 9 f. m.	11. júlí		13. júlí		18. júlí.
Díana	13. júlí 9 f. m.	17. júlí	19. júlí	20. júlí	22. júlí ²	30. júlí.
Phönix	17. ágúst 9 f. m.	21. ágúst		23. ágúst		29. ágúst.
Díana	1. sept. 9 f. m.	5. sept.	7. sept.	8. sept.	10. sept. ³	19. sept.
Phönix	26. sept. 9 f. m.	30. sept.		2. okt.		11. oktbr.
Phönix	8. nóv. 9 f. m.	12. nóv.		14. nóv.		22. nóvbr.

Frá Íslandi til Kaupmannahafnar.

Nafn gufu- skipsins.	Fer frá Reykjavík.	Fer í fyrsta lagi frá:				Á að koma til Kaup- mannahafnar.
		Seyðisfirði.	Þórshöfn.	Trangisvaag.	Leith, Granton.	
Valdemar	23. marz 3 e. m.		26. marz		29. marz	6. apríl.
Phönix	6. maí 3 e. m.		9. maí		12. maí	21. maí.
Díana	15. júní ⁴	25. júní	27. júní	28. júní	30. júní	4. júlí.
Phönix	17. júní 3 e. m.		21. júní		24. júní	29. júní.
Phönix	30. júlí 3 e. m.		2. ágúst		5. ágúst	11. ágúst.
Díana	6. ágúst ⁵	13. ágúst.	15. ágúst	16. ágúst	18. ágúst	23. ágúst.
Phönix	5. sept. 3 e. m.		9. sept.		12. sept.	17. septbr.
Díana	25. sept. ⁶	28. sept.	30. sept.	1. oktbr.	3. okt.	9. oktbr.
Phönix	18. oktbr. 3 e. m.		21. okt.		24. okt.	31. oktbr.
Phönix	29. nóv. 3 e. m.		2. des.		5. des.	13. desbr.

1. Burtfarardagur skipanna frá Kaupmannahöfn og Reykjavík er fast ákveðinn. En við millistöðvarnar eru til teknir þeir dagar, er skipin mega leggja af stað þaðan í fyrsta lagi, en ferðamenn verða að vera við því búnir, að það verði síðar. Gangi ferðin vel, getur verið, að skipin komi til Reykjavíkur og Khafnar nokkrum dögum fyr en hjer segir, en það getur líka orðið síðar, svo sem auðvitað er. Viðstaðan á milli-stöðvunum er höfð sem styzt.

2. *Phönix* (Valdimar) kemur við í Leith, en *Díana* í Granton.

3. *Phönix* (Valdimar) kemur við á Vestmannaeyjum í hverri ferð, ef því verður við komið. Auk þess bregður *Phönix* (Valdimar) sjer til *Hafnarfjarðar* í hverri ferð, eptir að hann er kominn til Reykjavíkur.

1) Síðan vestan og norðan um land til: Stykkishólms 21. maí, Bíldudals 22., Þingeyrar 22., Flateyrar 23., Ísafjarðar 25., Saudárkróks 25., Akureyrar 27., Vopnafjarðar 27., Seyðisfjarðar og Eskifjarðar 29. maí; þaðan sunnan um land aptur til Reykjavíkur 4. júní.

2) Þaðan norðan um land til: Húsavíkur 22. júlí, Akureyrar 24., Ísafjarðar 26., Þingeyrar 26., Stykkishólms 27. júlí.

3) Þaðan norðan um land til: Húsavíkur 10. sept., Akureyrar 12., Skagastrandar 12., Ísafjarðar 14., Flateyrar 15., Þingeyrar 15., Stykkishólms 16. septbr.

4) Þaðan vestan og norðan um land til: Stykkishólms 15. júní, Bíldud. 16., Þingeyrar 16., Flateyrar 17., Ísafjarðar 19., Skagastrandar 19., Saudárkróks 20., Akureyrar 22., Vopnafjarðar 23., og Seyðisfjarðar og Eskifjarðar 25. júní.

5) Þaðan vestan og norðan um land til: Þingeyrar 7. ágúst, Ísafjarðar 9., Akureyrar 11., og Húsavíkur 11. ágúst.

6) Þaðan sunnan um land til Seyðisfjarðar.

Aetlun

um III.—VIII. ferð landpóstanna árið 1878.

Póstleiðirnar.	Póststöðvarnar.	Burtfarardagar póstanna.					
		III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.
I. milli Reykjavík- ur og Ísa- fjarðar A. frá Ísafirði.	Ísafjörður	23. apríl	2. júní	13. júlí	21. ágúst	30. sept.	9. nóv.
	Vatnsfjörður	24. —	3. —	14. —	22. —	1. okt.	10. —
	Bær	25. —	4. —	15. —	23. —	2. —	11. —
	Márskelda	26. —	5. —	16. —	24. —	3. —	12. —
	Hjarðarholt í Dölum	27. —	6. —	17. —	25. —	4. —	13. —
	Hjarðarholt á Mýrum	29. —	8. —	19. —	27. —	6. —	15. —
	Hestur	29. —	8. —	19. —	27. —	6. —	15. —
	Saurbær	30. —	9. —	20. —	29. —	7. —	16. —
	Mosfell	1. maí.	9. —	20. —	30. —	8. —	17. —
B. frá Reykjavík.	Reykjavík	9. maí	20. júní	2. ágúst	7. sept.	21. okt.	5. des.
	Mosfell	9. —	20. —	2. —	7. —	21. —	5. —
	Saurbær	10. —	21. —	3. —	8. —	22. —	6. —
	Hestur	10. —	21. —	3. —	8. —	22. —	7. —
	Hjarðarholt á Mýrum	11. —	22. —	4. —	9. —	23. —	8. —
	Hjarðarholt í Dölum	13. —	24. —	6. —	11. —	25. —	10. —
	Márskelda	14. —	24. —	6. —	12. —	26. —	11. —
	Bær	15. —	25. —	7. —	13. —	27. —	12. —
	Vatnsfjörður	16. —	26. —	8. —	14. —	28. —	13. —
II 1. milli Reykjavík- ur og Ak- ureyrar. A. frá Akureyri.	Akureyri	23. apríl	1. júní	12. júlí	21. ágúst	30. sept.	8. nóv.
	Steinsstaðir	24. —	2. —	13. —	22. —	1. okt.	9. —
	Krossanes	25. —	3. —	14. —	23. —	2. —	10. —
	Bólstaðarhlíð ¹	25. —	3. —	14. —	23. —	2. —	10. —
	Reykir	26. —	4. —	15. —	24. —	3. —	11. —
	Sveinsstaðir	27. —	5. —	16. —	25. —	4. —	12. —
	Lækjamót	27. —	5. —	16. —	25. —	4. —	12. —
	Staðarbakki	28. —	6. —	17. —	26. —	5. —	13. —
	Staður í Hrútafirði	29. —	7. —	18. —	27. —	6. —	14. —
	Hjarðarholt á Mýrum	1. maí	9. —	20. —	29. —	8. —	16. —
	Hestur	1. —	9. —	20. —	29. —	8. —	16. —
	Saurbær	2. —	10. —	21. —	30. —	9. —	17. —
	Mosfell	2. —	10. —	21. —	30. —	9. —	18. —
B. frá Reykjavík.	Reykjavík	8. maí	19. júní	1. ágúst	6. sept.	19. okt.	4. des.
	Mosfell	8. —	19. —	1. —	6. —	19. —	4. —
	Saurbær	9. —	20. —	2. —	7. —	20. —	5. —
	Hestur	9. —	20. —	2. —	7. —	20. —	6. —
	Hjarðarholt á Mýrum	10. —	21. —	3. —	8. —	21. —	7. —
	Staður í Hrútafirði	12. —	23. —	5. —	10. —	23. —	9. —
	Staðarbakki	13. —	24. —	6. —	11. —	24. —	10. —
	Lækjamót	13. —	24. —	6. —	11. —	24. —	10. —
	Sveinsstaðir	14. —	25. —	7. —	12. —	25. —	11. —
	Reykir	14. —	25. —	7. —	12. —	25. —	11. —
	Bólstaðarhlíð	15. —	26. —	8. —	13. —	26. —	12. —
	Krossanes	16. —	27. —	9. —	14. —	27. —	13. —
	Steinsstaðir	17. —	28. —	10. —	15. —	28. —	14. —

1) Brjefhírdingin er fyrst um sinn á Holtastöðum.

Póstleiðirnar.	Póststöðvarnar.	Burtfarardagar póstanna.					
		III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
II. 2. milli Akureyrar og Seyðisfjarð. A. frá Seyðisfirði.	Seyðisfjörður	18. maí	17. júní	27. júlí	4. sept.	15. okt.	28. nóv.
	Kollstaðir	19. —	18. —	28. —	5. —	16. —	29. —
	Hofteigur	20. —	19. —	29. —	6. —	17. —	30. —
	Grímsstaðir	21. —	20. —	30. —	7. —	18. —	2. des.
	Reykjahlíð	22. —	21. —	31. —	8. —	19. —	3. —
	Grenjaðarstaður	23. —	22. —	1. ág.	9. —	20. —	4. —
	Ljósavatn.	23. —	22. —	1. —	9. —	20. —	5. —
B. frá Akureyri.	Akureyri	3. júní	6. júlí	16. ág.	25. sept.	11. nóv.	21. des.
	Ljósavatn	3. —	6. —	16. —	26. —	12. —	22. —
	Grenjaðarstaður	4. —	7. —	17. —	27. —	13. —	23. —
	Reykjahlíð	5. —	8. —	18. —	28. —	14. —	24. —
	Grímsstaðir	6. —	9. —	19. —	29. —	16. —	27. —
	Hofteigur	7. —	10. —	20. —	30. —	18. —	29. —
	Kollstaðir	8. —	11. —	21. —	1. okt.	19. —	30. —
III. 1. milli Rvíkur og Prestsbakka. A. frá Reykjavík.	Reykjavík	10. maí	21. júní	3. ág.	9. sept.	22. okt.	6. des.
	Hraungerði	11. —	22. —	4. —	10. —	23. —	7. —
	Breiðabólssstaður	12. —	23. —	5. —	11. —	24. —	8. —
	Skógar	13. —	24. —	6. —	12. —	25. —	9. —
	Vík	14. —	25. —	7. —	13. —	26. —	10. —
	Mýrar.	15. —	26. —	8. —	14. —	27. —	11. —
B. frá Prestbakka.	Prestsbakki	23. maí	4. júlí	14. ág.	23. sept.	9. nóv.	18. des.
	Mýrar	24. —	5. —	15. —	24. —	10. —	19. —
	Vík	25. —	6. —	16. —	25. —	11. —	20. —
	Skógar	26. —	7. —	17. —	26. —	12. —	21. —
	Breiðabólssstaður	27. —	8. —	18. —	27. —	13. —	22. —
	Hraungerði	28. —	9. —	19. —	28. —	14. —	23. —
III. 2. Milli Prestbakka og Seyðisfjarðar. A. frá Prestbakka.	Prestsbakki	25. maí	2. júlí	12. ágúst	21. sept.	8. nóv.	17. des.
	Sandfell	27. —	4. —	14. —	23. —	10. —	19. —
	Kálfafellsstaður	29. —	6. —	16. —	25. —	12. —	21. —
	Bjarnanes	30. —	7. —	17. —	26. —	13. —	22. —
	Hof í Álptafirði	31. —	8. —	18. —	27. —	14. —	23. —
	Djúpivogur	1. júní	9. —	19. —	28. —	15. —	24. —
	Höskuldsstaðir	2. —	9. —	19. —	28. —	16. —	26. —
	Arnkestaðir	2. —	10. —	20. —	29. —	17. —	27. —
	Kollsstaðir	3. —	11. —	21. —	30. —	18. —	28. —
B. frá Seyðisfirði.	Seyðisfjörður	17. júní	27. júlí	4. sept.	15. okt.	28. nóv.	16. jan.
	Kollstaðir	18. —	28. —	5. —	16. —	29. —	17. —
	Arnkestaðir	18. —	28. —	5. —	16. —	30. —	18. —
	Höskuldsstaðir	19. —	29. —	6. —	17. —	1. des.	19. —
	Djúpivogur	20. —	30. —	7. —	18. —	2. —	20. —
	Hof í Álptafirði	21. —	31. —	8. —	19. —	3. —	21. —
	Bjarnanes	22. —	1. ágúst	9. —	20. —	4. —	22. —
	Kálfafellsstaður	23. —	2. —	10. —	21. —	5. —	23. —
	Sandfell	25. —	4. —	12. —	23. —	7. —	25. —

1879

26

a, Burtfarardagur póstsins frá aðalpóststöðvunum: Reykjavík, Ísafirði, Akureyri, Seyðisfirði og Prestsbakka, er fastákveðinn við þann dag, sem nefndur er í ferðaáætluninni, snemma morguns, þannig, að ekki sje lengur tekið við böggul- og peningasendingum en til kl. 7 kvöldið á undan. Við milli-stöðvarnar eru tilteknir þeir dagar, er póstarnir mega leggja af stað þaðan í fyrsta lagi, og ber að afgreiða póstinn þennan dag, eða svo fljótt sem unnt er eftir hann.

b, Aukapóstur skal fara frá afgreiðslustaðnum daginn eftir komu aðalpóstsins þangað, og snúa aptur frá endastöðvum aukapóstleiðarinnar svo fljótt, að hann geti náð aptur til fráfarastöðva sinna, áður en aðalpóstur kemur þar í apturleið; en aukapóstar eru þessir:

1. Gullbringusýslupóstur, sem fer frá Reykjavík daginn eftir komu póstskeips, um Hafnar-fjörð og Kálfatjörn til KEFLAVÍKUR, dvelur sólarhring þar og snýr þá aptur til Reykjavíkur.

2. Barðastrandarsýslupóstur fer frá Bø í Reykhólasveit morguninn eftir að Reykjavíkarpóstur er þangað kominn, vestur að BÍLDUDAL, kemur við á Vatneyri vestur í leið, en á Brjámslæk báðar leiðir, og snýr aptur svo tímanlega, að hann geti náð aðalpóstinum frá Ísafirði í suðurleið hans. Í fyrstu pósterð má póstur þessi ekki fara frá Brjámslæk suður í leið fyr en 1. marz, og má því fresta ferð sinni frá Bø það sem því svarar, en gæta verður hann þess, að ná aptur að Bø fyrir 5. marz.

3. Strandasýslupóstur fer daginn eftir komu Reykjavíkarpóstsins að Stað í Hrutafirði þaðan um Borðeyri og Prestsbakka að STAÐ í Steingrímsfirði, og snýr aptur frá Stað svo tímanlega, að hann geti náð norðanpóstinum á Stað í Hrutafirði í suðurleið hans.

4. Snæfellsnessýslupóstur fer frá Hjarðarholti í Dölum daginn eftir komu Reykjavíkarpóstsins þangað um Breiðabólstað á Skógarströnd til STYKKISHÓLMS, fer þaðan út fyrir Snæfellsjökul og kemur við í Ólafsvík og á Búðum, þaðan inn að Rauðkollsstöðum og suður að Staðarhrauni, og síðan vestur í Stykkishólm, og á að vera kominn aptur að Hjarðarholti í Dölum kvöldið áður en aðalpósturinn á að leggja af stað þaðan suður í leið.

5. Ísafjarðarsýslupóstur fer frá Ísafirði um Holt í Önundarfirði að ÞINGEYRI við Dýrafjörð daginn eftir komu sunnanpóstsins á Ísafjörð, og snýr hann aptur svo tímanlega, að hann geti verið kominn á Ísafjörð í síðasta lagi kvöldinu fyrir fardag vestanpóstsins þaðan.

6. Skagastrandarpóstur fer frá Sveinsstöðum daginn eftir komu Reykjavíkarpóstsins þangað og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á HÓLANESI.

7. Höfðastrandarpóstur fer frá Krossanesi daginn eftir komu sunnanpóstsins og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á HÖFSÓS.

8. Siglufjarðarpóstur fer frá Akureyri daginn eftir komu sunnanpóstsins og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á SIGLUFIRÐI.

9. Þingeyjarsýslupóstur fer daginn eftir komu Akureyrarpóstsins að Grenjadarstað þaðan um Húsavík, Skinnastaði og Efrihóla að SAUDANESI, og snýr aptur eftir þriggja sólarhringa dvöl þar.

10. Vopnafjarðarpóstur fer daginn eftir komu Akureyrarpóstsins að Grímsstöðum þaðan um Hof austur á VOPNAFJÖRÐ og snýr aptur til Grímsstaða eftir 3 daga dvöl þar.

11. Eskifjarðarpóstur fer frá Kollstöðum daginn eftir, að bæði Akureyrarpósturinn og Prestbakkapósturinn eru þangað komnir, og snýr aptur frá ESKIFIRÐI svo snemma, að hann verði kominn aptur að Kollstöðum kvöldið áður en aðalpóstarnir eiga að halda þaðan aptur á leiðinni frá Seyðisfirði til Akureyrar og Prestsbakka.

12. Vestmannaýjapóstur fer frá Breiðabólstað að KROSSI daginn eftir komu póstsins frá Reykjavík, og snýr aptur hið fyrsta að unnt er. Þegar póttaska kemur frá VESTMANNAEYJUM að Krossi, skal henni komið svo snemma að Breiðabólstað, að hún komi á póstinn frá Prestsbakka til Reykjavíkur.

Landshöfðinginn yfir Íslandi. Reykjavík, 18. marzmánaðar 1878.

Hilmar Finsen.

EMBÆTTAVEITINGAR.

Hinn 20. p. m. skipaði landshöfðingi prestinn að Ási í Fellum í Norður-Múlaprófastsdæmi, síra Berg Jónsson, til að vera prest að Vallanesi í Suður-Múlaprófastsdæmi, og s. d. prestinn að Völlum í Svarfaðardal í Eyjafjarðarprófastsdæmi, síra Pál Jónsson, til að vera prest að Hólum, Viðvík og Hofstöðum í Skagafjarðarprófastsdæmi.

Verðlagsskrá,
sem gildir í

27

Norðurmúlasýslu og Suðurmúlasýslu
frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

		Krónumynt.		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Friður peningur.							
1.	1 œ 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	84	8	84	8	"	70
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar, hver á	13	91	83	46	"	69 $\frac{1}{2}$
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjvetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra	17	91	107	46	"	89 $\frac{1}{2}$
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir	14	40	115	20	"	96
5.	— 12 — — — veturgamlir	10	31	123	72	1	3
6.	— 8 ær, — — — geldar	13	97 $\frac{1}{2}$	111	80	"	93
7.	— 10 — — — mylkar	9	44	94	40	"	79
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra, og ekki eldri en 12 vetra	83	39	83	39	"	69 $\frac{1}{2}$
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	74	85	99	80	"	83
B. Ull, smjör og tölq.							
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni 1 pund á	"	86	103	20	"	86
11.	— 120 — — mislitri —, — — — — —	"	59 $\frac{1}{2}$	71	40	"	59 $\frac{1}{2}$
12.	— 120 — — súru smjöri, vel verkuðu — — —	"	65 $\frac{1}{2}$	78	60	"	65 $\frac{1}{2}$
13.	— 120 — — tölq, vel bræddri	"	34	40	80	"	34
C. Tóvara af ullu.							
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka 1 par —	"	60 $\frac{1}{2}$	36	30	"	30
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka 1 — —	"	79	23	70	"	20
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga 1 — —	"	29	34	80	"	29
18.	— 20 eingirnispéisur hver á	"	"	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpéisur — —	3	"	45	"	"	37 $\frac{1}{2}$
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	41	169	20	1	41
21.	— 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd	1	22	146	40	1	22
D. Fiskur.							
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, 1 vætt á	11	62	69	72	"	58
23.	— 6 — — hörðum fiski — — —	12	41	74	46	"	62
24.	— 6 — — smáfiski — — —	10	36	62	16	"	52
25.	— 6 — — ýsu — — —	9	49	56	94	"	47 $\frac{1}{2}$
26.	— 6 — — hákarli hertum — — —	7	92 $\frac{1}{2}$	47	55	"	39 $\frac{1}{2}$

Hinn 23. marz 1878.

27

						Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
						Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi.</i>											
27.	1	1 tunna	hvalslýsis	8 pottar á	2	73	40	95	»	34	
28.	—	1 —	hákarlslýsis	— — —	3	21½	48	22½	»	40	
29.	—	1 —	selslýsis	— — —	2	74	41	10	»	34	
30.	—	1 —	þorskalýsis	— — —	2	63	39	45	»	33	
<i>F. Skinnavara.</i>											
31.	1	4 fjórðungar	nautskinn	1 fjórð. á	13	17½	52	70	»	44	
32.	—	6 —	kýrskinn	— — —	11	13	66	78	»	55½	
33.	—	6 —	hross-skinns	— — —	9	16	54	96	»	46	
34.	—	8 —	sauðskinn, af tvævetrum	— — —	6	78½	54	28	»	45	
35.	—	12 —	sauðskinn, af ám og	— — —	4	57	54	84	»	46	
36.	—	6 —	veturgömlum sauðum	— — —	9	70	58	20	»	48½	
37.	—	240	lambskinn (vorlamba) einlit	. . . hvert á	»	21	50	40	»	42	
<i>G. Ýmislegt.</i>											
38.	1	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum,	1 pund á	15	2½	90	15	»	75	
39.	—	40 —	óhreinsuðum	— — —	2	80	112	»	»	93	
40.	—	120 —	fuglafíðri	1 fjórð. á	8	73	104	76	»	87	
41.	—	480 —	fjallagrösum	— — —	1	»	48	»	»	40	
42.	5	álnir, 1 dagsverk	um heyannir		2	63	»	»	»	52½	
43.	5	—	1 lambsfóður		4	3½	»	»	»	80½	
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:											
<i>Eptir A. eða í friðu</i>								100	37	»	83½
<i>— B. — í ullu, smjöri og tólg</i>								73	50	»	61
<i>— C. — í ullar-tóvöru</i>								75	90	»	63
<i>— D. — í fiski</i>								62	16½	»	52
<i>— E. — í lýsi</i>								42	43	»	35
<i>— F. — í skinnna-vöru</i>								56	2	»	47
En meðalverð allra landaura samantalið								410	38½	3	41½
og skipt með 6, sýnir:											
meðalverð allra meðalverða .								68	40	»	57

Akureyri, 22. dag febrúarmán. 1878.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson.

Davið Guðmundsson.

Verðlagsskrá

28

sem gildir fyrir

Austur- og Vestur-Skaptafellssýslu

frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur:						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	77	55	77	55	65
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	40	56	40	47
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	10	86	65	16	54
4.	— 8 — tvævetrir . . . — — — —	8	21	65	68	55
5.	— 12 — veturgamlir . . . — — — —	6	8	72	96	61
6.	— 8 ær geldar . . . — — — — —	8	3	64	24	54
7.	— 10 — mylkar . . . — — — — —	5	94	59	40	50
8.	— 1 áburðarhestur, tamin, 5 til 12 vetra, í fardögum á	60	94	60	94	51
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	50	17	66	89	56
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 œ 120 pd. af hvítu ullu, vel þveginni, pundið á	"	70	84	"	70
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — —	"	50	60	"	50
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . — —	"	53	63	60	53
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . — —	"	31	37	20	31
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	"	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka — —	1	"	30	"	25
17.	— 180 — sjóvetlinga — —	"	27	48	60	41
18.	— 20 eingirnispéisur hver á	1	40	28	"	23
19.	— 15 tvíbands-gjaldpéisur — —	2	"	30	"	25
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	17	140	40	117
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — — —	"	90	108	"	90
D. Fiskur.						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	"	"	"	"	"
23.	— 6 — af harðfiski, — — — — — — —	12	75	76	50	64
24.	— 6 — — þyrsklingi, — — — — — — —	"	"	"	"	"
25.	— 6 — — ýsu, hertri — —	11	17	67	2	56
26.	— 6 — — hákarli, hertum — —	9	69	58	14	48
E. Lýsi.						
27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottará	3	50	52	50	44
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . . — — —	2	92	43	80	37
29.	— 1 — — — selslýsis . . . — — —	3	42	51	30	43
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . — — —	2	76	41	40	35

28

					í peningum.		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>F. Skinnavara.</i>									
31.	1 c	4 fjórðungar	nautsinn	. . . 10 pund á	11	76	47	4	39
32.	— 6	—	kýrsinn	. . . — — —	9	65	57	90	48
33.	— 6	—	hrosssinn	. . . — — —	7	35	44	10	37
34.	— 8	—	sauðsinn, af tvævetrum og eldri	. . . — — —	5	38	43	4	36
35.	— 12	—	sauðsinn, af veturgömlum og ám	. . . — — —	3	72	44	64	37
36.	— 6	—	selsinn	. . . — — —	5	57	33	42	28
37.	— 240	lambskinn (vorlamba), einlit	. . . hvert á		"	15	36	"	30
<i>G. Ýmislegt.</i>									
38.	1 c	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum,	pundið á	15	25	91	50	76
39.	— 40	—	— óhreinsuðum	. . . á	"	"	"	"	"
40.	— 120	—	— fuglafíðri	. . . 10 pund	6	14	73	68	61
41.	— 40	—	— fjallagrösum	. . . — — —	"	"	"	"	"
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir		2	12	50	88	42
43.	5	— 1	lambsfóður		2	82	67	68	56

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í fríðu</i>		65	47	55
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>		61	20	51
— <i>C. — í ullar tóvöru</i>		64	17	53
— <i>D. — í fiski</i>		67	22	56
— <i>E. — í lýsi</i>		47	25	39
— <i>F. — í skinna-vöru</i>		43	73	36

En meðalverð allra landaura samantalið

349* 4 290

og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða . 58 17 48

Reykjavík, 18. dag marzmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

29

18. febr.

Stofnunarskrá

fyrir

alþýðuskóla í Flensborg.

1. grein.

Í Flensborg við Hafnarfjörð er stofnaður alþýðuskóli, af gjöf þeirri, er Þórarinn prófastur Böðvarsson í Görðum á Álptanesi og kona hans, frú Þórunn Jónsdóttir, hafa gefið til slíkrar stofnunar með brjefi, dags. 11. ágúst 1877. — Gjöf þessi er:

- Heimajörðin Hvaleyri í Álptaneshreppi, 18,3 hndr. að dýrleika, með öllum húsum, sem á jörðinni eru, og öllum jarðarnytjum.
- Skólahús í Flensborg með ofnum, borðum og bekkjum, og öllu naglföstu; útihús úr timbri og tún umgirt.

Eigur þessar eru virtar á 7500 kr., og er þar í gjöf frá kaupmanni D. A. Johnsen í Kaupmannahöfn, 400 kr., og ekkju Þórunni Sigurðardóttur, 200 kr.

29
18. febr.

Auk þessa á skólinn það, sem óinnkomið er af söluverði fyrir «Lestrarbók handa alþýðu 1874», eftir skýrslu, sem útgefandinn gefur þar um stiptsyfírvöldunum.

Um skóla þennan eru samkvæmt gjafabréfinu settar þær undirstöðuákvæðanir, sem segir í eftirfylgjandi greinum.

2. grein.

Skóli þessi á fyrst og fremst að vera barnaskóli fyrir Garðaprestakall á Álptanesi, og þar næst, eftir því sem efni og kringumstæður leyfa, almennur menntunarskóli, er gefi mönnum kost á að afla sjer þeirrar þekkingar, sem álitast má nauðsynleg hverjum alþýðumanni, er á að geta kallast vel að sjer.

3. grein.

Arðinum af eignum skólans og öðrum tekjum, er til skólans kunna að renna, skal fyrst og fremst verja til að viðhalda skólahúsinu og endurbæta það, og svo til að kaupa nauðsynleg áhöld, til að ljetta kennslukostnað, og í aðrar þarfir skólans. Jafnan skal nokkurt fje vera í sjóði. Fje skólans skal ávaxta eftir sömu reglum og ómyndugra fje.

4. grein.

Skólinn, eigur hans og tekjur skulu vera undir stjórn þriggja manna nefndar, sem stiptsyfírvöldin skipa. Nefndarmenn skipta sjálfir störfum með sjer; en að öðru leyti er engin ráðstöfun eða borgun af fje skólans gild, nema meiri hluti nefndarinnar hafi samþykkt hana.

Við lok hvers skólaárs skal skólanefndin senda stiptsyfírvöldunum skýrslu um skólann og um fjárhag hans.

5. grein.

Stiptsyfírvöld Íslands hafa yfirumsjón yfir skólanum, og setja eftir tillögum skólanefndarinnar reglugjörð fyrir skólann um allt fyrirkomulag hans og stjórn; þau gæta þess, að efnum hans sje rjettilega varið, og samkvæmt tilgangi gjafar þeirrar, sem stofnun hans er byggð á.

Stiptsyfírvöldin yfir Íslandi, Reykjavík, 18. febrúar 1878.

Bergur Thorberg P. Pjetursson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um galla á stranduppboði.* — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi herra amtmannsins 12. f. m. hefi meðtekið skýrslu þá, er heimtuð var af sýslumanninum í Skaptafellssýslu um uppboð það á hinu strandaða frakkneska fiskiskipi Ernest & Maria, er hann hjelt 6. apríl f. á., læt jeg þess fyrst getið, að jeg geymi að skera úr, hvort sýslumaðurinn eigi að bera ábyrgð fyrir tollinum af áfengum drykkjum þeim, er seldir voru á tjeðu uppboðspingi, þangað til lagður verður úrskurður á tollreikning hans um árið 1877, og tjái því næst herra amtmanninum þjónustusamlega það, sem nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir Árna sýslumanni Gíslasyni.

Jeg get eigi látið mjer líka það, að sýslumaðurinn hefir vanrækt að gjöra alvarlega tilraun til að búa svo um, að landssjóðurinn fengi aðflutningsgjald það, er honum bar af áfengum drykkjum, er bjargað var við áminnzt strand, þar sem hann bauð þá eigi fyrst til sölu með þeim skildaga, að kaupandi skyldi skyldur að greiða hinn

30
6. marz

30 6. marz. lögboðna toll; hefði þá sú orðið raunin á, að enginn vildi kaupa vörur þessar með áminnztum skildaga, hefði verið tilefni fyrir sýslumanninn til að selja þær annaðhvort toll-laugar, eða gegn því, að galdið væri nokkuð af tollinum, eða þá að gjöra ráðstöfun til að vörurnar yrðu fluttar þangað, sem óhætt væri um, að kaupendurnir gætu náð þeim, og þar sem því hefði mátt búast við, að þær seldust fyrir það verð, er nokkurn veginn samsvaraði virði þeirra. — Þá get jeg og eigi látið mjer líka, að sýslumaðurinn hefir sett í uppboðsskilmálana, að eigi yrði þegið minna yfirboð en 1 kr.; því að bæði er það, að í 18. gr. laganna um skipströnd 14. jan. 1876 er lögreglustjóra boðið að hafa uppboðsskilmálana svo, að þeir fæli engan frá kaupi, og í annan stað er það skylda hans, að gjöra allt, sem í hans valdi stendur, til þess, að stranduppboðið eigi að eins sýnist vera reglulegt uppboð, heldur verði það í raun og veru, eða að það verði regluleg sala, til þess eða þeirra, er mest vilja bjóða í vörur þær, er boðnar eru upp. En uppboðsbókin ber með sjer, að af 152 uppboðsnúmerum hafa 134 númer af björguðum munum verið seld fyrir 1 kr. hvert og að eptir því hefir ekkert yfirboð verið gjört í þau, að 12 númer hafa verið seld fyrir 2 kr. hvert, og að ein 6 númer hafa komizt yfir 2 kr.; enn fremur sjest það á uppboðsgjörðinni, að að frásildum 3 númerum, á 1 kr. hvert, hafa öll uppboðsnúmerin verið keypt af 2 mönnum, — og virðist auðsætt á því, að kaupendurnir hafa haft samtök um, að koma eigi með yfirboð, án þess að sjeð verði, að sýslumaðurinn, sem segist sjálfur í skýrslu sinni frá 12. nóvbr. f. á. hafa fengið ávæning um það, hafi reynt neitt til að leiða þeim, sem á uppboðinu voru, fyrir sjónir, að slíkt kæmi í bága við tilgang uppboðsins, og stefndi auk þess að því að hafa af þeim, sem hlut áttu á strandmununum (útgjörðarmönnum, ábyrgðarmönnum), en það er einkanlega skylda sýslumannsins að sjá um þeirra gagn, þegar þeir eru eigi sjálfir viðstaddir og enginn fyrir þeirra hönd. — Það verður og eigi kölluð góð *conduite* hjá sýslumanninum, þegar hann, sem segir í skýrslu hans, heyrði við uppboðið, að presturinn á Kálfaelli hefði talið hlutaðeigendum trú um, að hann gæti tekið hina seldu muni, yrðu þeir eigi hirtir af fjörunni innan sólarhrings frá uppboðinu, og hótad að gjöra það, að hann skyldi þá eigi grennslast eptir, hvort svo hafi verið, og þá leiða prestinum fyrir sjónir, að slíkt háttalag væri ólöglegt og ósæmilegt, eða að hann skyldi þó eigi að minnsta kosti láta þennan kvitt verða sjer að tilefni til þess, að fræða alla, sem við uppboðið voru, um rjett þeirra á að hirða munina, sem þeir keyptu, af fjörunni.

31 6. marz. — *Brjef landshöfðingjans til bæjarstjórnarinnar í Reykjavík um bæjar sjóðsreikninga.* — Eptir að jeg hefi yfirfarið reikning þann um tekjur og gjöld bæjar-sjóðs Reykjavíkur árið 1876 með endurskoðunarathugasemdum og úrskurðum á þeim, er mjer var sendur frá bæjarfógetanum 4. þ. m., endursendist tjeður reikningur hjer með ásamt 581 fylgiskjali til geymslu í skjalasafni bæjarstjórnarinnar.

Með því að reikningurinn ber það með sjer, að það 2000 kr. lán, er jeg í brjefi 20. okt. 1875 samkvæmt 19. gr. í tilskipun 20. apríl 1872 lagði samþykki á, að bæjarstjórnin mætti taka til þess að kaupa fyrir það gatnaljósker, hefir verið tekið á reikningsárinu, en að áminnztum 2000 kr. hefir samt eigi verið varið til þess að útvega gatnaljósker, heldur að minnsta kosti að nokkru leyti hafðar til að standa straum af öðrum kostnaði í bæjarþarfir, vil jeg leiða athygli hinnar heiðruðu bæjarstjórnar að því, að eins og eptir 19. grein tilvitnaðrar tilskipunar þarf samþykkis landshöfðingja til þess að taka lán þau, er þar røðir um, eins mun einnig þurfa samþykkis hans til þess, að verja láninu til annars en þess, er samþykkið hefir verið veitt til.

Út af endurskoðunarathugasemdunum nr. 11 og 12 og úrskurðunum á þeim athugasemdum vil jeg leiða athygli bæjarstjórnarinnar að því, að óskilegt væri, að áætlunin væri þannig samín, að eigi verði nauðsynlegt að fara fram úr henni nema fyrir einhver sjerstakleg atvik, en naumast verður sagt, að því sje að skipta að því er snertir þennan reikning, þar sem, eptir því sem segir í athugasemdunum, hefir verið farið fram úr áætlun í 14 útgjaldaliðum, alls um 3689 kr. 69 a., eða um meir en 17 af hundraði af öllum útgjöldunum í áætluninni samantöldum, sem voru 21124 kr. 14 a. Raunar hefir bæjarstjórnin úrskurðað þessar fjárreiður fram yfir áætlunina samkvæmt 29. grein tilskipunarinnar, og eru þær þannig heimilaðar að því er snertir þennan reikning; en að því er snertir sumt af því, sem endurskoðunarmennirnir hafa bent á, að galdið hafi verið út umfram áætlun, og sem ekki við kemur eingöngu «kalkulatoriskum» kostnaði, þá mundi eptir minni skoðun hafa verið samkvæmara orðum og anda bæjarstjórnarlaganna, að útvega samþykki bæjarstjórnarinnar til þessara útgjalda fram yfir áætlunina, á þann hátt, sem fyrir er mælt í 18. grein tilskipunarinnar, áður en fjeð var greitt úr bæjarsjóði, heldur en að fresta því þangað til reikningurinn samkvæmt 29. gr. var lagður fyrir bæjarstjórnina til úrskurðar, sem sumir bæjarfulltrúar hafa eigi mátt taka þátt í sakir þess, að þeir hafa verið svo viðriðnir útgjöld þau, er um var að teffa.

31

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um styrk handa barnaskólum.*
— Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi frá 9. þ. m. hefi meðtekið álit stiptysfirvaldanna um bónarbrjef þau frá stjórnendum barnaskólanna á Eyrarbakka og á Vatsleysuströnd, er hingað höfðu borizt, um styrk af fje því, er veitt er í 13. gr. C. 6. í fjárlögum 19. oktbr. f. á., og um eptirlit það frá hálfu valdstjórnarinnar, er hafa ber með slíkum skólum, þegar þeim er veittur styrkur úr landssjóði, læt jeg stiptysfirvöldunum hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum, að jeg hef veitt barnaskólum þessum sinn 200 króna styrkinn hvorum um árið 1878, og eru stiptysfirvöldin beðin að afhenda hlutaðeigendum hjálagðar ávísanir fyrir fje þessu.

32
12. marz.

Auk þess er hjer með sett það skilyrði fyrir því, að barnaskólum þeim, er getur um í 13. gr. C. 6 í fjárlögnum, verði veittur styrkur af áminnztu fje eptirleiðis, að stjórnendur skólans sendi stiptysfirvöldunum eptirrit af reglugjörð hans, og í lok hvers skólaárs skýrslu um hagi skólans hið umliðna ár, um það, hvernig kennslunni hefir verið hagað, hvað mörg börn hafi gengið í skólann, um próf þau, er haldin hafa verið í skólanum og tilhöggun á þeim, og enn fremur um efnahag skólans, tekjur hans og gjöld; og eiga skýrslur þessar að vera svo greinilegar, að sjeð verði, að hve miklu leyti skólinn þarf styrks úr landssjóði og verðskuldar hann.

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um kirkju-vísitaziúlaun*
prófasta. — Stiptysfirvöldin hafa með heiðruðu brjefi dags. 9. þ. m. lagt undir minn úrskurð fyrirspurn frá prófastinum í Snæfellsnessýslu um það, hvort honum beri eigi 20 álnir í vísitaziúlaun í hvert skipti af Ingjaldshólskirkju, sem er eign landssjóðsins, hvort sem kirkja þessi hefir 12 rd. (24 kr.) eða meira umfram nauðsynlegan tilkostnað á ári, og læt jeg stiptysfirvöldunum hjer með tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að reglan um vísitaziúlaun prófasta í 5. gr. tilskipunar 27. jan. 1847 um tekjur presta og kirkna tekur yfir allar kirkjur landsins, hvort sem þær eru eign landssjóðsins eða eigi.

33
15. marz.

34 — *Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um eptirlaun prestsekkju.* —
15. marz. Stiptyfirvöldin hafa með heiðruðu brjefi 9. þ. m. sent mjer bónarbrjef frá ekkju sira Jóns Norðmanns á Barði í Skagafjarðarsýslu, um að fá tiltölulegan hluta, t. d. þriðjung, af varphólma, er prestsetri þessu fylgir (Barðshólma), til afnota æfilangt, af því að maður hennar sálugi hafi með miklum tilkostnaði aukið svo æðarvarp í hólma þessum, að nú fáið af honum 12—16 pd af hreinsuðum æðardún, í staðinn fyrir 2 pd, er hann kom að brauðinu 1849, — og læt jeg stiptyfirvöldunum hjer með tjáð það er nú skal greina, til þókn-anlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðanda.

Með því að ekkju-pensión sú, er beiðanda ber af brauðinu, er ákveðin samkvæmt tilskipun 15. desbr. 1865, 5. grein, og eigi verður lagt á brauðið eða prestinn, sem nú er skipaður í það, neitt gjald í þessu skyni um fram hið lögákveðna, verður þen þessi eigi veitt. Eigi sje jeg mjer heldur fært að aðhyllast tillögur stiptyfirvaldanna og veita beiðanda endurgjald af fje því, er í 15. gr. fjárlaganna er ætlað til eflingar verklegra fyrirtækja, með því að fje þetta er eigi veitt í því skyni, að það skuli haft í verðlaun eða endurgjald fyrir búnaðarframkvæmdir, er gjörðar hafa verið á löngu tímabili, og þannig, að tilkostnaðurinn hefir annars vegar eigi verið of vaxinn mætti hlutaðeiganda, og hefir á hinn bóginn fengizt endurgoldinn að öllu eða miklu leyti með auknum arði meðan á verkinu stóð eða undir eins og því var lokið, svo sem ætla má að átt hafi sjer stað um verk það, er hjer ræðir um, eptir því sem stiptyfirvöldin láta í ljósi, — heldur í því skyni, að því sje varið til að styrkja menn svo, að þeim verði fært að koma fram kostnaðarsömum fyrirtækjum, sem að öðrum kosti mundi eigi framgengt verða, eða eigi er að búast við að borgi sig fyr en eptir langan tíma; og til þess að hvetja menn til slíkra fyrirtækja.

35 — *Brjef ráðgjafans yfir Íslandi til landshöfðingja um greiðslu á prests*
9. jan. skyldu. — Með þóknanlegu brjefi 16. nóvbr. f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað bónarbrjef frá sóknarpresti Reynistaðarklausturs, síra M. Thorlacius, um, að prestskylda sú, er honum ber af klaustrinu, og hingað til hefir verið borguð honum að helmingi í smjöri og hinn helmingurinn í eingirnissökkum, verði eptirleiðis goldin honum í peningum eptir meðalalin verðlagsskrár, og getið þess, að biskupinn hafi mælt með beiðni þessari, skírskotað til þess, að áþekkt leyfi hafi verið veitt, að því er snertir nokkur klaustrabrauð önnur, og lagt það til, að þeninn verði veitt, þannig, að áminnzt breyting á greiðslu umgetinnar prestskyldu öðlist gildi í næstu fardögum.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, meðal annars fyrir hlutaðeigandi endurskoðanda, að tillögur yðar eru hjer með samþykktar.

EMBÆTTASKIPAN M. FL.

Hinn 5. f. m. setti landshöfðingi praktíserandi lækni A. Tegner til þess að gegna hjerads-lækniss törfum í 5. læknishjæraði (Barðastrandarsýslu, að frá skilinni Flateyarsókn, Reykhólasveit og Garpsdalssókn) frá 1. þ. m. fyrst um sinn þangað til fengist álit sýslunefndarinnar þar að lútandi.

ÓVEITT EMBÆTTI

Sandfell í Örafum í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi, met. 223 krónur 85 aura; auglýst 30. jan. þ. á. Veitist brauð þetta fyrir 31. ágúst þ. á., og verði presturinn farinn að þjóna því samsumars, fier hann 400 kr. uppbót á ári úr landssjóði.

HEIÐURSMERKI OG NAFNBÓT.

Hinn 23. f. m. hefir hans hátign konunginum allramildilegast þóknast að söma Ásgeir alþingismann Einarsson á Þingeyrum í Húnavatnssýslu heiðursmerki dannebrogsmanna, og s. d. að gjöra proprietair Ara Arason á Flugumýri í Skagafjarðarsýslu að kanseliráði með lögtign í 7. flokki nr. 1.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kirkju í Stykkishólmi.* — Samkvæmt allraþegnlegustum tillögum ráðgjafans, frambornum að fengnu þóknanlegu brjefi yðar herra landshöfðingi, dagsettu 20. október f. á., hefir hans hátign konunginum allramildilegast þóknast að fallast á, að reist sje kirkja í Stykkishólmi, að undir eins og hin nýja kirkja í Stykkishólmi er komin upp, sje Helgafellssókn í Snæfellsnessýslu í vesturumdæmi Íslands skipt í tvær kirkjusóknir, þannig, að til kirkjunnar í Stykkishólmi leggist allur verzlunarstaðurinn Stykkishólmur ásamt Grunnasundsnesi, Ási, Viðvík, Búðarnesi og Hjallatanga, Ögri, Skoreyjum, Bíldsey, Fagurey, Elliðaey, Sellóni, Saurláttri, Þormóðsey og Höskuldsey, og enn fremur þessar eyjar, sem nú eru óbyggðar: Kíðey, Melrakkaey og Vaðstakksey, og að venjuleg kirkjugjöld frá þessum býlum falli til kirkjunnar í Stykkishólmi, en hinn hluti Helgafellssóknar, sem nú er, skuli eptirleiðis eiga kirkjusókn að Helgafelli og vera sókn út af fyrir sig, og að sóknarpresti Helgafells- og Bjarnarhafnarsafnaða sje gjört að skyldu að embætta þriðja hvern helgan dag í Stykkishólmi.

36
10. jan.

Þetta er eigi látið undan falla að tjá yður þjónustusamlega, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán handa prestakalli.* — Út af bónarbrjefi frá sóknarprestinum að Prestsbakka í Strandasýslu, sira Brandi Tómassyni, um, að brauðinu yrði veitt 1200 króna lán úr viðlagasjóði til ýmsra jarðabóta á prestssetrinu, er búið sje að byrja á, og einkum til að auka þar æðarvarp, með þeim kjörum, að greiddir sjeu 4 af hundraði í vöxtu á ári, og lánið borgað þannig, að $\frac{1}{20}$ þess eða 60 kr. lúkist á ári, hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 20. nóvbr. f. á. lagt það til, að þæn þessi verði veitt, þannig, að yður verði fengið umboð til að veita Prestsbakkabrauði allt að 1200 kr. láni úr viðlagasjóði, þegar búið sje að halda skoðunargjörð á jarðabótum þeim, sem búið er að vinna, og fengin áætlun um það, sem eptir er óunnið, með þeim kjörum, að greiddir sje 4 af hundraði í vöxtu og lánið borgað aptur með $\frac{1}{12}$ eða 100 kr. á ári.

37
29. jan.

Út af þessu skal hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að beiðni þessi veitist eptir atvikum, með þeim kjörum, er þjer hafið tiltekið, herra landshöfðingi, og er vonast eptir þóknanlegri skýrslu frá yður á sínum tíma um, hvað mikið lánið verður.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að hin sjerstaklega lögreglustjórn í fjárkláðamálinu skuli lögð niður.* — Með því að það sjest á skýrslu yðar, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 4. desbr. f. á., að heilbrigðisástand sauðfjænaðarins í suðuramntinu hefir þá verið svo gott, að þjer hafið eigi hikað við, að veita Jóni ritara Jónssyni orlof til að vera erlendis í vetur, og að fela hlutaðeigandi sýslumönnum á hendur, að hafa nauðsynlegt eptirlit með fjenu, verður ráðgjafinn að álíta rjettast, hafi engin veruleg breyting á orðið í vetur, að láta nú hið sjerstaklega eptirlit, er samkvæmt erindisbrjefi frá konungi, dags. 26. septbr. 1876, hefir verið falið nefndum Jóni ritara Jónssyni, hætta algjörlega, þannig, að hlutað-

38
26. febr.

Hinn 27. marz 1878.

- 38** eigandi sýslumenn takist aptur á hendur hið lögákveðna eptirlit með heilbrigðisástandi fjárins, og biður ráðgjafinn yður því þjónustusamlega, herra landshöfðingi, að gjöra þær ráðstafanir í því efni, sem á þarf að halda, sje eigi þegar búið að því samkvæmt heimild þeirri, er yður var veitt með brjefi ráðgjafans 2. nóvbr. f. á., og að annast jafnframt um, að framangreint erindisbrjef verði sent ráðgjafanum til ónýtingar.

39

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Mýra, Snæfellsnes- og Hnappadals og Dalasýslur
frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur :						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	94	63	94	63	79
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	13	2	78	12	65
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	12	108	72	91
4.	— 8 sauðir, tvævetrir	14	71	117	68	98
5.	— 12 — veturgamlir	10	43	125	16	104
6.	— 8 ær geldar	12	95	103	60	86
7.	— 10 — mylkar	8	90	89	"	74
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	68	77	68	77	57
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssa, á sama aldri hver á	56	85	75	80	63
B. Ull, smjör og tólg :						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni 1 pund á	"	80	96	"	80
11.	— 120 — af mislitri — — — — —	"	59	70	80	59
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu — — —	"	65	78	"	65
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	"	37	44	40	37
C. Tóvara af ullu :						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	"	"	"	"	"
15.	— 60 pör eingirnissokka 1 par á	"	60	36	"	30
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	1	19	35	70	30
17.	— 180 — sjóvetlinga	"	19	34	20	29
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	3	31	66	20	55
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur	5	52	82	80	69
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvadmáls álnarbreiðs 1 alin á	1	48	177	60	148
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — — —	1	12	134	40	112
D. Fiskur :						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum 1 vætt á	14	23	85	38	71
23.	— 6 — — harðfiski — — — — —	14	43	86	58	72
24.	— 6 — — þyrsklingi	12	17	73	2	61
25.	— 6 — — ýsu, hertri	11	40	68	40	57
26.	— 6 — — hákarli hertum	11	2	66	12	55

					Krónumynt.		Hundrað		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>E. Lýsi:</i>									
27.	1	œ	1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	—	1	— — — hákarlslýsis . . .	— — —	3	18	47	70	40
29.	—	1	— — — selslýsis . . .	— — —	3	28	49	20	41
30.	—	1	— — — þorskalýsis . . .	— — —	2	69	40	35	34
<i>F. Skinnavara:</i>									
31.	1	œ	4 fjórðungar nautsinn . . .	10 pund á	16	26	65	4	54
32.	—	6	— — — kýrsinn . . .	— — —	13	58	81	48	68
33.	—	6	— — — hross-sinn . . .	— — —	11	21	67	26	56
34.	—	8	— — — sauðsinn, af tvævetr- um og eldri . . .	— — —	8	52	68	16	57
35.	—	12	— — — sauðsinn, af vetur- gömlum á . . .	— — —	5	70	68	40	57
36.	—	6	— — — selsinn . . .	— — —	11	97	71	82	60
37.	—	240	— — — lambsinn (vorlamba) einlit . .	hvert á	»	21	50	40	42
<i>G. Ýmislegt:</i>									
38.	1	œ	6 pd. af æðardúni, vel hreinsuðum, pundid á		14	95	89	70	75
39.	—	40	— — — óhreinsuðum . . .	— — —	3	38	135	20	113
40.	—	120	— — — fuglafiðri . . .	10 pund á	7	84	94	8	78
41.	—	40	— — — fjallagrösum . . .	— — —	1	92	7	68	6
42.	5	álnir, 1 dagsverk um heyannir . . .			2	60	62	40	52
43.	—	—	1 lambsfóður . . .		4	53	108	72	91
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:									
<i>Eptir A. eða í fríðu . . .</i>							95	72	80
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg . . .</i>							72	30	60
— <i>C. — í ullartóvöru . . .</i>							80	99	67
— <i>D. — í fiski . . .</i>							75	90	63
— <i>E. — í lýsi . . .</i>							45	75	38
— <i>F. — í skinnavöru . . .</i>							67	51	56
En meðalverð allra landaura samantalið . . .							438	17	364
og skipt með 6, sýnir:									
meðalverð allra meðalverða . .							73	3	61

Reykjavík, 23. dag marzmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Verðlagsskrá
sem gildir fyrir
Barðastrandar- og Strandassýslur
frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur:						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	100	47	100	47	84
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	18	85	8	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	31	109	86	92
4.	— 8 — tvævetrir	14	22	113	76	95
5.	— 12 — veturgamlir	10	61	127	32	106
6.	— 8 ær geldar	14	7	112	56	94
7.	— 10 — mylkar	9	65	96	50	80
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	73	30	73	30	61
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	57	82	77	9	64
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 œ 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	"	79	94	80	79
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	"	54	64	80	54
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	"	68	81	60	68
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	"	47	56	40	47
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	51	30	60	26
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	"	86	25	80	22
17.	— 180 — sjóvetlinga	"	22	39	60	33
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	3	1	60	20	50
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur	4	90	73	50	61
20.	— 120 álnir gjaldvóðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	1	46	175	20	146
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - - -	1	11	133	20	111
D. Fiskur.						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	14	79	88	74	74
23.	— 6 — af harðfiski, — — —	12	70	76	20	64
24.	— 6 — - þyrsklingi, — — —	10	95	65	70	55
25.	— 6 — - ýsu, hertri	10	32	61	92	52
26.	— 6 — - hákarli, hertum	9	18	55	8	46
E. Lýsi.						
27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottará	"	"	"	"	"
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	3	4	45	60	38
29.	— 1 — — — selslýsis	2	86	42	90	36
30.	— 1 — — — þorskalýsis	2	51	37	65	31

					í peningum.		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
F. Skinnavara.									
31.	1	4 fjórðungar nautskinns	10 pund á		13	71	54	84	46
32.	—	6 — kýrskinns	— — —		11	49	68	94	57
33.	—	6 — hrossskinns	— — —		10	15	60	90	51
34.	—	8 — sauðskinns, af tvævetrum og eldri	— — —		7	90	63	20	53
35.	—	12 — sauðskinns, af veturgömlum og ám	— — —		6	15	73	80	62
36.	—	6 — selskinns	— — —		10	48	62	88	52
37.	—	240 lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á		"	22	52	80	44
G. Ýmislegt.									
38.	1	6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á			14	34	86	4	72
39.	—	40 — — — óhreinsuðum	— á		5	"	200	"	167
40.	—	120 — — fuglafiðri	10 pund —		6	51	78	12	65
41.	—	40 — — fjallagrös	— — —		1	99	7	96	7
42.	5	álnir 1 dagsverk um heyannir			2	17	52	8	43
43.	5	— 1 lambsfóður			4	89	117	36	98

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	æða í friðu	99	55	83
— B.	— í ullu, smjöri og tólg	74	40	62
— C.	— í ullar tóvöru	76	87	64
— D.	— í fiski	69	53	58
— E.	— í lýsi	42	5	35
— F.	— í skinnna-vöru	62	48	52

En meðalverð allra landaura samantalið

424 88 354

og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða . 70 81 59

Reykjavík, 22. dag marzmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Ísafjarðarsýsla og Ísafjarðarkaupstað

frá miðju maímánaðar 1878 til sama tíma 1879.

					í peningum.		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur:									
1.	1	1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum, á			112	57	112	57	94
2.	—	6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum	hver á		15	89	95	34	79
3.	—	6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	— —		19	23	115	38	96
4.	—	8 — tvævetrir	— —		15	84	126	72	106
5.	—	12 — veturgamlir	— —		11	44	137	28	114

41

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
6.	1 ^{cr} 8 ær geldar á hausti hver á	15	63	125	4	104
7.	— 10 — mylkar — — —	9	40	94	"	78
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	75	12	75	12	63
9.	— 1 ^{1/3} hryssu, á sama aldri hver á	62	15	82	87	69
<i>B. Ull, smjör og tólg:</i>						
10.	1 ^{cr} 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	"	74	88	80	74
11.	— 120 — — mislitri — — — — —	"	54	64	80	54
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðn . . — —	"	80	96	"	80
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . . . — —	"	55	66	"	55
<i>C. Tóvara af ullu:</i>						
14.	1 ^{cr} 30 pund hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	"	60	18	"	15
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	54	32	40	27
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . — —	1	9	32	70	27
17.	— 180 — sjóvetlinga — —	"	26	46	80	39
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	4	86	97	20	81
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — —	8	27	124	5	103
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnarbreiðs 1 alin á	1	44	172	80	144
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	1	10	132	"	110
<i>D. Fiskur:</i>						
22.	1 ^{cr} 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	15	42	92	52	77
23.	— 6 — — harðfiski — — — — —	13	99	83	94	70
24.	— 6 — — þyrsklingi, — — — — —	11	21	67	26	56
25.	— 6 — — ýsu, hertri — —	10	29	61	74	51
26.	— 6 — — hákarli hertum . . . — —	11	79	70	74	59
<i>E. Lysi:</i>						
27.	1 ^{cr} 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á	2	42	36	30	30
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . 8 — —	2	99	44	85	37
29.	— 1 — — — selslýsis . 8 — —	2	71	40	65	34
30.	— 1 — — — þorskalýsis . 8 — —	2	55	38	25	32
<i>F. Skinnavara:</i>						
31.	1 ^{cr} 4 fjórðungar nautsinn . . 10 pund á	13	75	55	"	46
32.	— 6 — — kýrsinn . . . — — —	12	65	75	90	63
33.	— 6 — — hross-sinn . . — — —	11	32	67	92	57
34.	— 8 — — sauðsinn, af tvævetrum og eldri — — —	10	81	86	48	72
35.	— 12 — — sauðsinn, af veturgömlum og ám — — —	9	47	113	64	95
36.	— 6 — — selsinn . . . — — —	11	67	70	2	58
37.	— 240 lambsinn (vorlamba), einlit hvert á	"	16	38	40	32

		í peningum		Hundrað		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
38.	1 c 6 pd. af æðardúni, vel hreinsuðum, pundið á	16	9	96	54	80
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum — —	2	24	89	60	75
40.	— 120 — — — — — fuglafiðri 10 pund á	7	68	92	16	77
41.	— 40 — — — — — fjallagrösum — — —	1	95	7	80	7
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	2	92	70	8	58
43.	5 — 1 lambsfóður	4	58	109	92	92

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaaurum verður:

Eptir A. eða í friðu	107	15	89
— B. — í ullu, smjöri og tólg	78	90	66
— C. — í ullartóvöru	81	99	68
— D. — í fiski	75	24	63
— E. — í lýsi	40	1	33
— F. — í skinnavöru	72	48	60
En meðalverð allra landaura samantalið	455	77	379
og skipt með 6 sýnir:			
meðalverð allra meðalverða . .	75	96	63

Reykjavík, 23. dag marzmán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um **42**
læknissetur. — Eptir að sýslunefnd Húnavatnssýslu hefir lagt á það samþykki **22. marz.**
sitt, er fyrirmælunum í landshöfðingjabrjefi 16. oktbr. f. á. um aðsetur hjeradslæknisins
í 8. læknishjeradi hjer með breytt á þá leið, að hjeradslækninum, sem nú er, P. J. Hall-
dórssyni, er leyft að sitja sína embættistíð á jörðunni Klömbur í Vesturhópi.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og
frekari birtingar fyrir hlutaðeigendum.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um **43**
skilning á verzlunar- og siglingalögunum. — Í brjefi 24. nóvbr. **23. marz.**
f. á. hefir sýslumaðurinn í Norður-Múlasýslu skýrt frá, að í hans embættistíð hafi 4 ensk
gufuskip komið svo til Seyðisfjarðar, að sækja sláturfje, að þau hafi eigi farið inn á
Eskifjörð áður, og að hann hafi afgreitt þau án þess að skipa þeim að fara fyrst inn á
Eskifjörð, með því að hann hafi haldið, að fyrirmæli 3. greinar í lögum um verzlun og
siglingar á Íslandi 15. apríl 1854 væri óbeinlínis af numin með nýrri lagafyrirmælum,
einkum tilsk. 12. febr. 1872 og lögum 17. desbr. 1875, er leyfi öllum útlendum fiski-
skipum að koma á hvaða höfn sem þau vilja til þess að kaupa nauðsynjar sínar, án
þess að sigla áður upp einhverja þeirra 6 hafna, er til eru teknar í lögum 15. apríl
1854, 2. gr., jafnvel þótt lög þessi ættu og við um fiskiskip, eptir því sem segir í dóms-
málastjórnarbrjefi 14. júlí 1859, — og lagt undir minn úrskurð, hvort þessi skilningur hans
á verzlunarlögunum sje rjettur.

43 23. marz. Út af þessu vil jeg hjer með þjónustusamlega biðja yður, herra amtmaður, að tilkynna sýslumanninum það, er nú skal greina.

Það leiðir af eðli hlutarins og almennum reglum um gildi laga, að það eitt er eigi einhlítt til að fella úr gildi önnur eins lagafyrirmæli og þau í 3. gr. laganna 15. apríl 1854, að yngri lög minnka ríki þeirra, eða undanskilja eitthvað, sem áður hefir heyrt undir þau; eða, með öðrum orðum, að slík lagafyrirmæli verða eigi álitin svo sem þegjandi eða óbeinlínis numin úr gildi, nema því að eins, að hin yngri lög nemi burt öll þau skilyrði, er eldri lögin hafa verið byggð á. En því fer svo fjarri um tilskipun 12. febr. 1872 og lög 17. desbr. 1875 í sambandi þeirra við áminnzta 3. gr. í lögum 15. apríl 1854, að þau leyfa engan veginn öllum útlendum fiskiskipum að sigla upp allar aðrar hafnir hjer á landi, án þess að koma áður við á einhverri af þeim 6 höfnum, sem nefndar eru í 2. gr. í lögum 15. apríl 1854, heldur leyfa að eins útlendum fiskimönnum er stunda fiskiveiðar við strendur landsins, að leita hjer hafnar í neyð sinni. En hve nær sem öðruvísi stendur á, verður að beita reglunni í lögum 15. apríl 1854, og það þótt útlend fiskiskip eigi í hlut, og eins um þau skip, er koma hingað beina leið frá útlöndum annaðhvort til að sækja aflann frá fiskiskipunum sjálfum, eða til að færa þeim eða sjávarútvegsmönnum vörur, sem heyra til útvegsins. Þegar svo ber undir, að kaupskip eða eitthvert fiskiskip, sem getur um í tilsk. 12. febr. 1872 og lögum 17. desbr. 1875, gjörist brotlegt gegn fyrirmælum 3. greinar í lögum 15. apríl 1854, og engin neyð er á ferðum, sem þar ræðir um, er sjálfsagt, að það á að láta hlutaðeiganda seta ábyrgð fyrir það samkvæmt 9. grein þeirra laga.

44 29. jan. — *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til að byggja upp kirkju.* — Út af því, að sóknarpresturinn að Saurbø á Hvalfjarðarströnd, sira Þorvaldur Böðvarsson, hefir sótt um, að sjer yrði veitt 1000 króna lán til að byggja timburkirkju í tjeðu prestakalli, svo sem stiptsyfirvöldin höfðu veitt honum ádrátt um 6. janúar 1873, hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 13. nóvbr. f. á. lagt það til, að veitt sje Saurbøjarprestakalli í þessu skyni 1000 króna lán úr viðlagasjóði, með þeim kjörum, að greiddar sjeu 80 krónur á ári í vöxtu og upp í höfuðstólinn, og verður þá lánið að fullu lokið á 18 árum.

Út af þessu skal hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og frekari ráðstöfunar, að tillögur yðar eru hjer með samþykktar.

ÓVEITT EMBÆTTI.

Brauðbö Vellir í Svarfaðardal í Eyjafjarðarprófastsdoemi, met. kr. 992,14; augl. 23. p. m.
Brauðbö Ás í Fellum í Norður-Múlaprófastsdoemi, met. kr. 742,35; augl. s. d.

Stjórnartíðindin, báðar deildir, A og B, má panta á skrifstofu landshöfðingja og öllum póststöðvum á landinu. Borgunin fyrir þau öll er 1 kr. 66 a. um árið, og verður að greiða hana fyrir fram, um leið og tíðindin eru pöntuð. Um undanfarin ár, 1874—1877, eru Stjórnartíðindin eigi til öðru vísi en hept, og kosta þá 1 kr. 90 a. árgangurinn, nema sá um árið 1874; hann kostar ekki nema 95 aura.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um fyr- 45*
 irhuguð störf Sveins búfræðings Sveinssonar sumarið 1878. 20. marz.
 — Samkvæmt tillögum herra amtmannsins í þóknanlegu brjefi 12. jan. þ. á. hefi jeg veitt það, að þjer, herra amtmaður, og amtsráðið í norður- og austurumdæminu, ráðið störfum Sveins Sveinssonar búfræðings þetta ár, og er sjer í lagi svo tilætlazt, að hann standi fyrir uppþurrkun á Staðarbyggðarmýrum, og að hann auk þess ferðist um í umdæminu til þess að láta mönnum í tje leiðbeiningu og tilsögn í jarðabótum og öðrum búnaðarverkum. Eptir samningi þeim, er gjörður hefir verið við Svein Sveinsson, bera honum þetta ár 800 króna laun og ókeypis fararbeini á ferðum hans í hjeraði og víður- væri ókeypis hjá þeim, er nota tilsögn hans; og ber amtmanni að greiða tjeð árslaun um árið 1878, annaðhvort með tje því, sem veitt er í 10. gr. C 5 í fjárlögunum, eða með því að láta þá, sem nota aðstoð hans, greiða eitthvert endurgjald fyrir það í amts- sjóð.

Jeg mun gjöra ráðstöfun til, að Sveinn Sveinsson, er nú sem stendur dvelur í Skotlandi, komi til Akureyrar með fyrstu ferð póstgufuskipsins Díönu í maímán þ. á.

— *Brjef landshöfðingja til landlæknis um heimildarlausu lyfjaverzl- 46*
 un. — Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir 10. janúar þ. á. ritað mjer á þessa leið: 26. marz.

«Hið konunglega heilbrigðisráð hefir sent hingað kæruskjal frá eiganda lyfjabúð- arinnar í Reykjavík, N. S. Krüger, ásamt ummælum Hjaltalíns landlæknis, út af því, að kaupmenn þar verzli með lyfjavörur, og fer hann fram á, að lagt verði bann við því.

Út af þessu er fyrst að geta þess, að með því að tilsk. 4. desbr. 1672 gildir á Íslandi, sbr. enn fremur kanselíbrjef 16. septbr. 1797, virðist eigi þörf á nýju banni gegn heimildarlausri lyfjaverzlun, og þar næst skal vísað til þess, að samkvæmt instr. 25. febr. 1824 er landlækni lögð á herðar sú skylda, að líta eptir, að fyrirmælum þessum sje hlýtt; er því málið hjer með þjónustusamlega sent yður, herra landshöfðingi, til frekari þóknan- legrar ráðstafanar».

Um leið og yður er tjáð þetta, herra landlæknir, til þóknanlegrar leiðbein- ingar og birtingar fyrir Krüger lyfsala, vil jeg samkvæmt 18. gr. í landlæknis- instrúxi 25. febrúar 1824 hjer með þjónustusamlega biðja yður að hafa lögboðið eptirlit á, að enginn, er eigi hefir heimild til þess, reki nokkra verzlun með læknislyf og eitur- tegundir. Fáíð þjer, herra landlæknir, annaðhvort frá lyfsölunum eða á annan hátt vit- nesku um slíka heimildarlausu verzlun, verðið þjer samkvæmt nefndu instrúxi að snúa yður til hlutaðeigandi yfirvalds, og er það skylda þess að láta rannsaka málið, og reynist sökin sönn, þá að láta taka sekt þá, er við því liggur, og framkvæma hina lögákveðnu hegningu fyrir brotið.

Sömuleiðis vil jeg biðja yður um að brýna fyrir hjerads-læknunum að gæta sam- svarandi fyrirmæla í 17. gr. instrúxins fyrir hjerads-kírúga, dags. 25. febr. 1824.

— *Auglýsing landshöfðingja um þjónustufrímerki. — Hjer með auglýsist, 47*
 að upp frá þessu verða 5-aura þjónustufrímerki fánleg á öllum póststöðvum á landinu. 30. marz.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um 48*
 styrk til jarðabóta. — Að meðteknu þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður, 30. marz.
 dags. 15. f. m., er yður hjer með þóknanlega tjáð það er nú skal greina, út af bönar- Hinn 27. apríl 1878.

48 skrá, er hingað hefir borizt, frá Búnaðarfelagi suðuramtsins, um að það fái nú þegar til
30. marz. umráða að minnsta kosti 1800 kr. af fje því, sem veitt er þetta ár í 10. gr. C 5 í fjárlögum 19. oktbr. f. á., og ætlar það að verja því til ýmsra fyrirtækja, sem til greind eru í bænarskránni.

Eptir tillögum amtmannsins í norður- og austurumdæminu hefi jeg veitt það, að Sveinn búfræðingur Sveinsson verði þetta ár látinn starfa í því umdæmi, samkvæmt samningi þeim, er gjörður hefir verið við hann 17. janúar 1876, þó þannig, að Búnaðarfelag suðuramtsins hafi enga ábyrgð á greiðslu árslauna þeirra um árið 1878, er honum ber eptir 4. gr. samningsins, heldur lendi hún eingöngu á norður- og austurumdæminu.

Til eflingar vatnsveitingum og til að kaupa vatnsveitingaverkfæri veitast samkvæmt bænarskrá Búnaðarfelagsins 300 kr.
og til vagnkaupa sömuleiðis 300 —

Aptur á móti þykir eigi ástæða til að veita styrk handa kvennmönnum til að kenna meðferð á mjólk fyr en komið er með ákveðnar uppástungur, er sýni, að fjelagið eigi kost á kvennmönnum, er til þess sjeu fallnir.

Um að verja fje því, er hjer ræðir um, í verðlaun eða til að styrkja einstök jarðabótafyrirtæki, verður eigi neitt af ráðið fyr en stjórn fjelagsins kemur með ákveðna uppástungu um þess konar styrk handa einhverjum, er það til greinir.

Það, sem hjer er sagt, eruð þjer beðnir að tjá Búnaðarfelagi suðuramtsins, og láta það fá hjálagða 600 kr. ávísun, og gefa því til vitundar, að jeg búist við að fá á sínum tíma formleg reikningsskil fyrir því, hvernig fje þessu er varið, og eins verður að leggja fyrir fjelagið að gjöra mjer slík skil fyrir því, sem því var fengið til umráða árið 1877.

49 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um tilhögun á ferðum
28. febr. póstgufuskipanna. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi 3. septbr. f. á. sent hingað tvær uppástungur um breytingu á ferðaáætlun hinna íslenzku póstgufuskipa, er komið hafði verið fram með í neðri deild alþingis í sumar meðan verið var að ræða þar fjárlagafrumvarpið um árin 1878 og 1879, og þingsályktun, samþykkt í báðum deildum, þar sem skorað er á stjórnina að koma því til leiðar, að aðaluppástungan nái fram að ganga, og, verði hún til greina tekin að öllu verulegu, er stjórninni veitt heimild til að verja til gufuskipferðanna 3000 kr. á ári umfram það, sem til þeirra er veitt í fjárlögunum 10. gr. C 7, — og hafið þjer lýst ýtarlega álit yðar á báðum ferðaáætlunar-uppástungunum, og auk þess minnst á ýmislegt fleira, er farið hefir verið fram á í umræðunum á alþingi að því er snertir gufuskipaferðirnar.

Mál þetta var sent innanríkisstjórnarherranum til úrslita, og mælt sjerstaklega fram með aðaluppástungunni. Eptirrit af svari hans fylgir brjefi þessu, og fáid þjer af því þóknanlega sjeð, herra landshöfðingi, hvernig hann hefir tekið í málið.

E p t i r r i t

af brjefi innanríkisstjórnarherrans til ráðgjafans fyrir Ísland 21. febr. 1878:

Í hjálögðu brjefi frá landshöfðingjanum yfir Ísandi, dags. 3. sept. f. á., er hjer með endursendist ásamt fylgiskjöllum, hefir hann lagt það til, samkvæmt þingsályktun frá alþingi árið sem leið, að stjórnarherrann fyrir Ísland leggi sig fram um að fá hina dönsku póststjórn til að haga póstferðunum milli Danmerkur og Íslands næstu árin tvö samkvæmt uppástungu þeirri til ferðaáætlunar, er auðkennd er með A, og er eitt fylgiskjalið, og mælt til vara með annari uppástungu, er kom líka fram á alþingi og er meðal fylgiskjalanna auðkennd með B. Í brjefi því, dags. 28. septbr. f. á., er fylgdi áminnztu brjefi

frá landshöfðingjanum, hefir velnefndur stjórnarherra auk þess látið í ljósi, að hann verði **49** að vera á sama máli og landshöfðingi um það, að framangreind aðaluppástunga sje að 28. febr. öllu leyti takandi fram yfir vara-uppástunguna, og mundi sjer því þykja mikilsvert, ef innanríkisstjórnin ssei sjer fært að verða við ósk alþingis, og aðhyllast ferðaáætlun þá, er það girnist.

Út af þessu er eigi látið undan falla að tjá yður þjónustusamlega það sem nú skal greina.

Eptir ferðaáætlun þeirri, er póststjórnin hefir áður sett, fer skip «hins sameinaða gufuskipafjelags» 7 ferðir á ári fram og aptur milli Kaupmannahafnar og Reykjavíkur, eins og hinum virðulega stjórnarherra er kunnugt, og kemur við í Skotlandi, Færeyjum og Vestmannaeyjum, en skip stjórnarinnar, Dána, fer 3 ferðir milli Kaupmannahafnar og Reykjavíkur, þannig, að skip þetta fer líka í kringum Ísland í hverri ferð og kemur í hverri ferð við í Skotlandi og Færeyjum báðar leiðir. Eptir aðalferðaáætlun þeirri, er landshöfðinginn hefir lagt til að aðhyllst væri, er nú stungið upp á að breyta þessu þannig, að fækka ferðum skipsins frá «hinu sameinaða gufuskipafjelagi» úr 7 ofan í 6, en láta skipið aptur leggja leið sína norðan um Ísland tvisvar sinnum, í sumarmánuðunum, báðar leiðir, fram og aptur. Til vara er stungið upp á, að láta Dónu eigi fara nema tvær ferðir alla leið milli Kaupmannahafnar og Reykjavíkur, og koma þá við í Christjanssand og Lerwik og í Færeyjum, og auk þess tvær ferðir kringum Ísland.

Landshöfðinginn hefir í framangreindu brjefi mælt innilega með aðaluppástungunni, og leitast við að sýna og sanna, að eigi sjeu neinar póststjórnarlegar ástæður til að vera henni mótfallinn, og að veruleg framför mundi að henni í samanburði við ferðaáætlun þá, er nú er farið eptir, að því er snertir samgöngurnar yfir höfuð að tala og verzlunarviðskiptin bæði milli Íslands annars vegar og Danmerkur og annara landa hins vegar, og eins milli hjeraða og landsfjórðunga á Íslandi.

Innanríkisstjórnin hefir þó því miður eigi sjeð sjer fært að verða við óskum alþingis, og það einkum vegna póstsambandsins. Það sem er og verður að vera aðalatriðið fyrir póststjórnina, er um þetta mál er að ræða, er að búa svo um, að póstgöngurnar milli Danmerkur og Íslands, sjer í lagi Reykjavíkur sem höfuðstaðar landsins, verði svo áreiðanlegar og reglulegar sem framast er auðið, og sem óhættast við tálmunum af ís eða öðrum atvikum, er eigi verður við sjeð. Því var það af ráðið, er auknar voru póstgufuskipaferðirnar til Íslands nú fyrir 2 árum, að hafa ferðaáætlunina þannig, að eigi færi nema annað póstgufuskipið umhverfis Ísland, en hitt skipið skyldi halda við samgöngunum milli móðurlandsins og eyjarinnar reglulega og tálmunarlaust, og að þótt svo bæri undir, að skipið, sem færi kringum landið, Dána, tepptist eða tefðist vegna íss eða annars, þá gætu þessar samgöngur haldizt í skordum að því er hitt skipið snerti, samkvæmt ferðaáætluninni. Að láta það skipið leggja leið sína norðan um landið, svo sem stungið er upp á, mundi hæglega geta valdið óreglu í ferðaáætluninni, vegna þess, að það á þá að koma svo víða við, sigla inn torfæra firði o. s. frv., og hittist svo á, að ís bæri að landinu þegar það væri á ferðinni, gæti slíkt auðveldlega valdið því, að ferðaáætlunin færi alveg úr lagi, til mikils meins fyrir póstflutninginn, farþiggjendur og verzlunarviðskiptin yfir höfuð að tala. Þetta ríður algjörlega baggamuninn í póststjórnarlegu tilliti gegn því að aðhyllast aðalferðaáætlunina, enda kannast landshöfðinginn við í brjefi sínu, að póststjórnin hafi þar mikið til síns máls; en hann heldur því fram, að tálmanir þær, sem hinni eptiræsktu ferðaáætlun standi af ísnum, sjeu eigi ókleyfar. Hann segir, að gjört sje of mikið úr því, hvað ísinn geti orðið háskalegur ferðum þessum, með því að ferðir skipsins frá «hinu sameinaða gufuskipafjelagi» norðan um Ísland lendi í básumarmánuðunum, með öðrum orðum á þeim tíma árs, er það sje undantekning, ef ís verði að farartálma, og í annan stað er hann á því, að bæta mætti úr vandræðunum, ef ísinn teppti eða tálmaði för skipsins norður fyrir landið, með því að leggja fyrir skipstjóra, að undir eins og hann hitti fyrir ís fyrir austan land eða norðan, skuli hann snúa við og halda til Reykjavíkur með farþegjana, póstflutninginn og farminn allan, þannig, að hann verði kominn til Reykjavíkur fyrir hinn tiltekna komudag þangað. Auk þess fer landshöfðingi því fram í uppástungu sinni, að skipið skuli síðan reyna til um leið og það fer á stað á venjulegum tíma að koma farþegjum og öðru, sem það hefir meðferðis, norður fyrir land þangað sem það á að fara, en hitti það þá enn fyrir ís, skuli það snúa við vestur fyrir land og suður og halda til Kaupmannahafnar.

49
28. febr.

Þessi von um, að ísinn muni sjaldan eða aldrei banna leið norðan um landið, er þó eigi nóg til að hugga sig við, þar sem mest ríður á að gjöra samgöngurnar milli Danmerkur og Íslands sem áreiðanlegastar og reglulegastar, svo sem þegar er tekið fram; og þar á ofan má sjá það á skýrslum, er ráðgjafinn hefir fyrir sjer, að margopt ber við, að skip hitta fyrir ís langt fram á sumar við norður- og austurstrendur Íslands. Þannig var sumarið 1869, þegar skráfan brotnaði í Phönix, er hann var að reyna til að komast inn á Seyðisfjörð (Berufjörð) í júnímánuði, svo mikill ís við land, að seglskip komust eigi til norðurlands fyr en í öndverðum ágústmánuði. Auk þess er svo að sjá, sem mönnum sje nokkuð ókunnugt um, hvernig ísinn hagar sjer fyrir norðan, og til dæmis um það má geta þess, að í annálum Íslands segir, að eigi sjáist ís fyrir landi fyrir norðan í septembermánuði, en í septembermánuði f. á. hitti þó skipstjórinn á Diönu fyrir stóran hafisjaka, hjer um bil 66½ fet á hæð, í Húnaflóa. Því verður og tilhögun sú, sem nú er höfð á ferðum Diönu, og sem eigi er nema 2 ára gömul, þar sem skipið er látið sigla umhverfis landið þrisvar á ári, eigi kölluð annað en tilraun. Það væri því að vera of bráður á sjer, að fara nú þegar að leiða ályktanir út af henni; það þarf fleiri ára reynslu áður en byggja megi á henni.

En það eru fleiri tálmanir en ísinn, sem geta komið ruglingi á reglulegar póstferðir. Þannig ber ósjaldan við, að þoka verður að miklum farartálma. Það getur hent beztu skipstjóra, að þeir sigli á grynningar, en eigi er hægðarleikur að losa skipið af grunni á eyðiströndunum norðan á Íslandi, þar sem vantar öll tæki til þess.

Áð fara eptir uppástungu landshöfðingja og láta skipið snúa við undir eins og það hittir fyrir ís fyrir austan land eða norðan, og halda til Reykjavíkur, og reyna síðan að komast að vestanverðu norður fyrir með póstflutning, farþegja og varning, þangað sem ferðinni var heitið, eru úrræði, sem eru mjög svo óheppileg í póstmennskulegu tilliti, með því að þau eru of mjög bundin tómri tilviljun, en á tilviljun mega póstgöngur eigi vera byggðar, ef vel á að vera. Og að því er snertir farþegja og vörufutning, þá mættu farþegjarnir með því móti til að fara á sig langan krók, og kæmust hvorki þeir nje vörurnar þangað sem ferðinni er heitið fyr en eptir langa töf, með því að eigi væri ólíklegt, að þegar skipið færi að reyna að komast kringum landið að vestanverðu, þá hitti það þar fyrir ísinn líka og mætti því til að snúa við aptur. Því mætti til að gefa út auglýsingu jafnframt ferðaáætluninni, þess efnis, að benda almenningi á, hvað af því gæti leitt, ef skipið hitti fyrir ís á leiðinni umhverfis eyna. En það er vafalaust, að eigi menn slíkt í vændum, munu fáir verða til að taka sjer far með skipinu eða senda með því flutning þá leið.

Það er öldungis víst, að það mundi draga úr og spilla verzlunarviðskiptunum, sjer í lagi milli Danmerkur og Reykjavíkur, með öðrum orðum á aðal-leið skipsins, ef farið væri eptir aðaluppástungu alþingis, og það þótt tálmanirnar af ísnum sjeu eigi teknar til greina. Það mun ganga tregt að fá ferðamenn og flutning í skipið til Reykjavíkur opt á ári þá leið, sem er hjer um bil 8 dögum seinfarnari en hin beina leið. Fæðiskostnaður ferðamanna eykst stórum við það, og fyrir varninginn verður ábyrgðargjaldið miklu hærra; sakir þessa mikla kostnaðarauka mundu ferðamenn varla sæta fari þá leið nje skipið vera notað til að koma með því vörum, og gæti eigi hjá því farið, að fyrir það drægi stórum úr hinum venjulegu ferðum og kaupskaparviðskiptum með póstskipinu.

En þótt nú ráðgjafinn vildi vinna það til, til þess að verða við óskum alþingis, að hirða eigi, þótt hinar reglulegu póstgöngur milli Íslands og móturlandsins og annara landa kæmust í ólag, sem búast mætti við, ef farið væri eptir margnefndri uppástungu, nje um það, þótt af slíku leiddi mikið óhagræði að því ersnertir ferðalög og kaupskaparviðskipti, þá væri samt eigi audið að fá því framgengt, er farið er fram á í uppástungunni, með því að «hið sameinaða gufuskipafjelag» hefir lýst því yfir, að það gæti eigi gengið af hinni fyrirhuguðu breytingu á ferðaáætluninni, en samningnum við það er eigi svo háttáð, að innanríkisstjórnin hafi heimild til að heimta neitt í þá átt. Að leita til annara gufuskipaeigenda eða gufuskipafjelaga, mundi eigi stöða neitt, og það undir eins af þeirri ástæðu, að nú sem stendur er eigi til neitt gufuskip annað en Diana, er eigi heima hjer í Danmörku, sem fallið sje til siglinga umhverfis Ísland á þeim tíma árs, er búast má við að hitta fyrir ís, með því að öll vor flutningsskip eru þunngerð járnskip, sem mega illa við því að lenda í ís.

Þá er þessu næst að minnast á vara-ferðaáætlunina, staflíð B, er landshöfðingi

kallar eigi óverulega framför í samanburði við þá ferðaáætlun, sem nú er farið eptir, með því að þar sje litid meir á hagsmuni Íslands yfir höfuð. Innanríkisstjórnin hefir nú tekið 28. febr. öll atriði, er hjer geta komið til greina, til nánari ihugunar, og hefir allt að einu eigi fundizt ástæða til að hverfa þetta árið frá ferðaáætlun þeirri, er sett var í fyrra, utan í einu atriði. Það er nú fyrir sig, að fjárveitingin í fjárlögunum til póstferðanna milli Danmerkur og Íslands er eiginlega miðuð við, að Dána fari 3 ferðir til Íslands alla leið, og að tekjurnar mundu verða töluvert minni, ef farið yrði eptir þessari uppástungu, með því að arðurinn af ferðunum hafna á milli á Íslandi er eigi nema $\frac{1}{4}$ á við það, sem fæst í aðra hönd af ferðunum til og frá Kaupmannahöfn. En ráðgjafinn fær alls eigi sjeð, að hagsmunum landsmanna mundi betur borgið þetta árið að minnsta kosti, þótt farið væri eptir uppástungunni B, heldur en eptir ferðaáætlun þeirri, er nú gildir. Skólapiltar mundu alls eigi hafa neitt gagn af gufuskipinu, með því að nú er búið að breyta skólatímanum. Ferðalög alþingismanna koma eigi til greina þetta ár, með því alþingi kemur eigi saman; og að því er loks snertir kaupafólk, sem er fjölmennasti flokkurinn þeirra þriggja, er haldið er að mundi verða mikill hagr að því, að ferðunum væri svo hagað, sem farið er fram á í uppástungunni, þá sýnir skýrsla skipstjórans á Dönu, að ferðaáætlunin, sem farið var eptir í fyrra, hefir verið fullnægjandi í því tilliti, þar sem frá Reykjavík einni voru 25 manns með Dönu norður fyrir land.

Á hinn bóginn er uppástungan B að mörgu leyti miður hagfelld. Þar er ætlað til að skipið komi við í Kristjansand í Noregi, en þar af leiðir, að það verður að hætta að koma við í Granton (Leith) í Skotlandi, heldur verður að sigla upp Leirvík á Hjaltlandi. En það er eigi hentugt kostnadarins vegna, með því að það verður miklu kostnaðarsamara að láta Dönu fá sjer kol í Leirvík heldur en í Leith, og í annan stað missast skipinu tekjurnar af enskum ferðamönnum, sem eigi eru svo fáir, og fyrir að flytja íslenska hesta til Skotlands. Auk þess er Kristjansand eigi nein verzlunarborg eða neinn mikilsháttar-staður að öðru leyti, heldur að eins vegamót fyrir gufuskip. Í uppástungunni er Trangisvaag sleppt; en til þess virðist eigi nægileg ástæða. Loks segist skipstjórinn á Dönu með engu móti treysta sjer til að halda þá ferðaáætlun, þar sem skipinu er eigi ætluð nema 4 daga viðdvöl í Reykjavík til að ganga á, hversu mikið sem því hefir seinkað á hinn 6—700 mílna löngu leið frá Kaupmannahöfn til Reykjavíkur, og til að afferma og ferma aptur, til að byrgja sig upp að kolum til ferðarinnar og líta eptir vjelinni til hlitar. Þetta eina atriði, sem vikið er á að framan að breytt sje út af ferðaáætluninni frá því í fyrra, er í því fölgid, að láta Dönu byrja fyrstu ferðina að vestanverðu, með því að sigla sunnan um land heina leið til Reykjavíkur og þaðan áfram, í stað þess að austanverðu, eins og að undanfögnu. Með því að hafnirnar vestan á landinu eru ætíð íslausar, allt norður að Horni á Hornströndum, en opt ber við að ís er fyrir norðurlandi og austurlandi langt fram á sumar, svo sem áður á vikið, vinnst það á með þessu móti, að póstflutningur, farþiggjendur og vörur, sem skipið hefir meðferðis, geta ætíð komizt þangað sem ferðinni er heitið, fljótt og hættulaust, og með því að ísinn rekur venjulega frá austur á bóginn, mundi skipið auk þess opt geta komizt inn á ýmsar hafnir á norðurlandi, sem vel mætti að bera að því væri meinað vegna íss við austurland og Langanes, ef það kæmi að austanverðu, og eins er það, að ef það lenti inni í ísnum, mundi það, ef til vill, eiga hægra með að komast út úr honum aptur, er það ætti eigi að sækja í móti honum.

Að öðru leyti lætur ráðgjafinn þess getið, að það er áform hans, til þess að verða við óskum alþingis, að gjöra tilraun til þess í fjárlagafrumvarpinu fyrir fjárhagsárið 1879—80 að fá breytingu á ferðaáætlun Dönu, þrátt fyrir það, þótt það muni baka ríkissjóðnum töluverðan kostnaðarauka, og yrði þá breytingin í því fölgín, að skipið færi eigi nema 2 ferðir alla leið frá Kaupmannahöfn norður fyrir Ísland, en svo 2 ferðir að auki að eins umhverfis landið, og skyldi þeim þannig hagað, að bæði skólapiltar og alþingismenn gætu komizt með því bæði til og frá Reykjavík.

Loks skal þess getið, að rúmun handa farþiggjendum á skipinu mun verða fjölgad, einkum í 2. káetu, eins og alþingi hefir mælt fram með, að svo miklu leyti sem því verður annars við komið. Aptur á móti hefir eigi þótt ástæða til að verða við ósk þingsins um breytingu á fæðiskostnaðinum á strandferðunum.

E. Skeel.

Arlaud.

Til
ráðgjafans fyrir Ísland.

50 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um embættisvald biskupinn* yfir Íslandi spurzt fyrir um, hvort rjettur landshöfðingja til að veita embættismönnum ferðaleyfi samkvæmt 4. grein auglýsingarinnar frá 22. febrúar 1875 eigi, að því er snertir andlegar stjettar menn, að skiljast um leyfi til að ferðast af landi burt, eða einnig um ferðir milli prófastsdæma og amta í landinu sjálfu, hvort landshöfðinginn eigi eptir tilvitnaðri grein að setja presta til að þjóna brauðum, er þau losna, eða prestum, er brauði þjóna, er veitt ferðaleyfi, og hvort biskupinn hafi enn vald til að setja og skipa hjeradsprófasta.

Um leið og þjer leggið þessar spurningar undir úrslit ráðgjafans, herra landshöfðingi, látið þjer í ljósi, að þjer fáið eigi betur sjeð, en að um vald til að veita embættismönnum ferðaleyfi hljóti að gilda sama regla, hvort sem andlegar stjettar menn eiga í hlut eða veraldlegrar, og að hjer að lútandi ákvörðun í 4. grein nefndrar auglýsingar muni einkum, ef eigi eingöngu, eiga við um orlof til að ferðast af landi burt, er áður þurfti til leyfi ráðgjafans, en að hin eldri fyrirmæli um ferðalög innan takmarka prófastsdæmisins, amtsins eða stiptisins muni ósnortin af henni, og álítið þjer auk þess sjálfsgagt, að sá, sem sje fengið vald til að veita ferðaleyfi, verði og að hafa eptirlit á, að fullnægt sje skilyrðunum fyrir því, einkum að sjeð sje um, að embættinu sje viðunanlega þjónað meðan embættismaðurinn er burtu; valdið til að setja menn í embætti á ábyrgð hlutaðeigandi embættismanns meðan hann er í burtu hljóti því að fylgja valdinu til að veita ferðaleyfi. Að því er snertir spurninguna um, að setja menn í embætti, þegar þau eru laus, hafið þjer því næst tekið það fram, herra landshöfðingi, að orðatiltækin í 4. grein auglýsingarinnar þar að lútandi sjeu svo yfirgripsmikil, að þau taki vafalaust einnig yfir það, er brauð eru laus. Muni því fortakslaust eiga að beita þeirri ákvörðun, er setja skal menn í embætti í eiginlegum skilningi, en er fá skal einn eða fleiri nágrannapresta til að þjóna lausu brauði til bráðabirgða, virðist yður rjettast að láta hlutaðeigandi prófast gjöra þær ráðstafanir, er á þarf að halda í því efni, með samþykki biskups, eins og við hefur gengið að undanfögnu.

Að því er loks snertir skipun prófasta, hafið þjer, herra landshöfðingi, tekið fram, að auglýsing 22. febrúar 1875, er talar að eins um veitingu brauða, í 16. grein, snerti ekki beinlínis við valdinu til þess, er í instr. frá 1. júlí 1746, 22. gr., sje falið biskupnum, og að yður hafi eigi þótt ástæða til, að fara að reyna til að fá fram breytingu á reglunum um skipun prófasta, jafnvel þótt það kynni að virðast samkvæmara eðli hlutarins, eptir að landshöfðingjaembættið er komið á fót, og eptir verksviði því, er því er ákveðið, að skipun hjeradsprófasta væri falin landshöfðingja.

Út af þessu skal eigi látið undanfalla, að tjá yður þjónustusamlega, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að eins og ráðgjafinn fellst að öllu leyti á athugasemdir yðar um spurningar biskupsins um skilning á 4. grein í auglýsingu 22. febrúar 1875, eins er hann á sama máli um það, að engin ástæða sje til að fá fram breytingu á 22. gr. í instr. 1. júlí 1746.

51 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til að afstýra hallæri.* Út af bænarskrá frá hreppsnefndinni í Álptaneshreppi um 3000 kr. lán úr viðlagasjóði til að afstýra hallæri þar í hreppnum í vetur og að vetri hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 5. desbr. f. á. getið þess, að sýslunefndin í Gullbringu-

og Kjósarsýslu hafi tjáð sig fúsa á að ábyrgjast endurborgun lánsins fyrir hinn tiltekna tíma, með væntanlegu samþykki amtráðsins, og farið fram á, að yður verði veitt heimild til að veita áminnzt lán úr viðlagasjóði, með þeim kjörum, að greiddir sjeu af því 4 af hundraði í vöxtu og lánið endurborgað á tíu árum, þannig, að lánið sje veitt annaðhvort Álptaneshreppi á framantjóðan hátt, eða sýslunefnd Gullbringu- og Kjósarsýslu. **51** 9. febr.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeingar, frekari birtingar og ráðstöfunar, að ráðgjafinn veitir yður, herra landshöfðingi, heimild til að láta sýslunefnd Gullbringu- og Kjósarsýslu fá 3000 króna lán úr viðlagasjóði, ef hlutaðeigandi amtsráð leggur á það samþykki sitt, með þeim kjörum, að greiddir sjeu af því 4 af hundraði í vöxtu og lánið endurborgað á 3 árum, eins og áður hefir átt sjer stað, þó þannig, að frestur þessi sje eigi talinn fyr en frá þeim tíma, að lán það, er veitt var tjeðri sýslunefnd með ráðgjafarbrjefi 20. septbr. 1876, er endurborgað, eptir umliðun þá, er veitt var 5. nóvbr. f. á.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um afgreiðslugjöld* **52** 9. febr.
frakkneskra fiskiskipa. — Frá utanríkisráðherranum hef jeg meðtekið eptirrit af brjefi frá utanríkisráðherra Frakka til stjórnarérindreka Danakonungs í París, og sjest á því, að stjórnin frakkneska hefir eigi treyst sjer til að fallast á tillögur utanríkisstjórnarherrans, um, að íslenzkir valdsmenn mættu eiga við foringja hinnar frakknesku sjóliðsvarðeildar við Ísland um lúkningu afgreiðslugjalda, er frakknesk fiskiskip, er koma inn á íslenzkar hafnir, hafa látið ógreidd. Aptur á móti hefir hin frakkneska stjórn brýnt fyrir hlutaðeigandi útgjörðarmönnum í umburðarbrjefi, að láta formenn fiskiskipanna hafa með sjer nægilegt fje til að greiða áminnzt gjöld undir eins út í hönd.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lestagjald og vintoll.* **53** 21. febr.
— Með þóknanlegu brjefi 26. nóvbr. f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað 2 bótnarbrjef frá verzlunarstjóra Wendel á Þingeyri í Ísafjarðarsýslu, ásamt ummælum hlutaðeigandi amtinnans og sýslumanns, og fer verzlunarstjórinn þess á leit, að honum verði skilað aptur gjöldum þeim, er nú skal greina, og heimtuð hafa verið af honum:

1, lestagjald, 32 kr., og afgreiðslugjald, 1 kr. 33 a., af skipinu Christian, er kom til Íslands 25. apríl 1876, með 20 tonn af salti, er það hafði tekið á Fanö í seglfestu, og var salt þetta haft til að salta það, sem skipið aflaði, og var aldrei flutt í land.

2, aðflutningsgjald, 13 kr. 33 a., af 80 pottum mjaðar, er voru fluttir til umgetins verzlunarstaðar 1. maí 1875 með skipinu Neptun.

Í brjefi yðar með þessum bænarskrám hafið þjer látið í ljósi þá skoðun, herra landshöfðingi, að það, að skipið Christian, sem bæði árin 1876 og 1877 hafi verið haft til fiskiveiða, hafði meðferðis 20 tonn af salti, er það kom til landsins, og sem voru hafðar til að salta aflann á skipinu, geti eigi haft þá verkun, að skoða beri skipið sem verzlunarskip, og að það eigi að álitast skyldugt til að kaupa sjersjóleiðarbrjef, samkvæmt lögum 15. apríl 1854. Þjer hafið því lagt það til, að lestagjaldi því, er greitt hefir verið fyrir áminnzt skip, 32 kr., verði skilað aptur beiðanda, gegn því að hann greiði sýslumanni afgreiðslugjald það, er til er tekið fyrir fiskiskip í 62. gr. í aukatekjureglugjörð 10. sept. 1830, og er 12 sk. fyrir hverja lest. En er kemur til aðflutningsgjaldsins af miði þeim, er fluttist til landsins með skipinu Neptún, þá hafið þjer, herra landshöfðingi, lagt það

53 til, að því verði eigi skilað aptur, með því að mjöður sá, er flytjist til Íslands, sje alla-
21. febr. jafna blandaður vínanda, enda beri tollreikningarnir með sjer, að mjöður hafi um allt land verið skoðaður sem tollskyld aðflutningsvara.

Út af þessu skal hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstafanar, að tillögur yðar, herra landshöfðingi, eru hjer með samþykktar að öllu leyti.

54 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lestagjald.* — Að með-
22. des. 1877 teknu þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, dags. 27. septbr. þ. á., er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að hinni frakknesku stjórn hafa verið goldnar aptur þær 182 kr., er greiddar höfðu verið í Reykjavík fyrir sjóleiðarbrjef handa hinni frakknesku skonnert *Marie*, er hafði árið sem leið fært hinum frakknesku herskipum við Ísland vistföng, og skal eigi undan fellt að bæta því við, að eigi virðist hafa verið nægileg ástæða til að heimta áminnt gjald, þar sem svo stóð á, að álíta mátti sjálfsagt að eigi mundi verða verzlað með það sem skipið hafði meðferðis, sbr. lög 15. apríl 1854, 4. gr. og dómsmálastjórnarbrjef 24. desbr. 1868, og var að minnsta kosti hægt fyrir hlutaðeigandi lögreglustjóra að hafa augastað á því (sbr. tilskipun 12. febrúar 1872 4. gr.).

Auðlýsing.

55
20. apríl.

Með því að álíta má, eptir því sem segir í brjefi frá ráðgjafanum fyrir Ísland 2. þ. m., að bólusótt gangi í Holbek á Sjálandi, verður að beita reglunum í lögum 17. desbr. 1875 um mótvarnir gegn því, að bólusótt og hin austurlenzka kólerusótt og aðrar næmar sóttir flytjist til Íslands, við öll skip, er koma þaðan hingað til lands.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 20. apríl 1876.

Hilmar Finsen.

56 — *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um fjárstyrk handa 2 barna-*
25. apríl. skólum. — Eptir að jeg hefi meðtekið með heiðruðu brjefi stiptsyfirvaldanna, dags. í gær, bónarbrjef frá forstöðunefnd barnaskólans í Gerðum í Rosmhvalaneshreppi um styrk úr landssjóði handa tjeðum skóla, og þóknanleg ummæli stiptsyfirvaldanna um bónarbrjef það frá Þórarni prófasti Böðvarssyni um sams konar styrk handa alþýðuskólanum í Flensborg við Hafnarfjörð, er jeg sendi stiptsyfirvöldunum með brjefi 16. þ. m., ásamt nauðsynlegum skýrslum um fyrirkomulag þessara skóla og það sem gjört hefur verið í þeim í vetur, hefi jeg af fje því, sem til er tekið í 13. gr. fjárlaganna C 6 fyrir árið 1878, veitt barnaskólanum í Gerðum 200 króna styrk og alþýðuskólanum í Flensborg 300 kr. styrk.

Um leið og jeg læt stiptsyfirvöldunum þetta tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, læt jeg brjefi þessu fylgja ávísanir fyrir ofangreindu fje úr jarðabókarsjóði, og eru stiptsyfirvöldin beðin að koma þeim í hendur hlutaðeigöndum.

Reglugjörð

57
15. maí.

fyrir skattanefndir þær og yfirskattanefndir, sem fyrirskipaðar eru með lögum um tekjuskatt 14. desbr. 1877.

Með því að svo er fyrir mælt í lögum um tekjuskatt 14. desember 1877, að greiða skuli árlegan tekjuskatt í landssjóð bæði af eign og atvinnu, og að taka skuli skatt þennan í fyrsta skipti á manntalsþingum 1879, hefir samkvæmt 26. grein laganna verið samin reglugjörð sú, er hjer fer á eftir, fyrir skattanefndir þær og yfirskattanefndir, sem fyrirskipaðar eru til að jafna skattinum niður.

Fyrirmæli reglugjörðarinnar eru tengd við greinirnar í lögunum, að svo miklu leyti sem yfir höfuð hefir þótt nauðsynlegt að veita nokkra leiðbeiningu um, hvernig þeim skuli beitt. Þar af leiðir, að í hvert skipti verður að aðgæta fyrst fyrirmæli laganna, og bera þau síðan saman við reglugjörðina; tilgangur hennar er eftir hlutarins eðli eingöngu sá, að skýra lögin og vera þeim til fyllingar.

I.

Við 1.—3. gr. Tekjuskatt skal greiða af öllum þeim tekjum af eign, er eiganda hlotnast, bæði af fasteign, af peningum, og af lausafje, sem er gjört arðberandi, og eru slíkir tekjustofnar hinir helztu til greindir í 1. og 2. gr., en sú tilgreining er þó eigi tömandi í þeim skilningi, að aðrar tekjur af eign, en þar eru nefndar með herum orðum verði alls eigi til greina teknar; það eru einnig aðrar tekjur skattskyldar en þær, sem beinlínis eru til greindar í þessum greinum, svo sem t. d. leiga af kaupstaðarhúsum og skipum, tekjur af hvalreka, viðarreka, slægjutollur eða beitartollur, þar sem beit eða slægjur eru leigðar sjer í lagi. Það verður að telja með hverja tekjugrein, er hlutaðeigandi hefir haft á árinu (almanaksárinu næst á undan niðurjöfnuninni, sbr. 6. gr.), af fjáreign þeirri, er hjer ræðir um, hvort sem tekjurnar eru fólgnar í peningum eða landaurum, og skal telja landaurana til peninga eftir verðlagsskrárverði á hverri landaurategund fyrir sig það ár, er um er að ræða. Hins vegar eru það einungis eiginlegar tekjur, er skatt skal af greiða, en eigi það, sem maður fær í aðra hönd í kaupum og sölum án þess að það auki fjármuni manns, svo sem t. a. m. er maður selur eign sína, en vitaskuld er, að greiða ber þá tekjuskatt af vöxtunum af andvirði hennar. Eiganda er heimilt að draga frá árstekjum sínum umboðskostnað, er svo á stendur, að sjerstaklegrar umboðsstjórnar hefir við þurft, og verður að sýna kvittun hlutaðeiganda umboðsmanns því til sönnunar; sömuleiðis má og draga frá ársleigurnar af þinglýstum veðskuldum í jörðu eftir vottorði samkvæmt afsals- og veðskulda-brjefabókinni.

Nú býr eigandi sjálfur á jörðinni eða hefir afnot hennar, og skal þá jörðin metin til afgjalds af hlutaðeigandi skattanefnd, á sama hátt og áður var fyrir mælt í erindisbrjefi dómsmálastjórnarinnar fyrir hreppstjórnara 18. júlí 1848 um niðurjöfnun alþingistollsins, eftir því, hvað goldið er eftir aðrar viðlíka jarðir í sama byggðarlagi, og ber jafnframt að taka til greina aðrar tekjur, er eigandinn hefir haft af jörðinni á árinu.

Undanþegnir þessum tekjuskatti eru þeir, er árstekjur þeirra eftir 1.—2. grein samanlagðar eigi nema 50 krónum. Af öllum tekjunum samanlögðum skal greiða 1 kr. af hverjum 25 kr.; það, sem þar er fram yfir, skal eigi koma til greina skattinum til hækkunar.

Hinnr 31. maí 1878.

Við 4.—5. gr. Eptir þessum lagagreinum á að greiða skatt af allri atvinnu, af öllum tekjum af embættum og sýslunum, af biðlaunum, lífeyri eða eptirlaunum og þesskonar styrktaríse, svo og af tekjum af alls konar vinnu, andlegri eða líkamlegri, að frá skildum að eins þeim tveim atvinnugreinum, er skatt skal af greiða í landssjóð eptir sjerstaklegum lögum þar að lútandi, sem sje af landbúnaði, sbr. lög 14. desbr. 1877 um skatt á ábúð og afnot jarða og á lausafje, og af fiskiveiðum, sbr. tilskip. 12. febr. 1872 um spítalagjald af sjáfarafja.

Af fyrstu 1000 krónunum, er tekjur þær nema, er hjer ræðir um, skal engan skatt græiða; af því sem tekjurnar nema yfir 1000 kr., skal greiða skatt, eptir skatt-stiga þeim, er tilgreindur er í 4. gr. laganna, en þó svo, að eigi skal taka skatt nema af fullum 50 krónum; það, sem þar er fram yfir, kemur eigi til greina skattinum til hækkunar. Fyrirmæli laganna um hinn vaxandi hundraðsskatt, er greiða ber eptir því, hvað tekjurnar eru miklar samantaldar, eru svo skýr, að þau þurfa eigi nánari útlistunar, og mun nægilegt að vísa til þeirra; til dæmis skal hjer til fært, að samkvæmt þeim verður tekjuskatturinn af

2000 kr..	10 kr. (1 af hundraði af 1000 kr.).
3000 —	25 — (eins og af 2000 kr., og að auki 1½ af hundraði af 1000 kr.).
4000 —	45 — (eins og af 3000 kr., og að auki 2 af hundr. af 1000 kr.).
5000 —	70 — (eins og af 4000 kr., og að auki 2½ af hundr. af 1000 kr.).
6000 —	100 — (eins og af 5000 kr., og að auki 3 af hundr. af 1000 kr.).
7000 —	135 — (eins og af 6000 kr., og að auki 3½ af hundr. af 1000 kr.).
8000 —	175 — (eins og af 7000 kr., og að auki 4 af hundr. af 1000 kr.).
12000 —	335 —

III.

Við 6. gr. Skattinn skal leggja á eptir tekjum gjaldanda næsta almanaks-ár á undan niðurjöfnuninni, og ætli hann því að segja sjálfur til um tekjur sínar (sbr. 13. gr.) verður hann að byggja skýrslu sína á þeim skattskyldum tekjum, er hann hefir úr bítum borið það ár, og eins á skattanefndin, bæði þegar hún metur, hvort skýrslan sje rjett, og þegar hún kveður á um tekjur hlutaðeiganda, er hann hefir eigi notað þessa heimild til að segja sjálfur til um tekjur sínar, að fara eptir tekjum hans umgetið almanaksár.

Við 7. gr. Það eru hinar hreinu tekjur þetta ár, er leggja ber til grundvallar, er skattinn skal ákveða, og í þessari lagagrein eru þær reglur, er gæta skal í því efni bæði þegar hlutaðeigandi segir sjálfur til um tekjur sínar, og eins þegar það er eigi gjört og skatturinn ákveðinn eptir 13. gr. Í þessari lagagrein er því til tekið með berum orðum, bæði hvaða gjöld á hinu liðna ári eigi má draga frá tekjunum, og eins hvaða gjöld á að draga frá þeim, til að fá hinar hreinu tekjur, sem eru skattskyldar eptir lögunum.

Svo sem allar tekjur af atvinnu, af embætti eða sýslan, og af alls konar vinnu, andlegri eða líkamlegri, eru skattskyldar eptir 5. grein, svo er og þannig fyrir mælt í 7. gr., að tekjur þessar sjeu skattskyldar til hvers sem þeim svo er varið, hvort heldur maður hefir þær sjer og vandamönnum sínum til viðurværis og nauðsynja, nytsemdar eða munaðar, til að færa út bú sitt eða atvinnuveg, til að afla sjer fjár, til gjafa eða hvers annars sem vera skal; og í síðasta kafla greinarinnar er því bætt við, að af þeim tekjum, er fást á þann hátt, að maður eyðir höfuðstóli sínum eða tekur lán, skuli eigi greiða skatt, en hins vegar verði það eigi talið frá tekjum, sem haft er til að borga skuld.

Jafnframt þessu er til tekið, hvaða útgjöld megi draga frá árstekjunum, bæði af hverri atvinnu, er talin er með borgaralegum atvinnuvegum, og af tekjum þeim, er embættismönnum eru lagðar, og verður að finna hinar skattskyldu tekjur samkvæmt því. 57
15. maí.

Frá öllum tekjum af atvinnu skal dreginn sá kostnaður, er varið hefir verið til að reka hana; með kostnaði þessum skal þó eigi telja það, sem maður hefir varið sjer og vandamönnum sínum til viðurværis og nauðsynja, enda þótt vandamenn þessir með vinnu sinni hafi hjálpað til að afla fjárins, nema því að eins að nokkur af þeim að staðaldri starfi að þeim verkum, sem laun eru goldin fyrir (7. gr., 2. kafli). Sje þetta nú heimfært upp á ýmsa atvinnuvegi, verður að taka það til greina, er hjer segir, þá er tiltaka skal hinar skattskyldu tekjur.

a. *Verzlun.* Verði tekjurnar af verzluninni eigi fundnar með því að rekja árangurinn af öllum kaupum og sölum þann tíma, er um er að tefla, og þá farið eptir aðalsummu þeirri, er þá kemur út, er tilgreina skal hinar skattskyldu tekjur, á að fara eptir því, hvort fje það, er lagt hefir verið í verzlunina, hefir aukizt eða minnkað á árinu, eptir árangrinum af kaupskapnum; síðan skal rannsaka, hvað miklu hlutaðeigandi hefir varið sjer og vandamönnum sínum til viðurværis og nauðsynja, nytsemdar eða munaðar, og þá líka í húsnæðiskostnað, eða til þess að afla sjer fjár á annan veg, og þar við á svo að bæta því, er græðzt hefir á fje það, er lagt er í verzlunina, eða draga frá það, sem fjeð hefir gengið saman, hafi slíkt átt sjer stað annaðhvort. Sje hlutaðeigandi eigi fær um að reikna út tekjurnar af verzluninni um árið á þennan hátt, eða vilji hann eigi gjöra það, eða þá að skattaneftdinni finnast ástæða til að tortryggja skýrslu hans, og skírteini þau og sannanir, er skattaneftdinni þykir við þurfa í því efni, þykja ónógar til að ákveða eptir þeim, hvað miklar tekjurnar skuli gjöra, á skattaneftndin að kveða á um þær eptir beztu vitund. Verður nefndin þá bæði að ætlast á, hvað mikið *vörumegn* hefir gengið kaupum og sölum hjá hlutaðeiganda um árið, og eins um það, hvað mikinn *kostnað* hefir þurft til að reka verzlunina. Til þess konar kostnaðar má t. d. telja: 1. höfuðstól þann, sem kaupmaðurinn hefir haft til umráða í verzlun sinni, hvort sem það er lánsfje eða hann á það sjálfur, og að svo miklu leyti sem það er í veltu og ekki bundið í vöruleifum við lok ársins, í húsum, verzlunaráhöldum eða öðru; 2. leigu fyrir húsnæði eða fyrir pláss undir berum himni, sem notað er til aðseturs fyrir verzlunina og nauðsynlegt er til hennar, svo sem búð, geymsluhús, geymslu-pláss o. fl.; 3. kaup handa verkafólki eða aðstoðarmönnum við verzlunina, og viðurværi handa þeim, hvort sem það er úti látið í peningum eða þeim er lagt til fæðið; 4. kostnað til viðhalds á verzlunaráhöldum og til að bæta sjer aptur það sem úr gengur af þeim, og til venjulegs viðhalds á húsum verzlunarinnar; 5. kostnað við kaup og sölu á vörum; til slíks kostnaðar telst flutningsgjald, ábyrgðargjald, ómakslaun (provision) og fleira því um líkt, sem leiðir af því, að flytja verður hingað til lands nær allar vörur, er seldar eru hjer í búðum, og að eins verður að flytja í burt hjeðan nærri því allar landsnyttjar, þær er kaupmenn verzla með; 6. kostnað til hita, ljóss og því um líks, í verzlunarhúsunum, og annan þess konar kostnað, sem stendur í beinu sambandi við verzlunina og er nauðsynlegur til að reka hana. Sje svo, að eitthvað af framangreindum kostnaði komi eigi eingöngu við atvinnunni, ef t. d. hjú er haft bæði við verzlunina og til að þjóna húsbóndanum eða vandamönnum hans, eða ef húsaleigan nær eigi einungis til þess húsnæðis, er nauðsynlegt er til að reka verzlunina, heldur og til hýbýla þess, er verzlunina rekur, verður eigi nema hæfilegur partur af kostnaðinum, eptir tiltölu, talinn með kostnaðinum til að reka verzlunina og dreginn frá tekjunum. Sjeu vandamenn hafðir til að vinna að staðaldri að verzluninni, í venjulegra verkamanna eða aðstoðarmanna stað, þeirra er nauðsyn er á við

57 15. maí. verzlunina, má telja kaup þeirra og viðurværi með kostnaðinum til að reka hana; en aptur má eigi telja neina þóknun fyrir það, sem hlutaðeigandi vinnur sjálfur að atvinnunni, eður og kona hans. Með því að draga kostnaðinn til að reka verzlunina allan samantalinna frá því, sem ætlaðt er á, að vörumegn kaupmannsins á árinu hafi numið, sjest, hvað miklar hinar skattskyldu tekjur hlutaðeiganda eru.

Með því að svo er fyrir mælt í 10. gr. laganna, að sá, sem eigi er búsettur hjer á landi, en hefir tekjur af jarðeign eða atvinnu eða sýslu, sem hjer er rekin, skuli greiða skatt af þessum tekjum, þá leiðir þar af, að eigi ber að taka skatt nema af þeim tekjum, enda er það og samkvæmt eðli hlutarins. Þar sem svo stendur á, að maður, sem á verzlun hjer á landi, er búsettur erlendis og rekur hina íslenzku verzlun sína bæði hjer og á verzlunarskrifstofu sinni erlendis, verður einnig að taka til greina það af kostnaðinum til að reka verzlunina, er hann greiðir þar sem hann á heima, og á því að draga hann frá tekjunum af verzluninni, allan saman, ef verzlunarstörf hans erlendis við koma eingöngu kaupum og sölum, er standa í sambandi við rekstur verzlunarinnar hjer á landi, en eigi nema nema nokkuð af honum, eptir rjettri tiltölu, ef verzlunarstörf hans erlendis taka einnig yfir annan kaupskap; að öðru leyti verður að gæta reglna þeirra, er settar eru hjer að framan um það, hvað telja má meðal kostnaðar til að reka verzlunina.

b. Við *handiðnir og annan iðnað* dregst kostnaðurinn til að reka atvinnuna, reiknaður eptir framangreindum reglum, frá óskertum tekjunum um árið, og það, sem þá verður eptir, verða hinar skattskyldu tekjur. Hafi hlutaðeigandi eigi haldið svo nákvæman reikning yfir atvinnu sína, að finna megi hinar skattskyldu tekjur með því móti, verður að ætlast á um, hvað miklu varningsbirgðir hans, áhöld, vinnuvjelar, smíðatöl og önnur verkfæri, er heyra til atvinnunnar, svo og skuldir, sem hann á hjá öðrum, hafi numið í peningum í ársbyrjun og í árslok, og komast þannig fyrir, hvort efni hans muni hafa vaxið eða rýrnað af atvinnunni. Það sem fjárstofn sá, er hann hefir lagt í atvinnuveginna, hefir þannig vaxið eða minnkað, því á að bæta við eða draga það frá því, sem hann hefir haft sjer og sínum til viðurværis og nauðsynja, nytsemdar eða munaðar, eða til að afla sjer fjár að öðru leyti, — og verður þá summan, sem þá kemur fram, hinar skattskyldu tekjur af atvinnunni.

c. Við *veitinga sölu og gistinga*, og aðra því um líka borgaralega atvinnu, og eins siglingar, skal og fara eptir framangreindum reglum um það, hvernig reikna skal kostnaðinn til að reka atvinnuna.

d. Frá tekjum af *embættislaunum* má telja skrifstofukostnað; svo má og föera til útgjalda eptirlaun og aðrar kvaðir, er á embættinu liggja (7. gr. laganna, 3. kafli). Með áminnztum tekjum teljast eigi einungis þau laun og aðrar tekjur, er greiddar eru úr landssjóði, heldur einnig aukatekjur og gjöld eða aðrar tekjur, sem lagðar eru embættismönnum, og sem þeir hafa annaðhvort frá opinberum eða einstaklegum stofnunum, eða frá einstökum mönnum, samkvæmt þar að lútandi fyrirmælum laganna, svo sem tíund, offur, dagsverk og önnur þess konar gjöld til presta, aukatekjur sýslumanna og bójarfógeta eptir lögum 14. desbr. 1877, umboðslaun umboðsmanna, þóknun sú, er þeir sem hafa einhverja sýslu á hendi fyrir sveit sína, fá úr sveitarsjóði, og brunamálástjóri hjá brunabótastjela, tekjur lækna af lækningum þeirra eða af eptirliti með sjúkrahúsum o. s. frv. Það, sem það nemur, að hafa leigulausan bústað, svo og húsaleigustyrkur og arður af embættisjörð, ef embættismaðurinn býr eigi á henni sjálfur, telst einnig með hinum skattskyldu tekjum, og skal telja það, sem gelst í landaurum, í peningum eptir verðlagsskrá.

Það sem maður fær í dagpeninga, meðan hann er í burtu frá heimilinu, og í ferðakostnað, hvorttveggja í embættiserindum, telst eigi með skattskyldum tekjum. 57
15. maí.

Loks skal hjer við bætt þessari leiðbeiningu til að ákveða tekjuskattinn, er svo stendur á, sem hjer segir:

Kvongist maður á þeim tíma, er tekjurnar eru við bundnar, þær er skattinn á að miða við, eða eptir það, en áður en niðurfjöfnunin fer fram, skal telja manninum allar skattskyldar tekjur bæði hans sjálfs og konunnar um þann tíma; verður eptir því eigi talinn með höfuðstóll sá, er hann hefir fengið með konunni, heldur að eins vextirnir af honum.

Erfingi greiðir skatt af öllum tekjum arfleiddanda, hafi hann erft allar eigur hans eða atvinnu, en ella að rjettri tiltölu.

Nú situr *ekkja* í óskiptu búi, og skal þá telja með skattskyldum tekjum hennar allar tekjur mannsins um þann tíma, er um er að telfa, og hafi hann dáið á þessum tíma, verður að telja tekjurnar til dánardægurs hans, og bæta þar við tekjum ekkjunnar frá þeim degi til loka þess tímabils, er skatturinn er miðaður við.

Úr *dánarbúum*, sem eru undir skiptameðferð, þá er niðurfjöfnunin fer fram, skal eigi greiða neinn tekjuskatt af atvinnu, en aptur á móti af eign, eptir 1.—3. gr. laganna. Sama er og um þrotabú.

Við 8. gr. Hver maður, sem er búsettur hjer á landi og hefir tekjur, þær er skattskyldar eru eptir undanfarandi greinum, skal greiða tekjuskatt, hvort heldur er karl eða kona, ungur eða gamall, og hvernar stjettar, sem hann er. Það stendur á sama hvort maður er myndugur eða ómyndugur, sjálfs sín eða eigi, hafi hann að eins sjálfstöðar tekjur, en þar undir verður að skilja allar tekjur, er hann fær öðrúvísi en á annara vegum. Þeir, sem eru í foreldrahúsum eða á framfæri og enga atvinnu hafa, greiða að eins skatt af þeim tekjum, er þeir hafa auk uppeldis hjá foreldrunum eða þess, er útheimtist til framfæris þeim og menningar.

Hlutfjölög, sameignarfjölög, kaupmannafjölög o. þ. h. eiga að greiða skatt af því, sem eptir verður af tekjuafgangnum, er búið er að úthluta ávinningnum meðal þeirra hluteigenda, er búsettir eru hjer á landi, hvort sem þessi afgangur er greiddur útlendum hluteigendum eða lagður í viðlagasjóð eða þess konar. Tekju-afgangur er það, sem eptir verður af árstekjunum, þegar búið er að draga frá tekjunum óskertum það, sem telja má með kostnaði til að reka verzlunina eða atvinnuna, eptir því sem að fram-
an segir.

Við 9. gr. Hjer skal þess að eins getið, að þótt sparisjóðir þeir, sem eigi eru eign einstakra manna, sjeu sem stofnun undan þegnir tekjuskatti af atvinnu, er það vitaskuld, að greiða verður tekjuskatt af eign eptir 2. gr. laganna af innstöðufje því, er menn eiga í sparisjóði og hann greiðir vöxtu af.

Við 10. gr. Það er regla, að hver gjaldþegn er skattskrifaður í því sveitarfjelagi, er hann á heimili í hjer á landi um það leyti, sem niðurfjöfnunin er byrjuð eða rjett á undan því. Dvelji maður um stundarsakir í öðru landi, en bregði þó eigi heimili sínu á Íslandi, skal hann gjalda skatt sem hann væri í landinu, og á að láta skattskrifa hann í því sveitarfjelagi, þar sem hann var heimilisfastur áður en hann settist að erlendis. Eigi maður sjer bólfestu víðar en í einu sveitarfjelagi, má hann sjálfur kjósa, í hverju sveitarfjelinu hann skuli skattskrifast, ef hann sendir sveitarstjórninni í öllum þeim sveitarfjelögum, er hann er búsettur í, vísbendingu um það, með tilhlýðilegum fyrirvara. Komi eigi slik vísbending frá honum, skal setja hann í skatt þar, er

57 hann hefir sjálfur aðsetur þá er niðurjöfnunin er byrjuð. Hlutaafjelög, sameignarfelög, kaupmannafjelög, stofnanir og þess konar skal skattskrifa í því sveitarfelagi, er stjórnin hefir aðsetur eða aðalskrifstofan er. — Nú á sami gjaldþegn verðlanir víðar en í einu sveitarfelagi, og má hann þá sjálfur kjósa, í hverju sveitarfelaginu hann skuli skattskrifa, ef hann skýrir skattanefndunum í öllum sveitunum frá því á tilhlýðilegan hátt, svo snemma, að beiðni hans verði tekin til greina af hlutaðeigandi skattanefnd.

Nú er maður eigi búsettur á Íslandi, en hefir tekjur af jarðeign eða atvinnu eða sýslu, sem þar er rekin, og skal hann þá greiða skatt af tekjum þessum, og til nefna fyrir hlutaðeigandi sýslumanni eða bæjarfógeta mann þar í sýslunni eða kaupstaðnum, sem greiði skattgjald hans, og gæti að öðru leyti gagnsmuna hans að því er kemur til skattkváðarinnar.

Þá gjaldþegna, er eigi hafa aðsetur hjer á landi, en hafa laun, eptirlaun, biðlaun eða styrk úr landssjóði Íslands, skal setja í skatt í kaupstaðnum Reykjavík, og lætur landshöfðingi skattanefndinni þar í tje þær skýrslur þar að lútandi, er á þarf að halda, og skal senda honum útdrátt úr skattskránni um þá, til þess að sjeð verði um, að tekjuskatti þeirra verði haldið eptir af tekjum þeirra samkvæmt 10. gr., 2. kafla.

Landshöfðingi sker úr því, eptir tillögum hlutaðeigandi skattanefndar, hvort útlendir menn, er dvelja um stundarsakir á Íslandi, og ekki reka þar neina atvinnu, sjeu skattskyldir eptir þessum lögum.

Við 11. gr. Hlutaðeigandi sýslumaður eða bæjarfógeti gjörir nauðsynlegar ráðstafanir til, að skattanefnd sje kosin fyrir hvern hrepp eða kaupstað á þann hátt, er segir í þessari lagagrein, og að sömuleiðis sje kosinn varanefndarmaður til þess að taka sæti í nefndinni í forföllum einhvers af nefndarmönnum, og að auglýst sje við kirkju, og í kaupstöðum á þann hátt, sem þar er tíðkaður, áður en farið er að setja menn í skatt (13. gr.), hverjir sjeu í skattanefndinni og hver formaður hennar.

Skrár um tekjur þeirra, sem skatt eiga að greiða, skulu samdar af skattanefndinni, eptir fyrirmyndinni aptan við þessa reglugjörð.

Á skrár þessar skal rita eigi einungis hvern skattskyldan mann, sem er heimilisfastur í sveitinni eða kaupstaðnum og hefir næsta almanaksár á vndan haft skattskyldar tekjur eptir fyrirmælum laganna, heldur og hvern þann mann, er hefir þar tekjur af fasteign eða rekur þar einhverja atvinnu, þótt eigi sje hann þar heimilisfastur, sbr. reglur þær, er settar eru hjer að framan og fyrirmæli laganna í þessu efni. Eigi sá, sem á fasteign í hreppnum eða kaupstaðnum, heima utanhrepps, skal skýra skattanefndinni þar, sem hann á heima, tafarlaust frá því, í síðasta lagi með fyrstu póstferð eptir að búð er að semja skattskrána, og láta þess jafnframt getið, hvað miklar tekjur gjört er, að hann hafi haft af þessari fasteign, og verður þá að setja á skrána eigi að eins þær fasteignir, er tekjurnar af nema hinum minnsta skattstofni, 50 kr., samkvæmt 3. grein laganna, heldur og þær, er eigi nema svo miklu, til þess að hlutaðeigandi skattanefnd geti skorið úr, hvort allar eignartekjur hins skattskylda samman taldar nemi því, að af þeim beri að greiða skatt.

Við 12. gr. Synji embættismenn og aðrir, er einhver störf hafa á hendi í þarfir hins opinbera, eða stjórnendur stofnana og fjelaga skattanefndinni um skýrslur þær, er getur um í þessari grein, skal hún skjóta málinu þegar til landshöfðingja og senda honum þá bæði endurrit af beiðninni um skýrsluna og af svarinu frá embættismanninum.

Við 13. gr. Hverjum manni, sem skatt á að greiða, er heimilt sjálfum að gefa

skattanefndinni á fundum þeim, er getur um í þessari grein, skýrslu um tekjur sínar, og á að leggja hana til grundvallar, er telja skal hinar skattskyldu tekjur. **Hve- 57**
nær og hvar þessir fundir verði haldnir, skal birta fyrir fram, með eigi minna en 8 daga fyrirvara, til sveita við kirkju, en í kaupstöðum á þann hátt, er þar er tíðkaður, er boðaðir eru almennir fundir; og skal taka það beinlínis fram í auglýsingunni, að skattanefndin taki við slíkum skýrslum á fundinum, og er gjaldþegnum auk þess leyfilegt að senda formanni skattanefndarinnar framtal sitt skrifað, fyrir fundinn. Aftur á móti getur enginn gjaldþegn heimtað, að framtal hans sje tekið til greina, ef hann kemur því eigi í hendur skattanefndinni fyrir en búið er að semja skattskrána. Sömuleiðis á að vera vísað í auglýsingunni í 15. og 16. grein laganna, um að skattskrárnar liggi til sýnis hreppsþúum eða kaupstaðarþúum frá 1.—15. nóvember, að báðum dögnum meðtöldum, á einhverjum stað, sem er hentugur hreppsþúum, og til skal tekinn í auglýsingunni, í kaupstöðum í bæjarþingstofunni, og að kærur frá þeim, sem eru óánægðir með ákvörðun skattanefndarinnar um tekjur þeirra, skuli bornar upp brjeflega fyrir formanni skattanefndarinnar fyrir 15. nóvember.

Þyki skattanefndinni tortryggilegt framtal einhvers, rannsakar hún málið, svo sem þörf er á, og til tekur síðan, hvað miklar gjöra skuli tekjurnar. Nú neitar gjaldþegninn eða umboðsmaður hans að útvega skírteini þau og sannanir, er skattanefndin krefst, eða hann segir eigi sjálfur til um tekjur sínar, og kveður þá nefndin á um tekjur hans eftir því, sem hún veit sannast og rjettast, og verður þá, þar sem brestur nægilegar skýrslur og skírteini, að fara eftir því, hvað ætla má að hann muni kosta til viðurværis sjer og sínum, eftir tölu þeirra og viðurlífi, og eftir því sem að öðru leyti er kunnugt um efnahag hans og hvað hann hefir mikið um sig, og um arðinn af atvinnu hans. Nú er einhver gjaldþegn eigi búsettur hjer á landi, en á að greiða skatt af tekjum þeim, er hann hefir af atvinnu eða sýslu, sem rekin er hjer á landi, og verður þá, er telja skal kostnaðinn til að reka atvinnuna, svo sem á er vikið í athugasemdunum hjer að framan, við 10. gr., eigi að eins að taka til greina það af þessum kostnaði, er úti er látið þar, sem hann á heima, heldur verður einnig að aðgæta, hvort kostnaðurinn til viðurværis handa honum og vandamönnum hans verður talinn með arðinum af atvinnu hans eða sýslu hjer á landi, allur eða nokkuð af honum, og því að eins og svo framarlega sem skattanefndin hyggur, að svo sje, má taka tekjuskatt af þessum tekjum hjer á landi; en hafi hann þær af atvinnu, sem hann rekur erlendis, eða af eign, sem hann á þar, og eigi er skattskyld hjer á landi, skal eigi taka þær til greina, er hann er settur í skatt hjer á landi.

Við 14. gr. Á skattskránum, er semja skal eftir fyrirmyndinni hjer að aptan, skal fyrst telja þá, er hafa skýrt frá tekjum sínum það ár, er um er að tefla, og síðan þá, er eigi hafa talið sjálfir fram; loks skal bœtt við fasteignum þeim eða atvinnuvegum í hreppnum eða kaupstaðnum, er utanhreppsmenn eiga eða stunda; — þá skal rita þannig í skýrsluna, að setja í 1. dálk jörðina eða atvinnuvegin aptan við nafn og heimili gjaldþegnsins, og rita síðan að eins í þá dálkana, er snerta hinar áætluðu tekjur hlutaðeiganda, en í dálkinn, sem ætlaður er fyrir «síðari leiðrjettingar», skal rita daginn, er skattanefndinni þar, sem gjaldandi dvelur, er send vísbending sú, er fyrir er mælt um í athugasemdunum við 11. grein. — Að því er hina snertir, þá er skatt eiga að greiða, skal setja í dálkinn undir «síðari leiðrjettingar» þær breytingar á skattskriptinni, er leiðir af úrskurðum skattanefndarinnar samkvæmt 16. gr. eða yfirsattanefndarinnar samkvæmt 20. gr.

57
15. maí.

Við 15., 16. og 17. gr. Hvað lengi skattskráin liggi til sýnis og hver sje fresturinn til að bera upp kærur gegn skattanefndinni skal birt almenningi í sveitarfjélaginu á þann hátt, sem segir að framan, við 13. gr.

Skattanefndin skal upp kveða úrskurð um hverja kæru, er henni berst, fyrir 1. desbr., og skal kæranda áður veittur kostur á að koma fram með skýrslur þær, er þörf þykir á, á fundi í skattanefndinni. Á þann fund má boða kæranda með kvöldfresti.

Nú er sá, er kærir yfir ákvörðun skattanefndar um tekjur hans, sjálfur í nefndinni, og skal hann þá ganga úr sæti sínu í nefndinni, og varanefndarmaðurinn setjast í það í hans stað, meðan verið er að úrskurða um kærana.

Þegar búið er að leiðrjetta skattskrána samkvæmt úrskurðum skattanefndarinnar, skal senda hana fyrir nýár til hlutaðeigandi sýslumanns eða bæjarfógeta, með árituðu vottorði frá skattanefndinni um, að á skrána sjeu ritaðir allir þeir, er tekjuskatt eigi að greiða í því umdæmi samkvæmt lögum 14. des. 1877, svo og skattskyldar fasteignir þær og atvinnuvegir, er nefndir eru við 11. og 14. gr., að skráin hafi legið almenningi til sýnis á þann hátt, er segir í 15. gr. laganna, og að kærur út af ákvörðun skattanefndarinnar um skattskyldar tekjur hafi verið úrskurðaðar á þann hátt, sem segir í 16. gr.—Sje sýslumaðurinn eða bæjarfógetinn eigi sjálfur formaður í yfirskattanefnd umdæmisins, sendir hann formanni allar skattskrárnar frá skattanefndunum í umdæmi yfirskattanefndarinnar, til afnota við störf yfirskattanefndarinnar.

Við 18.—22. gr. Undir eins og búið er að kjósa menn í skattanefndina samkvæmt 11. gr. laganna, sendir bæjarstjórnin í kaupstöðum landshöfðingja tillögur sínar um, hverja skuli taka í yfirskattanefnd, og skipar hann síðan formann, 2 nefndarmenn og 1 varanefndarmann í hlutaðeigandi yfirskattanefnd, og á uppástungu bæjarstjórnarinnar að fylgja tilkynning um, hverjir sjeu kjörnir nefndarmenn og varanefndarmenn í skattanefndina. Í sveitum sjá sýslumennirnir sem oddvitar sýslunefndanna um kosningu tveggja nefndarmanna og eins varanefndarmanns í yfirskattanefndina, og er sýslumaður oddviti yfirskattanefndarinnar; kosningin í yfirskattanefndina í kaupstöðum mun verða birt í Stjórnartíðindum, deildinni B, og skal bæjarfógeti síðan auglýsa það sem þörf er á í því efni í hlutaðeigandi kaupstað.

Til yfirskattanefndarinnar má skjóta úrskurðum skattanefndarinnar með brjeflegri kæru til oddvita yfirskattanefndarinnar fyrir nýár; aptur á móti verða þær ákvarðanir um skattskyldar tekjur manns, er eigi hafa verið meðhöndlaðar samkvæmt 16. grein, eigi kærðar fyrir yfirskattanefndinni. Kærum, sem eigi eru komnar til oddvita yfirskattanefndarinnar fyrir nýár, verður engin gaumur gefin.

Yfirskattanefndin leitar þeirra skýrslna, er við þykir þurfa til að leggja úrskurð á hverja kæru, og á hún sjer í lagi að veita skattanefndinni færi á að láta í ljósi álit sitt um kærana og tilgreina ástæður sínar fyrir skattskript sinni. Þegar búið er að útvega skirteini þau og sannanir, er á þarf að halda, kveður yfirskattanefndin upp úrskurð sinn, og skal skýra bæði hlutaðeigandi skattanefnd og kæranda frá honum tafarlaust, og er málinu þar með ráðið til lykta. Þessi úrskurður yfirskattanefndarinnar á að vera upp kveðinn innan febrúarmánaðarloka. Þegar yfirskattanefndin leggur úrskurð á málið, á hún að fara eftir þeim reglum um það, hvernig ákveða skuli skattinn, er settar eru í lögum 14. des. 1877 um tekjuskatt og í þessari reglugjörð. Þegar yfirskattanefndin er búin að leggja úrskurðinn á, leiðrjettir formaður skattskrárnar samkvæmt því, sem hún hefir úrskurðað, og semur síðan eftir því skrá yfir tekjuskatt þann, er greiða skal það ár í sýslunni eða kaupstaðn-

um. Sje bæjarfógeti eigi sjálfur formaður í yfirskattaneðndinni, sendir formaður hennar **57**
bæjarfógeta skrána fyrir 15. marz. 15. maí.

Nú er sá, er kærir yfir ákvörðuninni um tekjur hans, einn í yfirskattaneðndinni, er það mál skal úrskurða, og skal hann þá ganga úr sæti í nefndinni og varanefndarmaðurinn koma í hans stað.

Reikning yfir þóknun þá, er þeir, sem sitja í yfirskattaneðndinni, eiga að fá samkvæmt 21. gr., sendir formaður landshöfðingja, er úrskurðar reikninginn og ávísar gjaldinu síðan úr landssjóði.

Við 25. gr. Þegar skattaneðnd eða yfirskattaneðnd hyggur þess vera þörf eða það þykir henta, á hún að brýna fyrirmæli þessarar lagagreinar fyrir hlutaðeiganda gjaldþegni eða umboðsmanni hans.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 15. maí 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Fyrirmynd fyrir
skrá

um þá, sem skatt eiga að greiða í hreppi (kaupstað) í sýslu,
samkvæmt lögum um tekjuskatt 14. desbr. 1877, árið 18

Nafn, staða og heimili gjaldanda.	Tekjur af eign.			Tekjur af atvinnu.			Tekjurnar eru ákveðnar eptir framtali gjaldanda sjálfs.	Upphæð skattsins.		Síðari leiðrjettningar.
	Áætlaðar tekjur	Frá dregst eptir 1. gr. laganna.	Skattur er talinn af	Áætlaðar tekjur	Frá dregst eptir 7. gr. laganna.	Skattur er talinn af		Eptir I. kafla laganna (eign)	Eptir II. kafla laganna (atvinnu)	

Reglugjörð.

58
18. maí.

um virðingu á húsum, er skatt skal af greiða í landsjóð samkvæmt lögum um húsaskatt 14. desember 1877.

1.

Allar húseignir í kaupstöðum og verzlunarstöðum landsins, sem eru fullra 500 króna virði, svo og allar aðrar húseignir, sem eru fullra 500 króna virði, þótt eigi standi þær í kaupstað eða verzlunarstað, ef þær eru eigi notaðar við ábúð á jörð, þeirri er metin sje til dýrleika, eru skattskyldar eptir lögum þessum, og skulu yfirvöldin láta virða þær eptir neðangreindum reglum.

Undanþegnar húsaskatti eru allar kirkjur, skólar, sjúkrahús, og öll önnur hús, sem eru þjóðeign eða til opinberra þarfa. Þessi hús verða því undanskilin virðingargjörð þeirri, er fyrirskipuð er með lögum 14. desember 1877. Sömu leiðis verða húseignir í Reykjavíkurborg, sem virtar eru til brunabóta samkvæmt tilsk. 14. febr. 1874, 4. og 5. gr., undanskildar þessari virðingu, með því að á þær á að leggja skattinn eptir brunabótavirðingunni.

2.

Sýslumenn og bæjarfógetar eiga að láta virða allar þessar húseignir, er virða ber samkvæmt fyrirmælum tjeðra laga, og eiga virðingargjörðir þessar að fara fram einhvern tíma á þessu ári, og sje þeim lokið fyrir árslok. Síðan semja nefndir embættis-
Hinn 31. maí 1878.

58 menn, hver fyrir sitt lögsagnarumdæmi skrá um allar skattskyldar húseignir í lögsagnar-
 18. maí. umdæminu, eptir fyrirmynd þeirri, er hjer fer á eptir, og á síðan að fara eptir þeirri skrá við innheimtu umgetins húsaskatts bæði á manntalsþinginu árið 1879, og á manntalsþingum árin þar á eptir, með þeim lagfæringum, er þörf gjörist vegna breytinga þeirra, er á húseignunum verða. Falli skattskyld húseign úr sögunni eða verði svo mikil breyting á henni, að hún verði mun minna virði eptir en áður, er eigandi skyldur að segja það sýslumanni fyrir lok ágústmánaðar ár hvert, til þess að koma megi á þeirri lagfæringu í því efni, er við þarf, að undangenginni nýrri virðingu, ef því er að skipta. Ef reistar eru nýjar húseignir, er skatt þennan skal af greiða eptir lögunum, eða gjörðar eru þær breytingar á þeim húsum, sem nú eru til, að þau verði mun meira virði, verður að gjöra nýja virðingu til að lagfæra skattskrána, og skulu hreppstjórar skyldir að láta sýslumann vita það fyrir ágústmánaðarlok ár hvert, hvort heldur það er í sveitum eða í verzlunarstöðum, þeim er sýslumaður á eigi heima í sjálfur. Í þeim verzlunarstöðum, er sýslumaður á sjálfur heima í, á hann að hafa það eptirlit, að því er snertir nýjar húseignir og húsbreytingar, er við þarf í þessu efni, og í kaupstöðum eiga bæjarfógetarnir að gjöra það.

3.

Virðingin á að vera gjörð af tveim byggingafróðum mönnum, er sjeu til þess nefndir fyrir rjetti, og eiga, áður en þeir taka til starfa, að vinna þess heit brjeflega, að gegna sýslu sinni eptir bezta megni og samvizku, og þannig, að þeir treysti sjer til að staðfesta gjörðir sínar með eiði, ef þess er krafizt.

Virðingargjörðirnar skulu framkvæmdar af hinum tilnefndu mönnum, og skal bæjarfógeti stjórna þeim í kaupstöðum og sýslumaður í verzlunarstöðum, eigi hann þar heima, en annars getur hann fengið hlutaðeigandi hreppstjóra umboð til að standa fyrir virðingargjörðinni fyrir sína hönd. — Í sveitum, þar sem eru einhverjar skattskyldar húseignir (þ. e. þær, er eigi fylgja jörð, þeirri er metin sje til dýrleika), á hreppstjóri að vera annar hinna tilnefndu virðingarmanna, sje hann til þess fallinn.

Eigi má virðingamaður eiga þátt í virðingu á húseign, er hann á sjálfur, og kveður sýslumaður eða bæjarfógeti, er svo stendur á, annan byggingafróðan mann til að framkvæma matið í hans stað, og lætur hann áður vinna áminnzt heit.

Virðingargjörðir í kaupstöðum á að rita þegar í stað í þar til gjörða sjerstaka bók, og í verzlunarstöðum og til sveita á að rita hverja virðingargjörð undir eins. Þeir skulu setja nöfn sín undir hana, er hafa tekið þátt í henni; og á húseigninni að vera lýst þar svo ýtarlega, sem hægt er, tilgreint, hvar húsið stendur, til hvers það er ætlað, hvað stórt það er á hvern veg og hvernig háttað. Virðingarverðið skal ákveðið eptir því, hvers virði húsið sjálft er í raun og veru á þeim tíma, er virðingin fer fram, að fráskilinni lóðinni undir því. Virðingarverðið skal til tekið í heilum krónum.

4.

Undir eins og búíð er að virða hverja húseign, skal skýra eiganda frá virðingarverðinu, eður og þeim, sem er viðstaddur virðingargjörðina af hans hálfu, og sje hann eigi ánægður með virðinguna, á hann rjett á að heimta, að húsið sje virt upp, en þá verður hann að beiðast þess brjeflega hjá bæjarfógeta eða sýslumanni áður 14 dagar sjeu liðnir frá því virðingin fór fram; ella er þess eigi kostur. — Til þess að virða upp aptur, skal nefna 4 byggingafróða menn, á þann hátt, er fyrir er mælt í 2. gr., og á að fara eptir framangreindum reglum um kvaðning þeirra og framkvæmd virðingargjörðarinnar; þó skal þá bæjarfógeti eða sýslumaður jafnan sjálfur stjórna matsgjörðinni, og virðingarmönnum (hinum fyrri) gefinn kostur á að vera við, þegar virt er upp aptur, ef þeir

óska þess. — Kostnaðinn, sem rís af því að virða upp aptur, greiðir sá, er þess beiðist, nema svo sje, að munurinn á hinni fyrri virðingu, og þeirri, er virt er upp aptur, sje eigi minni en 10 af hundraði; þá skal kostnaðinn greiða af almannafje. **58**
18. maí.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 18. maí 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Fyrirmynd

fyrir skrá um húseignir þær í kaupstað í sýslu, er settar eru í
skatt samkvæmt lögum um húsaskatt 14. desbr. 1877, árið 18

Nöfn eiganda og heimili.	Hin skatt-skylda húseign.	Virðing-arverð húseign-arinnar.	Þinglýst-ar veð-skuldir, er dragast frá.	Skatt-skyld upphæð.	Skatturinn talinn.		Athugasemdir.
					af	1½ af þúsundi	
					kr.	kr. a.	

Auglýsing.

59
20. maí.

Samkvæmt lögum um kirkjutíund í Reykjavíkur lögsagnarumdæmi 27. febr. þ. á., 3. gr., auglýst hér með, að gjald þetta, er lagt skal á hús þau, er tryggð eru fyrir eldsvoða, eptir virðingu þeirri, sem gjörð er samkvæmt tilskipan 14. febrúar 1874, 4. og 5. gr., skal leggja á hin hús í lögsagnarumdæmi kaupstaðarins eptir þeirri virðingu, er gjöra skal á þeim samkvæmt lögum um húsaskatt 14. desember 1877 og reglugjörð landshöfðingja 18. þ. m.

Undir eins og hin almenna virðing, sem fyrir er skipuð í nefndri reglugjörð, er um garð gengin á þessu ári, á þójarfógetinn í Reykjavík að láta fjárhaldsmanni dómkirkjunnar í tje eptirrit af virðingargjörðinni, og á hann síðan tafarlaust að leggja kirkjutíundina á eptir henni og heimta saman gjaldið um fardaga-árið 1878—79 samkvæmt lögum 27. febr. þ. á.

Síðan á þójarfógetinn að skýra fjárhaldsmanni kirkjunnar fyrir 6. júní á hverju ári frá þeim breytingum, er orðið hafa á virðingu þessara húsa frá því árið fyrir. En um virðingu þeirra húsa, sem tryggð eru fyrir eldsvoða, útvegar fjárhaldsmaður dómkirkjunnar sjer þær skýrslur, er á þarf að halda, hjá brunamálastjóranum; og á kirkjutíundin um hvert fardagaár að leggjast á eptir virðingarverði húseignanna í byrjun þess.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 20. maí 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

60
10. marz.

A.

Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 2. dag júnímánaðar 1877.

Fundurinn var haldinn á Akureyri af forseta ráðsins, amtmanni Christjánsson, með amtsráðsmanni Einari Ásmundssyni og vara-amtsráðsmanni Stefáni Jónssyni.

Til umræðu komu þessi málefni:

1. Voru rannsakaðir sýslusjóðsreikningar fyrir árið 1876 úr Húnavatnssýslu, Skagafjarðarsýslu og Eyjafjarðarsýslu, og gjörðar ýmsar athugasemdir við hvern þessara reikninga út af fyrir sig. Sýslusjóðsreikningarnir úr hinum sýslum umdæmisins voru enn eigi komnir til amtsráðsins.

60
10. marz.

2. Rædd og samþykkt tillaga frá bókaverði amtsbókasafnsins á Akureyri um það, hvernig verja skyldi tekjum safnsins á yfirstandanda ári og hverjar bækur kaupa skyldi til safnsins. Sömmuleiðis var rannsakaður reikningur bókasafnsins fyrir árið 1876.
3. Samþykkti amtsráðið, að bæjarfógetinn á Akureyri mætti kaupa ýms áhöld til fanga-hússins þar á staðnum, sem bæjarfógetinn hafði skýrt frá, að vantaði, og beðið um leyfi til að mega kaupa.
4. Sýslumaðurinn í Suður-Múlasýslu hafði beðið um samþykki amtsráðsins til að láta gjöra ýmislegt við fangahúsið á Eskifirði, svo sem að mála það, veita vatni frá því og gjöra við grundvöll hússins. Hafði sýslumaðurinn áætlað, að til þessara nauðsynlegru viðgjörða mundi þurfa 82 kr. 66 a., og samþykkti amtsráðið þessa tillögu sýslumannsins.
5. Forseti framlagði brjef dags. 14. febrúar þ. á. frá sýslumanninum í Húnavatnssýslu, með mörgum fylgiskjölum, um ágreiningsmál úr Vindhælishreppi um gangnatakmark milli Landsendarjettar og Skrapatungurjettar. En með því mál þetta þegar hafði verið útkljáð á fundi amtsráðsins 14. febrúar þ. á., þannig, að úrskurður sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu í því var staðfestur, þá var nú ekkert framar við mál þetta að gjöra.

Fleiri mál gátu eigi orðið tekin til umræðu á þessum fundi amtsráðsins.

B.

Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 25.—30. d. janúarmánaðar 1878.

Fundurinn var haldinn á Akureyri af forseta ráðsins, amtmanni Christjánsson, með amtsráðsmönnum Einari Ásmundssyni og Jóni Sigurðssyni.

Á fundinum komu þessi mál til umræðu:

1. Voru rannsakaðir reikningar fyrir árið 1876 yfir sýsluvegagjaldið í Suður-Múlasýslu, Norður-Múlasýslu, Eyjafjarðarsýslu, Skagafjarðarsýslu og Húnavatnssýslu, og gjörðar við suma þeirra smávegis athugasemdir.
2. Yfirfarin og athuguð eptirrit af gjörðabókum sýslunefndanna í öllum sýslum umdæmisins, og fann amtsráðið ekkert sjerlegt athugavert við neina af þessum fundar-gjörðum sýslunefndanna.
3. Oddviti sýslunefndarinnar í Skagafjarðarsýslu hafði í brjefi dags. 24. ágúst f. á. færzt undan að leiðrjetta í sýslusjóðsreikningi, eptir fyrirmælum amtsráðsins, þann halla, er sýslusjóðurinn hefir beðið við það, að ekkert sýslusjóðsgjald hefir verið tekið af Fannlaugarstaðalandi og þrætuparti milli jarðanna Skálahnjúks og Skrapatungu, en báðar þessar lendur eru taldar með Skagafjarðarsýslu í jarðabókinni 1861. Byggði oddvitinn undanfærslu sína á því, að jarðeignir þessar mundu rjettara taldar með Húnavatnssýslu. En með því engin gild sönnun var fram komin fyrir því, að svo væri, og með því sýslusjóður Húnavetninga eigi heldur fær neitt gjald af tjeðum lendum, en ekkert jarðarhundrað í landinu er undanþegið sýslusjóðsgjaldi, þá gat amtsráðið ekki fallið á skoðun oddvitans og ítrekaði því hin fyrri fyrirmæli sín.
4. Var rætt um kostnaðinn við fjárkláðavörð þann, er settur var milli Suðurlands og Norðurlands næstliðið sumar. Eptir brjefi amtmannsins í vesturumdæminu og reikningum, er því fylgdu, var allur varðkostnaðurinn 2590 kr., og lagði amtmannurinn það til, að þessi kostnaður yrði greiddur bæði af vesturumdæminu og norður- og austurumdæminu eptir reglunum í 5. gr. tilskipunar 4. marz 1871, þannig, að helmingurinn væri greiddur af báðum jafnaðarsjóðunum, eptir tölu tíundbærra lausafjórðundr-

aða í hvoru amtinu fyrir sig, en hinn helmingurinn af fjáreigendum í þeim sýslum, **60**
sem næstar liggja kláðasvæðinu. Amtsráðið fjellst á tillögu amtmannsins í vestur- 10. marz.
umdæminu í þessu máli, og koma þá, eftir því sem tala rennur til, 942 kr. á jafn-
aðarsjóð norður- og austurumdæmisins, en 782 kr. á fjáreigendur í Húnavatns- og
Skagafjarðarsýslum.

5. Voru rannsakaðir sýslusjóðsreikningar fyrir árið 1876 úr Þingeyjarsýslu, Norður-
múlasýslu og Suðurmúlasýslu. Fann amtsráðið ekki ástæðu til að gjöra neinar at-
hugasemdir við þá.
6. Var samið yfirlit yfir fjárhag sýslusjóðanna í norður- og austurumdæminu árið 1876.
7. Landshöfðinginn hafði í brjefi dags. 5. okt. f. á. beiðzt tillaga amtsráðsins um það,
hvort veita ætti Snorra dýralækni Jónssyni styrk úr landssjóði til að framhalda rann-
sókn um dýrasjúkdóma hér í umdæminu. Einnig hafði Snorri sjálfur beiðzt þess, að
amtsráðið veitti sjer 464 krónur til endurgjalds kostnaði, er hann hafði haft af slik-
um rannsóknum, og þar að auki 400 kr., sem viðbót við laun sín næstliðið ár. Þar
sem nú amtsráðinu var ókunnugt um, hvort nokkur árangur hefði orðið af rannsóknum
þessum, og sýslunefndirnar í Múlasýslunum höfðu talið þær lítilsverðar, þá þótt-
ist amtsráðið að svo stöddu eigi geta veitt Snorra það, er hann beiddi um. Aptur
vildi amtsráðið ekki leggja móti því, að dýralækninum yrði veittur hæfilegur styrkur
úr landssjóði, einkum til þess að koma á prent ritgjörðum um dýrasjúkdóma hér á
landi.
8. Landshöfðinginn hafði sent amtsráðinu til umsagnar kæru frá oddvita hreppsnefndar-
innar í Vindhölishreppi yfir ályktun þess, er staðfesti úrskurð sýslunefndar Húnavetn-
inga um gangnatakverk milli Skrapatungurjettar og Landsendarjettar. Amtsráðið
álitur, að hver sýslunefnd hafi eftir sveitastjórnarlögunum æðsta og seinasta úrskurð-
arvald í öllum fjallskilamálum; og af þessari ástæðu hefir amtsráðið álitid, að úr-
skurður sýslunefndarinnar hlyti að gilda í máli því, er hér ræðir um.
9. Anna jungfrú Melsteð hafði í brjefi dags. 6. p. m. farið þess á leit, að fá styrk til
að veita ókeypis tilsögn í mjólkurmeðferð og ostagjörð næstkomanda sumar. Amts-
ráðið áleit það mjög vel til fallið og nauðsynlegt, að slik tilsögn gæti fengizt, og
vildi því kröptuglega mæla með því, að landshöfðingjanum mætti þóknast að veita
jungfrúnni hér umbil 200 króna styrk af fje því, sem í fjárlögunum, 10. gr. C 5. er
ætlað til að efla atvinnuvegina.
10. Var rannsakaður reikningur amtsbókasafnsins á Akureyri fyrir árið 1877. Sömu-
leidis rætt frumvarp um notkun bókasafnsins, og tillaga um, hvernig verja
skyldi tekjum safnsins þetta ár. Amtsráðið áleit nauðsynlegt, að setja fasta nefnd til
að sjá um bókasafnið og framkvæmdir þess, ásamt bókaverði, og kaus í nefndina
hjeraðslækni Þorgrím Johnsen, kandidat Jóhannes Halldórsson og verzlunarmann
Pjetur Sæmundsson. Með því amtsbókasafnið engan fastan sjóð á, og árstekjur þess
hrökkva varla til hinna allra brýnustu þarfa, en safnið á hinn bóginn á nú fram
undir 1000 bindi, er því hafa bætzt, síðan skrá yfir bækur þess var prentuð 1851, þá
afreði amtsráðið að snúa sjer til landshöfðingjans með þá beiðni, að hann vildi
veita styrk til að semja og koma á prent viðauka við bókaskrána, af fje því, er veitt
er í fjárlögunum til vísindalegra og verklegra fyrirtækja.
11. Amtsráðið samdi:

60

10. marz.

Áætlun

um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðsins í norður- og austurumdæminu árið 1878.

Gjöld:

1. Til dóms- og lögreglumála	100 kr.	» a.
2. — gjafsóknarmála	100 —	» -
3. — sáttamála	50 —	» -
4. — heilbrigðismála (bólusetninga o. s. frv.)	150 —	» -
5. — kennslu heyrnar og mál-lausra	600 —	» -
6. — ferðakostnaðar embættismanna	100 —	» -
7. — kostnaðar við amtsráðið	150 —	» -
8. — varðkostnaðar gegn fjárkláðanum	1500 —	» -
9. — þriðju afborgunar af skuld sjóðsins fyrir fangahúsbyggingar	2124 kr. 67 a.	
og vaxta af 29745 kr. 33 a.	1104 — 83 -	3229 — 50 -
10. — óvissra útgjalda	893 — 98 -	
		6873 — 48 -

Tekjur:

1. Í sjóði frá fyrra ári	844 kr.	8 a.
2. Niðurföfnun á lausafjárhundruðin í amtinu, 20 aurar á hvert	6029 — 40 -	
	6873 — 48 -	
12. Var samið yfirlit yfir fjárhag þjóðvegassjóðanna í norður- og austurumdæminu árið 1876.
13. Voru rannsakadir reikningar búnaðarsjóðs umdæmisins fyrir næstliðin 2 ár. Eptir reikningunum voru 369 kr. 71 e. í sjóði við árslok 1877, og áleit amtsráðið, að þessu fje ætti að verja á yfirstandanda ári samkvæmt tilgangi sjóðsins. Nú með því amtsráðið vildi allt kapp á leggja, að fá Svein búfræðing Sveinsson eður einhvern annan búfróðan mann til að ferðast hjer um í sumar, til þess að leiðbeina mönnum í jarðyrkjustörfum o. fl., þá hjelt amtsráðið, að eigi mundi veita af, að ætla fje þetta til þessa. En skyldi þessu áformi eigi geta orðið framgengt, var ákveðið, að 100 kr. þessa fjár skyldi varið til sljettunarverkfæra og skurðgraptarverkfæra, öðrum 100 kr. til styrktar til að læra að höggva stein, og afganginum til annara þarflegra fyrirtækja, búnaðinum til eflingar.
14. Að síðustu framlagði forseti til álita bónarbrjef frá Þorgrími hjeraðslækni Johnsen, þar sem hann beiðist 50 króna þóknunar af landssjóði fyrir að kenna einni yfirsetukonu fæðingarfræði. Vildi amtsráðið gefa sín beztu meðmæli með því, að læknum yrði veitt þessi þóknun, þar sem það áleit hana sanngjarna og hæfilega.

Feiri mál komu eigi til umræðu á þessum fundi.

Akureyri, 10. marzmánaðar 1878.

Christiansson.

- 61** — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skilning á lækna-
 13. apríl. skólareglugjörð 9. ágúst 1876. — Í þóknanlegu brjefi 11. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, beiðzt úrskurðar ráðgjafans um það, hvort, og þá með hvaða skilyrðum, veita megil lærisveini, er hefir gjört sig sekan í óreglu þeirri, er getur um í 5. gr. í reglugjörð fyrir lækna skólann í Reykjavík 9. ágúst 1876, og þess vegna hefir verið vísað burt úr skólanum, inntöku í skólann aptur, eptir að hann um lengri tíma, sem nánara

yrði tiltekinn, hefir lifað reglulegum lifnaði; og í annan stað borið undir ráðgjafann sjerstaklegt tilfelli af því tagi, sem nýlega hefir komið fyrir.

61
13. apríl.

Út af þessu er eigi látið undan falla að tjá yður þjónustusamlega til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að það er hvorttveggja, að eigi hefir svo verið tilætlazt, er reglugjörðin var samin, að gjörð yrði nokkur undantekning frá tjeðri ákvörðun, þegar svo stendur á sem hjer ræðir um, enda finnur ráðgjafinn eigi ástæðu til að gjöra neina breytingu á reglugjörðinni í þessu efni. Aptur á móti er það að segja um stúdent þann, Pjetur Jónsson, er getur um í brjefti yðar, og eigi hefir verið reglulega vísað burt frá skólanum, heldur yfirgaf skólann sjálfur í júlímánuði f. á., áður en burtreksturinn átti sjer stað, og sem leyft hefir verið eptir ráðstöfun yðar að hlýða á fyrirlestra þetta skólamissiri og láta hlýða sjer yfir sem óreglulegur lærisveinn, að ráðgjafanum þykir rjettast að leyfa, að hann sje tekinn inn í skólann aptur í byrjun næsta skóla-árs, og þannig, að tíminn, sem hann hefir verið í skólanum sem óreglulegur lærisveinn, verði eigi talinn með í hinum fulla námstíma, 4 árum; og eins er það vitaskuld, að vísa verður honum í burtu undir eins, ef hann gjörir sig aptur sekan í drykkjuskap eða annari óreglu, og að eigi má taka hann inn í skólann, ef hann gjörist brotlegur í millibílinu til 1. október þ. á.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán handa prestakalli.* — Út af bónarbrjefti, er hingað barst með þóknanlegu brjefti yðar, herra landshöfðingi, dags. 15. febr. þ. á., frá prófastinum í Dalasýslu, síra Jóni Guttormssyni, um að veitt sje Hjarðarholtsprestakalli í tjeðri sýslu 1000 króna lán úr viðlagasjóði til endurbóta á túni prestsetursins, einkum með vörzlugörðum og skurðum, er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstafana, að beiðni þessi er veitt, með þeim kjörum, að lánið sje borgað aptur á 10 árum, 100 kr. á ári, og greiddir í vöxtu 4 af hundraði um árið af því, sem eptir er af höfuðstólnum í hvert skipti.

62
13. apríl.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán handa Akureyrar kaupstað.* — Út af bónarbrjefti, er hingað barst með þóknanlegu brjefti yðar, herra landshöfðingi, dags. 4. febr. þ. á., frá bæjarfógetanum á Akureyri fyrir hönd bæjarstjórnarinnar þar, um 6000 kr. lán handa kaupstaðnum úr viðlagasjóði, og eru 4000 kr. af því ætlaðar til aðgerðar að kirkjunni, og hitt til vegagjörðar á Akureyri sjálfri og á Oddeyri, er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar, að beiðni þessi er veitt, með þeim kjörum, að lánið sje borgað aptur á tíu árum, $\frac{1}{10}$ hluti þess á ári, og að greiddir sjeu í vöxtu 4 af hundraði um árið af því, sem eptir er af höfuðstólnum í hvert skipti.

63
13. apríl.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um óendurgoldinn sveitarstýrk sem meinbug á hjónabandi.* — Í brjefti dags. í gær, tjáðið þér mér, herra amtmaður, þóknanlegt álit yðar um fyrirspurn þá, er jeg sendi yður með brjefti mínu 30. f. m., frá Jóni Sveinbjarnarsyni á Draghálsi og Jóni Erlendssyni á Svarfhóli sem svaramönnum Guðmundar nokkurs Hjalmarssonar, um það hvort óendurgoldinn sveitarstýrkur, er lagður hefir verið óskilgetnum börnum hans til framfærslu af Skorradalshreppi, sje því til fyrirstöðu samkvæmt tilsk. 30. apríl 1824, 3. gr. 10 tölul., að hann bindist í hjúskap, og læt jeg yður nú þjónustusamlega tjáð, herra

64
16. maí.

64 amtmaður, það er nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlut-
16. maí. aðeigðendum.

Með því að óskilgetin börn eiga sömu sveit og móðir þeirra, svo sem segir í 6. gr. reglugjörðar 8. janúar 1834, og því verður svo að virða, sem styrkur sá, er lagður er óskilgetnum börnum, sje veittur móðurinni, getur slíkur óendurgoldinn sveitarstyrkur eigi verið því til fyrirstöðu, samkv. tilsk. 30. apríl 1824, 3. gr., 10. tölul., að faðirinn bindist hjúskap við einhvern annan kvennmann en móður hinna óskilgetnu barna sinna, enda verður og engin breyting á hreppshelgi barna þessara, þótt faðir þeirra kvongist.

65 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um fjár-*
21. maí. *rekstrabann.* — Með þóknanlegu brjefi frá 30. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer beiðni, þar sem sýslunefndarmennirnir í Borgarfjarðarsýslu fara þess á leit, að bannið gegn því að reka og flytja fje yfir takmörk hins kláðagrunaða svæðis verði numið úr gildi frá næstu fardögum, þar sem nú sje ástæða til að ætla, að kláðagrunurinn sje horfinn.

Fyrir því læt jeg ekki undan falla að tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigðendum, að jeg að vísu vona, að kláðaveikinni sje með öllu útrýmt af svæði því, er fjeð hefir verið grunað á, en jeg samt álít það skyldu mína gagnvart fjáreigðendum fyrir utan svæði þetta, að láta hið nefnda rekstrabann standa óbreytt í sumar, og get því ekki veitt það, sem farið hefir verið fram á. Þar á móti má ekki varna fjárflutningum eða rekstrum úr einni sveit í aðra innan takmarka kláðasvæðisins, og ástæða virðist vera til að veita einstökum fjáreigðendum, er ætla sjer að flytja búferlum í vor yfir þessi takmörk, undantekningar frá rekstrabanninu. Jeg vil þess vegna hjer með fela yður, herra amtmaður, á hendur, að veita slíkar undantekningar, ef sýslunefndin í hjeraði því fyrir utan kláðasvæðið, er hlutaðeigandi bóndi ætlar sjer að flytja í eða úr, mælir með því, að hann fái leyfi til að flytja allt fje sitt eða nokkuð af því, og ber þá í hverju einstöku tilfelli að tiltaka hin nákvæmari skilyrði, sem nauðsynleg þykja til að hafa eptirlit með fje því, sem flutt er.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 12. f. m. þóknadist hans háttign konunginum allramildilegast að skipa bæjarfógeta í Reykjavík og sýslumann í Gullbringu- og Kjósarsýslu Lárus Edvard Sveinbjörnsson 2. meðdómara og dómsmálaritara í landsyfrrjettinum, cand. juris Sigurð Jónsson sýslumann í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu frá 6. júní þ. á., og cand. m. & ch. Guðmund Guðmundsson hjeraðslækni í 19. læknishjeraði.

Hinn 7. þ. m. skipaði landshöfðingi cand. theol. Sigurð Gunnarsson prest að Ási í Fellum í Norður-Múlaprófastsdæmi, — og 10. s. m. síra Hjörleif Guttormsson á Tjörn í Svarfaðardal prest að Völlum í Svarfaðardal í Eyjafjarðarprófastsdæmi.

ÓVEITT EMBÆTTI.

a. er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á:

— Bæjarfógetaembættið í Reykjavík. Árslau 3000 kr., og óvissar tekjur samkvæmt 2. gr. í lögum 14. desbr. f. á. um laun sýslumanna og bæjarfógeta. Skrifstofukostnaðarendurgjald 1000 kr. á ári.
— Sýslumannsembættið í Gullbringu- og Kjósarsýslu í suðurumdæmi Íslands. Árslau 3000 kr., og óvissar tekjur samkvæmt 2. gr. í lögum 14. desbr. f. á. um laun sýslumanna og bæjarfógeta.

Søki aðrir en Íslendingar um þessi embætti, verða þeir hinir sömu að láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenzkri tungu, samkvæmt konungsúrskurðum 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febrúar 1863.

Embættin voru anglýst laus 30. apríl þ. á., og eiga bónarbrjef um þau að vera komin til ráðgjafans 11. ágúst þ. á.

b. er landshöfðingi veitir:

Tjarnar-prestakall í Svarfaðardal í Eyjafjarðarprófastsdæmi, met. kr. 1138,½, augl 13. þ. m. Umboð þykkvabæjar- og Kirkjubæjar klaustra og Flögujarða í Skaptafellssýslu frá fardögum 1879. Bónarbrjef um umbodið eiga að vera komin til landshöfðingja 1. desbr. þ. á.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kalkbrennslu.* **66**
 — Með þóknanlegu brjefi 12. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað bónar- 13. apríl.
 brjef frá eigöndum kalkbrennslunnar við Reykjavík, E. Egilsyni og konsúl M. Smith, um 2000 kr. lán úr viðlagasjóði, leigulaust, til að halda áfram kalkbrennslunni, með þeim kjörum, að það sje borgað aptur á 10 árum, 200 kr. á ári, og gegn veði í öllum eigum kalkbrennslunnar; og leggið þjer það til, að lán þetta sje veitt með þeim kjörum, að greiddir verði af því í vöxtu 4 af hundraði um árið, höfuðstóllinu endurborgaður á 10 árum, 200 kr. á ári, og að beiðendurnir setji sama veð fyrir láninu og annars er heimtað fyrir lánum úr viðlagasjóði.

Út af þessu er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstafanar, að beiðni þessi er veitt, með þeim kjörum, er þjer hafið stungið upp á, herra landshöfðingi.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um toll af vínföngum.* **67**
 — Út af bónarbrjefi því, er þjer hafið hingað sent með þóknanlegu brjefi yðar 6. febr. þ. 29. apríl.
 á., herra landshöfðingi, þar sem sýslumaðurinn í Húnavatnssýslu sem skiptaráðandi í dánarbúi Th. J. Thomsens kaupmanns fer þess á leit, að dánarbú þetta, sem meðtók með skipinu «Succes» í júlímánuði f. á. 3 pípur af spiritus, er í áttu að vera 2443 pottar, eptir því sem stóð í tollskránni, en eptir því sem stóð í aðal-faktúrunni, og eptir því, sem viðtakandi hefir vottað upp á æru og trú, voru ekki í þeim nema 1906½ pottur, megi losast við að greiða frekara tollgjald en það, er þegar hefir heimtað verið og greitt af hinni síðarnefndu pottatölu, — er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að beiðni þessi er veitt, eptir atvikum.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um toll af vínföngum.* **68**
 — Út af bónarbrjefi, er hingað barst með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 30. apríl.
 14. janúar þ. á., er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstafanar, að ráðgjafinn hefir eptir atvikum álitid sig geta leyft, að þær 3 kr. 60 a., er skipstjórinn á skonnert «Harriet», H. C. Petersen, hefir borgað í aðflutningsgjald af 12 flöskum af víni, er hann kom til Húsavíkur árið 1876, sjeu honum endurborgaðar, með því að þær, eptir hans sögn, heyrðu til vísföngum skipverja, þótt þess væri eigi getið í tollskránni.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um fjallvegabætur.* **69**
 — Samkvæmt beiðni yðar, herra sýslumaður, veitast hjer með af fje því, sem ætlað er 5. maí.
 til fjallveganna þ. á., 400 kr. til þess að fullgjöra veginn yfir Vatnsskarð. Býst jeg við, að þjer annizt hið nauðsynlega með tilliti til framkvæmdar á þessari vegabót og tryggingar fyrir, að hún verði vel og vandlega af hendi leyst.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um makaskipti á kirkju-* **70**
 jörðum. — Eptir allraþegnsamlegustum tillögum ráðgjafans, að meðteknu þóknanlegu 6. maí.
 brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 15. febr. þ. á., hefir hans hátign konunginum 3. þ. m. þóknazt allramildilegast að fallast á, að Sauðafellskirkja sje látin fá Hvamms-kirkjujörðina Sanddalstungu í Norðurárdal í Myrasýslu í vesturumdæmi Íslands í makaskiptum fyrir jörðina Kross í Haukadal í Dalasýslu í sama umdæmi. — — —

Hinn 8. júní 1878.

71 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um landsskuldarlínun á*
6. maí. Þjóðjörðum. — Eptir allraþegnlegustum tillögum ráðgjafans, frambornum að fengnu þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, dags. 16. marz þ. á., hefir hans hátign konunginum 3. þ. m. þóknast allramildilegast að samþykkja:

- 1, að leiguliðum á jörðum þeim, er landssjóður Íslands á í vesturumdæminu, verði enn í 2 ár, talin frá fardögum 1877, veitt línun sú í landsskuldargjaldi af ábýlisjörðum þeirra, að þeir greiði $\frac{5}{6}$ hluta landsskuldarinnar eptir fornu verðlagi, en $\frac{1}{6}$ í peningum eptir meðalverði allra meðalverða á ári hverju, — og
- 2, að þegar ábúandaskipti verða eptirleiðis á jörðum þessum, skuli allt eptirgjaldið ákveðið í peningum eptir meðalalin verðlagsskrár, og leigist eigi jarðirnar með þeim skilmálum, skuli umboðsmenn bera málið undir amtmann í hvert skipti og hann leggja það undir úrskurð landshöfðingja.

Jafnframt og yður er þetta tjáð, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, eruð þjer þjónustusamlega beðnir að senda ráðgjafanum skýrslu um þær ákvarðanir, er þjer gjörð samkvæmt niðurlagi síðari greinarinnar í framanskráðum úrskurði.

Þar sem þjer, herra landshöfðingi, höfðu lagt það til í fyrnefndu brjefi, að veitt yrði leiguliðum þeim, er hjer ræðir um, landsskuldarlínun í 3 ár, þannig, að greiða skyldi landskuldina um fardagaárið 1877—78 á sama hátt og að undanfögnu, en um fardaga-árin 1878—79 og 1879—80 þriðjung eða helming í peningum eptir meðalverði verðlagsskrár, en tvo þriðjunga eða helming eptir fornu verðlagi, þá er eigi látið undan falla að geta þess, að ráðgjafanum þótti ísjárvert að fallast á landsskuldarhækkun þá, er þjer stingið upp á, með því að þá væri tekið fram fyrir hina fyrirhuguðu breytingu á byggingu þjóðjarða á Íslandi, og hefði landsskuldarhækkunin átt að komast á fardagaárið 1878—79, þá hefðu hlutaðeigandi leiguliðar eigi fengið að vita af því áður en fardagaárið byrjaði. Hins vegar þótti rjettast að láta landsskuldarlínunina eigi ná nema til tveggja fardagaára, 1877—78 og 1878—79, svo að tíminn verður liðinn, þegar alþingi kemur saman næst, 1. júlí 1879, og má þá skýra þinginu frá málinu í fjárlagafrumvarpinu um árin 1880 og 1881, er það verður lagt fyrir þingið, enda eru og líkindi til, að þá muni mega leggja fyrir það frumvarp til endurbóta á byggingu þjóðjarða yfir höfuðað tala.

72 — *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um prófdómendur í latnesk-*
20. maí. um stíl. — Í heiðruðu brjefi, dagsettu í dag, hafa stiptysfirvöldin lagt undir minn úrskurð fyrirspurn frá rektor hins lærða skóla í brjefi frá 16. þ. m. um það, hvort prófsfulltrúar þeir, er skipaðir verða við próf það, er nú er fyrir höndum, samkvæmt 14. gr. skólareglugjörðar 12. júlí f. á., eigi að taka til verkefni í latneskan stíl í 4. bekk, og eiga þátt í að dæma um stíl þennan.

Út af þessu læt jeg eigi undan falla að tjá yður hjer með þjónustusamlega til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir rektor, að jeg er samdóma stiptysfirvöldunum um það, að prófsfulltrúunum, sem eptir 14. gr. eiga að eins að dæma um burtfararprófið, beri að eins að eiga þátt í að dæma um þær námsgreinir, er burtfararpróf á að leysa af hendi í, og verður það þá, að því er snertir aðalprófið í 4. bekk, í þeim 4 námsgreinum, er nú eru látnar heyra undir burtfararpróf skólans, og sem vitnisburðirnar fyrir eru taldir með vitnisburðunum við aðalburtfararprófið; þar á móti eiga þeir ekki að eiga neinn þátt í því að til taka verkefni í latneskan stíl nje að dæma um hann, með því að sú

námsgrein heyrir nú eigi framar til burtfararprófs, eptir 19. gr. reglugjörðarinnar, sbr. 72
13. gr., heldur er lokið við hana í 4. bekk, og prófið í henni eigi látið hafa nein áhrif á 20. maf.
aðaleinkunnina við burtfararprófið.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um sölu* 73
á fasteign ómyndugs piltis. — Í brjefi, frá 15. p. m., skýrið þjer mjer frá, 21. maf.
herra amtmaður, að Jón nokkur Sigurðsson frá Ytra-Leiti á Skógarströnd, er fluttist til
Ameríku sumarið 1876, hafi farið þess á leit, að yfirfjárráðastjórnin leyfi, að selja megi
jarðarpart, er fóstursonur hans, 11 ára gamall piltur, er eigandi að, með því að unglingur
þessi hafi lýst yfir því, að hann muni aldrei hugsa til að fara heim til Íslands aptur; og
látið þjer í ljósi, að takmarkanir þær, er 7. gr. tilsk. 18. febr. 1847 setur um sölu á
fasteignum ómyndugra, nái ekki til þeirra, sem eiga hjer fasteignir, en eiga heima utan
rikis, en að þar á móti kunni að vera ástæða til að leita atkvæðis hlutaðeigandi yfirvalda
í Ameríku um sölu þessa.

Um þetta mál vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlut-
aðeigöndum, að þótt unglingur, er flytur sig af landi burt, komist við það undan yfirfjár-
ráðastjórn hjer á landi, að því er snertir lausafje hans, það er hann flytur með sjer, verða
fjármunir þeir, er hann skilur hjer eptir, fastir og lausir, að vera undir eptirliti yfirfjár-
ráðastjórnar hjer á landi eins eptir sem áður, og skiptir það engu í því efni, hvort hlut-
aðeigandi fer í annað ríki eða eigi. Yfirfjárráðastjórnin hjer á landi er einungis háð þeim
lögum, er hjer gilda, og lög þau, er kynnu að vera í Ameríku um sölu fasteigna, er ó-
myndugir eiga, geta enga verkun haft hjer á landi. Verður því beiðni sú, er hjer ræðir
um, eigi tekin til greina.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um hrepps-* 74
helgi þurfamanns. — Með brjefi 13. p. m. tjáðuð þjer mjer, herra amtmaður, á- 21. maf.
lit yðar um áfrýjun bæjarstjórnarinnar í Ísafjarðarkaupstað á úrskurði yðar frá 9. nóv.
f. á., er dæmir Jens nokkrum Kolbeinssyni framfærslurjett í nefndum kaupstað.

Nefndur þurfamaður er fæddur í Ögurhreppi, og er 46 ára gamall. Árið 1858
fluttist hann til Ísafjarðar-verzlunarstaðar, er þá var einn hluti Eyrarhrepps, og dvaldi
þar síðan í 16 ár, eða til 1874. Bæjarstjórnin á Ísafirði styður nú áfrýjan sína við það,
að Ísafjarðarkaupstaður hafi eigi orðið sveitarfjela út af fyrir sig fyrr en árið 1866. Það
liggi því í augum uppi, að þangað til hafi Jens dvalið í Eyrarhreppi; en «með því þá að
vera kyrr á Ísafirði, hafi hann flutzt úr Eyrarhreppi», og hafi hann því í hvorugri sveit-
inni dvalið svo lengi, að hann hafi getað áunnið sjer sveit þar samkvæmt 1. grein opins
brjefs 6. júlí 1848.

Jeg verð nú að vera bæjarstjórninni samdóma um það, að úr því að Ísafjarðar-
kaupstaður ekki var sjerstakt sveitarfjela fyr en 1866, verða þau 8 ár, er Jens þá var
búinn að dvelja þar, ekki talin dvöl í fátækrafjelagi kaupstaðarins. En hins vegar verð-
ur að gæta þess, að skipting Eyrarhrepps í 2 sveitarfjelög 1866 gat ekki meinað þurfa-
manninum að ávinna sjer framfærslurjett þar, sem hann hafði sezt að, með því að dvelja
þar 2 ár til. Nú hjelt hann áfram dvöl sinni langt fram yfir þennan tíma, og liggur því
í augum uppi, að hann hefir nú áunnið sjer framfærslurjett í Eyrarsveit, eins og hún var
þegar hann fluttist í hana, þannig, að framfærsla hans og hyskis hans á að lenda á Ísa-
fjarðarkaupstað og hinni núverandi Eyrarsveit í sameiningu, samkvæmt grundvallarregl-
unum í 1. grein reglugjörðar 26. jan. 1866.

74 — Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar
21. maí. fyrir hlutaðeigðendum.

75 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
21. maí. *skipting Þingeyjarsýslu í tvö sýslufjelög.*¹ — Með því að lög um að skipta Þingeyjarsýslu og Skaptafellssýslu hvorri um sig í tvö sýslufjelög, mæla svo fyrir, að landshöfðingi gjöri ráðstafanir til þess, að koma lögum þessum í verk svo fljótt sem verða má, skulu hjer með settar þessar ákvarðanir þar að lútandi:

1. Frá 1. d. janúarm. 1879 skal Þingeyjarsýsla vera 2 sýslufjelög, er Reykjaheiði skilji. Í hvorri sýslunefnd um sig skal, auk sýslumanns sem oddvita, vera 1 maður úr hverjum hreppi í sýslunni (í norðurhlutanum 5, í suðurhlutanum 7), kosinn samkvæmt fyrirmælum tilskipunar um sveitastjórn 4. maí 1872. Það er falið sýslunefnd þeirri, sem nú er, eða eftir atvikum amtsráðinu (sbr. 31. gr. sveitastjórnartilskipunar.) að gjöra út um það, hvort ný sýslunefndarkosning skuli fram fara í hreppum þeim, er hinir núverandi sýslunefndarmenn hafa verið kosnir úr, eða hvort sýslunefndarmenn þeir, sem nú eru, geti starfað í nefndunum fyrir nýju sýslufjelögin án nýrrar kosningar.

2. Frá sama degi skal hvort sýslufjelag um sig hafa sína fjármuni og sín málefni út af fyrir sig. Því, sem hið núverandi sýslufjelag á til, að með töldu sýslugjaldinu um árið 1878, svo og skuldbindingum þeim, er hvíla á sýslunni, skal þess vegna skipt milli hinna 2 nýju sýslufjelaga fyrir lok þessa reikningsárs. Skipti þessi skulu gjörð af sýslunefndinni, sem nú er, með samþykki amtsráðs (sbr. sveitarstj.tilsk. §§ 43 & 52).

3. Sýslunefndin, sem nú er, skal hlutast til um, að samin verði í tæka tíð handa hinum nýju sýslunefndarumdæmum áætlun sú um tekjur og gjöld sýslufjelagsins á árinu 1879, sem fyrir skipuð er í 40. gr. sveitarstj.tilsk.

Um leið og jeg tjái yður þetta, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir sýslunefndinni í Þingeyjarsýslu og annara ráðstafana, mælist jeg til, að þjer sendið mjer ítarlega skýrslu um sýslu-skiptinguna, þegar hún er um garð gengin.

76 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um kostn-*
23. maí. *að út af embættisferð hjeraðslæknis.* — Í brjefi frá 15. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, leitað úrskurðar míns um það, hvort greiða beri úr jafnaðarsjóði suðuramtsins kostnað, að upphæð 60 kr., við ferð hjeraðslæknisins í Borgarfjarðarsýslu út á Akranesskaga í síðastliðnum janúarmánuði, til þess eftir skipun landlæknis, að grennslast eftir almennu heilbrigðisástandi fólks í Akraneshreppi. Látið þjer í ljósi það álit, að sögur þær, er í vetur bárust um ískyggilegt ástand í nefndum hreppi vegna megns bjargarskorts, hafi verið mjög ýktar, og að landlæknirinn hafi ekki, áður en hann gjörði nefnda fyrirskipun, grennslast nægilega eftir, hvort áminnnstar sögur hafi verið á nægum rökum byggðar. Þar að auki eruð þjer í vafa um, hvort kostnaðinn við þessa ráðstöfun, þó hún yrði álitin þess eðlis, að hann mætti borgast úr almennum sjóði, ætti ekki öllu fremur að greiðast úr hlutaðeigandi sýslusjóði, heldur en úr jafnaðarsjóði suðuramtsins.

1) Sama dag var amtmanninum yfir suður- og vesturumdæminu ritað á sömu leið um skiptingu Skaptafellssýslu í tvö sýslufjelög.

Eptir því, sem fram hefir komið, verður varla annað álitíð, en að komast hefði mátt hjá ráðstöfun þeirri, sem hjer var gjörð. Þar að auki hefði landlæknirinn átt, áður en hann rjeðst í að gjöra þá fyrirskipun, er gat haft töluverðan kostnað í för með sjer, að bera sig saman við yður. En þrátt fyrir þetta verður, eptir því, sem komið hefir fram um ástand það, er þá var í Akraneshreppi, og útlitið fyrir, að fiskileysið, er valdið hafði miklum hjargarskorti í hreppnum, mundi haldast við um langan tíma, ekki sagt, að fyrirskipun landlæknis sje svo ástæðulaus, að kostnaður sá, er leitt hefir af henni, eigi að lenda á honum sjálfum. Með því nú að fyrirskipunin miðaði til að hafa eptirlit með heilbrigði fólks, getur kostnaðurinn varla lent á öðrum almennum sjóði en hlutaðeigandi amtsjafnaðarsjóði. Sjer í lagi virðist engin heimild vera til að leggja hann á hlutaðeiganda sýslusjóð, og getur 39. gr. 5. liður sveitarstjórnartilsks., er þjer skírskotið til, ekki um annan kostnað en þann, sem leiðir af ráðstöfunum til að afstýra hallæri.

Jeg verð þannig að álíta, að þjer, herra amtmaður, getið samkvæmt ákvörðunum þeim, er heimila að greiða ferðakostnað lækna í þarfir hins opinbera úr amtsjafnaðarsjóði, greitt kostnað þann, er hjer er um að ræða, úr jafnaðarsjóði suðuramtsins; en að öðru leyti vil jeg, með því að úrskurðarvaldið á tekjum og gjöldum jafnaðarsjóðsins nú er hjá amtsráðinu, skjóta því til yðar, hvort ástæða sje til að bera málið undir úrskurðarvald þetta, áður en þjer greiðið áminnztan kostnað.

— *Brjef landshöfðingja til búnaðarfjelags suðuramtsins um styrk til að veita tilsögn í mjólkurverkum.* — Samkvæmt beiðni fjelagsins í brjefi 22. p. mán. vil eg hjer með veita því 200 króna styrk af fje því, sem ætlað er til að efla jarðarrekt samkvæmt 10. gr. C. 5. í fjárlögunum, til að ráða kvennmann til þess að ferðast um suðurumrdæmið í sumar og veita þeim, er þess kynnu að óska, tilsögn í meðferð á mjólk og annari innanbøjarbúsýslu.

Jeg læt brjefi þessu fylgja jarðabókarsjóðsávísun fyrir nefndum styrk, og ber fjelaginu að gjöra grein fyrir, hvernig fje þessu hefir verið varið, um leið og mjer er send skilagrein fyrir þeim 600 kr., er getur um í brjefi mínu til suður- og vesturumrdæmisins 30. marz þ. á. (Stjórnart. B. 48).

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um ferðastyrk handa skólarpiltum.* — Í þóknanlegu brjefi 21. p. mán. hafa stiptsyfirvöldin gjört þá fyrirspurn til mín, hvort þau eigi ekki að útbýta fje því, sem veitt er með 13. gr. B. III c 10. í fjárlögunum til ferðastyrks handa fátækum skólasveinum, sem eiga heimili fjarri skólanum, eins og öðrum styrk, sem veittur er hinum lærðu stofnunum hjer í fjárlögunum, svo sem ölmusum og húsaleigustyrk.

Út af þessu læt jeg eigi undan falla að tjá yður þjónustusamlega, að jeg hefi ekkert að athuga gegn því, að stiptsyfirvöldin útbýti áminnztum styrk, og ber þeim að sjá um, að af þeim 2000 kr., er veittar eru alls um fjárhagstímabilið, 2 ár, sje eigi eytt nema helmingnum á þessu reikningsári, og að eigi sje veittur ferðastyrkur öðrum en hinum mest þurfandi piltum, sem lengst að sækja skólann.

Reikningar.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða og stofnana, sem eru undir stjórn amtmannsins í norður- og austurumdæminu.

I.

79 Möðruvallaklausturskirkja fardagaárið 1875—76.

Tekjur:		kr.	a.
1. Kirkjutíund af fasteign og lausafje 686,28 fiskar eður 343,14 álnir eptir verðlagsskrá fyrir árið 18 ⁷⁶ / ₇₇ á kr. 0,55½ hver alin		190	44
2. Ljóstollar, 56½ að tölu, hver á 4 pd. tölgar alls	226 pd.		
par af eins og vant er eytt til ljósa	24 —		
	pau 202 pd.		
sem eptir eru, voru seld í verzlun, hvert pund fyrir 32 aura, sem gjörir		64	64
3. Legkaup 6 heil og 2 hálf, alls 42 álnir, reiknaðar eptir verðlagsskrá 18 ⁷⁵ / ₇₆ á 56 aura hver alin		23	52
Tekjur 278		60	

Útgjöld:

1. Skuld kirkjunnar til reikningshaldara samkvæmt fyrra árs reikningi	7	99
2. Fyrir brauð og vín handa altarisgöngufólki:		
a, 31¾ pottar víns á 80 aura	25 kr. 40 a.	
b, 7¾ hdr. kirkjuþlátur á 33 aura	2 — 56 —	27 96
3. Fyrir ljósagarn ¼ pd.		75
4. Fyrir þvott og hirðingu kirkjunnar		16
5. Laun prestsins fyrir skoðun þessa reiknings		1 67
6. Fyrir tjörgun kirkjunnar		38 50
7. — nýja kirkjusöngstöflu		28
8. — að kaupa örgel til kirkjunnar		157 73
Gjöld 278		60

II.

80 Flateyjarkirkja fardagaárið 1875—76.

Tekjur:		kr.	a.
1. Hjá reikningshaldara eptir fyrra árs reikningi		38	»
2. Tíund af fasteign og lausafje 22,69 fiskar eða 11,34½ al. á 55½ a.		6	34
3. Ljóstollar 14 að tölu eða 56 pd., hvert á 35 aura		19	60
4. Legkaup 3½ eða 21 alin á 55½ a.		11	65
5. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn		745	54
Tekjur 821		13	

Gjöld:

1. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745	54
2. Fyrir brauð og vín handa altarisgöngufólki	3	73
3. 8 pd. tölgar á 35 aura	2	80
4. Fyrir ljósagarn, sápu og hirðingu á kirkju og skráða	2	50
5. Í peningum hjá reikningshaldara	66	56
Gjöld 821		13

III.

81

Munkaþverárklosturskirkja fardagaárið 1875—76.

Tekjur:

1. Kirkjutíund 232,86 fiskar eða 116,48 álnir borgaðar með peningum	kr.	a.
eptir meðalverði verðlagsskrárinnar fyrir árið 18 ⁷⁶ / ₇₇ á 55 ¹ / ₂ a.	64	62
2. Ljóstollar að tölu 33 ¹ / ₂ hver á 4 pd. tölgar gjörir	134	pd.
þar frá gengur til ljósa	12	—
afgangurinn	122	pd.
er borgaður eptir verðlagsskránni 18 ⁷⁶ / ₇₆ á 35 aura hvert pd.	42	70
3. Legkaup að tölu 3 = 18 álnir, á 56 aura	10	8
4. Eptir fyrra árs reikningi var skuld kirkjunnar til Munkaþverárklosturs vesturhluta	360	kr. 6 a.
þar af var borgað (sjá 7. gjaldagrein sama reiknings)	91 — 22 —	268 84
5. Í fyrra árs reikningi voru ljóstollar vanreiknaðir um 44 sk.		» 91

Gjöld:

1. Skuld kirkjunnar, sjá 4. tekjugrein	268	84
2. Fyrir að þvo og sópa kirkjuna m. fl.	10	66
3. Brauð, vín og ljósagarn	12	53
4. Yfirskoðun reiknings þessa, 3 al., á 55 ¹ / ₂ a.	1	67
5. Pappír og lakk í þarfir kirkjunnar	»	66
6. Afgangurinn	92	79
verður í næsta umboðsreikningi látinn koma upp í skuld kirkjunnar við Munkaþverárklosturs vesturhluta.		

IV.

82

Búnaðarsjóður norður- og austuramtsins á árinu 1876.

Tekjur:

kr. a.

1. Sjóður við árslok 1875:

a, í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum	kr.	a.
Nr. 69 dags. 10. oktbr. 1832 að upphæð	835	52
— 206 — 30. marz 1836 — —	200	»
— 392 — 22. apríl 1839 — —	394	66
b, innritunarskírteini Ltr. C. fol. 3453 dags. 12. jan. 1874		
að upphæð	400	»
c, skuldabréf fjárhagsstjórnarinnar dags. 3. júní 1871	200	»
d, í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum 1700 kr.		
lánað á árinu 1875	400 —	2100 »
e, í vörzlum amtsins	40	87
2. Endurborgað af lánum einstakra manna ³⁰ / ₁₂ —75	135	»
3. Vextir af innstæðunni 1. a—d til 11. júní 1876, að frá dregnum 135 kr., sem eru endurborgaðar við árslok 1875	159	81
Samtals	4465	86

82

Gjöld:

kr. a.

1. Borgað Eyjólf Guðmundssyni á Eyjarbakka innan Húnavatnssýslu fyrir ferð til Skagafjarðar, Eyjafjarðar og Þingeyjarsýslna 1876 til að leggja ráð á, hvernig æðarvarp skuli bæta og upp koma	125 78	
2. Hjer færirst til jafnaðar endurborgað lán, sjá tekjugrein 2.	135 "	
3. Sjóður við árslok 1876:		kr. a.
a, í konunglegum skuldabrfefum	1430 18	
b, innritunarskírteinið tekjugrein 1. b	400 "	
c, skuldabrfef fjárhagsstjórnarinnar 1. c	200 "	
d, í láni hjá einstökum mönnum	1965 "	
e, í peningum	209 90	4205 8
	Samtals	4465 86

83

V.

Jökulsárbrúarsjóðurinn í Norður-Múlasýslu á árinu 1876.

Tekjur:

kr. a.

1. Sjóður við árslok 1875:		kr. a.
a, konunglegt skuldabr. Nr. 393 dags. 22. apríl 1839 að upphæð	400 "	
b, í láni mót veði í fasteign og 4% vöxtum	2500 "	2900 "
2. Vextir til 11. júní 1876:		
a, af hinu konunglega skuldabrfefi 4%	16 "	
b, af skuldabrfefum einstakra manna	100 "	116 "
	Samtals	3016 "

Gjöld:

kr. a.

1. Skuld við amtmanninn	89 55	
2. Fyrir hirðingu brúarinnar m. fl.	6 "	
3. Sjóður við árslok 1876:		kr. a.
a, í konunglegu skuldabrfefi með 4%	400 "	
b, í láni mót veði í fasteign og 4% vöxtum	2500 "	
c, í peningum	20 45	2920 45
	Samtals	3016 "

84

Auglýsing.

6. júní.

Eptir því sem ráðgjafinn hefir tilkynnt mjer, má álíta, að bóluveikin í Holbæk sje hætt (sbr. augl. í þ. á. Stjórnart. B 55).

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 6. júní 1878

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

ÓVEITT ENBÆTTI,

er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Embætti sem settur kennari við hinn lærða skóla í Reykjavík; árslaun 2000 kr.

Sá, sem skipaður verður í þetta embætti, verður að geta tekið að sjer kennslu í hinum nýrri tungumálum, og auk þess er hann skyldur að takast á hendur umsjón við skólann án sjerstakrar þóknunar, verði þess krafizt.

Sœki aðrir en Íslendingar um þetta embætti, verða þeir hinir sömu að láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenskri tungu, samkvæmt konungsúrsk. 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863.

Embættið var auglýst 24. maí 1878, og eiga bónarbrjef um það að vera komin til ráðgjafans 11. ágúst 1878.

Reikningar.

Agrip af reikningum nokkurra sjóða og stofnana, sem eru undir stjórn amtmannsins í norður- og austurumdæminu.
(Framhald).

VI.

Sjóður Guttorms prófasts Þorsteinssonar árið 1876.

85

Tekjur:

	kr.	a.
1. Sjóður við árslok 1875:		
Innritunarskírteini Ltr. C. fol. 3455 dagsett 12. janúar 1874 með 4% vöxtum að upphæð	1600	»
2. Vextir af innstæðunni til 11. júní 1876	64	»
Samtals	1664	»

Gjöld:

	kr.	a.
1. Styrkur veittur fátækri ekkju í Vopnafirði	64	»
2. Sjóður við árslok 1876:		
Innritunarskírteinið sem til fært er tekjumegin	1600	»
Samtals	1664	»

VII.

Sjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar árið 1876.

86

Tekjur:

	kr.	a.
1. Sjóður við árslok 1875:		
a, í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum		
nr. 97, dags. 7. október 1833, að upphæð	352 kr.	» a.
— 390, — 22. apríl 1839	737 — 66 —	
b, Innritunarskírteini Ltr. C, fol. 3454, dags. 12. janúar 1874, að upphæð	800 —	» —
c, í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum	1050 —	» —
d, í vörzlum amtsins	38 — 73 —	
		2978 39
2. Vextir frá 11. júní 1875 til 11. júní 1876:		
a, af innstæðunni 1. a—b, 1889 kr. 66 a.	75 kr. 58 a.	
d, skuldabréfum einstakra manna 1. c.	42 —	» —
		117 58
Samtals		3095 97

Gjöld:

	kr.	a.
1. Styrkur veittur 2 mönnum í Vallanessókn	117	58
2. Sjóður við árslok 1876:		
a, í konunglegum skuldabréfum	1089 kr. 66 a.	
b, innritunarskírteinið litr. C, fol. 3454	800 —	» —
c, í láni hjá einstökum mönnum	1050 —	» —
d, í vörzlum amtsins	38 — 73 —	
		2978 39
Samtals		3095 97

Hinn 2. júlí 1878.

VIII.

87

Jóns Sigurðssonar legat fardagaárið
1875—76.

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1875:

kr. a.

a, í fasteign jarðirnar:

Kristnes	34,4 hundr., virt á . . .	2400 kr.
Hvammur	33,8 — — — . . .	2000 —
Sýlistaðir	} 26,8 — — — . . .	1740 —
Sýlistaðakot		
Laugaland	} 32,6 — — — . . .	1900 —
Heiðarhús		
Miðland	7,4 — — — . . .	1000 —
1/2 Gloppa	5,75 — — — . . .	400 —

9440 kr. » a.

b, í veðskuldabréfum:

kr. a.

1. með 4% vöxtum	4532 — 39 —
2. með 3 1/2% —	400 — » —

14,372 39

c, lánað $11\frac{1}{12}$ 75 með 4% leigu 400 »

d, í vörzlum reikningshaldara 199 29 14971 68

2. Vextir til 11. júní 1876:

a, af 4932 kr. 39 a. með 4% vöxtum 197 39

b, - 400 — » - — 3 1/2 — 14 » 211 30

3. Leigur haustið 1875 eptir $15\frac{3}{4}$ kúgildi sem jörðunum fylgja:

a, 200 ál. reiknaðar eptir smjörverði verðlagsskrárinnar 1875—76 á 52 a. 104 »

b, 115 meðalálnir eptir sömu verðlagsskrá á 56 aura 64 40

4. Landskuldir í fardögum 1876 reiknaðar eptir verðlagsskránni 1876—77.

a, 190 ál. í peningum árlega eins 72 66

b, 530 meðalálnir á 55 1/2 eyri 294 15

Samtals 15718 19

Gjöld:

kr. a.

1. Umboðslaun 1/6 jarða-afgjaldanna að upphæð 535 kr. 21 e. 89 20

2. Lánað mót fasteignarveði og 4% vöxtum 700 »

3. Eptirstöðvar í fardögum 1876:

a, í fasteign samkvæmt tekjulið 1. a. 9440 kr. » a.

b, í veðskuldabréfum:

1. með 4% vöxtum	4932 — 39 —
2. — 3 1/2 —	400 — » —

c, í peningum 156 — 60 — 14928 99

Samtals 15718 19

IX.

Gjöf Jóns Sigurðssonar til Vallnahrepps fardagaárið 1875—76. 88

Tekjur:

	kr.	a.
1. Sjóður í fardögum 1875:		
a, jörðin Ytri-Villingadalur 14 hundr., virt á	990	kr.
b, — Merkigil 14 — — —	1000	—
c, — 1/2 Gloppa 5,75 — — —	320	—
	<u>2310</u>	»
2. Leigur haustið 1875 eptir 4 1/4 kúgildi reiknaðar eptir verðlagsskránni 1875—76:		
85 meðalálnir á 56 aur.	47	60
3. Landskuldir til fardaga 1876 reiknaðar eptir verðlagsskránni 1876—77:		
194 meðalálnir á 55 1/2 eyri	107	67
	<u>Samtals</u>	<u>2465 27</u>

Gjöld:

	kr.	a.
1. Umboðslaun sjöttungur úr kr. 155,27	25	88
2. Greitt til fátækra sjóðs Vallnahrepps	129	39
3. Sjóður í fardögum 1876 eptir 1. tekjugrein	2310	»
	<u>Samtals</u>	<u>2465 27</u>

X.

Styrktarsjóður handa fátökum ekkjum og munaðarlausum börnum í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrar kaupstað árið 1876. 89

Tekjur:

	kr.	a.
1. Sjóður við árslok 1875:		
a, í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum	1288	kr. 45 1/2 a.
b, — — — — — 3 1/2% —	564	— 22 1/2 —
c, — — — — — 3% —	200	— » —
d, — peningum	80 — 78	— 2133 46
2. Vextir af innstæðunni til 11. júní 1876	77	29
3. Í gjafahirzlu sjóðsins fundust þá hún var opnuð	4	10
	<u>Samtals</u>	<u>2214 85</u>

Gjöld:

1. Styrkur veittur 4 ekkjum	64	»
2. Sjóður við árslok 1876:		
a, í konunglegum skuldabréfum eptir tekjugrein a—c.	2052	kr. 68 a.
b, í peningum	98 — 17	— 2150 85
	<u>Samtals</u>	<u>2214 85</u>

XI.**90** Gjald til búnaðarskóla í norður- og austuramtinu árið 1876.

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1875:		kr. a.
a, lánað mót veði í fasteign og 4% vöxtum	3460 kr. » a.	
b, í peningum	169 — 15 -	3629 15
2. Vextir til 11. júní 1876:		
a, af sjóðnum 1. a. í fyrra árs reikningi 2160 kr.	86 — 40 -	
b, af því, sem lánað er á árinu 1875 1300 kr.	47 — 46 -	133 86
3. Búnaðarskólagjald vorið 1876:		
a, af Húnavatnssýslu	225 — 29 -	
b, - Skagafjarðarsýslu	239 — 62 -	
c, - Eyjafjarðar —	247 — 31 -	
d, - Þingeyjar —	219 — 77 -	
e, - Norðurmúla —	125 — 72 -	
f, - Suðurmúla —	120 — 81 -	1178 52
	Samtals	4941 53

Gjöld:

1. Sjóður við árslok 1876:		kr. a.
a, í láni mót veði í fasteign og 4% vöxtum	3460 kr. » a.	
b, lánað á árinu 1876:		
Páli Sveinssyni á Vatnsenda ²⁹ / ₈ —76	50 kr.	
Jóni Ólafssyni á Æsustöðum ¹¹ / ₁₂ —76	700 —	750 — » -
c, í peningum	731 — 53 -	4941 53
	Samtals	4941 53

XII.**91** Yfirlit yfir efnahag sýslusjóðanna í norður- og austuramtinu árið 1876.

Tekjur:

1. Húnavatnssýsla:		kr. a.
a. Leifar frá fyrra ári	215 45	
b. Niðurjöfnun, ² / ₂ eyrir af hundraði	333 84	549 29
2. Skagafjarðarsýsla:		
a. Leifar frá fyrra ári	» »	
b. Niðurjöfnun, 5 aurar af hundraði		642 5
3. Eyjafjarðarsýsla:		
a. Leifar frá fyrra ári	191 72	
b. Niðurjöfnun, 3 aurar á hundrað	372 13	
c. Útistandandi tekjur	8 3	571 88
4. Þingeyjarsýsla:		
	flyt	1763 22

	kr. a.	kr. a.
	fluttar	1763 22
a. Leifar frá fyrra ári	220 77	
b. Niðurjöfnun, 4 aurar á hundrað	469 48	
c. Skuld sjóðsins um árslok	88 32	778 57
5. Norðurmúlasýsla:		
Niðurjöfnun .. aur. á hundrað		335 47
6. Suðurmúlasýsla:		
a. Leifar frá fyrra ári	34 18	
b. Niðurjöfnun 2 aurar á hundrað	166 35	200 53
	Samtals	3077 79

91

Gjöld:

k. a.

1. Húnavatnssýsla:		
a. Kostnaður greiddur af sýslusjóði	354 »	
b. Leifar til næsta árs	195 29	549 29
2. Skagafjarðarsýsla:		
a. Kostnaður greiddur af sýslusjóði	492 4	
b. Leifar til næsta árs	150 1	642 5
3. Eyjafjarðarsýsla:		
a. Kostnaður greiddur úr sýslusjóði	377 69	
b. Leifar til næsta árs	194 19	571 88
4. Þingeyjarsýsla:		
Kostnaður greiddur af sýslusjóði		778 57
5. Norðurmúlasýsla:		
a. Skuld sjóðsins frá fyrra ári	27 kr. 36 a.	
b. Kostnaður greiddur af sýslusjóði	210 — 98 -	
c. Leifar til næsta árs	97 — 13 -	335 47
6. Suðurmúlasýsla:		
a. Kostnaður greiddur úr sýslusjóði	125 — » -	
b. Leifar til næsta árs	75 — 53 -	200 53
	Samtals	3077 79

XIII.

Yfirlit yfir fjárhag Þjóðvegaskjóðanna í norður- og austur-
amtinu árið 1876.

92

Tekjur:

1. Húnavatnssýsla:	kr. a.
Þjóðvegagjald þetta ár	985 36
2. Skagafjarðarsýsla:	
Þjóðvegagjald þetta ár	903 61
3. Eyjafjarðarsýsla:	
	flýtt 1888 97

		kr. a.	kr. a.
	fluttar		1888 97
92	a, eptirstöðvar frá fyrra ári	22 72	
	b, þjóðvegagjald þetta ár	762 39	785 11
4. Þingeyjarsýsla:			
	a, eptirstöðvar frá fyrra ári	529 20	
	b, þjóðvegagjald þetta ár	983 3	1512 23
5. Norðurmúlasýsla:			
	a, eptirstöðvar frá fyrra ári	874 10	
	b, þjóðvegagjald þetta ár	775 62	1649 72
6. Suðurmúlasýsla:			
	a, eptirstöðvar frá fyrra ári	1158 61	
	b, þjóðvegagjald þetta ár	886 49	2045 10
	Samtals		7881 13

Gjöld:

		kr. a.	kr. a.
1. Húnavatnssýsla:			
	Skuld sjóðsins frá fyrra ári	54 39	
	Kostnaður til vegabóta	877 36	
	Eptirstöðvar til næsta árs	53 61	985 36
2. Skagafjarðarsýsla:			
	Kostnaður til vegabóta		903 61
3. Eyjafjarðarsýsla:			
	Kostnaður til vegabóta	349 50	
	Eptirstöðvar til næsta árs	435 61	785 11
4. Þingeyjarsýsla:			
	Kostnaður til vegabóta	670 16	
	Eptirstöðvar til næsta árs	842 7	1512 23
5. Norðurmúlasýsla:			
	Kostnaður til vegabóta	392 75	
	Eptirstöðvar til næsta árs	1256 97	1649 72
6. Suðurmúlasýsla:			
	Kostnaður til vegabóta	1048 10	
	Eptirstöðvar til næsta árs	997 "	2045 10
	Samtals		7881 13

Akureyri, 10. dag marzmánaðar 1878.

Christiansson.

93 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lög um einkarjett.
 21. maí. — Eptir allraþegnlegustum tillögum ráðgjafans hefir hans hátign konunginum þóknazt 12. f. m. að synja allrahástrar staðfestingar að frumvarpi því til laga um einkarjett, er alþingi hefir samþykkt.

Um leið og yður er þetta tjáð, herra landshöfðingi, er eigi látið undan falla að geta þess, er nú skal greina, til skýringar um ástæður þær, er dregið hafa ráðgjafann til að haga tillögum sínum við konung á þá leið, er að framan segir.

Í frumvarpinu er gjört ráð fyrir, að einkarjettur sje veittur án þess, að neinn **93**
sem vit hefir á, hafi rannsakað áður, hvort uppgötvanin sje ný. En sú regla er mjög **21. maí.**
óheppileg. Því að af henni leiðir þau miklu vankvæði, að vel getur svo farið, að veittur
verði einkarjettur að uppgötvunum, sem búið er að færa sjer í nyt áður; við það mundu
þeir, sem áður hefðu fundið hið sama, verða til neyddir að fara í málaferli til að verja
rjett sinn til að nota uppgötvun sína, og mundi einkum á Íslandi breyta þekkingu til að
dæma rjettlátlega í slíkum málum. Enn fremur er í frumvarpi þessu eigi látið þar við
lenda að lögtaka einkarjett fyrir nýjum uppgötvunum, heldur á einnig eftir því að veita
einokunarrjett til að stunda iðnað eða atvinnu grein, er eigi hefir verið stunduð á sama
hátt á Íslandi áður, hvort svo sem því fylgir nokkur ný uppgötvan eða eigi, og þótt
iðjan eða hin sjerstaklega aðferð við hana hafi verið alkunn annarstaðar en á Íslandi. En
slík ákvörðun, er eigi á sjer neitt líkt í lögum í Danmörku, verður eigi hagfelld kölluð,
með því að naumast er ástæða til að efast um, að sje þörf á þess konar iðju, muni hún
koma upp af sjálfri sjer án allrar verndar, enda verður og hins vegar eigi sagt, að sá, er
stundar slíka iðju, eigi að rjettu lagi neina heimtingu á vernd fyrir hana. Auk þess hefir
lagafrumvarpið inni að halda þá takmörkun, að einkarjettur verður eigi veittur öðrum
en þeim, er lögheimili hafa á Íslandi, en hins vegar veitir það kost á (2. gr., sbr. 13. gr.)
að fá einkarjett fyrir uppgötvan, er orðin er heyrum kunn á Íslandi og farið að nota
hana þar fyrir hjer um bil ári, og verður að álíta þá ákvörðun öldungis gagnstæða
rjettum reglum og eigi ráðandi til að hafa hana.

Ofan á þessar aðalmótbárur gegn lagafrumvarpinu, er nú hafa nefndar verið, má
enn fremur geta þess, að þar sem það leggur hegningu við (6. gr.), ef nokkur skerði eða
brjóti einkarjett annars manns, þá lendir sök sú einnig á þeim, er gjörir nýja uppgötvan,
þannig vaxna, að hún verður eigi álitin umbót á hinni eldri, en hin fyrri uppgötvan
verður þó fyrir það minna virði en áður, að reglurnar (í 8. gr.) um það, hvaða skýrslur
sá, er einkarjettar beiðist, á að leggja fram fyrir landshöfðingja, eru langt of ófullkomnar,
og að sú ákvörðun (14. gr. 3. tölul.), að til þess að varðveita einkarjett sinn eigi hlut-
aðeigandi að sýna árlega viðleitni til að útbreiða uppgötvan sína á Íslandi, mun gefa tilefni
til vafa um, hvað skilja eigi við slíka viðleitni.

Eftir framangreindu hefir ráðgjafinn eigi þótt geta mælt fram með því við hans
hátign konunginn, að hann staðfesti lagafrumvarp þetta, og verður að vera á því, að
haldist ósk manna á Íslandi um að fá einkarjettarlög, þurfi að íhuga og ræða mál þetta
af nýju. Enda virðist og eigi sem stendur vera nein sjerleg þörf á einkarjettarlögum
fyrir Ísland, þar sem svo lítið kveður að iðnaðarstörfum, og er engin ástæða til að
ímynda sjer, að lögin ein mundu valda neinni verulegri breytingu í því efni, með því að
hin eðlilegu skilyrði fyrir henni vantar.

En kæmi það fram, að gjörð væri einhver ný uppgötvan á Íslandi, er höfundur
hennar óskaði einkarjettar fyrir, virðist eðlilegast, að þá yrði höfð sama aðferð sem fylgt
er hjer í Danmörku.

Þess skal þá getið í því efni, að fyrir nokkrum árum var lagt fyrir ríkisþingið
frumvarp, er stjórnin hafði samið, til laga um einkarjett fyrir uppgötvunum í iðnaði, en
frumvarp þetta komst eigi áfram, og er því enn sem fyrr veittur einkarjettur fyrir nýjum
uppgötvunum hjer á landi með konunglegum leyfisbrjefum, er út eru gefin samkvæmt þeim
reglum, er myndast hafa í þeirri grein við venju hjá umboðsstjórninni. Reglur þær, er
hafðar eru að undirstöðu fyrir veitingu einkarjettar-leyfisbrjefa, eru þessar hinar helztu:

Einkarjettur er eigi veittur nema fyrir uppgötvunum, og því að eins, að upp-

93 21. maí. götgunin, að dómi þeirra manna, er skyn á bera og rannsaka hana áður, sje ný hjer á landi eða að minsta kosti svo, að verulegur munur sje á henni og því, sem gjört hefir verið hjer áður eða notað, og í annan stað er einkarjettur eigi veittur, ef uppgötgunin þykir hættuleg heilsu manna, lífi eða limum. Með hverju leyfisbrjefi er einungis veittur einkarjettur fyrir einni uppgötvan og einungis til þess að gjöra eða láta gjöra hjer á landi smíðisgrip þann, er til er tekinn í leyfisbrjefinu, eða til að neyta eða láta neyta aðferðar þeirrar, er þar ræðir um, en þar á móti heimila einkarjettarleyfis-brjefin engum manni einkarjett til verzlunar með hlutinn hjer á landi og meina því eigi öðrum að flytja hingað sama hlutinn frá útlöndum og nota hann og verzla með hann hjer á landi. Miði uppgötgunin til þess að búa til einhverja tiltekna hluti með vinnuvjelum eða áhöldum, er einungis veittur einkarjettur fyrir tilbúningi vjelanna eða áhaldanna, en eigi fyrir notkun þeirra. Það ber raunar við, að einkarjettur er látinn ná um tíu ára tíma, frá dagsetning leyfisbrjefsins, og stundum jafnvel 15 ár, en 5 ár er hinn venjulegi tími, og það er mjög sjaldgæft, að veittur sje einkarjettur fyrir uppgötgunum, er útlendir menn eru höfundar að. Það er haft í skilyrði, er einkarjettur er veittur, að hlutaðeigandi komi uppgötvaninni í verk hjer á landi á tilteknum fresti, optast áður 1 ár er liðið frá dagsetning leyfisbrjefsins, stöku sinnum á 2 ára fresti, og haldi því síðan áfram. Loks er einkarjetturinn veittur með þeim berlega fyrirvara, að svo skuli virða sem honum sje týnt, sannist það, að nokkur maður annar hafi komið uppgötvaninni í verk áður í þessu ríki.

Sá sem vill fá einkarjett hjer á landi fyrir einhverri uppgötvan, verður að rita stjórninni bænarskrá um það og láta bænarskránni fylgja lýsingu á uppgötvaninni, ritaða í tvennu lagi, á dönsku, og með undirskript sinni, og á að taka þar sjerstaklega fram, hvað sje nýtt og einkennilegt í uppgötvaninni, og enn fremur uppdætti, þá er við þarf, og eiga þeir einnig að vera í tvennu lagi og með undirskript. Annað exemplarið af lýsingunni og uppdættunum er síðan fest við einkarjettarleyfisbrjefið, sem er gefið út fyrir 34 kr. í afgreiðslugjald.

Brjef þetta eruð þjer, herra landshöfðingi, beðnir að gjöra heyrum kunnugt með því að birta það í Stjórnartíðindunum.

94 24. maí. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um vitagjald af skipum.*
— Um leið og þjer, herra landshöfðingi, senduð hingað frumvarp alþingis til laga þeirra um vitagjald af skipum, er hans hátign konungurinn staðfesti 12. f. m., gátuð þjer þess í þóknanlegu brjefi yðar 24. septbr. f. á., að þar sem ráðgjafanum fyrir Ísland sje í 2. lið 1. greinar fengin heimild til að semja við stjórnir annara ríkja um vitagjald fyrir fiskiskip þau, er þaðan eru gjörð út til fiskiveiða við strendur Íslands, muni einkum höfð í huga frakknesk fiskiskip, og skutuð því til ráðgjafans, að með því, að þjer hefðuð eigi í höndum nægilegar skýrslur um tölu og farmrúm hinna frakknesku fiskiskipa, er stunda fiskiveiðar ár hvert við suður- og vesturstrendur Íslands, og leita þar inn á hafnir, þá yrðu útvegaðar hjá stjórninni frakknesku þær skýrslur, er á þyrfti að halda til þess að byggja á samning um greiðslu fjárupphæðar, mátaðrar eptir fyrirmælum laganna um vitagjaldið, og sem skyldi taka yfir öll frakknesk fiskiskip, er hafna sig einhverstaðar þar á ströndum landsins, er segir í lögunum, þannig, að gjald þetta yrði greitt allt í einu lagi í lands-sjóð, en eigi haft eins og segir í 2. gr., að láta skipin sjálf, hvert fyrir sig, greiða gjaldið af hendi.

Út af þessu er eigi látið undan falla að tjá yður þjónustusamlega, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar, að ráðgjafanum leizt eigi ráð að beiðast skýrslna þessara frá Frakklandi sjálfu, enda mundi og stjórninni frakknesku verða mjög örðugt að komast fyrir, á hverjar hafnir hin frakknesku fiskiskip hafa komið á mörgum árum. Hins vegar mun naumast að búast við, að hlutaðeigandi lögreglustjórar muni geta útvegað áreiðanlegar skýrslur í greindu efni, og að minnsta kosti getur það eigi orðið fyrir önnur fiskiskip en þau, er eiga einhver skipti við menn í landi og greiða gjald fyrir áritun á skipsskjölin, en eptir 1. grein í lögunum um vitagjald hljóta skip, sem hafna sig, en eiga engin viðskipti við landsmenn, einnig að vera skyld að greiða áminnzt gjald. Ráðgjafinn verður því að vera á því, að rjettast sje að fresta fyrst um sinn aðgjörðum þeim, er hjer er farið fram á, þar til er reynslan er búin að sýna, hve mörg útlend fiskiskip koma á hafnir þær, er hjer ræðir um, og greiða vitagjald. Slíkur frestur mun og leiða það gott af sjer, að líkindi eru til, að vilji Frakklands stjórn á annað borð, að vitagjalddið sje greitt í einu lagi, þá muni hún koma með uppástungur um það, og það mun verða heppilegra; og þá verður ráðgjafinn búinn að fá áreiðanlega undirstöðu til að miða við í samningunum.

94
24. maí

— **Leyfisbrjef konungs** fyrir legstað á bæ, þar sem hvorki er kirkja nje bænahús. — **Vjer Christian hinn níundi af Guðs náð** Danmerkur konungur, Vinda og Gotna, hertogi í Slesvík, Holtsetaland, Stórmæri, Þjóðmerski, Láinborg og Aldinborg gjörum heyrum kunnugt: að Vjer fyrir beiðni bóndans Þórðar Sigurðssonar á Fiskilæk í Borgarfjarðarsýslu í suðurumdæminu á Voru landi Íslandi höfum allramildilegast veitt og leyft, sem og hjer með veitum og leyfum, að hann megí gjöra sjer og sínum legstað á tjeðri eignarjörð sinni, með þeim skilyrðum, að sóknarpresturinn vígi legstaðinn, að hann sje umgirtur og búið til á hann sáluhlíð, og sett þar klukka og klukknapt, að eigandi áminnztrar jarðar verji hann jafnan og haldi honum við í sémilegu standi, og að hjeradsprófastur skoði hann á kostnað eiganda í hvert skipti, sem hann visiterar sóknarkirkjuna, og skal beiðandi auk þess á sex vikna fresti rita og afhenda til þinglýsingar skuldbindingarskrá með veði í jörðinni næst á eptir vedböndum þeim, er nú kunna að liggja á henni, og sje hann þar skyldaður til að fullnægja framangreindum skilyrðum, svo og þeir, er jörðina eignast eptir hann.

95
25. maí

Gefið í vorum konunglega aðseturstað Kaupmannahöfn 25. maí 1878.

Undir: Vort konunglega innsigli.

(L. S.)

Eptir allramildilegustu boði hans hátignar konungsins

J. Nellesmann.

F. A. P. Frydensberg.

Leyfisbrjef
handa

bóndanum Þórði Sigurðssyni á Fiskilæk í Borgarfjarðarsýslu í suðurumdæmi Íslands til að gjöra sjer og sínum legstað á tjeðri jörð.

Borgist með 33 kr. 66 a.

— **Brjef ráðgjafans** fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýggingar. — Þjer hafið sent hingað, herra landshöfðingi, bónarbrjef frá Eiríki prófasti Kuld og 2 öðrum íbúum Stykkishólms, er kosnir hafa verið til að hafa á hendi umsón

96
25. maí

Hinn 9. júlí 1878.

96 25. maí. og fjárhald hinnar fyrirhuguðu kirkju þar, um 2000 króna lán úr viðlagasjóði til kirkju-
byggingar, gegn vöxtum og endurborgun af tekjum þeim, er lagðar verða til kirkjunnar,
og giört er ráð fyrir, að verði 160 til 190 kr. á ári, — og lagt það til í þóknanlegu
brjefi 25. f. m., að lán þetta verði veitt, með þeim kjörum, að greiddir sjeu af því 4 af
hundraði í vöxtu, og höfuðstóllinn borgaður aptur með 80—100 kr. á ári.

Út af þessu er yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-
ingar, að með því að hin venjulegu kirkjugjöld úr þeim hluta Helgafellssóknar, er leggja
á til kirkjunnar í Stykkishólmi samkvæmt konungsúrskurði 31. desember f. á.,¹⁾ geta eigi
runnið inn til hennar, fyr en hún er komin upp, getur ráðgjafinn eigi álitnið veð í tjeðum
gjöldum nægilega tryggingu. Lán þetta verður því eigi veitt nema því að eins, að ann-
aðhvort sje sett lögmætt veð fyrir því í jörðu, eða að íbúar hinnar tilvonandi sóknar
ábyrgist borgun á því og vöxtunum af því.

97 28. maí. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
lestagjald af færeyskum fiskiskípum. — Þjer hafið, herra amtmaður,
leitað úrskurðar míns út af spurningum sýslumannsins í Suður-Múlasýslu í brjefi til yðar
frá 28. ágúst f. á. um það,

1. hvort skipstjóra á færeysku fiskiskípi sje heimilt að kaupa hjer á landi fyrir utan hina
löggitu verzlunarstaði nokkrar kindur til niðursöltunar í tunnur og flytja síðan út
kjötið, og
2. hvort nokkuð sje því til fyrirstöðu, að færeysk hafskip skilji eptir á bæjum hjer á
landi menn og báta til þess að róa til fiskjar á meðan hafskípin flytja heim fiskinn,
er veiddur hefir verið á þau, og hvort greiða beri lestagjald af viðkomandi skipi, þegar
fiskurinn, er þeir menn, sem eptir voru, hafa veitt, er sóttur af hinu sama fiskiskípi, er
setti mennina í land.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlut-
aðeigöndum :

Ad 1. Það er bannað að reka verzlun með útlendar vörur fyrir utan hin lög-
giltu kaupsíð; en skepnur og aðrar innlendar vörur mega útlendingar eins og innlendir
menn kaupa fyrir peninga allstaðar á landinu, og flytja út gegn borgun hins lögskipaða
lestagjalds,

Ad 2. Ef færeyskir fiskimenn útvega sjer uppsátur og verkunarsvæði hjá hlut-
aðeigandi böndum, getur ekkert af hálfu valdstjórnarinnar verið á móti því, að þeir stundi
afla sinn frá landi, en það er vitaskuld, að afli þeirra verður að vera háður hinum sömu
gjöldum og fiskur sá, er veiddur er af innlendum mönnum. Þeir verða því bæði að greiða
spítalagjald af fiski sínum, þegar hann er veiddur, og lestagjald, þegar hann er fluttur út,
og getur það enga þýðingu haft í þessu tilliti, að skip það, sem fiskurinn er fluttur út í,
meðfram er haft til fiskiveiða.

98 1. júní. — *Brjef landshöfðingja til landfógeta um laun sýslumanna.* — Ráðgjaf-
inn hefir 25. f. m. samþykkt til bráðabirgða neðanritaðan reikning á launum og pers-
ónulegri launabót, er lög um laun sýslumanna og bæjarfógeta 14. desember f. á. ætla
þeim embættismönnum, er nú sem stendur þjóna þessum embættum:

1) Sbr. br. ráðg. 10. jan. þ. á. bls. 33. (N. 36.) í stjórnartíðindum B þ. á.

Embættið.	Laun eptir lögum 14. desbr. 1877, 4., 5. og 7. grein.	Persónuleg launabót.	Alls.
	kr. a.	kr. a.	kr. a.
1. Skaptafellssýsla	2764 96	» » »	2764 96
2. Vestmannaeyjasýsla.	1841 4	» » »	1841 4
3. Rangárvallasýsla	3000 »	300 86	3300 86
4. Árnessýsla	3500 »	923 91	4423 91
5. Reykjavíkur kaupstaður	3000 »	» » »	3000 »
— skrifstofukostnaður	1000 »	» » »	1000 »
6. Gullbringu- og Kjósarsýsla	3000 »	» » »	3000 »
7. Borgarfjarðar- og Mýrasýsla	3500 »	1057 68	4557 68
8. Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla	3000 »	» » »	3000 »
9. Dalasýsla	2500 »	» » »	2500 »
10. Barðastrandarsýsla	2500 »	167 49	2667 49
11. Ísafjarðarsýsla og kaupstaður	2853 44	» » »	2853 44
12. Strandasýsla	1545 16	» » »	1545 16
13. Húnavatnssýsla	3500 »	1143 34	4643 34
14. Skagafjarðarsýsla	3000 »	1282 35	4282 35
15. Eyjafjarðarsýsla og Akureyrar kaupstaður	3500 »	609 14	4109 14
16. Þingeyjarsýsla	3412 96	» » »	3412 96
17. Norðurmúlasýsla	3000 »	620 18	3620 18
18. Suðurmúlasýsla	2500 »	757 13	3257 13

Samkvæmt þessu vil jeg hjer með leggja fyrir yður, herra landfógeti, að greiða fyrst um sinn hlutaðeigandi embættismönnum úr jarðabókarsjóði það fje, er til er tekið að framan við hvert embætti fyrir sig, eptir hinum almennu reglum um greiðslu launa, og þannig, að launin sjeu talin frá 6. þ. m., samkvæmt lögum 14. desember 1877.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um vegabót á Öxnadalshéiði og yfir Vatnsskarð.* — Hjer með gefst yður þjónustusamlega til þóknanlegrar vitundar, herra sýslumaður, að jeg samkvæmt beiðni yðar fyrir hönd sýslunefndarinnar í Skagafjarðarsýslu hefi veitt þetta ár 1200 kr. til að halda áfram vegagjörðinni á Öxnadalshéiði og yfir Vatnsskarð, af fje því, sem til er tekið í 10. gr. C 6 í fjárlögum.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 3. dag júnímánaðar setti landshöfðingi Jón ritara Jónsson til þess að þjóna bæjarfógetaembættinu í Reykjavík og Guðmund málaflutningsmann Pálsson til þess að gegna sýslumannsembættinu í Kjósar- og Gullbringusýslu, báða frá 6. s. m.

Hinn 11. d. s. m. var hjeraðslæknir í 17. læknishjæði Sigurður Ólafsson settur til ásamt þessu embætti að taka að sjer og gegna þeim hluta 16. læknishjæðs, er saman stendur af Hofsborgarhafnar- Mýra- og Nesjahreppum í Austur- Skaptafellssýslu.

Hinn 25. d. s. m. var prestinum að Stað í Grindavík sjera Kristjáni Eldjárnri Þórarinnssyni veitt Tjarnarprestakall í Eyjafjarðarprófastsdæmi með útkirkjum að Urðum og Upsum.

ÓVEITT EMBÆTTI.

Staðarprestakall í Grindavík í Kjálarnessprófastsdæmi, metið 493 kr. 26 a., auglyst 28. júní 1878. Sá, sem fær þetta brauð, kann að verða settur til að þjóna Selvogspingum fyrst um sinn.

Skýrsla um búnaðarhagi á Íslandi í færdögum árin 1872—1876.

Umdæmi og sýstur.	Tala býla.					Tala framteljanda.*					Nautpeningur.				
	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	Kýr og kelfdar kvígur.				
I. Suðurumdemið. . . .	1971	2316	2324	2345	2343	2317	2938	3073	3090	3065	6648	6909	6797	6883	6831
II. Vesturumdemið . . .	1586	1588	1570	1580	1590	1900	1940	1913	1941	1930	3550	3784	3796	3837	3742
III. Norður- og austurumd.	2457	2382	2443	2338	2363	3579	3524	3560	3715	3634	5860	6299	6203	6214	6104
á öllu landinu	5914	6286	6337	6263	6296	7796	8402	8546	8746	8629	16058	16992	16796	16934	16677
1. Skaptafellsýsla. . . .	244	241	241	241	240	520	524	527	515	513	1113	1180	1139	1114	1103
2. Vestmannaeyjasýsla . .	55	50	47	47	41	61	75	77	68	64	46	46	37	41	40
3. Rangárvallasýsla . . .	660	655	653	652	644	685	685	680	683	667	1781	1790	1792	1796	1763
4. Arnessýsla.	733	714	714	714	714	756	770	753	759	747	2039	2135	2099	2134	2154
5. Gullbr. og Kjósarsýsla.		350	352	374	364		553	553	573	559	906	956	931	998	956
6. Reykjavíkurbær. . . .							151	151	160	164	60	73	69	61	67
7. Borgarfjarðarsýsla. . .	279	306	317	317	340	295	331	332	332	351	703	729	730	739	748
8. Mýrasýsla.	254	255	247	247	245	273	273	266	267	263	639	700	690	690	706
9. Snæfellsn. og Hn.s. . .	378	369	370	377	377	428	420	415	422	403	684	702	726	734	701
10. Dalasýsla.	248	247	241	238	243	282	287	270	281	276	588	649	647	655	638
11. Barðastrandarsýsla. . .	257	264	258	259	265	291	297	298	293	299	605	638	642	641	628
12. Ísafjarðarsýsla. . . .	276	282	276	286	286	416	454	450	458	463	770	801	790	829	764
13. Strandasýsla.	173	171	178	173	174	210	209	214	220	226	264	294	301	288	305
14. Húnavatnsýsla. . . .	428	426	410	411	409	630	629	585	626	628	1073	1268	1178	1211	1225
15. Skagafjarðarsýsla. . .	451	458	448	454	452	609	602	584	622	605	1299	1398	1328	1376	1322
16. Eyjafjarðarsýsla . . .	448	455	452	464	452	641	617	625	641	626	1339	1393	1355	1337	1314
17. Þingeyjarsýsla. . . .	470	482	575	467	482	690	650	634	665	689	867	905	913	931	935
18. Norður-Múlasýsla . . .	286	278	272	266	290	561	536	600	617	582	637	679	715	661	643
19. Suður-Múlasýsla. . . .	274	283	286	276	278	448	490	532	544	504	645	656	714	698	665
á öllu landinu	5914	6286	6337	6263	6296	7796	8402	8546	8746	8629	16058	16992	16796	16934	16677

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

(Framhald).

Undæmi og sýslur.	Nautpeningur.															
	Grðungar og geldneyti eldri en veturgömul.				Veturgamalt.				Samtals.							
	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	
I. Suðurumdæmið. . . .	184	217	293	248	225	1179	1636	1646	1209	1276	8011	8762	8736	8340	8332	
II. Vesturumdæmið. . . .	276	345	356	251	258	637	804	634	445	527	4463	4933	4786	4533	4527	
III. Norður- og austurumd.	810	943	1047	694	575	1166	1349	750	657	840	7836	8591	8000	7535	7519	
á öllu landinu	1270	1505	1696	1163	1058	2982	3789	3030	2311	2643	20310	22286	21522	20408	20378	
1. Skaptafellsýsla. . . .	55	60	93	50	49	283	352	329	243	268	1451	1592	1561	1407	1420	
2. Vestmannaeyjasýsla. .	"	1	1	1	"	4	9	7	11	5	50	56	45	53	45	
3. Rangárvallasýsla. . .	6	13	14	10	9	287	371	351	230	239	2074	2174	2157	2036	2011	
4. Árnessýsla.	52	44	65	64	63	323	471	483	419	418	2414	2650	2647	2617	2635	
5. Gullbringu- og Kjósars.	50	63	81	76	64	171	224	252	176	192	1127	1243	1264	1250	1212	
6. Reykjavíkurbær. . . .	"	1	"	1	"	"	6	5	1	"	60	80	74	63	67	
7. Borgarfjarðarsýsla. . .	21	35	39	46	40	111	203	219	129	154	835	967	988	914	942	
8. Mýrasýsla.	19	15	24	25	22	134	150	156	104	118	792	865	870	819	846	
9. Snæfellsn. og Hnappad.s.	70	59	65	53	42	110	156	145	105	136	865	917	936	892	879	
10. Dalasýsla.	53	93	58	36	48	134	168	125	66	96	775	910	830	757	782	
11. Barðastrandarsýsla. .	62	86	108	47	68	96	133	49	53	46	763	857	799	741	742	
12. Ísafjarðarsýsla. . . .	48	74	82	65	62	119	151	105	78	105	937	1026	977	972	931	
13. Strandarsýsla.	24	18	19	25	16	44	46	54	39	26	331	358	374	352	347	
14. Húnavatnssýsla. . . .	159	166	202	134	115	273	291	143	142	217	1504	1725	1523	1487	1557	
15. Skagafjarðarsýsla. . .	155	179	181	108	112	227	236	132	117	166	1681	1813	1641	1601	1600	
16. Eyjafjarðarsýsla. . . .	112	158	156	109	124	223	191	107	116	157	1674	1742	1618	1562	1595	
17. Þingeyjarýsla.	83	44	65	38	53	160	180	90	115	153	1110	1129	1068	1084	1141	
18. Norðurmúlasýsla. . . .	167	189	238	176	111	142	220	128	90	75	947	1088	1081	927	829	
19. Suðurmúlasýsla. . . .	134	207	205	99	60	141	231	150	77	72	920	1094	1069	874	797	
á öllu landinu	1270	1505	1696	1163	1058	2982	3789	3030	2311	2643	20310	22286	21522	20408	20378	

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

(Framhald).

Umdæmi og sýslur.	Saudfjensður.															
	Saudir og hrúttar, eldri en veturgamlir.								Gemlingar							
	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	Samtals.
I. Suðurumd.	14330	17586	19332	20474	18537	5648	5979	5519	5167	4267	115	139	154	139	145	
II. Vesturumd.	9164	10358	11555	12669	11611	4981	5070	4927	4774	3443	4774	4927	5070	4927	4774	
III. N. og a. umd.	33915	39821	43970	47070	47258	6667	7090	6569	5767	4895	386	430	620	620	430	
á öllu land.	57409	67765	74857	80213	77406	125102	137377	138725	127644	130938	379723	416550	428713	424121	415339	
1. Skaptaf.s.	4267	5167	5519	5979	5648	7393	8591	8701	7806	7534	22398	25717	26532	26473	24243	
2. Vestm.s.	115	139	139	154	145	215	245	222	207	190	788	794	790	807	743	
3. Rangárv.s.	3443	4774	4927	5070	4981	9730	11157	10638	9079	9781	25576	30187	29676	27922	26672	
4. Arnessýsla.	4895	5767	6569	7090	6667	11894	13636	12708	12319	13387	32091	35950	35880	35896	36145	
5. Gbr. og K.s.	386	430	620	859	588	2981	3421	3529	3861	3000	8229	8499	8776	10305	7860	
6. Reykjav.b.	"	1	"	11	"	24	33	33	12	17	85	81	82	80	62	
7. Borgarf.s.	1224	1308	1558	1311	508	3735	4685	4955	4020	3768	11560	13036	13701	11733	10702	
8. Mýrasýsla.	2788	2825	2840	3178	3214	5229	5315	5450	4727	4611	16164	16334	16482	16073	15747	
9. Snf. og Hn.s.	1153	1468	1390	1637	1264	4367	4749	4609	3833	3755	13432	14294	13807	13334	12493	
10. Dalasýsla.	2184	2400	2952	3229	2868	5294	6370	6205	5454	5860	16968	18669	19387	19013	18477	
11. Barðastr.s.	1287	1649	2075	2203	1982	4707	5551	4749	4087	3996	13063	14908	14678	14137	13311	
12. Ísafjarðars.	1313	1471	1625	1650	1404	5494	6027	5616	5162	5053	15220	16425	15847	15909	15153	
13. Strandas.	439	545	673	772	879	2515	2691	2894	2186	2826	7840	8596	9150	8588	9272	
14. Húnav.s.	7873	9384	10124	10987	10608	13396	15208	13883	12241	15309	43432	48390	47972	47147	49431	
15. Skagaf.s.	5744	7062	7982	8975	8274	9506	10620	9450	10071	10293	31051	34677	34417	37001	35983	
16. Eyjafjarð.s.	3065	3415	3556	3720	3877	8678	8739	8318	8969	9797	28760	29734	29500	30445	31905	
17. Þingeyjars.	5411	5903	5638	5580	6502	11003	9180	11643	12052	13096	35479	34642	36428	37256	39833	
18. Norðurm.s.	6840	8008	9019	9651	9863	11284	11675	13876	22641	11495	33674	36603	41483	40457	38736	
19. Suðurm.s.	4982	6049	7651	8157	8134	7657	9484	11186	8917	7170	23913	29014	34125	31545	28371	
á öllu land.	57409	67765	74857	80213	77406	125102	137377	138725	127644	130938	379723	416550	428713	424121	415339	

BÚNAÐARSKÝRSLA.

(Framhald).

Umdæmi og sýslur.	Hross.															
	Hestar og hryssur, 4 vetra og eldri.								Tryppi, veturgömul og 3 vetra							
	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	Samtals.
I. Suðurumd.	8818	8968	9195	9302	8893	3559	3582	4262	4479	4307	12377	12550	13457	13781	13200	
II. Vesturumd.	4641	4569	4487	4612	4538	1293	1250	1438	1606	1572	5934	5819	5925	6218	6110	
III. N. og a.umd.	9122	9008	8708	8750	8603	2221	2258	2687	3026	3399	11343	11266	11395	11776	12002	
á öllu land.	22581	22545	22390	22664	22034	7073	7090	8387	9111	9278	29654	29635	30777	31775	31312	
1. Skaptaf.s.	1572	1599	1659	1632	1572	505	516	611	693	680	2077	2115	2270	2325	2252	
2. Vestm.s.	32	27	33	32	36	9	7	11	14	7	41	34	44	46	43	
3. Rangárv.s.	2398	2417	2510	2650	2434	1312	1170	1473	1469	1381	3710	3587	3983	4119	3815	
4. Arnessýsla.	2794	2828	2818	2832	2825	915	1005	1157	1293	1257	3709	3833	3975	4125	4082	
5. Gbr. og K.s.	964	973	1015	1067	981	338	398	420	487	465	1302	1371	1435	1554	1446	
6. Ríkurboer.	146	180	186	181	139	37	55	65	58	49	183	235	251	239	188	
7. Borgarfj.s.	912	944	974	908	906	443	431	525	465	468	1355	1375	1499	1373	1374	
8. Mýrasýsla.	987	978	969	976	954	441	407	449	475	481	1428	1385	1418	1451	1455	
9. Snf. og Hn.s.	891	856	831	867	857	303	271	338	411	340	1194	1127	1169	1278	1197	
10. Dalasýsla.	914	900	902	942	906	247	274	306	353	358	1161	1174	1208	1295	1264	
11. Barðastr.s.	555	522	504	519	526	119	125	127	132	163	674	647	631	651	689	
12. Ísafjardars.	696	696	671	699	691	138	122	150	143	142	834	818	821	842	833	
13. Strandas.	598	617	610	609	604	45	51	68	92	88	643	668	678	701	692	
14. Húnav.s.	2482	2459	2311	2362	2438	844	903	994	1058	1148	3326	3362	3305	3420	3586	
15. Skagafj.s.	1833	1806	1777	1823	1778	700	692	892	909	924	2533	2498	2669	2732	2702	
16. Eyjafj.sýsl.	1401	1331	1312	1301	1294	336	308	342	500	528	1737	1639	1654	1801	1822	
17. Þingeyjars.	1453	1387	1294	1341	1305	154	131	150	178	342	1607	1518	1444	1519	1647	
18. Norðurn.s.	1142	1197	1186	1118	1048	102	121	167	210	259	1244	1318	1353	1328	1307	
19. Suðurn.s.	811	828	828	805	740	85	103	142	171	198	896	931	970	976	938	
á öllu land.	22581	22545	22390	22664	22034	7073	7090	8387	9111	9278	29654	29635	30777	31775	31312	

(Framhald).

Umdæmi og sýslur.	Kálgarðar.										Jarðabætur.				
	Yrktir að tölu.					Flatarmál í ferh. föðmum.					Skurðir til vatnsveitinga fæðmar.				
	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876
I. Suðurland.	3439	3115	2620	3499	3148	190060	202674	182002	209980	185586	20419	474	6241	8017	10056
II. Vesturland.	725	767	773	736	660	35570	28820	29588	30498	27086	4752	5396	4947	9855	8207
III. N. og a.umd.	245	297	242	294	292	27180	30103	29069	29767	32158	2534	4187	4150	6699	4259
á öllu land.	4409	4179	3635	4529	4100	252810	261597	240659	270245	244830	27705	10257	15338	24571	22522
1. Skaptaf.s.	523	582	576	600	564	22232	27599	27715	32918	28106	"	"	100	"	"
2. Vestm.s.	98	109	105	126	127	4437	5490	5810	7102	5483	"	"	"	"	"
3. Rangárv.s.	867	822	450	877	944	45282	39031	37588	46765	40284	250	"	200	1235	3403
4. Arnessýsla.	823	862	818	822	779	68597	89295	73160	77533	78690	18509	"	600	5431	3570
5. Gbr. og K.s.	257	211	199	308	314	8922	7140	4462	17198	11843	800	"	4711	490	810
6. Rvíkurbær.	336	"	"	348	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
7. Borgarfj.s.	535	529	472	418	420	40590	33819	33267	28464	21180	860	474	630	861	2273
8. Mýrasýsla.	114	140	164	168	175	3899	5429	5438	7678	7323	623	1109	998	700	1147
9. Snf. og Hn.s.	135	117	149	112	91	4933	4410	6398	5627	4420	2557	1735	790	2510	1240
10. Dalasýsla.	70	95	86	94	72	3221	4326	4173	4163	3336	60	360	275	3598	2932
11. Barðastr.s.	269	297	276	258	246	10019	10504	10773	9347	9392	624	570	395	265	66
12. Isafjarðars.	136	117	97	101	74	13468	4121	2770	3597	2567	728	1160	1930	2656	2792
13. Strandas.	1	1	1	3	2	30	30	36	86	50	160	662	559	126	"
14. Húnav.s.	40	66	54	36	40	3398	3247	3003	2381	2860	1114	1202	1640	2294	1249
15. Skagaf.s.	31	37	25	37	36	1204	2170	1447	1944	2174	496	1315	1936	2175	640
16. Eyjafj.sýsl.	73	80	75	93	93	17023	17403	17764	18064	19827	40	1280	330	1320	1390
17. Þingeyjars.	31	15	20	39	41	1735	1243	1442	2259	2745	70	150	130	870	540
18. Norðurm.s.	23	23	19	21	20	2629	2706	2743	1944	1954	550	150	"	40	80
19. Suðurm.s.	47	76	49	68	62	1191	3334	2670	3175	2596	264	90	114	"	360
á öllu landinu	4409	4179	3635	4529	4100	252810	261597	240659	270245	244830	27705	10257	15338	24571	22522

BÚNAÐARSKÝRSLA.

Hreppar.	Nautpeningur.					Sauðfjenaður.					Hross.				
	72	73	74	75	76	1872	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76
1. Bæjarhreppur . . .	56	72	78	73	74	1440	1718	1744	1930	1502	94	111	109	126	120
2. Bjarnanes-hr. . . .	199	219	224	203	190	2290	2716	2984	2917	2193	235	233	236	243	22
3. Borgarhafnar-hr. . .	90	108	88	97	104	1324	1513	1530	1535	1132	95	111	117	119	11
4. Hofs-hr.	107	107	117	103	101	1416	1565	1919	1701	1509	153	141	170	168	17
5. Kleifa-hr.	289	328	318	261	263	7014	8478	8515	8471	8148	494	522	572	581	588
6. Leiðvalla-hr.	280	303	284	261	271	4275	4656	4721	4914	4808	490	487	504	513	511
7. Dyrhóla-hr.	430	455	452	409	417	4639	5071	5119	5005	4951	516	510	562	575	527
8. Austur-Eyjafjalla-hr.	227	255	239	227	221	1981	2330	1982	2068	2202	260	269	297	302	307
9. Vestur-Eyjafjalla-hr.	223	285	243	247	245	2031	2930	2591	2420	2458	349	379	406	407	402
10. Austur-Landeyja-hr.	188	152	199	177	185	2218	2568	2759	2371	2223	360	329	392	382	373
11. Vestur-Landeyja-hr.	214	228	234	233	217	2428	2896	2852	2808	2681	381	375	414	396	406
12. Fljótshlíðar-hr. . .	289	286	296	270	269	3089	3579	3508	3307	3037	387	391	409	407	385
13. Hvol-hr.	171	184	182	162	163	1744	2122	2032	2003	1908	263	276	292	283	266
14. Rangárvalla-hr. . .	241	257	255	209	209	4425	5237	5074	4649	4290	548	592	645	657	614
15. Landmanna-hr. . .	108	115	109	99	99	2356	2754	2534	2267	2359	292	299	265	300	282
16. Holtamannahr. . . .	413	412	400	412	403	5304	5771	6344	6029	5514	870	677	863	985	780
17. Selvogs-hr.	23	27	19	20	18	476	517	611	723	993	64	69	48	55	52
18. Ölves-hr.	247	296	307	329	333	2177	2570	2968	3615	3433	313	314	344	371	376
19. Grafnings-hr. . . .	59	67	61	122	65	1049	1214	1183	1308	1466	54	86	91	88	97
20. Þingvalla-hr.	36	44	47	38	46	1311	1468	1495	1193	1124	74	74	72	68	69
21. Grimsnes-hr.	294	294	297	280	295	6017	6335	6474	6240	7573	409	414	439	464	483
22. Biskupstungna-hr.	263	274	280	252	274	5443	6223	6049	5859	5490	490	499	525	540	544
23. Hrunamanna-hr. . .	242	249	229	226	218	4478	4787	4454	4668	4539	491	502	499	531	501
24. Gnúpverja-hr. . . .	109	113	114	105	110	1887	2081	1859	1853	1785	225	220	222	231	210
25. Skeiða-hr.	166	181	180	181	197	1796	2118	1968	2000	2107	255	270	284	291	284
26. Villingahólts-hr. . .	208	225	232	232	235	1863	2069	2194	2214	2048	281	289	297	312	313
27. Hraungerðis-hr. . .	218	231	230	214	218	1895	2097	2017	1903	1803	285	278	285	283	284
28. Gaulverjabæjar-hr.	221	249	257	227	234	1188	1437	1494	1304	1076	251	273	279	290	275
29. Stokkseyrar-hr. . .	190	226	223	224	229	1380	1632	1659	1633	1390	320	345	382	379	391
30. Sandvíkur-hr. . . .	138	174	171	167	163	1131	1402	1455	1383	1318	197	200	208	222	203
31. Grindavíkur-hr. . .		53	43	44	41		195	247	575			82	90	96	91
32. Hafna-hr.		23	29	26	24		166	164	238			35	44	37	36
33. Rosmhvalanes-hr. . .		134	149	158	156		470	491	336			155	159	195	211
34. Vatnsleysustr.-hr. .		117	123	104	103		115	360	1022			140	170	163	130
35. Álptanes-hr.		177	163	158	152		847	715	880	752		173	163	181	148
36. Seltjarnarn.-hr. . .		100	113	114	106		394	476	701	598		113	115	132	115
37. Mosfells-hr.		180	172	175	182		1777	1860	2070	1964		190	188	202	193
38. Kjalarnes-hr. . . .		198	208	213	186		1662	1706	1606	1700		185	195	215	196
39. Kjósar-hr.		261	264	258	262		2873	2757	2877	2846		298	311	333	326
40. Akranes-hr.	109	131	128	130	128	760	769	931	911	835	139	147	174	162	160
41. Skilmanna-hr. . . .	54	69	73	68	72	467	540	600	487	475	65	70	83	70	71
42. Hvalfjarðarstr.-hr..	105	131	127	120	119	1076	1726	1757	1496	1421	146	153	164	139	145
43. Leirár og Mela-hr.	113	133	139	140	144	1456	1650	1758	1763	1527	175	186	199	200	206
44. Andakýls-hr.	163	175	173	157	163	2058	2127	2244	1533	1261	235	219	246	218	203
45. Skorrðals-hr.	69	77	81	77	81	1291	1380	1356	1072	1160	115	113	111	111	113
46. Lundareykjadals-hr.	68	83	88	79	78	1335	1472	1549	1431	1255	139	140	138	124	112
47. Reykhótsdals-hr. . .	102	114	121	100	107	2079	2275	2354	1948	1664	221	234	256	238	253
48. Hálsa-hr.	52	54	58	43	50	1038	1097	1152	1092	1104	120	113	128	111	111
49. Hvítársíðu-hr. . . .	74	82	77	70	71	1639	1629	1685	1753	2001	150	158	160	169	176
50. Þverárhliðar-hr. . .	61	67	62	58	67	1506	1601	1407	1368	1533	133	134	117	123	135

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

Píljugskip.						Opin skip.					Kálgarðar, flatarmál í □ föðmum.					Vatnsveitingaskurðir, faðmar.				
2	73	74	75	76	76	72	73	74	75	76	1872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876
"	"	"	"	"	"	12	17	12	16	14	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	3	3	3	"	1260	1227	1248	1578	1722	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	7	4	8	11	12	1420	1440	1258	1490	1510	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	3	2	1	"	"	"	870	830	1140	1140	"	"	100	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9620	10610	9060	15480	9780	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	3	2	2	2	2	9354	12580	15029	13230	13530	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	9	9	10	11	8	578	1172	290	"	424	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	8	7	3	3	"	(121)	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	1	1	4	4	2	12528	12359	11099	9970	14037	"	"	200	200	790
"	"	"	"	"	"	12	10	8	6	5	(100)	"	"	"	"	"	"	"	50	"
"	"	"	"	"	"	10	9	9	7	"	(100)	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10628	10774	10402	10512	10616	250	"	"	"	1293
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	7072	"	"	10392	"	"	"	"	985	1320
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9386	9952	9999	9760	9914	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5668	5946	6088	6131	5717	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	3	3	2	2	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	19	22	22	18	18	4370	13653	6380	4983	5483	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	7	8	7	14	8	6672	13020	8025	12326	12436	"	"	"	3000	"
"	"	"	"	"	"	"	8	8	8	8	1390	1750	1770	1900	1900	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1482	1410	1362	1272	1663	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10582	10518	10454	10869	10760	"	"	"	2031	280
"	"	"	"	"	"	"	7	"	"	2	"	"	"	"	(4) 18229	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	2	2	2	2	8440	8660	8320	8224	8244	"	"	"	"	1970
"	"	"	"	"	"	5	3	2	2	2	1240	3600	1740	2190	1820	"	"	"	"	470
"	"	"	"	"	"	2	2	"	"	2	4450	5851	5260	5326	5900	"	"	600	400	650
"	"	"	"	"	"	3	2	2	2	1	4935	4985	4815	5120	5120	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	2	2	2	2	1	9240	9240	9200	8780	8854	280	"	"	"	200
"	"	"	"	"	"	11	10	7	7	7	6660	6970	6580	6940	6680	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	42	58	52	51	56	9136	9638	9254	9608	9830	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	2	2	3	3	(49)	(52)	(60)	(60)	(59)	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	25	27	23	22	"	39	40	(36)	116	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	31	34	31	31	"	1774	2196	1911	2196	"	"	"	"	"
2	3	3	3	"	"	201	187	208	196	"	904	"	"	(114)	737	"	"	"	"	"
4	4	3	3	"	"	280	267	271	233	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
2	"	1	2	"	"	141	144	161	130	"	1000	1000	1460	200	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	66	49	87	72	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	1	1	2	1	"	3423	1226	4304	5702	"	"	4711	"	"	"
"	"	"	"	"	"	11	16	15	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	220
"	"	"	"	"	"	4	3	5	4	"	"	"	9523	2892	"	"	"	"	490	590
"	"	"	"	"	"	1	120	114	113	100	14770	15040	15379	11154	7665	180	100	"	40	100
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2210	3200	2210	2030	2540	330	360	330	"	"
"	"	"	"	"	"	7	3	"	"	"	5493	664	448	"	"	"	"	45	56	30
"	"	"	"	"	"	5	7	8	6	7	5730	5488	5510	5630	5590	"	"	100	405	1380
"	"	"	"	"	"	2	8	10	"	"	4566	450	670	450	300	300	"	100	60	200
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4187	3944	3944	3950	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1860	2656	3043	2628	3000	"	"	"	"	21
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1539	2042	1724	2372	1705	50	"	40	300	530
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	235	335	339	250	380	"	14	15	"	12
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	571	673	607	688	843	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	936	926	876	946	1018	"	"	"	170	"

Hreppar.	Púfnasljettur, í ☐ föðmum.					Túngarðar hlaðnir, faðmar.					Færikvíar.					Nýtt móta				
	1872	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76
1. Bæjarhreppur . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
2. Bjarnanes-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
3. Borgarhafnar-hr. .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	6	4	"	"	"	"
4. Hofi-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10	10	11	8	8	"	"	"	"	"
5. Kleifa-hr.	"	"	"	"	"	90	"	80	1030	"	29	22	18	27	17	1	1	1	3	"
6. Leiðvalla-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	13	17	20	17	17	"	"	"	"	"
7. Dyrhóla-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	28	15	"	"	"	"	33
8. Austur-Eyjafjalla-h.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10	7	"	"	7	"	"	"	"	"
9. Vestur-Eyjafjalla-hr.	"	"	160	540	438	"	"	"	"	172	13	15	14	14	15	"	"	"	"	4
10. Austur-Landeyja-hr.	"	"	"	20	"	"	"	"	"	475	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11. Vestur-Landeyja-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5	11	15	"	"	"	"	"
12. Fljótshlíðar-hr. .	170	152	126	110	100	62	20	600	"	911	35	37	37	33	34	37	14	24	34	"
13. Hvol-hr.	"	"	"	70	"	"	"	"	"	"	22	21	21	25	20	"	"	"	"	"
14. Rangárvalla-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	34	36	38	33	35	"	"	"	"	"
15. Landmanna-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	45	49	46	46	47	"	"	"	"	"
16. Holtamanna-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
17. Selvogs-hr.	"	"	"	"	"	20	"	"	"	"	2	3	5	5	"	"	"	"	"	"
18. Ölves-hr.	1448	"	"	765	6398	150	"	440	"	"	"	"	"	33	23	"	"	"	"	"
19. Grafnings-hr. . . .	100	"	"	600	830	"	"	470	"	"	11	16	11	15	15	"	"	"	"	"
20. Þingvalla-hr. . . .	62	76	"	460	200	30	"	70	"	"	14	14	12	15	11	"	"	"	"	"
21. Grímsnes-hr. . . .	600	"	"	1300	440	"	"	150	"	"	29	24	"	"	"	32	"	"	"	"
22. Biskupstungna-hr.	"	"	"	1510	"	"	"	"	"	"	"	4	"	"	"	"	"	"	"	"
23. Hrunamanna-hr. .	"	580	50	420	785	60	"	175	"	1714	55	52	51	51	52	"	"	"	"	"
24. Gnúpverja-hr. . . .	"	"	"	280	360	"	"	120	"	40	35	35	35	35	35	2	1	1	2	"
25. Skeiða-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	23	25	21	29	32	"	"	"	"	"
26. Villingaholts-hr. .	740	1500	100	380	1492	190	60	26	188	1110	11	17	15	22	23	"	"	"	"	"
27. Hraungerðis-hr. . .	794	535	"	331	2802	18	46	"	"	200	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28. Gaulverjabæjar-hr.	250	400	"	220	290	40	40	"	"	120	9	10	14	"	"	1	"	"	"	"
29. Stokkseyrar-hr. . .	898	1300	"	"	96	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
30. Sandvíkur-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5	10	10	"	10	"	"	"	"	"
31. Grindavíkur-hr. . .	"	175	240	"	120	170	60	"	120	"	3	2	3	"	"	6	6	6	"	"
32. Hafna-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
33. Rosmðvalanes-hr. .	1700	230	56	285	"	242	231	"	"	"	5	4	"	"	"	1	"	"	"	"
34. Vatnsleysustr.-hr. .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
35. Álptanes-hr.	1200	800	600	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
36. Seltjarnarn.-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
37. Mosfells-hr.	3520	1285	1491	2300	"	"	"	60	"	"	24	18	26	25	"	"	"	"	"	"
38. Kjalarnes-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
39. Kjósar-hr.	1660	"	1590	1618	"	100	"	70	345	"	25	33	29	"	"	"	36	37	"	"
40. Akranes-hr.	394	1110	100	396	1795	40	"	20	"	"	4	5	"	"	"	1	"	"	"	"
41. Skilmanna-hr. . . .	"	650	1300	"	1830	"	100	"	"	"	6	7	7	7	7	"	"	"	"	"
42. Hvalfjarðarstr.-hr..	"	536	2039	1622	1893	"	20	"	"	91	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"
43. Leirár- og Mela-hr.	"	2305	"	1744	"	"	80	"	203	13	14	14	13	13	"	"	"	"	"	"
44. Andakyls-hr.	380	2090	650	366	1410	"	60	"	"	55	5	6	3	9	1	"	"	"	"	"
45. Skorrðals-hr. . . .	1130	1395	920	"	"	147	"	"	"	"	26	18	19	15	"	"	"	"	1	"
46. Lundarreykjadalsh.	628	1336	362	"	1076	"	"	"	"	"	12	11	10	9	12	"	"	"	"	"
47. Reykholtisdals-hr. .	1180	885	884	1020	3147	"	60	21	120	240	13	14	11	12	16	3	1	"	"	"
48. Hálsa-hr.	250	647	142	170	808	"	36	"	"	70	"	6	7	4	2	"	"	"	"	"
49. Hvítársíðu-hr. . .	20	206	83	310	347	40	30	45	210	60	12	11	9	10	9	1	"	"	"	"
50. Þverárhliðar-hr. . .	380	304	364	500	530	14	"	"	60	80	"	1	2	2	1	"	"	"	"	1

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

Hreppar.	Nautpeningur.					Sauðfjænaður.					Hross.				
	72	73	74	75	76	1872	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76
51. Norðurárdals-hr. .	82	91	94	78	84	1507	1581	1728	1452	1468	162	158	164	164	147
52. Staðholtstungna-h.	146	171	157	163	176	2711	3017	3050	3064	3006	282	259	261	274	290
53. Borgar-hr.	183	200	205	190	187	3813	3544	3478	3343	3355	305	296	310	300	286
54. Álptanes-hr. . . .	126	124	129	127	143	2483	2336	2530	2614	2169	191	173	188	200	192
55. Hraun-hr.	120	130	146	133	118	2505	2626	2604	2479	2215	205	207	218	221	209
56. Kolbeinsstaða-hr.	97	114	99	86	115	2098	2211	2116	2016	1517	190	178	184	180	171
57. Eyja-hr.	46	47	52	49	50	1028	1027	971	889	852	90	80	87	90	88
58. Miklaholts-hr. . .	87	94	106	99	90	1581	1762	1838	1716	1628	145	156	162	164	152
59. Staðarsveit	123	122	131	124	110	1615	1682	1616	1730	1324	151	119	152	160	148
60. Breiðuvíkur-hr. . .	78	77	74	77	77	713	755	650	673	787	76	69	66	74	81
61. Nes-hr. ytri	39	46	42	39	41	463	537	482	429	436	61	62	50	63	64
62. Nes-hr. innri . . .	47	50	54	47	62	538	603	570	461	497	66	61	62	116	81
63. Eyrarsveit	104	106	91	112	85	1032	1074	1043	803	900	115	100	97	115	97
64. Helgafellssveit . .	147	148	163	162	149	2352	2571	2458	2601	2277	180	184	183	187	194
65. Skógarstrandar-hr.	97	113	124	97	100	2012	2072	2063	2016	2275	120	118	126	129	121
66. Hördudals-hr. . . .	76	92	86	83	87	1355	1626	1684	1599	1713	125	143	146	151	137
67. Miðdala-hr.	139	181	170	137	150	2676	2928	3358	3219	3135	221	224	243	248	234
68. Haukadals-hr. . . .	66	72	75	72	65	1446	1530	1654	1516	1580	97	104	111	112	107
69. Laxárdals-hr. . . .	87	93	88	79	82	2632	2744	2909	2868	3083	175	181	185	207	209
70. Hvammssveit	77	99	95	83	83	1979	2162	2189	2045	1974	126	127	128	137	130
71. Fellsstrandar-hr. .	81	106	92	78	88	1637	1679	1742	1697	1519	112	101	104	109	112
72. Skarðstrandar-hr.	154	161	133	129	140	2947	3210	3111	3324	3001	164	137	143	160	169
73. Saurbæjar-hr. . . .	95	106	91	96	87	2296	2790	2740	2745	2472	141	157	148	171	166
74. Geiradals-hr. . . .	41	44	43	33	32	803	846	938	849	834	76	67	79	75	86
75. Reykhólasveit. . . .	99	106	88	82	82	2001	2175	2357	2217	2074	143	135	140	141	141
76. Gufudalssveit. . . .	59	67	59	52	55	1474	1477	1575	1550	1489	99	90	97	104	102
77. Múla-hr.	45	54	53	47	52	726	858	730	708	755	65	57	43	43	51
78. Flateyjar-hr.	69	89	80	70	70	991	1315	1105	944	959	"	"	"	"	"
79. Barðastrandar-hr.	103	122	117	112	102	2083	2620	2533	2386	2416	92	107	89	97	106
80. Raudasands-hr. . . .	146	148	146	137	137	1922	2132	2153	2181	2020	92	95	98	97	105
81. Tálknafjarðar-hr. .	83	88	85	82	88	961	1113	967	956	893	35	33	29	28	32
82. Dala-hr.	72	78	78	72	69	1290	1492	1459	1480	977	43	34	32	35	33
83. Suðurfjarða-hr. . . .	46	61	50	54	55	812	880	861	866	894	29	29	24	31	33
84. Auðkúlu-hr.	66	69	52	67	32	720	789	713	771	641	35	28	29	32	17
85. Þingeyrar-hr.	78	85	84	84	78	931	1167	1197	1069	976	52	60	61	60	53
86. Mýra-hr.	131	135	128	128	120	1597	1733	1851	1920	1784	101	101	104	101	104
87. Mosvalla-hr.	131	139	131	113	129	1530	1543	1608	1582	1461	98	84	96	91	108
88. Suðureyrar-hr. . . .	30	34	31	33	35	674	779	479	540	544	23	10	18	20	20
89. Hóls-hr.	44	48	45	48	47	606	658	552	483	416	37	40	35	30	33
90. Eyrar-hr.	46	47	55	53	56	725	819	760	784	794	38	33	28	35	35
91. Súðavíkur-hr. . . .	59	61	65	71	68	1172	1155	1057	1187	1155	52	46	48	47	56
92. Ögur-hr.	55	63	57	67	56	1189	1346	1327	1427	1314	54	57	51	62	62
93. Reykjarfjarðar-hr.	74	81	87	73	74	1833	1781	1872	1840	1787	88	95	97	95	99
94. Nauteyrar-hr.	76	103	91	76	76	2331	2508	2544	2302	2267	123	129	132	143	126
95. Snæfjalla-hr.	35	38	35	35	34	644	748	769	735	685	32	32	29	31	29
96. Grunnavíkur-hr. . .	39	44	37	45	47	493	549	481	575	615	37	37	32	35	38
97. Sljettu-hr.	59	67	64	60	60	625	721	529	619	605	53	52	49	47	43
98. Ísafjarðarkaupst.	14	12	15	19	19	150	129	108	75	109	11	14	12	13	10
99. Arnes-hr.	63	65	66	65	59	1063	1220	1210	1167	1168	75	83	75	76	76
100. Kaldrananar-hr. .	51	53	56	47	53	1170	1298	1391	1258	1194	94	99	94	83	85

Hreppar.	Píljuskip.					Opin skip					Kálgarðar, flatarmál í ☐ föðmum.				
	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76	1872	1873	1874	1875	1876
51. Norðurárdals-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	169	430	(8)	(2)	(4)
52. Stafholtstungna-hr.	"	"	"	"	"	3	4	"	"	"	540	1138	100	2038	1758
53. Borgar-hr.	"	"	"	"	"	6	4	11	7	9	1586	2026	2719	2726	2780
54. Álptanes-hr.	"	"	"	"	"	7	8	13	16	13	"	"	340	500	84
55. Hraun-hr.	"	"	"	"	"	36	28	27	26	24	97	236	796	780	840
56. Kolbeinsstaða-hr. .	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	40	"	40	"	"
57. Eyja-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	68	66	108	75
58. Miklaholts-hr. . . .	"	"	"	"	"	5	5	5	5	5	531	(11)	1048	624	240
59. Staðarsveit	3	1	2	2	"	5	8	13	8	5	901	1047	1397	640	281
60. Breiðuvíkur-hr. . .	"	"	"	"	"	18	16	18	17	17	180	"	30	118	"
61. Nes-hr. ytri.	"	"	"	"	"	29	28	30	30	32	1637	1646	1787	1336	1122
62. Nes-hr. innri	"	"	"	"	"	29	26	26	21	21	250	180	480	664	330
63. Eyrarsveit.	"	"	"	"	"	29	18	14	9	23	279	250	300	627	270
64. Helgafellssveit. . .	"	"	"	"	"	59	55	49	47	47	125	"	(8)	260	822
65. Skógarstrandar-hr.	"	"	"	"	"	31	26	26	29	32	990	219	1250	1250	1280
66. Öröðudals-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	651	791	752	660	"
67. Miðdala-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	400	160	140	580	330
68. Haukadals-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
69. Laxárdals-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	36	"	(2)	"
70. Hvammssveit	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	380	404	529	100	417
71. Fellsstrandar-hr. . .	"	"	"	"	"	3	15	15	11	10	870	1545	1607	1370	1253
72. Skarðstrandar-hr. . .	"	"	"	"	"	56	60	62	54	50	850	1090	1010	1234	1150
73. Saurbæjar-hr.	"	"	"	"	"	3	5	5	7	5	70	300	135	219	186
74. Geiradals-hr.	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"
75. Reykhólasveit	"	"	"	"	"	15	16	16	19	16	564	398	309	182	238
76. Gufudalssveit	"	"	"	"	"	4	5	5	5	7	"	100	"	"	12
77. Múla-hr.	"	"	"	"	"	18	18	17	16	17	198	65	60	(5)	20
78. Flateyjar-hr.	3	3	2	2	1	80	75	76	75	78	3791	4132	3855	3939	3939
79. Barðastranda-hr. . .	"	"	"	"	"	20	19	22	21	23	3046	3247	3356	2398	2362
80. Rauðasands-hr. . . .	1	2	2	2	2	38	38	41	40	41	1582	1620	2044	2058	2356
81. Tálknafjarðar-hr. . .	"	"	"	"	"	1	28	26	28	32	790	837	1133	674	465
82. Dala-hr.	"	"	"	"	"	23	25	24	29	29	48	105	16	96	"
83. Suðurfjarða-hr. . . .	2	2	2	3	3	22	22	19	21	21	"	"	"	"	"
84. Aðskúlu-hr.	1	1	1	1	1	24	25	22	27	21	400	870	420	(18)	"
85. Þingeyrar-hr.	"	"	2	"	2	27	32	37	35	36	101	481	442	727	472
86. Mýra-hr.	1	"	1	1	1	36	36	37	36	31	345	504	394	606	404
87. Mosvalla-hr.	1	1	1	1	1	26	25	27	19	21	139	93	75	156	250
88. Suðureyrar-hr.	"	"	"	"	"	16	18	15	11	15	"	"	"	"	"
89. Hóls-hr.	"	"	"	"	"	20	22	21	21	18	130	221	66	160	224
90. Eyrar-hr.	"	"	"	"	"	32	22	32	32	35	364	292	602	836	260
91. Súðavíkur-hr.	"	"	1	1	"	46	44	39	46	50	126	15	126	170	190
92. Ögur-hr.	"	"	"	"	"	28	35	39	41	38	"	(1)	(1)	(1)	392
93. Reykjarfjarðar-hr. .	"	"	"	"	"	39	40	41	42	37	254	223	324	602	271
94. Nauteyrar-hr.	"	"	"	"	"	26	29	28	30	28	118	180	321	340	104
95. Snæfjalla-hr.	"	"	"	"	"	27	27	26	34	30	"	"	"	"	"
96. Grunnavíkur-hr. . . .	"	"	"	"	"	25	30	28	34	32	"	"	"	"	"
97. Sljettu-hr.	"	"	"	"	"	44	46	45	48	41	"	"	"	"	"
98. Ísafjarðarkaupstað.	7	9	9	9	7	52	49	58	46	56	11491	1241	"	"	"
99. Árnes-hr.	"	"	"	"	"	57	62	60	60	65	"	"	"	"	"
100. Kaldrananes-hr. . . .	1	1	1	1	1	39	39	40	39	40	"	"	36	36	"

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

Vatnsveitingaskurðir, faðmar.					Púfnasljettun, í □ föðmum.					Túngarðar hlaðnir, faðmar.					Færikvíar.					Nýtt mótak.				
872	1873	1874	1875	1876	1872	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76
"	"	"	"	"	73	76	"	30	370	"	"	"	"	60	"	"	1	1	2	"	"	"	1	"
250	116	270	90	262	640	997	1413	976	2234	130	96	125	622	272	4	6	2	1	2	"	"	"	"	"
373	160	290	200	765	3340	2460	1184	1602	1915	312	227	290	161	198	2	9	3	1	3	48	"	1	"	"
"	203	238	100	120	220	935	380	140	5320	50	100	100	200	140	"	"	1	2	2	"	"	"	"	"
"	630	200	140	"	30	511	220	82	264	187	30	30	77	182	3	5	3	4	3	"	"	"	1	1
520	1435	130	760	"	51	"	264	100	"	79	12	40	120	20	3	1	3	3	3	"	"	"	"	"
"	"	200	210	100	160	50	140	759	"	70	70	"	80	80	"	1	1	1	"	16	15	16	"	"
117	"	40	840	180	210	676	280	980	750	170	91	90	120	16	"	"	"	"	"	"	"	"	30	"
"	230	300	600	960	"	116	"	80	"	100	100	"	"	"	2	3	4	4	"	"	"	"	2	1
"	"	"	60	"	100	200	420	"	400	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"
50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"	"	"	"	"
30	50	"	40	"	"	51	25	"	"	"	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"
840	"	100	"	"	47	156	130	88	"	"	"	"	"	"	2	"	2	"	"	"	"	"	"	"
"	20	20	"	"	452	1340	420	934	1056	"	50	40	90	10	1	1	1	1	"	"	"	"	"	"
"	"	"	66	32	1325	2287	759	2422	1062	22	46	"	340	85	1	2	1	"	2	"	2	"	"	"
"	"	275	307	250	937	1109	255	1659	1745	"	"	"	140	10	6	3	6	4	3	"	"	"	"	"
"	60	"	40	"	95	462	777	760	710	"	"	"	"	"	6	6	5	"	"	2	"	3	"	"
60	170	"	110	"	92	170	636	1296	870	40	30	"	140	30	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"
"	"	"	"	"	90	16	"	20	"	"	"	"	80	"	1	1	1	"	1	"	"	"	"	"
"	130	"	"	"	36	556	139	807	134	"	60	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	370	"	70	110	230	1326	95	"	"	"	3	1	16	15	14	16	"	"
"	"	"	3075	2680	"	100	370	2620	1160	"	40	120	171	130	2	4	3	6	4	4	6	9	8	7
"	"	"	"	"	"	95	"	"	45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"	1	1
"	430	300	125	"	"	90	178	410	465	250	"	289	250	700	"	"	2	2	2	3	"	1	1	1
"	"	35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	20	"	"	"	"	30	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	332	340	"	"	131	113	163	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
170	"	"	"	"	80	76	"	4	"	82	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	1	"	1	"
80	"	60	130	"	1104	800	"	80	"	40	20	"	40	"	2	"	2	2	2	1	"	"	1	2
374	140	"	10	66	35	20	225	"	48	17	20	"	"	24	"	"	"	"	"	1	1	"	"	1
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	4	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	3	2	"	"
120	360	130	1136	592	"	20	30	40	287	"	"	"	"	"	2	5	4	3	3	2	2	3	1	"
300	200	250	260	500	50	20	"	"	400	"	"	"	"	"	3	1	3	2	"	1	25	34	"	"
38	"	50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8	8	7	9	13	1	1	"	"	"
"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	3	"	"	"	"	2	1	"	"	"	"	"	"	"
"	220	"	240	640	"	16	"	2	20	"	"	"	"	12	1	1	1	11	5	"	"	"	1	"
100	250	600	40	170	"	"	"	"	"	"	"	"	"	20	10	8	11	2	9	"	"	1	"	"
"	"	690	"	100	"	"	30	60	"	"	"	"	"	"	4	4	4	6	6	"	"	"	2	"
"	"	"	"	210	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	4	"	"	"	"	"
90	30	60	150	60	40	"	"	"	"	28	9	30	16	5	"	6	"	7	10	1	4	3	4	"
80	100	50	800	350	"	"	110	110	"	20	33	13	173	196	3	5	3	5	6	"	2	2	6	1
"	"	100	30	100	"	"	"	160	"	"	"	150	50	20	"	3	6	7	3	1	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	70	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	2	1	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	20	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	11	9	11	11	"	"	1	"	"	"
"	160	30	100	"	200	"	405	"	"	"	"	"	40	"	7	5	6	6	6	27	26	26	24	4

BÚNAÐARSKÝRSLA.

Hreppar.	Nautpeningur.					Sauðfjenaður.					Hross.				
	72	73	74	75	76	1872	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76
101. Hröfbergs-hr. . .	46	52	55	49	46	967	1113	1154	1035	1068	93	97	95	103	89
102. Kirkjubóls-hr. . .	52	53	54	57	55	936	1059	1135	1161	1188	88	93	77	97	102
103. Broddanes-hr. . .	64	71	76	68	69	1478	1588	1893	1807	1840	116	116	142	150	136
104. Bæjar-hr.	55	64	67	66	65	2226	2318	2367	2160	2814	177	180	195	192	204
105. Staðar-hr.		50	47	51	52		1806	1781	1648	1742		143	130	136	130
106. Torfustaða-hr. . .		211	177	190	189		6278	5669	6010	6741		491	420	477	473
117. Kirkjuhvamms-hr.		140	113	110	119		3724	3356	3054	3279		250	247	236	250
118. Þverár-hr.		122	111	104	110		3900	3673	3824	3998		241	245	248	273
109. Þorkelshóls-hr. . .		130	123	114	119		4908	4943	4442	4740		349	353	318	347
110. Ás-hr.		152	138	122	131		3925	4285	3937	4236		267	314	306	333
101. Sveinsstaða-hr. . .		112	106	111	105		3367	3071	2936	3191		211	191	207	205
102. Torfalekjar-hr. . .		97	86	91	80		3560	3611	3683	3233		218	209	247	246
113. Svínavatns-hr. . .		148	137	137	145		5393	5442	5542	6043		309	319	338	347
114. Bólstaðahlíðar-hr.		231	186	170	187		4684	4651	4783	4773		371	367	385	405
115. Engihlíðar-hr. . .		118	111	102	114		2394	2664	2475	2637		191	192	187	213
116. Vindhælis-hr. . .		214	188	185	206		4451	4826	4813	4818		321	318	335	364
117. Rípur-hr.		75	68	73	70		1595	1736	1865	2073		115	143	143	139
118. Skefilstaða-hr. . .		80	73	72	79		2314	2141	2514	2500		134	133	143	158
119. Sauðár-hr.		106	100	100	100		2141	2262	2413	2449		138	145	155	141
120. Staðar-hr.		117	108	99	113		2732	2646	2861	2924		219	237	235	242
121. Seilu-hr.		163	154	141	139		3367	3595	3505	3329		288	358	355	311
122. Lýtingsstaða-hr. . .		245	189	192	200		5519	5192	6038	6072		424	422	435	432
123. Akra-hr.		278	228	234	238		5237	4863	5440	5020		425	426	460	466
124. Viðvíkur-hr. . . .		88	93	93	89		2506	2464	2635	2434		157	168	174	171
125. Hóla-hr.		142	131	125	119		2818	2941	2844	2633		164	177	170	173
126. Hofa-hr.		184	178	170	166		2719	2862	2829	2568		169	196	195	189
127. Fells-hr.		62	64	59	55		1104	1110	1109	1208		45	49	50	58
128. Holts-hr.		273	255	243	232		2625	2605	2948	2773		220	215	217	222
129. Akureyri		38	42	33	33		101	103	73	95		21	25	25	27
130. Grímseyjar-hr. . .		"	"	"	"		252	267	239	251		"	"	"	"
131. Hvanneyrar-hr. . .		53	58	56	52		1482	1479	1596	1255		45	47	45	38
132. Þóroddstaða-hr. . .		102	91	80	90		952	824	917	1006		67	61	64	59
133. Valla-hr.		327	294	299	312		3902	3786	3956	4001		239	223	242	241
134. Arnarnes-hr. . . .		195	177	177	178		3595	3600	3705	3701		188	179	195	195
135. Skriðu-hr.		205	194	181	171		4286	4257	4288	4270		225	241	250	239
136. Glæsibæjar-hr. . .		177	172	159	167		3548	3853	3778	4219		180	198	195	206
137. Hrafnagils-hr. . .		148	138	137	141		2775	2759	3082	3311		154	151	191	188
138. Saurbæjar-hr. . .		309	276	271	281		5567	5224	5450	5955		320	322	363	372
139. Öngulstaða-hr. . .		188	176	169	170		3274	3348	3361	3841		200	207	231	257
140. Svalbarðstr.-hr. . .		51	50	50	51		1306	1159	1226	1262		51	50	54	53
141. Grýtubakka-hr. . .		137	125	120	136		3209	3165	3293	3271		137	130	130	140
142. Háls-hr.		137	136	152	160		4097	3859	4292	4432		162	160	174	204
143. Ljósavatns-hr. . .		140	135	146	152		4265	4960	5036	5469		194	200	213	235
144. Helgastaða-hr. . .		228	212	217	224		4720	5091	5256	5557		255	229	233	267
145. Skútustaða-hr. . .		80	85	71	72		2987	3100	3199	3306		158	152	160	164
146. Húsavíkur-hr. . .		99	91	85	96		2569	2785	2596	3394		102	86	100	122
147. Keldunes-hr. . . .		50	45	61	55		1832	1890	2200	2098		66	67	81	85
148. Skinnastaða-hr. . .		51	43	42	48		2547	2620	2739	3280		124	107	113	119
149. Presthóla-hr. . . .		46	41	38	42		1705	2231	2058	2277		67	68	64	70
150. Svalbarðs-hr. . . .		53	50	47	49		2443	2260	2394	2558		91	86	88	90
151. Sauðanes-hr. . . .		57	55	55	56		2962	3308	2967	2929		111	109	109	98

Hreppar.	Púfnasljettun í ☐ föðmum.					Túngarðar hlaðnir, faðmar.					Færikvíar.					Nýtt mótak.				
	72	1873	1874	1875	1876	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76	72	73	74	75	76
101. Hröfbergs-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	4	6	9	"
102. Kirkjubólsh-r. . .	300	300	80	300	"	"	"	75	"	"	"	"	2	"	"	"	14	13	"	"
103. Broddanes-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"
104. Bæjar-hr.	"	"	376	140	80	"	258	385	"	"	3	5	5	6	6	14	8	9	6	4
105. Staðar-hr.	"	30	150	"	370	"	3	"	"	30	"	"	3	"	"	"	"	1	2	1
106. Torfustaða-hr. . .	3076	"	210	250	"	117	16	60	60	"	4	4	2	"	"	"	"	"	"	"
107. Kirkjuhvamms-hr.	995	2095	1818	2315	"	50	"	178	150	"	1	2	2	1	"	3	3	19	11	"
108. Þverár-hr.	369	281	834	366	"	"	60	100	60	"	"	"	4	3	"	"	"	5	"	"
109. Þorkelshóls-hr. .	1115	875	640	446	"	"	"	100	24	"	4	4	3	1	"	"	"	"	"	"
110. As-hr.	"	"	1220	1000	"	"	"	"	80	"	14	10	15	12	"	"	"	"	"	"
111. Sveinsstaða-hr. .	"	728	20	"	"	"	"	"	"	"	5	4	2	5	"	"	"	"	"	"
112. Torfalækjar-hr. .	569	220	1574	1150	"	13	28	30	17	"	5	7	6	5	"	"	2	2	1	"
113. Svínavatns-hr. . .	"	210	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
114. Bólstaðarhlíðar-hr.	236	985	800	204	"	22	"	"	50	"	13	10	3	4	"	"	"	"	2	"
115. Engihlíðar-hr. . .	"	"	"	710	"	60	20	15	"	"	"	"	9	6	"	"	"	"	1	"
116. Vindhælis-hr. . .	670	200	100	356	"	140	"	"	"	"	22	20	16	16	"	56	50	"	"	"
117. Rípur-hr.	1272	"	175	1066	"	"	"	"	"	"	3	3	2	"	"	8	7	"	"	"
118. Skefilsstaða-hr. .	"	"	"	"	"	240	50	"	140	"	2	2	"	"	"	"	"	"	"	"
119. Sauðár-hr.	985	3410	3335	200	"	120	1280	1272	120	"	10	10	12	6	"	"	5	"	"	"
120. Staðar-hr.	491	465	120	"	"	"	60	"	"	"	3	4	2	3	"	"	"	"	"	"
121. Seilu-hr.	"	"	80	"	"	"	"	30	"	"	2	1	1	"	"	"	"	"	"	"
122. Lýtingsstaða-hr. .	1500	"	400	400	"	"	"	"	"	"	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"
123. Akra-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
124. Viðvíkur-hr. . . .	98	"	100	90	"	"	10	30	"	"	4	5	4	2	"	1	2	"	"	"
125. Hóla-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
126. Hofs-hr.	160	"	117	"	"	139	"	70	"	"	7	9	5	3	"	12	24	"	"	"
127. Fells-hr.	"	50	90	"	"	"	"	"	"	"	3	1	3	2	"	22	"	"	"	"
128. Holts-hr.	"	"	"	"	"	"	20	"	16	"	4	2	3	4	"	"	"	"	"	"
129. Akureyri	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
130. Grímseyjar-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
131. Hvanneyrar-hr. . .	"	"	200	400	"	"	"	"	"	"	8	10	9	9	"	"	"	"	"	"
132. Þóróddsstaða-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8	"	5	"	"	"	"	"	"	"
133. Valla-hr.	766	192	280	208	"	304	"	58	10	"	10	11	6	4	"	24	24	36	31	"
134. Arnarnes-hr. . . .	"	180	40	"	"	"	"	30	"	"	"	1	1	"	"	"	26	32	26	"
135. Skriðu-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	300	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
136. Glæsibæjar-hr. . .	746	516	2706	1660	"	20	"	207	"	"	4	1	5	3	"	15	4	33	11	"
137. Hrafnagils-hr. . .	"	50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	8	10	7	6	"
138. Saurbæjar-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8	3	"
139. Öngulstaða-hr. . .	"	"	90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	7	5	20	11	"
140. Svalbarðsstr.-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"	"	10	11	13	"
141. Grýtubakka-hr. .	"	"	"	"	"	"	256	352	405	"	3	4	1	1	"	"	"	"	"	"
142. Háls-hr.	"	"	"	"	"	"	450	"	2580	"	"	13	12	4	"	"	12	12	20	"
143. Ljósavatns-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	30	"	"	23	24	15	18	"	2	4	5	2	"
144. Helgastaða-hr. . .	"	"	140	"	"	80	"	20	"	"	13	22	9	8	"	4	4	"	"	"
145. Skútustaða-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	6	"	"	"	"	"	"
146. Húsavíkur-hr. . .	"	"	"	"	"	280	50	"	"	"	5	6	8	2	"	20	21	34	15	"
147. Keldunes-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8	"	1	12	"	"	"	"	"	"
148. Skinnastaða-hr. .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	14	14	12	"	"	"	"	"	"	"
149. Presthóla-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	150	"	4	3	8	"	"	"	"	1	1	"
150. Svalbarðs-hr. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9	"	7	"	"	"	"	"	"
151. Sauðanes-hr. . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	2	"	8	"	1	"	"	"	"

BÚNAÐARSKÝRSLA.

100

Hreppar.	Nautpeningur.				Sauðfjenaður.				Hross.				Píljuskip.			
	73	74	75	76	1873	1874	1875	1876	73	74	75	76	73	74	75	76
152. Skeggjastaða-hr.	41	48	45	46	1658	2062	2074	2491	67	72	81	88	"	"	"	"
153. Vopnafjarðar-hr.	204	216	215	193	7299	7868	10839	9836	281	262	321	299	"	"	"	"
154. Jökuld. og Hlíðar-hr.	164	163	111	107	7130	8150	5853	6121	283	290	317	215	"	"	"	"
155. Tungu-hr.	131	128	103	75	3128	3640	3644	3148	141	148	137	118	"	"	"	"
156. Fellna-hr.	104	84	66	62	3247	3783	3152	3025	116	122	114	120	"	"	"	"
157. Fljótisdals-hr.	95	96	72	65	6020	6620	6038	5878	156	165	146	157	"	"	"	"
158. Hjaltastaða-hr.	142	146	130	117	3780	4192	3825	3817	151	161	170	173	"	"	"	"
159. Borgarfjarðar-hr.	113	105	100	92	1856	2552	2655	2549	59	67	73	74	"	"	"	"
160. Loðmundarfj.-hr.	36	36	31	27	905	907	948	609	27	30	29	27	"	"	"	"
161. Seyðisfjarðar-hr.	58	59	54	45	1580	1709	1429	1262	37	36	40	36	1	"	"	"
162. Skriðdals-hr.	93	90	67	60	1722	2193	2024	1960	83	85	87	80	"	"	"	"
163. Valla-hr.	143	114	85	81	4602	5410	4661	4457	146	154	138	137	"	"	"	"
164. Eyða-hr.	102	83	72	62	2732	3157	2578	2588	109	111	101	100	"	"	"	"
165. Mjóafjarðar-hr.	52	59	51	45	1226	1474	1384	1207	16	17	15	14	"	"	"	"
166. Norðfjarðar-hr.	108	119	102	77	1983	2282	2280	1894	59	62	61	72	"	"	"	"
167. Reyðarfjarðar-hr.	143	137	112	103	3938	4481	4282	3576	92	94	97	96	1	2	1	2
168. Fáskrúðsfjarðar-hr.	107	115	93	85	2790	3285	2977	2564	79	87	90	85	"	"	"	"
169. Breiðdals-hr.	175	171	138	130	4900	5806	5467	5108	190	194	199	192	"	"	"	"
170. Berunes-hr.	82	86	66	68	2079	2549	2314	1946	56	56	65	65	"	"	"	"
171. Geithellna-hr.	89	95	88	86	3042	3488	3578	3271	101	110	123	97	1	1	1	1

Hreppar.	Opin skip				Kálgarðar, flatarmál í fœðum.				Vatnsveitinga-skurðir, faðmar.			
	73	74	75	76	1873	1874	1875	1876	1873	1874	1875	1876
152. Skeggjastaða-hr.	15	13	16	16	"	"	"	"	"	"	"	"
153. Vopnafjarðar-hr.	25	17	29	22	"	"	"	"	"	"	40	"
154. Jökuld. og Hlíðar-hr.	"	7	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
155. Tungu-hr.	3	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"
156. Fellna-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
157. Fljótisdals-hr.	5	4	6	"	2604	2671	1944	1954	"	"	"	80
158. Hjaltastaða-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
159. Borgarfjarðar-hr.	27	22	25	26	"	"	"	"	"	"	"	"
160. Loðmundarfj.-hr.	9	10	5	4	102	72	"	"	150	"	"	"
161. Seyðisfjarðar-hr.	39	32	42	32	"	"	"	"	"	"	"	"
162. Skriðdals-hr.	"	"	"	"	"	"	644	578	"	"	"	140
163. Valla-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
164. Eyða-hr.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
165. Mjóafjarðar-hr.	25	21	22	25	(1)	"	"	30	"	"	"	"
166. Norðfjarðar-hr.	23	20	22	25	208	"	"	"	"	"	"	10
167. Reyðarfjarðar-hr.	42	41	43	38	1728	1745	1745	1322	"	114	"	55
168. Fáskrúðsfjarðar-hr.	37	33	36	35	180	96	108	"	20	"	"	"
169. Breiðdals-hr.	22	23	25	23	16	24	"	"	30	"	"	80
170. Berunes-hr.	28	30	30	24	444	443	424	396	"	"	"	"
171. Geithellna-hr.	20	14	15	20	758	362	254	270	40	"	"	75

Hinn 29. júlí 1878.

Hreppar.	Púfnasljettun í ☐ föðmum.				Túngarðar hlaðnir, faðmar.				Færikvíar.				Nýtt mótak.			
	1873	1874	1875	1876	73	74	75	76	73	74	75	76	73	74	75	76
152. Skeggjastaða - hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
153. Vopnafjarðar-hr. .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
154. Jökuld. og Hlíðar-h.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	59	42	44	»	»	»	»
155. Tungu-hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
156. Fellna-hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
157. Fljótsdals-hr. . .	»	»	»	»	»	60	414	»	22	24	25	24	»	»	»	1
158. Hjaltastaða-hr. . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
159. Borgarfjarðar-hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
160. Loðmundarfj.-hr.	20	20	»	»	»	»	»	»	10	9	9	9	»	»	»	»
161. Seyðisfjarðar-hr. .	»	»	»	»	»	»	»	»	9	13	12	9	14	25	17	25
162. Skriðdals-hr. . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	20	»	»	10	11
163. Valla-hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
164. Eyða-hr.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
165. Mjóafjarðar-hr. .	20	»	»	»	»	»	»	20	8	7	7	9	7	6	6	9
166. Norðfjarðar-hr. . .	»	»	88	245	»	»	»	»	6	6	8	»	»	1	16	»
167. Reyðarfjarðar-hr.	530	564	20	240	30	10	»	717	28	45	47	»	4	»	»	2
168. Fáskrúðsfjarðar-hr.	12	»	»	»	»	»	»	»	26	21	33	29	»	17	30	32
169. Breiðdals-hr. . . .	80	»	»	»	»	»	»	25	4	5	6	5	»	»	»	»
170. Berunes-hr.	40	755	40	100	»	»	»	»	5	3	3	4	»	»	»	»
171. Geithellna-hr. . .	»	»	»	»	20	»	»	208	12	5	10	14	»	2	7	1

Eyður fyrir tölunum í búnaðartöflu þessari tákna, að þar vantar skýrslur. Hreppaskýrslurnar úr norður- og austurumdæminu um árið 1872 hafa glatazt, þegar brann á Möðruvöllum 1874.

Svígatölurnar í dálkunum fyrir flatarmál kálgarða í hreppatöflunni tákna tölu kálgarða í hreppnum, þar sem hreppstjórar hafa að eins tilgreint hana í skýrslum sínum, en eigi flatarmálið.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

101 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 20. júní. hreppshelgi bónda, er ekki hafði þegið af sveit. — Eptir að hafa meðtekið álit yðar, herra amtmaður, um áfrýjun Vindhælishrepps á úrskurði yðar frá 10. sept. f. á., er staðfestir úrskurð sýslumannsins í Húnavatnssýslu 1. maí 1877 um framfærslu Hjartar bónda Guðmundssonar, skal yður tjáð til leiðbeiningar og birtingar það, er nú segir.

Ágreiningur sá, sem valdið hefir þessu máli, er sprottinn af því, að Engihlíðarhreppur, þegar nefndur bóndi var búinn að dvelja þar rúm 9 ár, krafðist endurgjalds frá föðingarhreppi hans, sem er Vindhælishreppur, á 17 króna láni, er Hjörtur hafði þegið, og þar að auki beiddist úrskurðar um, hvar hann ætti sveit, eða, hvort hann hefði ekki með því að flytjast úr hreppnum um 3 vikna tíma á 10. ári dvalar sinnar í hreppnum slitið dvöl sinni þar svo, að hann yrði að halda sveit sinni í föðingarhreppnum. Það verður nú sjálfsagt ekkert haft á móti því, að hreppsnefnd útvegi sjer sannanir um flutninga þá úr hreppnum, er eiga sjer stað, en hún virðist ekkert tilkall hafa til að fá framfærslu-sveit manns ákveðna með úrskurði, á meðan hlutaðeigandi hefir ekki þegið sveitarstyrk eða er orðinn vegalaus, og með því að ekkert sjest um, að svo hafi verið í þessu máli,

en Engihlíðarhreppur þvert á móti hefir unað við úrskurð sýslumannsins um, að áminnt lán verði ekki álitíð sveitarstýrkur, virðist ekki nægileg ástæða til að úrskurða nefndan ágreining að sinni. Að öðru leyti leiðir það þegar af því, að Hjörtur hafði ekki að því er sjeð verður dvalið 10 ár í Engihlíðarhreppi eða annarsstaðar fyrir utan fæðingarhrepp sinn, þegar áminntur sýslumannsúrskurður var kveðinn upp, að hann þá átti framfærslu í Vindhölishreppi.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu um vegabætur á fjallveginum yfir Bröttubrekku.* — Hjer með læt jeg yður þjónustusamlega tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar fyrir hlutaðeigendum og frekari ráðstafanar, að jeg samkvæmt tillögum yðar í þóknanlegu brjefi 4. þ. m. að beiðni sýslunefndarinnar í Dalasýslu hafi veitt 480 kr. af fje því, sem til er tekið í 10. gr. C 6. í fjárlögunum, til þess nú í sumar að gjöra við hina lökustu kafla af fjallveginum yfir Bröttubrekku.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um bústað hjeraðslæknis.* — Með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtm., dags 29. f. m., hefi jeg meðtekið álit sýslunefndanna í Þingeyjarsýslu og Norður-Múlasýslu um bústað hjeraðslæknisins í 13. læknishjæði, og læt nú svo fyrirmælt samkvæmt lögum um aðra skipun læknahjæðanna á Íslandi, dags. 15. október 1875, 2. gr., að nefndur hjeraðslæknir skuli hafa aðsetu í verzlunarstaðnum Vopnafirði.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um umsjónarmennskuna við hinn lærða skóla.* — Í brjefi 25. f. m. hefir ráðgjafinn samþykkt, að umsjónarmennskan og dyravarðarstörfin við hinn lærða skóla skuli um næsta skóla-ár, frá 15. septbr. þ. á., falin á hendur umsjónarmanninum, sem verið hefir, Jóni Árnasyni, með þeim kjörum, að hann fái þóknanir þær, er þar til eru ætlaðar í fjárlögunum, 13. gr. B. III. b 1 og 2, 600 kr. um árið handa umsjónarmanni og 760 kr. um árið handa dyraverði, og að hann haldi hýbýlum þeim, er umsjónarmaður hefir haft í skólanum, að undanfögnu, þó að fráskildu herberginu við hliðina á dyravarðarklefanum, með því að búa á til úr því bekk til gagnfræðakennslu, er hún verður upptekin í skólanum.

— *Brjef landshöfðingja til landsyfirrjettarins um prentun dómasafns* 1877 og 1878. — Hjer með læt jeg ekki undanfalla að tilkynna hinum konunglega landsyfirrjetti til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir Einari prentara Þórðarsyni, að jeg samkvæmt tillögum hins heiðraða rjettar í þóknanlegu brjefi 15. marz þ. á. og tilboði frá nefndum Einari Þórðarsyni hefi ákveðið, að hann skuli fá til prentunar á sinn kostnað dómasafn landsyfirrjettarins um árin 1877 og 1878, ásamt hæstarjettardómum í íslenskum málum þessi ár, með þeim kostum, að hann fái 45 kr. styrk úr landssjóði fyrir hvorn árganginn, að landsyfirrjetturinn annist undirbúning safnsins til prentunar og prófarkalestur honum kostnaðarlaust, að ritið sje eigi selt dýrara innhept í kápu en 12 aura örkin í sama broti og með sömu leturmergd og í þeim tveim árgöngum, er þegar

105 eru útkomnir með ópinberum styrk, og að árgangurinn 1877 verði kominn út fyrir lok 20. júní. júlímánaðar þ. á. en árgangurinn 1878 fyrir lok júlímánaðar 1879.

106 — *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um eiðspjall útlendinga.* — 20. júní. Hjer með eru yður, herra amtm., send 13 expl. af þýzkri, frakkneskri og enskri þýðingu á áminningarræðu þeirri á undan eiðspjalli, er lögboðin er með tilskipun 25. júní 1842, og sem nota ber við alla rjetti hjer á landi, er eið skal vinna, samkvæmt tilskipun 22. septbr. 1846; og eruð þjer þjónustusamlega beðnir að láta útbýta þessum þýðingum meðal sýslumanna og bæjarfógeta í yðar umdæmi til afnota, þá er svo ber undir, að útlendir menn, er eigi skilja íslenzku eða dönsku, eiga að vinna eið fyrir þeim.

— *Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um burðargjald fyrir* 107 póstsendingar viðvíkjandi fátækramálefnum. — Í þóknanlegu 20. júní. brjefi 12. þ. m. hafið þjer, herra bæjarfógeti, spurzt fyrir um, hvort hafa megí þjónustupóstmerki á brjef og peningasendingar, er snerta fátækramálefni kaupstaðarins.

Út af þessu læt jeg eigi undan falla að tjá yður hjer með þjónustusamlega, að samkvæmt 12. grein í tilskipun um póstmál á Íslandi 26. febrúar 1872 má eigi hafa þjónustumerki á aðrar póstsendingar en þær, er endurgjald er greitt úr landssjóði fyrir, að burðargjaldsfrelsi þeirra var þá úr lögum numið, og eru settar um það nánari reglur í auglýsingu 3. maí 1872, 15. og 16. gr. En nú voru eptir konungsbrjefi 8. júlí 1779, 7. gr., sbr. rentukammerbrjef 17. júní 1786 og tilsk. 8. marz 1843 79. gr., er hafa inni að halda hinar almennu reglur, er áður giltu í því efni, brjef frá sveitarstjórninni eða peningasendingar snertandi fátækramálefni eigi undan þegnar burðargjaldi, og fyrir því ber eigi heldur Reykjavíkur kaupstað neitt endurgjald fyrir burðareyri þann, er greiða þarf í áminnztum málum.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 3. júlí þóknadist hans hátign konunginum allramildilegast að skipa hjerads-læknirinn í 9 læknishjeraði Boga Pjetursson til þess að vera hjerads-lækni í 18. læknishjeraði.

13. s. m. skipaði landshöfðingi kandídat Skapta Jónsson til þess að vera prest í Hvanneyrarprestakalli í Eyjafjarðar prófastsdæmi.

ÓVEITT EMBÆTTI

er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Embættið sem hjeradslæknir í 9. læknishjeraði; árslaun 1500 kr.

Sœki aðrir en Íslendingar um þetta embætti, verða þeir hinir sömu að láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenzkri tungu samkvæmt konungsráðskurðum 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863.

Embættið var auglýst 6. júlí 1878 og eiga bónarbrjef um það að vera kominn til ráðgjafans 17. septbr. 1878.

Stjórnartíðindin, báðar deildir, A og B má panta á ritstofu landshöfðingja og öllum póststöðvum á landinn. Borgun fyrir þau öll er 1 kr. 66 a. um árið og verður að greiða hana fyrirfram um leið og þau eru pöntuð. Um undanfarandi ár eru stjórnartíðindin eigi til öðruvísi en hept og kosta 1 kr. 90 a. árgangurinn nema sá um árið 1874; hann kostar ekki nema 95 aura.

Stjórnartíðindin eru send þeim, sem óskja þeirra með póstum. Sje eitthvað áfátt við sendinguna, ber annaðhvort viðtakanda sjálfum eða hlutaðeigandi póstmanni samkv. 23. gr. auglýsingar 3. maí 1872, með næsta pósti eptir, að sendingin kom, að skýra ritstofu landshöfðingja frá því, sem vantar. Embættismönnum og hreppsnefndaroddivitum, er skylt að halda þeim stjórnartíðindum, er þeim eru send kauplaust, saman í góðri reglu, og munu þeir að öðrum kosti verða skyldaðir til að útvega tíðindin eptir á af nýju á sinn kostnað.

Nýútkomin lög.

12. dag júlím. 1878 lög um lausafjártíund¹ birt í deildinni A, bls. 58—63.

s. d. lög um gjafsóknir² birt í deildinni A, bls. 64—65.

Samkvæmt 1. gr. laga 24. ágúst 1877 öðlast lög þessi gildi, þegar 12 vikur eru liðnar frá ídag, eða hinn 28. dag októberm. 1878.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um birtingu laga.* — Samkvæmt lögum frá 24. ágúst f. á. um birtingu laga og tilskipana er frá í dag af tekin **108** 1. ágúst. þinglýsing sú, er hingað til hefir verið fyrirskipuð á lögum og tilskipunum, en birting þeirra í deildinni A stjórnartíðindanna skal eptirleiðis vera skuldbindandi fyrir alla, — og samkvæmt 2. gr. áminnztra laga, skulu þar að auki hreppstjórar lesa upp á kirkjufundum eða hreppaskilapíngum lög þau og tilskipanir, sem getið er í 1. grein, án þess þó, að þetta skuli vera skilyrði fyrir því, að þau sjeu skuldbindandi. Fyrir því skulu sýslumenn eptirleiðis útbýta til hreppstjóra þeirra, er undir þá eru skipaðir, þeim exemplörum af stjórnartíðindum A, er þeim verða send í því skyni, undireins og þeir meðtaka þau, og um leið tjá hreppstjórnum, hvern dag viðkomandi lög eða tilskipanir öðlist gildi og er það að svo miklu leyti eigi er sagt sjerstaklega fyrir um það í sjálfum lögnum eða tilskipunum, 12 vikum eptir þann dag, er það tölublað kom út af stjórnartíðindunum (deildinni B), er það er birt í, að lögin eða tilskipunin sje út komin. Neðst til vinstri handar á fyrstu blaðsíðu hvers tölublaðs stjórnartíðindanna B, er prentaður dagur sá, er blaðið kom út. Birting um nýútkomin lög eða tilskipanir mun verða prentuð efst á sömu blaðsíðu.

Skyldu í einhverju lögsagnarumdæmi einhver af lögum þeim og tilskipunum, er birt hafa verið í deildinni A frá því að manntalsþingin 1877 fóru fram, ekki hafa verið birt á manntalsþíngum þessa árs, ber hlutaðeigandi sýslumanni sem allra fyrst að senda amtinu áleiðis hingað skýrslu um það.

Um hver árslok skulu sýslumenn senda amtmanni áleiðis hingað vottorð um, að öll þau lög og tilskipanir, er á árinu hafa verið birt í A deild stjórnartíðindanna hafi verið send hreppstjórnum, og ber þeim að hafa eptirlit með, að hreppstjórar gæti áminnztra fyrirmæla í 2. gr. laga 24. ágúst f. á. Sje eitthvað áfátt við exemplör þau af stjórnartíðindum A er sýslumönnum eru send áleiðis til hreppstjóra, ber sýslumönnum tafarlaust að snúa sjer beinlínis til landshöfðingja um það, sem vantar.

Þetta er tjáð yður herra amtmaður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu* **109** um víxlbrjef fyrir strandmannakostnaði. — Út af þóknanlegu brjefi 29. júní. yðar, herra landshöfðingi, dags. 27. nóvbr. f. á., var utanríkisráðherranum skrifað og hann

1) Sbr. Alþingistíðindi 1877, II. bls. 30—73.

2) Sbr. Alþingistíðindi 1877, II. bls. 170—181.

Hinn 5. ágúst 1878.

109 29. júní. — beðinn að leggja liðsinni sitt til þess, að fá verzlunarstjóra Snorra Pálssyni á Siglufirði endurgoldnar 633 kr., er hann lagði út árið 1874 fyrir undirhald 11 norskra skipbrotsmanna af skipinu Tromsøe, og sem formaður skipsins hafði gefið út víxlbrjef fyrir upp á korresponderandi reiðara skipsins í Christjanssand, en hann neitaði að gegna því, og hefir tjeður ráðherra nú sent hingað aptur brjef frá utanríkisráðherra Þýskalandskeisara til sendiherra Danakonungs í Berlín, sem ber með sjer, að fjelagið «Deutsche Polar-Schiff-fahrts-Gesellschaft», sem átti framangreint skip, hefir orðið gjaldþrota fyrir 2 árum, að tilkvöddum áður skuldheimtumönnum sínum, og að Snorri Pálsson verzlunarstjóri, sem eigi hefir lýst skuldakröfu sinni fyrir hinn tiltekna tíma, getur eigi fengið skuldina goldna, og það því síður, sem fjelagið var «anónýmt», og er nú alveg undir lok liðið.

Þetta er eigi látið undan falla að tjá yður þjónustusamlega, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðanda, og er brjefinu látið fylgja eptirrit af áminnztu brjefi frá utanríkisstjórn Þjóðverja.

Framangreint víxlbrjef með prótesti og 3 fylgiskjölum öðrum endursendist.

110 29. júní. — *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um styrk handa kvennaskóla.* — Að fengnu álitu stiptyfirvaldanna um bónarbrjef það frá forstöðunefnd kvennaskólans í Skagafirði, er mjer barst með þóknanlegu brjefi yðar, herra sýslumaður, dagsettu 31. f. m., um styrk handa tjeðum skóla af fje því, er til er tekið í 15. grein fjárlaganna til vísindalegra og verklegra fyrirtækja, er yður hjer með tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að jeg hefi veitt þetta reikningsár 200 krónur af áminnztu fje handa hinum skagfirska kvennaskóla með því skilyrði, að skólanum verði veittur að minnsta kosti jafnmikill styrkur úr sýslusjóði. — Meðan kvennaskólinn nýtur styrks úr landssjóði, á hann að vera undir yfirumsjón stiptyfirvaldanna, eins og fyrir er mælt um kvennaskólann í Reykjavík í brjefi mínu 25. febr. þ.á. (Stjórnart. B, bls. 11—12).

111 29. júní. — *Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um toll af öli og brennivíni er flyzt á flöskum.* — Í þóknanlegum brjefum 13. og 15. þ. m. hafði þjer, herra bæjarfógeti, borið undir mig þá spurningu, hvort taka eigi eptir lögum 11. febr. 1876 jafnmikinn toll af hverri þriggja-pela-flösku af öli, brennivíni og vínanda, er flutt er hingað til landsins, sem af einum potti.

Út af þessu er yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að í 1. gr. áminnztra laga er tollur af öli, brennivíni og vínanda miðaður við pottatal, og eigi gjörður neinn munur á því, að því er þessi drykkjarföng snertir, hvort þau eru flutt til landsins í stærri eða minni ílátum; raunar er það eigi tekið fram með berum orðum um þessi drykkjarföng, að eigi sje gjörður slíkur greinarmunur, svo sem um rauðavín og messuvín; en rjett á eptir aðáminzt ölföng eru upptalin í 1. grein laganna, er því viðbætt, að af öllum öðrum áfengum drykkjum skuli greiða í toll 30 aura af hverjum potti, sjeu þau flutt á ílátum, er taka meira en 1 pott, og jafn mikið af hverjum 3 pelum, sjeu þau flutt í minni ílátum. — Eptir þessu verður að kveða nei við því, er þjer spyrjið um, herra bæjarfógeti.

112 3. júlí. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kaup á handrita- og bókasafni.* — Í tilefni af því, að í 13. gr. C. 7 fjárlaganna, sem út voru gefin fyrir Ísland 19. oktbr. f. á. um árin 1878 og 1879 var leyft, að verja mætti

upphæð allt að 25000 kr. til þess fyrir reikning landssjóðsins að kaupa af Jóni alþingismanni Sigurðssyni handrita- og bókasafn það, sem hann á, sendi nefndur Jón Sigurðsson 21. febrúar síðastliðinn ráðgjafanum fullkomna uppteiknun bæði yfir handritasafnið og bókasafnið, um leið og hann ljét í ljósi, að hann væri fús til með afhendingarskjali að láta safnið af hendi við ráðgjafann fyrir hönd hins íslenska landssjóðs fyrir það kaupverð 25000 kr., og að öðru leyti samkvæmt þeim kostum, sem alþingið hefði fallið á, en samkvæmt þeim bæri sjer rjettur til að hafa safnið undir höndum, meðan hann lifði, móti því að hann tryggði safnið fyrir eldsvoða með að minnsta kosti 30000 kr.; þar með skyldi sú viðbót, sem verða kynni við safnið, þangað til hann dæi, verða Íslands eign án sjerskildrar borgunar fyrir það.

Áður en lengra ræki í málefni þessu, áleit ráðgjafinn það nauðsynlegt, að fá álit þeirra manna, sem vit höfðu á, bæði um málefnið í heild sinni, sem og einkanlega með tilliti til þeirrar spurningar, hvers virði safnið kynni að vera, og þess vegna voru Vilhjálmur hæztarjettardómari Finsen og Konráð professor Gíslason beðnir að taka mál þetta til álita, og gefa ráðgjafanum skýrslu um það. Eftir að þessir menn höfðu skoðað safnið, gáfu þeir álit sitt um það, eins og þeir voru beðnir. Í nefndu álitinu var það tekið fram um handritasafnið, að í því væru 1067 bindi, og að í því væri ekki lítið af eptirritum eptir íslenskum fornritum, nokkuð af íslenskum annálum, mörg eptirrit eptir máldagabókum, talsvert safn af frumritum skjölum eða ritgjörðum (söfnum), lútandi að íslensku rjettarfari og íslenskum bókmentum, tungu og sögu, stóreflissafn af íslenskum kvæðum, eptirrit eptir hinu íslensku jarðabók Árna Magnússonar, 17 bindi í arkarbroti, og ágríp af hinum öðrum íslenskum jarðabókum, og ekki allitill hluti af handritum þessum, sem að mestu leyti eru óprentuð, var álitinn að vera mikils virði. Um bókasafnið, sem er 5047 bindi að tölu, var það álit þeirra, að það sjer í lagi skaraði fram úr í því, hvað fullkomið það væri bæði að því, er snertir eddufræðina og norræna goðafræði, og að því er snertir sögu Íslands og náttúru Íslands og búnaðarástand, og að síðustu að því leyti, er snertir prentaðar bækur á íslensku, einkum frá eldri tímum, þar á meðal eru ekki allfáar sjaldgæfar eða jafnvel ófánlegar bækur. Söfn þessi, sem voru álitin að vera í góðu standi (ásigkomulagi), mundu að álitinu nefndarmanna, þegar á allt væri lítið, hafa slíkt gildi og þýðingu fyrir Ísland og ástand þess, að það væri að ætlun þeirra full ástæða til þess að útvega þau handa bókasafni á Íslandi, einkum handa stíptsbókasafninu í Reykjavík, og með tilliti til, hvað stór hin væntanlega verðupphæð ætti að vera, var það þeirra álit að hún væri hæfilega ákveðin 25000 kr., og yrði hún þó alls ekki með því móti of hátt ákveðin.

Þegar ráðgjafinn hafði meðtekið þetta álit, þótti það ekkert áhorfsmál að ganga að boðum þeim, sem Jón alþingismaður Sigurðsson hafði gjört, og eptir að skrifast hafði verið á við Jón Sigurðsson viðvíkjandi því, hvernig orða ætti skilmála þá, er alþingið hafði til tekið fyrir afhendingunni, sem og með tilliti til þess, að nokkur hluti af handritunum, og eru þau 226 bindi, væri úti á Íslandi, hafði fengist yfirlýsing hans um, að þessi hluti af handritasafninu skyldi álitast, er afhendingarskjalið væri út gefið, sem horfið úr hans eign og afhent hinum íslenska landssjóði, þannig, að hann þar á eptir skyldi engan rjett hafa til að nota og nýta þennan hluta safnsins, en ekki heldur vera skyldur til að tryggja hann fyrir eldsvoða, var málið borið undir Hans Hátign Konunginn, og veittist 24. maí þ. á. allramildilegast samþykki hans til þess að kaupa söfn þessi fyrir 25000 kr. verðupphæð og að öðru leyti með þeim kostum, sem Jón Sigurðsson hafði gengið að.

Jón alþingismaður Sigurðsson, hefir síðan 12. þ. m., jafnframt og verðupphæðin

112 var honum greidd, gefið út í viðurvist notarii publici afhendingarskjal það, sem hjer
3. júlí. með fylgir eptirrit eptir, aptur á móti hefir ráðgjafinn s. d. leyft honum með skrif-
legri yfirlýsingu, og af henni fylgir hjer einnig eptirrit, að nota og nýta söfn þau, sem
hjer eru, meðan hann lifir.

Með því þessu næst samkvæmt afhendingarskjalinu að senda ráðgjafanum eldsvoða-
ábyrgðarskjal fyrir söfnum þeim, sem hjer eru, hljóðandi upp á 30000 kr., hefir Jón
Sigurðsson með tilliti til þess hluta handritanna, sem er í Reykjavík, getið þess, að
hann sje geymdur í stíptsbókasafninu, og sje í umsjón skólavardar Jóns Árnasonar, sem
mun afhenda þann hluta handritanna herra landshöfðingjanum landssjóðsins vegna.

Jafnframt því að skýra herra landshöfðingjanum frá hinu framan skráða til
naudsynlegrar leiðbeiningar og senda eptirrit eptir uppteiknun Jóns Sigurðssonar yfir
handrit þau, sem eru í Reykjavík, vildi ráðgjafinn þjónustusamlega mælast til þess
við yður, að þjer þóknanlega vegna landssjóðsins vilduð taka á móti þessum hluta safns-
ins frá fyrnefndum Jóni Árnasyni, og um það vonast ráðgjafinn að fá frá yður
þóknanlega skýrslu.

113 — *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til vatnsveit-*
6. júlí. *inga* — Eptir að ráðgjafinn hafði ritað herra landshöfðingjanum 24. maí þ. á., að
hann áliti sèr eigi heimilt að veita úr viðlagasjóði lán það, er ræðir um í brjefi yðar 6.
s. m., að upphæð 10000 kr., til að þurrka upp og rækta Staðarbyggðarmýrar, sem svo
eru nefndar, og liggja undir Munkaþverárklostur, með því að veð það, er haft væri í boði
fyrir láninu, gæti eigi álitizt nægilegt, hafið þjer í þóknanlegu brjefi 8. f. m. getið þess,
að þegar muni byrjað á að þurrka upp mýrarnar og væri mikið undir því komið, að því
yrði haldið áfram, og þar með farið þess á leit, að yður yrði fengin heimild til að veita
Munkaþverárklostursumboði áminnzt lán úr viðlagasjóði, með þeim kjörum, sem til eru
tekin í hinu fyrra brjefi yðar, sem sje að láninu sje skipt niður á 2 eða 3 ár og látið
úti jafnóðum og verkinu skilar áfram, að greiddir sjeu 6 af hundraði á ári af því, sem
lánið nemur upphaflega, upp í höfuðstólinn og í vöxtu, 28 ár í röð, og að ábúendur um-
boðsjarðanna greiði þessa 6 af hundraði af láninu í umboðssjóð ásamt jarðarafgjöldunum,
eptir rjetttri tiltölu engjalandss þess, er jörðunum fylgir, og til vara leggið þjer það til, að
slíkt lán verði veitt með því móti, að sett sje frekari trygging fyrir því með fasteignarveði,
þangað til samþykki alþingis fáið til þess, að lánið sje veitt umboðssjóðnum eða Munka-
þverárklostursumboði með framangreindum skilyrðum.

Út af þessu er yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að ráð-
gjafinn enn sem fyr álítur sjer eigi heimilt að fallast á aðaltillögu yðar, en hins vegar
þykist hann geta leyft, að lánið sje veitt, ef sett er nægileg trygging fyrir endurborgun
þess. Með því að hjer er að ræða um lán úr viðlagasjóði, eða landssjóði, verður að taka
þetta svo, að lánið sje veitt hlutaðeigandi leiguliðum og þeir eigi að endurborga það, og
að hlutaðeigandi umboðsmaður eða umboðssjóðurinn sje að eins milligöngumaður til að
koma málinu í kring; verða því leiguliðarnir að gefa út skuldabrief fyrir láninu, þar sem
þeir skuldbinda sig til að greiða vexti af því og borga það á framangreindan hátt og að
setja veð fyrir því, að skuldbindingum þessum verði fullnægt, slíkt sem herra landshöfð-
inginn álítur nægilegt, eptir reglunum fyrir lánnum úr viðlagasjóði, og eins verður þegar
ábúandaskipti verða, að láta hina nýju leiguliða taka að sjer sömu skuldbindingu með
samsvaranda veði. Loks skal þess getið, að sje þessu hagað á þann hátt, er hjer segir,
svo að leiguliðarnir verða lánþiggendur og setja venjulegt veð fyrir láninu, kemur eigi
til orða að leggja málið fyrir alþingi.

Fundaskýrslur amtsráða.

(Framh. frá 62. bls.)

114

C.

Fundur amtsráðsins í suðuramtinu 18.—20. júním. 1878.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík af forseta amtsráðsins, amtmanni í suður- og vesturamtinu Bergi Thorberg með amtsráðsmönnum: Dr. phil. Grími Thomsen og prestinum sira Skúla Gíslasyni.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Var endurskoðaður reikningurinn yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1877, og fannst ekkert athugavert við sjálfan reikninginn. Með tilliti til 2. gjaldliðs reikningsins, kostnaðarins við kennslu heyrnar- og málleysingja, var gjörð sú athugasemd, að nauðsynlegt þætti að reyna að ná nýju samkomulagi um greinda kennslu, hvort sem það væri við þann, er nú hefir kennslu þessa á hendi hjer á landi, eða við annan; þókti staðurinn afsæktur, þar sem kennslan nú fer fram, og ýms önnur vandkvæði á fyrirkomulaginu, eins og það nú er.
2. Amtsráðið ákvað, að um leið og af nýju væri brýnd fyrir sýslunefndunum skylda þeirra að hafa eptirlit með bóluþetningum, skyldi gefa þeim til kynna, að þegar einhver bóluþetjari reyndist miður hœfur, eða eigi gegndi rökilega köllun sinni, bæri þeim að gjöra uppástungu til amtmanns um nýjan bóluþetjara.
3. Var skorað á forseta amtsráðsins að leitast við að fá landlæknirinn til að breyta þeim tíma-ákvörðunum (1. okt. og 1. febr.), er hann hefði sett um móttöku yfirsetukvenna til kennslu, þannig að kennslan gæti byrjað á haganlegri tíma, sem amtsráðið áleit, að mundi vera 15. sept. og 15. maí.
4. Var ákveðið að fara þess á leit við landshöfðingja, að hann, líkt eins og við gengst í vesturamtinu, veiti fje það, sem af landssjóði er ætlað til jarðabóta í suðuramtinu, að fengnum tillögum amtsráðsins.
5. Voru endurskoðaðir reikningar: a, fyrir styrktarsjóð maklegra og þurfandi konungslandsæta í suðuramtinu fyrir 1877; og b, yfir búnaðarskólajaldið í suðuramtinu fyrir sama ár. Við þessa reikninga fann amtsráðið ekkert að athuga.
6. Frumvarp til reglugjörðar um grenjaleitir og refaveiðar í Gullbringu- og Kjósarsýslu, samið af hlutaðeigandi sýslunefnd var samþykkt með tveim breytingum.
7. Forseti bar undir atkvæði amtsráðsins, hvort greiða skyldi úr jafnaðarsjóði borgun til hjeradslæknis Páls Blöndals fyrir ferð í síðastliðnum janúarmánuði út á Akranes, er hann hafði tekizt á hendur eptir skipun landlæknisins, til að grennslast eptir ástandinu þar með tilliti til þess bjargarskorts, er skýrt hafði verið frá, að þar ætti sjer stað. Amtsráðið í heild sinni var á því, að það að vísu væri vafasamt, hvort kostnaður þessi, sem eptir reikningi, er enn ekki hafði verið úrskurðaður, er að upphæð 60 kr. ætti að greiðast úr almennum sjóði, en fól forseta á hendur að leita samkomulags við landshöfðingja um málið, og vildi láta sjer lynda það, sem þeim kæmi saman um.
8. Amtsráðið fann ekki næga ástæðu til að taka til greina þá beiðni frá sýslunefndinni í Borgarfjarðarsýslu, að útvegaður yrði 6 ára frestur á endurborgun láns þess, er sýslan hefir fengið úr landssjóði.
9. Viðvíkjandi umkvörtun frá hreppsnefndinni í Rosmhvalaneshreppi til landshöfðingja, — er hann hafði sent amtsráðinu til meðferðar — yfir því, að sýslunefndin í Gull-Hinn 21. ágúst 1878.

114

- bringu- og Kjósarsýslu með úrskurði sínum hefði ákveðið, að Hákon Eyjólfsson á Stafnesi skyldi vera laus við að greiða útsvar til sveitarsjóðs, — ákvað amtsráðið að gefa sýslunefndinni til kynna, að spurnin um *skyldu* manns til að greiða sveitar-útsvar væri dómsmál, sem ekki yrði útkljáð með úrskurði sýslunefndarinnar, og að hinn áfrýjaði úrskurður, að því leyti sem hann sýnist að skera úr þessu atriði yrði að falla úr gildi. En að því leyti úrskurðurinn snertir spurninguna um *upphæð útsvarsins*, skyldi skora á sýslunefndina að útvega hjá hreppsnefndinni þær skýrslur, sem hin síðargreinda nefnd tjáist geta látið í tje um efnahag Hákonar, og þar eptir leggja nýjan úrskurð á málið.
10. Kom til umræðu ágreiningur milli meiri og minni hluta sýslunefndarinnar í Skaptafells-sýslu um ákvörðun í fjallskilareglugjörð fyrir Kleifahrepp um ómerkinga. Amtsráðið samþykkti uppástungu meiri hlutans, er samkvæmt Jónsbókar landsleigubálks 49. kap. ákveður, að ómerkingar, sem eigandi ekki finnst að, sjeu eign rjettarböenda.
 11. Var rætt um beiðni, er komið hafði frá sýslumanninum í Mýra- og Borgarfjarðar-sýslu um það, að fjallvegurinn fyrir Ok mætti verða endurbættur á undan Kaldadalsveginum. Það var samhuga álit amtsráðsins, að Kaldadalsvegurinn, eins og ákveðið hefir verið, eigi að vera í fyrirrími fyrir Okveginum, en setti forseta að öðru leyti í sjálfs vald að reyna að koma Okveginum fyr að til endurbótar, en til var ætlast af amtsráðinu á fundi þess í júnímán. 1876. Að öðru leyti kom sú skoðun fram, að óskilegt væri, að öllu því fje, sem á hverju fjárhagstímabili er ætlað í fjárlögunum til vegabóta, sje varið til þeirra, vegna þess, hversu áriðandi það er, að samgöngur í landinu verði sem greiðastar.
 12. Forseti lagði fram skýrslur um þjóðjarðir í suðuramtinu, sem amtsráðið á að segja álit sitt um samkvæmt brjefi landshöfðingja 19. septbr. 1877. Með tilliti til þess, hversu málefni þetta er yfirgripsmikið, var álitid nauðsynlegt, að meðlimir amtsráðsins gætu hver um sig haft skjöl málsins hjá sjer nokkurn tíma og kynnt sjer þau. Fullnaðarumræðu málsins var því frestað til aukafundar síðar á þessu sumri.
 13. Sýslusjóðsreikningar fyrir 1876 og úr 4 sýslum fyrir 1877 voru yfirfarnir, en fengnir dr. phil. Gr. Thomsen til nákvæmari endurskoðunar. Verða reikningar þessir, væntanlega ásamt hinum 2 vantandi fyrir 1877, úrskurðaðir á aukafundi síðar í sumar.
 14. Voru ræddar uppástungur sýslunefndanna um, hverjir vegir skuli vera sýsluvegir í hinum einstöku sýslum. Amtsráðið gjörði ákvarðanir um þetta efni, og skal í því tilliti skírskotað til auglýsingar amtmannsins í suðuramtinu, sem prentuð mun verða hjer á eptir. Frá Gullbringu- og Kjósarsýslu vantaði enn uppástungur og frá Skaptafellsýslu voru uppástungurnar svo óákveðnar, að ítarlegri skýrslur þarf þaðan að útvega.
 15. Voru yfirfarin eptirrit af gjörðabókum sýslunefndanna 1877 og 1878. Ýmsar athugasemdir, sem gjörðar voru við einstakar ályktanir nefndanna var forseta falið á hendur að tilkynna þeim.
 16. Í tilefni af áskorun frá sýslunefndinni í Rangárvallasýslu var ályktað, að skrifa skyldi sýslunefndunum í Vestur-Skaptafells, Rangárvalla, Árnes, og Gullbringu- og Kjósarsýslum, um það, hvort og á hvern hátt þær vilji og sjái sjer fært að styrkja til þess, að fje geti fengizt til að byggja brýr yfir Þjórsá og Ölvesá, og sömuleiðis að gjöra fyrirspurn um þetta efni til bæjarstjórnarinnar í Reykjavík.
 17. Að síðustu var rædd og samþykkt eptirfylgjandi:
 Áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1879:

Tekjur.		kr.	a.	114
1. Í sjóði		1750	"	
2. Niðurjöfnun		2131	35	
		3881	35	
Gjöld.		kr.	a.	
1. Til gjafsóknarmála m. fl.		100	"	
2. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna		300	"	
3. Ferðakostnaður		200	"	
4. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		1200	"	
5. Til sáttamálefna		40	"	
6. Endurgjald á lánum		721	35	
7. Kostnaður við amtsráðið		120	"	
8. Ýmisleg útgjöld		200	"	
9. Sjóður við árslok		1000	"	
		3881	35	

D.

Fundur amtsráðsins í vesturamtinu 11.—13. júlím. 1878.

Fundurinn var haldinn að Hjarðarholti í Mýrasýslu af forseta amtsráðsins, amtmanni í suður- og vesturamtinu Bergi Thorberg, með amtsráðsmanni, Sigurði sýslumanni Sverrissyni og varaamtsráðsmanni Hjálmi alþingismanni Pjeturssyni.

Forseti skýrði frá, að hann hefði frestað fundinum framyfir þann tíma, sem tiltekinn er í sveitarstjórnarlögunum til þess, að skýrslur þær um byggingu þjóðjarða o. fl., sem amtsráðinu hefir verið boðið að segja álit sitt um, gætu komið til umræðu á þessum fundi.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Reikningurinn yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir árið 1877 var endurskoðaður, og fannst ekkert athugavert við hann.
2. Því næst voru endurskoðaðir: *a* Reikningur búnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir 1877 og *b* Reikningur yfir búnaðarskólagjald í vesturamtinu, og fannst ekkert við þá athugavert annað en það, að 2 fylgiskjöl vantaði, sem forseti lofaði að útvega.
3. Var ákveðið að verja skyldi til endurbóta á sýsluvegakaflanum milli Grænumýrartungu og Mela í Strandasýslu, sem tekur við af fjallveginum yfir Holtavörðuhéiði, þeim 214 kr. 67 a., sem eru eptirstöðvar af þeim $\frac{1}{4}$ hluta þjóðvegagjaldsins úr amtinu, fyrir árið 1876, er greiddur hafði verið til amtmannsins samkvæmt ákvörðun ráðsins; en áður hafði verið varið af þessu fje, sem alls var 514 kr. 67 a.: Til endurgjalds á láni 200 kr. og til vegabóta í Helgafellssveit 100 kr.
4. Voru reddar uppástungur sýslunefndanna um það, hverjir vegir samkvæmt lögum 15. októberm. 1875 skuli vera sýsluvegir í hverri sýslu í amtinu. Amtsráðið gjörði ákvarðanir um þetta, og skal í því tilliti skírskotað til auglýsingar amtmannsins í vesturamtinu, sem prentuð mun verða hjer á eptir.
5. Amtsráðið ályktaði að mæla fram með því, að þeim hluta sem vesturamtinu til fjelli (væntanlega 1233 kr.) af því fje, sem í fjárlögunum er ætlað til jarðabóta, yrði þannig varið, að Ólafi Ólafssyni frá Lundum í Mýrasýslu, Boga Th. Helgasyni frá Vogu í sömu sýslu, og Jósep Björnssyni frá Fögrubrekku í Strandasýslu, sem allir stunda búfræði í skólanum á Stend í Noregi, yrði veittur styrkur til að halda áfram námi

111

sínu; hinum tveim fyrnefndu 200 kr. hvorum, og hinum síðastnefnda, sem eins og hinir tveir, hefir góðan vitnisburð frá skólanum um hegðun og framfarir, en þar að auk er sárfátækur, 400 kr., og að 233 kr. yrðu greiddar upp í kaup jarðyrkjumanns Ólafs Björnssonar, sem ráðið áleit æskilegt að yrði fenginn til að halda áfram nú í sumar að leiðbeina mönnum í vesturamtinu í jarðabótum, en að öðru leyti veitti ráðið heimild til að greiða laun þau, sem um yrði samið við hann, úr búnaðarsjóði vesturamtsins; var gjört ráð fyrir, að hann í sumar einkum dveldi í Mýrasýslu og suðurhluta Strandasýslu, og ef til vill, í Hnappadalssýslu. Forseti gat þess, að landshöfðingi, eptir tillögum sínum, þegar hefði veitt jarðyrkjumanni Bjartmari Kristjánssyni frá Neðri-Brunná í Dalasýslu 200 kr. af hinu hjer umrædda fje til að kaupa fyrir jarðabótaverkfæri.

6. Þessum mönnum voru úr búnaðarsjóði vesturamtsins veitt verðlaun fyrir jarðabætur:
 - a. Jóni Þorvaldssyni á Saurum í Hraunhreppi 60 kr.
 - b. Sigurði Jónssyni á Skipphyl í sama hreppi 40 —
 - c. Sigurði Salómonssyni á Miklaholti í sama hreppi 40 —
 - d. Jóni Jónssyni á Borgarholti í Miklaholtshreppi 40 —

Amtsráðið fann ástæðu til að ítreka þá ákvörðun sína, er gjörð var á aðalfundi þess 1876, að bónarbrjef um verðlaun ættu að sendast sýslunefndunum til álita.

7. Var rædd og samþykkt reglugjörð fyrir Strandasýslu, samin af hlutaðeigandi sýslunefnd, um grenjaleitir, notkun afrjetta, fjallskil og rjettarhöld m. fl.
8. Var rætt frumvarp til reglugjörðar um notkun afrjetta, rjettir, fjallskil og aðrar fjárleitir og fjárskil í Mýrasýslu. Frumvarp þetta, sem hefir verið tilbúið af hlutaðeigandi sýslunefnd, var samþykkt af amtsráðinu með fáeinum breytingum, er ritaðar voru við einstakar greinir þess.
9. Út af beiðni um samþykki amtsráðsins til makaskipta á Beilárheiði, fjall-landi tilheyrandi Borgarhreppi, og fjall-landinu Rjettarmúla í Langavatnsdal, sem heyrir undir jörðina Galtarholt, — ákvað amtsráðið að benda hlutaðeigandi sýslumanni, sem borið hafði fram beiðnina, á að það væri sýslunefndin í Mýrasýslu, sem eptir 26. gr. 5. tölul. í sveitarstjórnarlögunum ætti að veita hið hjer um rædda samþykki, ef til þess fyndist ástæða.
10. Var samþykkt, að sýslumanni Sk. Magnússyni, væri af sýsluvegagjaldi Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu, endurgoldin skuld að upphæð 210 kr. 83 a., fyrir kostnað, er hann 1875 hafði lagt út fyrir endurbætur á þjóðvegi í Helgafellssveit.
11. Samkvæmt fyrirmælum landshöfðingja í brjefi 19. septbr. 1877 var rætt um byggingu þjóðjarða í vesturamtinu og leigumála á þeim. Um leið og amtsráðið gat þess, að það, að nokkru leyti vegna vantandi kunnugleika, yfir höfuð ekki sæi sjer fært að leggja neinn dóm á upphæð leigumálanna á hinum einstöku jörðum, heldur yrði að halda sjer til þeirra uppástungna, sem þar um hafa fram komið, tók ráðið fram sem sína skoðun um hin almennu atriði málsins: að það yrði að álítast óráðlegt að bjóða jarðir upp til ábúðar á uppboðsþingi, og styðst í því tilliti við þær aðalástæður, sem umboðsmennirnir hafa tekið fram í álitsskjölum sínum: að rjettast sje að ákveða leigumála á jörðunum í peningum, hvað landskuldina snertir eptir meðalverði allra meðalverða í verðlagsskrá, og hvað kúgildaleigur snertir eptir smjörverði; en þó skyldi leiguliða heimilt að greiða leigurnar í smjöri, ef hann óskaði þess; að leitast ætti við að koma á jarðabótum á þjóðjörðum á þann hátt, að áskilið væri við byggingu jarðanna, að hver ábúandi skyldi gjöra þær jarðabætur, er bezt þættu eiga við á hverj-

um stað, og ella missa ábúðarrjett sinn, en landssjóðurinn skyldi taka nokkurn þátt í kostnaðinum við jarðabæturnar. 114

12. Voru yfirfarnir sýslusjóðsreikningarnir fyrir árið 1876 og 1877, nema reikningurinn úr Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu fyrir 1877, sem enn vantaði; reikningarnir hafa verið endurskoðaðir af mönnum, er sýslunefndirnar hafa kosið, nema reikningarnir frá Barðastrandarsýslu, sem því verða að sendast aptur til endurskoðunar. Hinir reikningarnir voru úrskurðaðir af amtsráðinu, og fann ráðið ekki ástæðu til að úrskurða ábyrgð á hendur sýslumönnum eða sýslunefndum í til efni af neinum þeirra, en ákvað með tilliti til útásetninga við sýslusjóðsreikning Ísafjarðarsýslu 1877 að uppáleggja hlutaðeigandi sýslumanni að gjöra eina leiðrjettingu við reikning þenna. Viðvíkjandi tveim útgjaldagreinum í reikningi Dalasýslu fyrir 1875 og 1876, 40 kr. og 208 kr., sem talið er að hafi verið kostnaður í tilefni af fjárkláðanum, úrskurðaði amtsráðið að við svo búið mætti standa með útgjöld þessi, með því að sýslunefndin, þegar amtmaðurinn hafði skorað á hana að færa ástæður fyrir heimildinni til þessara gjalda, hafði skýrt frá, að hún hefði byggt þessar útgjaldagreinir á 39. gr. 5. atriði í sveitarstjórnarlögunum, þar eð það hefði verið skoðun nefndarinnar, að þær ráðstafanir, er hún gjörði í þessu tilliti, væru til að afstýra yfirvofandi hallæri, enda hefði þar um fyrirfram verið leitað álita hreppsnefndanna.
13. Út af beiðni sýslunefndarinnar í Mýrasýslu um að amtsráðið veiti samþykki sitt til, að Staðholtstungnahreppur taki lán, að upphæð 1600 kr., ákvað ráðið að gefa sýslunefndinni til kynna, að það væri hún en ekki amtsráðið, sem eptir 26. gr. 7. tölul. í sveitarstjórnarlögunum ætti að veita samþykki til þessarar lántöku, ef slíkt samþykki á annað borð ætti að veitast.
14. Síðan lagði forseti fram til eptirsjónar og yfirskoðunar útskriftir úr gjörðabókum sýslunefndanna, sem ekki fannst tilefni til að gjöra neinar sjerstakar athugasemdir við
15. Að síðustu var rædd og samþykkt eptirfylgjandi:

Áætlun

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir árið 1879.

Tekjur.		kr.	a.
1. Í sjóði		4000	»
2. Niðurjöfnun á lausafje		1340	16
		<u>5340</u>	<u>16</u>
Gjöld.		kr.	a.
1. Til gjafsóknarmála o. fl.		200	»
2. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna		300	»
3. Til ferðakostnaðar		300	»
4. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		600	»
5. Til sáttamálefna		20	»
6. Endurgjald kostnaðar við byggingu fangahúsa:			
a. Afborgun	1292 kr.	»	a.
b. Ársvextir af 15454 kr.	628 — 16	— 1920	16
7. Kostnaður við amtsráðið		300	»
8. Ýmisleg útgjöld		200	»
9. Í sjóði		1500	»
		<u>5340</u>	<u>16</u>

Reykjavík, 9. ágúst. 1878.

Bergur Thorberg.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

115
27. júní.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um prentun á lagafrumvarpi.* — Jafnframt því að senda hingað bönarbrjef, þar sem forstjóri hins konunglega íslenska landsyfirdóms Jón Pjetursson, fer þess á leit, að ágreiningsfrumvarp það, er hann sem einn af nefndarmönnum þeim, er skipaðir voru með konungsúrskurði 4. nóvember 1870, hefir samið til landbúnaðarlaga fyrir Ísland með þar að lútandi ástæðum megi prenta á sama hátt og með viðlíka styrk frá hinu opinbera, og frumvarp það, er meiri hluti nefndarinnar gerði, þó þannig að honum sje leyfilegt að gjöra smábreytingar við frumvarpið og einkum sleppa miklum hluta af fyrsta kafla ástæðanna, hafið þjer, herra landshöfðingi í þóknanlegu brjefi 25. apríl þ. á., lagt það til, að hið umbeðna veitist, en þó ætlið þjer, að ekki beri að leyfa, að breytingar sjeu gjörðar á sjálfu frumvarpinu, en hins vegar geti ekkert verið því til fyrirstöðu, að ástæðurnar verði styttrar á þann hátt, sem á er vikið.

Fyrir því leggst stjórnarráðið ekki undir höfuð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar þjónustusamlega að tilkynna yður, að hið umbeðna veitist á þann hátt, sem þjer, herra landshöfðingi hafið tekið fram, og þannig, að yður er falið á hendur að gjöra ráðstafanir þær, er þörf er á í þessu tilliti.

116
27. júní.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um styrktarsjóð suðuramtsins frá 1822.* — Með þóknanlegu brjefi 18. febrúar þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað bönarskrá með álitu hlutaðeigandi amtmanns, þar sem alþingismaður Sighvatur Árnason eptir beiðni hreppsnefndanna í Austur- og Vestur Eyjafjallahreppum fer fram á, að fyrirkomulagi því, sem gjört var með rentukammerbrjefi 23. sept. 1826, með tilliti til þess, hvernig verja skuli eptirstöðvunum af hinum frjálsu gjafasamskotum handa þeim, er urðu hjálparþurfa í Eyjafjallasveit í Rangárvallasýslu eptir jökulgosið 1822, megi breyta þannig, að telja megi sjóð þann, er safnast hefir, eign áminnztra hreppa; en eptir nefndu fyrirkomulagi áttu vextirnir af fjenu að leggjast fyrir á hverju ári, svo að þeim, ef til þyrfti að taka, yrði varið þeim til hjálpar, sem kynnu að verða fyrir tjóni af jarðeldi í suðurumdæminu.

Með tilliti til þessa leggst stjórnarráðið ekki undir höfuð þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að með því það er ljóst af því, sem áður hefir fram farið í máli þessu, að íbúar Eyjafjallahrepps hafa þá fengið fullkomið endurgjald fyrir tjón það, er þeir urðu fyrir af völdum jarðeldsins 1822, og það því ekki verður sjeð, að þeir fremur öðrum íbúum suðurumdæmisins eigi neina sjerstaka heimting á hinu umrædda fje, og er það afgangur af gjöfum þeim, er safnast höfðu að mestu leyti í suðurumdæminu, finnur ráðgjafinn ekki ástæðu til þess að breyta því fyrirkomulagi á nefndum sjóði, sem á hefir komizt með hinu tilvitnaða rentukammerbrjefi.

117
6. júní.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýggingar.* — Með þóknanlegu brjefi frá 16. f. m. senduð þjer, herra landshöfðingi, hingað bönarskrá sóknarmanna Lundarbrekkukirkju, sem hafa tekizt á hendur kostnað þann, er leiðir af því, að byggja upp aptur nefnda kirkju, er brann næstliðið vor, þar sem eigandi kirkjunnar er ekki fær um það, og fara þeir þess á leit, að fá í þessu tilliti lán úr viðlagasjóði, 2000 kr. að upphæð. Fyrir því vil eg ekki láta undan falla þjónustusamlega að tilkynna yður til þóknanlegs athuga, birtingar og annara aðgjörða, að hið umbeðna

lán veitist, gegn því, að fasteignarveð sje sett fyrir láninu samkvæmt reglunum um lán **117**
úr viðlagasjóði, og gegn því að lántakendur skuldbindi sig til að greiða ársvexti (4 af 6. júlí.
hundraði) af höfuðstólnum, og endurborga hann á 10 árum hinum næstu með því árlega að
borga upp í hann 200 kr., í fyrsta sinn 1879.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lög um fiskiveiðar* **118**
þegna Danakonungs þeirra, er eigi eru búsettir hjer á landi. 12. júlí.
— Hinn 6. október f. á. senduð þjer herra landshöfðingi ráðgjafanum frumvarp, sem
alþingið 1877 hafði fallizt á, til laga um fiskiveiðar þegna Danakonungs þeirra, er eigi
eru búsettir á Íslandi, þá er þeir veiða í landhelgi frá skipi.

Par eð ráðaneytið nú hefir fundið það mikið áhorfsmál að mæla fram með því,
að nefnt frumvarp yrði staðfest af konungi, hefi jeg ekki viljað leiða hjá mjer, að tilgreina
eptirfylgjandi atriði til skýringar um þær ástæður, sem hafa leitt ráðaneytið til allra-
þegnlegast að rita konungi í fyr nefnda stefnu.

Lagafrumvarpið inniheldur þá fyrst og fremst brot á jafnrjetti því, er
hingað til hefir verið fyrir danska og íslenzka þegna, að því er að fiskiveiðum lýtur; því
eins og engar álögur eru lagðar á Íslendinga, þó þeir leiti fiskjar innan landhelgis við
Danmörk, þannig getur það atriði, að krafizt er af íbúum Íslands gjalda til almennra þarfa
landsins, fyrir að stunda fiskiveiðar frá Íslandi og flytja þangað afla sinn, varla verið
fullgild ástæða til þess að leggja gjöld á aðra þegna ríkisins, einungis vegna þess að þeir
stunda veiði í landhelgi Danaveldis við Ísland, enda hafa þeir frá aldaöldi haft til þess rjett,
er sjerstaklega hefir verið staðfestur með íslenzkum lögum, sbr. opið brjef 18. ágúst 1786
§ 5, og tilskip. 13. júní 1787 kap. 1. § 1. En þó menn vildu nú ekki beita þessum
fornrjettindum og fallizt væri á að leggja á danska þegna, er eigi eru búsettir á Íslandi
eða standa í öðru sambandi við það, en veiða í landhelgi Danaveldis við Ísland, gjald sem
samsvaraði spítalagjaldinu, þyrfti að skipa fyrir um þetta á allt annan hátt, en gjört hefir
verið í þessu lagafrumvarpi. Gjald það, sem getið er um í frumvarpinu er sumsje alls
annars eðlis en spítalagjaldið; því það er hvorttveggja, að nú nefnd álaga á alls ekkert
skytt við landhelgi, og er henni einnig svarað af þeim fiski, sem aflaður er utan landhelgis,
enda er hún ákveðin eptir afrakstri veiðarinnar; en hin fyrirhugaða álaga er þar á móti
ákveðin eptir lestatali skips þess, sem hlut á að máli, og stendur ekki í sambandi við
það, hvort mikið aflast eða lítið, eða þegar á allt er lítið, hvort nokkuð aflast, og játið
þjer einnig herra landshöfðingi, að hún hlýtur að verða þyngri byrði fyrir danska þegna,
sem ekki eru búsettir á Íslandi en sú, sem spítalagjaldið bakar landsmönnum. Að öðru
leyti liggur það í augum uppi, að ef ætti að leggja þeim mönnum á herðar, sem veiða í
landhelgi og eru danskir þegnar en hvorki eru búsettir á Íslandi nje verzla þar, gjald af
arði þeim, sem þeir hafa af fiskiafla sínum, myndi slíkt mæta mjög miklum örðugleikum
þegar ætti að framkvæma það; og gæti það í mörgu tilliti orðið örðugt eða jafnvel
alls ekki auðið, að vaka yfir því, að gjöld þau yrðu greidd, sem nefnd eru í frumvarpinu,
með því fiskiförin myndu, ef til vill, ekki leita lands eða hafna, og skipstjórar, ef mál
síðan væri höfðað, ef til vill, myndu neita, að þeir hefðu veitt fyrir innan landhelgi, eða
legið fyrir akkerum og festum, meðan þeir fiskuðu. En með tilliti til eptirlitsins á greiðslu
gjaldsins, yrði nauðsynlegt, hvað sem að höndum bæri, að treysta sannsögli hlutaðeigandi
skipstjóra, þar sem hann ætti sjálfur að segja til, hversu mikill hluti aflans hefði fengizt
fyrir innan landhelgi og hve mikill hluti utan.

118
12. júlí.

Eptir því, sem fram er komið undir meðferð málsins, eru líkindi til, að fiskiafli Færeyinga við austurstrendur landsins hafi einkanlega gefið tilefni til þessa lagafrumvarps, og samkvæmt hinu upprunalega frumvarpi, sem kom inn á alþingið, átti einnig nokkur hluti af gjaldinu að falla í skaut hlutaðeigandi hjerada, sem nokkurs konar uppbót fyrir það tjón, sem fiskiafli Færeyinga bakaði þeim; en eins og lagafrumvarp þetta breyttist og var loksins samþykkt á alþingi, myndu hin nefndu hjeröð ekki hafa haft nokkurn beinlínis hagnað af frumvarpinu. Aptur á móti gæti það vel verið, að lög þessi veittu nefndum hjeruðum þann óbeinlínis hagnað, að fæla Færeyinga frá að keppast við hjeradsbúa um fiskiveiðarnar, þar sem þeim að líkindum myndi ekki þykja það svara kostnaði, að fara þangað undir land til fiskiveiða, ef þeir ættu að greiða af aflanum gjald það, sem ákveðið er í lagafrumvarpinu, og er það, þó það eigi að greiðast án tillits til þess, hvort hlutaðeigendur fái nokkuð eða ekkert í aðra hönd, helmingi meira en gjald það, er samkvæmt lögum 15. apríl 1854 skal greiða fyrir að reka verzlun á Íslandi. Þess ber og að geta, að hið fyrirhugaða gjald myndi bola frá ekki að eins Færeyinga, heldur einnig alla aðra danska þegna, sem ekki eru búsettir á Íslandi, en vilja fara þangað til fiskifanga, en einkum myndi gjald þetta koma hart niður á kaupmönnum, er búsettir eru í Danmörku, en senda skip með vörur til verzlana sinna á Íslandi, og láta þau síðan fara á fiskiveiðar, flytja aflann í land til að verka hann, og flytja hann síðan burtu sem fullbúna vöru. Slík skip borga þegar sumpart gjald fyrir sjóleiðarbrjef með 2. kr. fyrir hverja smálest, eptir sem skipið ber þær margar, sumpart spítalagjald af afla þeim, er fluttur er á land, og með því að þau þar að auki eptir atkvæði lagafrumvarpsins ættu að greiða hið fyrirhugaða nýja gjald 4 kr. af hverri smálest, hefði það að líkindum gjört það ókljúfandi fyrir nefnda kaupmenn, að halda skipum úti til fiskiveiða frá Íslandi.

Samkvæmt hinu framan talda, verður ráðgjafinn að vera á þeirri skoðun, að lagafrumvarp þetta sje ekki þannig vaxið, að það geti öðlzt staðfestingu konungs, og er tillaga ráðgjafans um það allramildilegast samþykkt í dag af Hans Hátign Konunginum.

Þess má enn geta, að lagafrumvarpið hefir vakið áhyggju Færeyinga, og þess vegna hafa fulltrúar þeirra á ríkisþinginu snúið sjer til ráðgjafans út af því, og að, eins og herra landshöfðingjanum er kunnugt, ráðgjafanum einnig hefir borizt bænarskrá frá hinum íslenzku kaupmönnum, er búsettir eru hjer í bönum, þar sem þeir mæla á móti því, að lagt sje gjald á fiskiafla þeirra á þann hátt, sem farið er fram á í lagafrumvarpinu, loksins vill ráðgjafinn mælast til þess, að þjer vilduð þóknanlega birta þjef þetta í stjórnatíðindunum.

119
12. júlí.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lög um rjettindi hjerlendra kaupmanna.* — Samkvæmt allraþegnlegustum tillögum ráðgjafans hefir Hans Hátign Konunginum þóknazt, að neita að staðfesta frumvarp hins síðasta alþingis til laga um rjettindi hjerlendra kaupmanna og kaupfelaga.

Jafnframt því að skýra yður herra landshöfðingi frá þessu, lætur ráðgjafinn eigi undan falla til skýringar þeim ástæðum, er komið hafa ráðgjafanum til þess, að beina tillögum sínum í fyrgreinda stefnu, að geta þess, sem nú skal greina.

Samkvæmt opnu brjefi 19. maí 1854, er leyft kaupmönnum, sem eiga fasta verzlunarstadi á Íslandi, að sigla á aðrar hafnir landsins en þær, sem löggiltar eru og verzla þar við íbúa landsins með nokkrar til teknar vörur. En aptur á móti eiga samkvæmt

Nýútkomin konungleg auglýsing

13. dag ágúst. 1878 um það, að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjárvist konungs, birt í deildinni A, bls. 66—67.

Reikningar.

Ágrip af reikningum opinberra sjóða og stofnana, sem eru undir stjórn amtmannsins í norður- og austurumdæminu.
(Framh. frá bls. 78).

XIV.

120

Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins árið 1877.

Tekjur.

kr. aur.

1. Eptirstöðvar eptir fyrra árs reikningi:		
a, fyrirfram borgað úr sjóðnum	8489 kr. 24 a.	
b, óborgað jafnaðarsjóðsgjald frá nokkrum sýslum við árslok 1876	2216 — 32 —	
c, í peningum	1280 — 41 —	11985 97
2. Á árinu 1877 er jafnað 20 aurum á hvert lausafjórðunga í amtinu, og er gjald þetta:		
a, af Húnavatnssýslu	1200 kr. » a.	
b, — Skagafjarðarsýslu	1003 — 60 —	
c, — Eyjafjarðarsýslu	955 — 50 —	
d, — Þingeyjarsýslu	992 — 70 —	
e, — Norðurmúlasýslu	1052 — 20 —	
f, — Suðurmúlasýslu	825 — 40 —	6029 40
3. Endurborguð málsofurslulaun við yfirrettinn í máli Sigurðar Stefánssonar úr Norðurmúlasýslu		20 »
4. Það sem í fyrra árs reikningi gjaldamegin nr. 16 b telst óborgað af jafnaðarsjóðsgjaldi árið 1876 frá nokkrum sýslum er endurborgað	2216 32	
5. Fyrirfram-borgun fyrir prentun eyðublaða til byggingarbrjefa handa leiguliðum opinberra eigna er endurborguð	33 33	
	Tekjur alls	20285 2

Gjöld.

kr. aur.

1. Til dóms- og lögreglumála:		
a, í þjófnáðarsök Davíðs Sigurðssonar úr Eyjafjarðarsýslu	190 kr. 2 a.	
b, samkvæmt samþykkt amtsráðsins færast til útgjalda kostnaður við flutning Jóns Jónssonar frá Austaraseli	213 — 83 —	403 85
2. Fangahúsin í norður- og austuramtinu:		
a, vanborgað af 1. afborgun og vöxtum byggingarkostnaðarins	106 — 67 —	
b, ýmislegur kostnaður við fangahúsið á Akureyri	146 — 66 —	
c, önnur afborgun og vextir af skuld jafnaðarsjóðsins til viðlagasjóðs landsins	3314 — 48 —	3567 81
	flyt	3971 66

Hinn 5. septbr. 1878.

		kr.	aur.
	fluttar	3971	66
120	3. Kostnaður viðvíkjandi alþingi: Fyrir kosningu alþingismanna í Norðurmúlasýslu árin 1875 og 1877 . .	177	8
	4. Til yfirsetukvenna: a, til hjeraðslæknis Þorgríms Johnsens fyrir kennslu 1 yfirsetukonu . .	50	»
	5. Kostnaður viðvíkjandi bóluþetningu	21	»
	6. Þóknun til prófests D. Guðmundssonar fyrir að setja verðlagsskrárnar 1877—78	32	»
	7. Meðlag með heyrnar- og mállausum: a, Hermanní Jónssyni 1876	280 kr.	» a.
	b, með Rebekku Sigurlínu Stefánsdóttur	241 — 71 -	521 71
	8. Til sáttamála: Fyrir sáttanefndarbók handa Sauðársáttaumdæmi	3	»
	9. Til gjafsóknarmála: a, hreppstjórnir í Hrafnagilshreppi gegn bæjarstjórninni á Akureyri út af framferslu Jósefinu Kristjánsdóttur	86 —	» -
	fyrir nýja dómshjörð í málinu	5 — 16 -	
	b, samkvæmt samþykkt amtsráðsins færast til útgjalda kostnaður í málinu H. Jónsson prófastur á Hofi gegn Jóni bónda Guðmundssyni	88 — 16 -	
	c, samkvæmt samþykkt amtsráðsins færast til fullnaðar út- gjalda kostnaður í málinu departementsdirectör Oddgeir Stephensen gegn amtmanni sál. J. P. Havsteen	1337 — 58 -	1516 90
	10. Kostnaður við amtsráðið: a, Fyrir gjörðabók, brjefabók og brjefaskrá	15 — 50 -	
	b, Kostnaður við mót amtsráðsmannanna	105 —	» - 120 50
	11. Kostnaður við sunnlenska fjárkláðann: Borgað fyrir Skorradals- og Hvítárvörð árin 1875 og 1876	7598	23
	12. Fyrir aukapóstferð frá skrifstofu amtsins á Akureyri til Húnavatnssýslu	24	»
	13. Fyrir nýjan lykil að járnkassa þeim, er fylgir amtmannsembættinu	4	»
	14. Samkvæmt samþykkt amtsráðsins færast til fullnaðar útgjalda sem ófaan- legt lán til Svalbarðs og Presthólahreppa í korni og peningum	236	50
	15. Tekjugreinir 3, 4 og 5 færast til jafnaðar	2269	65
	16. Eptirstöðvar til næsta árs: a, fyrirfram borgað úr sjóðnum	1203 kr.	59 a.
	b, óborgað jafnaðarsjóðsgjald úr nokkrum sýslum við árslok 1877	1680 —	4 -
	c, í peningum	855 — 16 -	3738 79
	Útgjöld alls	20285	2

Akureyri, 5. dag febrúarmánaðar 1878.

Christiansson.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lög um rjettindi* **119**
hjerlendra kaupmanna. (Framhald frá bls. 116). 12. júlí.

En aptur á móti eiga samkvæmt lagafrumvarpinu að eins þeir íslenzkir kaupmenn og kaupfjelög, er búsett eru á Íslandi, en engir aðrir, að hafa leyfi til þess að verzla fyrir utan löggilt kaптún um 6 vikna tíma, og án þess að nokkur takmörk sjeu sett með tilliti til þess, sem verzlað er með. Af þessu leiðir, að þeir kaupmenn, er eiga fasta verzlunarstaði á Íslandi, en ekki búa þar sjálfir, ekki að eins myndu verða útilokaðir frá því að njóta hins aukna verzlunarfrelsis, er lagafrumvarpið gerir ráð fyrir, að veitt verði innlendum kaupmönnum og kaupfjelögum, er búsett eru á landinu; heldur yrðu þeir þar að auki sviptir rjetti þeim, er þeir nú hafa til þess að verzla fyrir utan löggilt kaптún.

Til að gjöra slíkan mun á þeim, er búa á Íslandi, og þeim, er þar eru eigi búsettir, vantar að ætlun ráðgjafans fullnægjandi ástæðu, því þegar heimtað er af hinum síðarnefndu kaupmönnum, að þeir skuli greiða sömu gjöld af ágóða sínum, sem þeir kaupmenn, er búsettir eru á landinu, ættu þeir að hafa rjett til að stunda atvinnu sína með sömu kjörum og hinir. Það verður því að teljast mjög efasamt, hvort tilganginum með lagafrumvarpinu, og er hann að ráða bót á hinni innlendu verzlun, verði náð á þenna hátt. Hin ójafna meðferð á verzlunarmönnum myndi að líkindum hafa í för með sjer annaðhvort að farið yrði kringum lögin, og það myndi verða örðugt að koma í veg fyrir það, eða að hin dugandi dönsku verzlunarhús, sem nú eiga verzlanir á Íslandi drægju sig í hlje, og gæti það orðið mikið tjón fyrir landið einkum, að því er snertir reglulegar og nægilegar vörubirgðir, og vantar hina eiginlega íslenzku kaupmanna-stjett fje það, sem með þarf til þess að hafa þær.

Mismunur sá, sem gjörður er af alþingi á hinum tveimur flokkum af kaupmönnum, myndi enn fremur koma í bága við jafnrjetti það, er hingað til hefir ráðið verzlun-arviðskiptunum milli Danmerkur og Íslands, því samkvæmt hinum dönsku atvinnulögum 29. des. 1857 2.gr. 4. sbr. 5.gr. hefir Íslendingur jafnan rjett dönskum manni til þess að reka verzlun, hvar sem honum þóknast í ríkinu, án þess að hann þurfi að vera búsettur hjer, og hann getur þannig rekið verzlun með því að hafa umboðsmann hjer á sama hátt, og hinir dönsku kaupmenn láta kaupstjóra veita verzlunum sínum á Íslandi forstöðu. Hjer við bætist, að eptir því sem 1. gr. í lagafrumvarpinu er samin, er heimtað af þeim, er eiga að njóta þessarar greinar, ekki að eins að þeir skuli vera búsettir á Íslandi, en einnig að þeir skuli vera «hjerlendir», þ. e. Íslendingar; en það að gjöra einhvern sjerstakan íslenzkan hölds-rjett (Indfödsret) að skilyrði fyrir leyfi til að reka hina umræddu strandaverzlun myndi beinlínis koma í bága við rjettindi innborinna manna (sbr. tilsk. 17. nóv. 1787 7. og 8. gr.)

Auk þeirra mótbára, sem þannig mætti til færa gegn grundvelli þeim, sem lagafrumvarpið er byggt á, verður einnig að taka fram, að því í öðrum verulegum greinum er ábótavant og ófullkomið. Í lagafrumvarpinu er þannig að vísu sú ákvörðun, að hlutaðeigandi kaupmenn og kaupfjelög skuli áður en þau byrja á strandaverzlun þeirri, er rœðir um í lagafrumvarpinu, hafa á löggiltu kaптúni fullnægt fyrirmælum laganna um skipaferðir, tollgjald og sóttvarnir; en í því er ekkert um, hvernig eigi að hafa hið mjög örðuga eptirlit með, að þessu skilyrði verði gegnt; og eins og þjer, herra landshöfðingi, hafið tekið fram, er ekki bætt úr þessu með því að ákveða fyrir brot á

119 12. júl. lögunum sekt, er keyrir fram úr öllu hófi, þar sem efsta takmark hennar (5000 kr.) er töluvert meira en helmingi herra en hin mesta sekt, sem spurning getur orðið um samkvæmt hinum íslenzku hegningarlögum (200 kr.)

Loksins er í síðustu grein lagafrumvarpsins (4. gr.) ákvörðun, sem opt gæti gefið tilefni til misskilnings, því þar sem þar er sagt, að opið brjef 19. maí 1854: «svo og aðrar lagagreinir þær, er eigi geta samrýmt við lög þessi», sjeu af teknar, kemur til álíta sú spurning, hvaða laga-ákvæðanir það sjeu, sem hjer er átt við, en um það finnst ekkert, hvorki í ástæðum lagafrumvarpsins, nje umræðum alþingis; en þar á móti virðast þær allar að ganga út frá því, að tilgangurinn sje að eins sá, að nema úr gildi opið brjef 19. maí 1854 og gefa nýjar reglur með tilliti til hinnar íslenzku strandverzlunar, en að það sje ekki ætlun lagafrumvarpsins, að gjöra neinar breytingar á hinum íslenzku verzlunarlögum.

Jafnframt því enn fremur að geta þess, að, eins og yður er kunnugt, herra landshöfðingi, hefir komið til ráðgjafans umkvörtun frá íslenzkum kaupmönnum, sem búsettir eru hjer í bænum, yfir því, að frumvarpið, ef það yrði gjört að lögum, myndi skerða verzlunarrjettindi þeirra á Íslandi á heimildarlausan hátt, vill ráðgjafinn, þar eð telja má efnið í brjefi þessu mikils varðandi fyrir almenning, að lokum mælast til þess af yður, að þjer vilduð þóknanlega láta birta það í stjórnatíðindunum.

EMBÆTTISMENN.

Hinn 31. dag júlímán. þóknadist hans hátign konunginum að veita sóknarpresti að Arnarbœli í Árnesprófastsdæmi síra Páli Jónssyni Mattíesen lausn í náð, þannig að honum veitist sem eptirlaun $\frac{1}{5}$ af föstum tekjum prestakallsins.

14. ágúst þóknadist hans hátign konunginum að veita sýslumanni í Árnessýslu Þorsteini Jónssyni lausn í náð með árlegum eptirlaunum samkvæmt eptirlaunalögum.

16. ágúst þóknadist hans hátign konunginum að skipa kandidat Kristján Jónsson sýslumann í Gullbringu og Kjósarsýslu.

s. d. þóknadist hans hátign konunginum að skipa sýslumann Eggert Theodor Jónassen bæjarfógeta í Reykjavík.

ÓVEITT EMBÆTTI.

a) er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Arnarbælisprestakall í Árness prófastsdæmi. Samkvæmt brauðamati því, er staðfest var af konungi 6. júlí 1870 nema tekjur prestakalls þessa 1437 kr. 72 a. Uppgjafaprestur er í brauðinu, og nýtur hann 2 fimtunga af hinum föstu embættistekjum. Þar að auki er sem stendur ekkja í brauðinu, og greiðist henni $\frac{1}{5}$ af hinum föstu tekjum embættisins, sem eptirlaun samkvæmt 5. gr. tilskipunar 15. desbr. 1865. Auglýst 14. ágúst 1878.

Bónarbrjefin eiga að vera komin 31. oktbr. 1878.

Sýslumannsembættið í Árnessýslu, árslaun 3500 kr. Auglýst 16. ágúst 1878.

Bónarbrjefin eiga að vera komin 31. október 1878.

Sýslumannsembættið í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu. Árslaun 3500 kr. Auglýst 16. ágúst 1878.

Bónarbrjefin eiga að vera komin 31. október 1878.

Sœki aðrir en Íslendingar um þessi embætti, verða þeir hinir sömu að láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenzkri tungu samkvæmt konungsúrskurðum 8. apríl 1844, 27. maí 1857, og 8. febr. 1863.

b) er landshöfðingi veitir.

Lundarbrekku prestakall í Þingeyjar prófastsdæmi metið 477 kr. 41 e. auglýst 5. ágúst.

Lundar prestakall í Borgarfjarðar prófastsdæmi, metið 516 kr., auglýst 12. ágúst.

Kálfafells prestakall á Síðu í Vestur-Skaptafells prófastsdæmi, metið 236 kr. 85 a., auglýst 2. septbr.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um toll af vínföngum með póstskipinu.* — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi herra amtmannsins 3. þ. m. hefi meðtekið álit hins setta bæjarfógeta í Reykjavík út af ágreiningi milli hans og hins setta sýslumanns í Gullbringusýslu um skilning á lögum 24. ágúst f. á. um breyting á tilskipun um gjald af brennivíni og öðrum áfengum drykkjum 26. febrúar 1872, 2. gr., að því er snertir greiðslu gjaldsins af vörum þeim, er flytjast til landsins með gufuskipum, en þenna ágreining hafið þjer, herra amtmaður, í þóknanlegu brjefi 18. f. m. eptir tilefni frá síðastnefndum embættismanni lagt undir minn úrskurð, — læt jeg yður nú hjer með tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að eptir mínu álitu er ekkert því til fyrirstöðu, að tollur af áfengum drykkjum, sem flytjast hingað með póstgufuskipinu, sje greiddur á þeirri höfn, er skipið kemur fyrst á hjer á landi, þegar formaður gufuskipsins eða afgreiðslumaður þess fer fram á það og vill greiða tollinn fyrir hönd þess, er við vörum tekur; en vísi formaður gufuskipsins eða afgreiðandi þess til viðtakanda með skil fyrir tollgjaldinu, á samkvæmt lögum 24. ágúst f. á. að fara eptir reglunum í tilskipun 26. febr. 1872, 4. grein, og verður þá lögreglustjórinn þar, sem vörurnar eru fluttar í land, að heimta tollinn.

— *Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um toll af ölextrakti.* 122
15. júlí.
Í þóknanlegu brjefi frá 27. f. m. hafið þjer, herra bæjarfógeti, skýrt frá því, að kaupmaður Fischer hjer í bænum hafi bedið sjer endurgoldna 1 kr. 50 a., er hann hefir verið krafinn um sem toll af brúsa af «ölextrakti», er tók 80 potta, og fluttist hingað með skipinu Helene Frederikke 14. f. m., með því að nefnd vara verði ekki talin öl, en sje læknismeðal, einskonar síróp. Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að «ölextrakt» verði, þangað til það sannast, að það svari ekki til heitis síns, að álitast tollskyldt samkvæmt lögum 11. febr. 1876, og gjöra þau með tilliti til tollskyldunnar engan mun á því, hve sterkt ölið sje, eða, til hvers það sje haft.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um aukakosningu til alþingis.* 123
25. júlí.
Þar eð sýslumaðurinn í Skagafjarðarsýslu hefir með brjefi 29. f. m. skýrt frá, að alþingismaður J. A. Blöndal, hafi andazt 3. s. m., og að alþingismaður E. B. Guðmundsson hafi beiðzt lausnar frá starfa sínum sem þingmaður fyrir Skagafjarðarsýslu, vil jeg hjer með skora á yður, herra amtmaður, að gjöra ráðstöfun til, að kosnir verði 2 alþingismenn fyrir nefnda sýslu fyrir það, sem eptir er af kjörtímanum, er nú stendur yfir, samkvæmt reglum þeim, sem 1. liður í ákvörðunum um stundarsakir í stjórnarskrá 5. janúar 1874, hefir inni að halda.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um fje til jarðabóta.* 124
2. ágúst
Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og amtsráðsins fyrir vesturumdæmið skal af fje því, sem með 10. gr. C 5. fjárlaganna er ákveðið til eflingar jarðarækt og sjáfarútvegi veittur eptirnefndum piltum, er stunda jarðyrkju og búfræði við skólann á Stend í Noregi, styrkur, eins og nú segir:

Hinn 2. október 1878.

- 124** 1. Ólafi Ólafssyni frá Lundum í Mýrasýslu 200 kr.
 2. ágúst. 2. Boga Helgasyni frá Vogu í sömu sýslu 200 —
 3. Jósepi Bjarnarsyni frá Fögrubrekku í Strandasýslu með sjerstaklegu tilliti til
 þess, að hann samkvæmt vottorði frá forstöðumanni skólans virðist vera mjög
 efnilegur, og þar sem hann er bláfátökur 400 —

Enn fremur veitast hjer með af nefndu fje 233 kr. upp í laun jarðyrkjumanns Ólafs Bjarnarsonar.

Ávisun á ofan nefndar samtals 1033 kr. fylgir hjer með.

- 125** — *Brjef landshöfðingja til biskups um þjónustu Kjalarnesþingapresta-*
 8. ágúst. *kalls.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup, í brjefi frá 22. f. m. samþykkist
 hjer með, að löggilding prestanna á Reynivöllum og Mosfelli til þess að þjóna hinn fyrr-
 nefndi Saurbøjarsókn og hinn síðarnefndi Brautarholtssókn verði lengd um 2 ár eða til
 fardaga 1880.

- 126** — *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um þóknun fyrir tilsögn í*
 12. ágúst. *söng og organslætti.* — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í brjefi frá 16.
 f. m. hefi jeg af fje því sem með 15. gr. fjárlaganna um árin 1878—79 er lagt til vís-
 indalegra og verklegra fyrirtækja veitt organista Jónasi Helgasyni 100 kr. þóknun fyrir
 tilsögn í söng og organslætti á þessu ári.

- 127** — *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um lax-*
 13. ágúst. *veiðina í Elliðaáum.* — Eptir að þjer herra amtmaður höfðuð látið halda skoð-
 unargjörð á þeim laxveiðaáhöldum, sem eigandi laxveiðarinnar í Elliðaánum, kaupmaður
 Thomsen, við hefir við áminnsta laxveiði, til að komast að raun um, hvort svo mikið bil
 væri milli rimanna í laxakistum hans, að lax, sem er 9 þumlunga gildur, gæti smogið
 þær, svo sem ákveðið er með 5. grein laganna 11. maí 1876, hefir Thomsen kaupmaður
 í brjefi frá 3. þ. m. leitazt við að sanna fyrst og fremst, að ákvarðanir í 5. grein nefndra
 laga ekki verði heimfærðar á laxveiðina í Elliðaánum, og þar næst að veiðiáhöldum sínum
 sje svo fyrirkomið, að 9 þumlunga gildur lax geti komizt gegnum þau. Þjer hafið því
 herra amtmaður í þóknanlegu brjefi 5. þ. m. spurt, hvort svo beri að álíta, að laxveiðin í
 Elliðaánum heyri undir ákvarðanirnar í 5. grein fyr tjeðra laga, þar eð þjer annars kostar
 ekki finnið ástæðu til að skjóta því undir atkvæði dómstólanna, hvort áminnzt veiðiáhöld
 sjeu samkvæm fyrirmælum laganna.

Af þessu tilefni læt jeg ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður til þóknan-
 legrar leiðbeiningar og aðgjörða, að brjef ráðgjafans frá 26. maí f. á. að eins geti um þá
 spurningu, hvort fyrirmæli 2. gr. laga frá 11. maí 1876, en þau virðast eptir sambandi því, er
 þau standa í við landsleigubálk Jónsbókar 56. kap., að eins að stefna að því að tiltaka ná-
 kvæmar þau rjettindi, er bera ýmsum mönnum, sem eiga veiði, í sömu á hvorum gagn-
 vart öðrum, geti álitizt að ná til laxveiðinnar í Elliðaánum, sem Thomsen samkvæmt
 hæztarjettardómi 16. febr. 1875 er einkaeigandi að, en aptur á móti snertir áminzt
 brjef ekki það spursmál, hvort almennar ákvarðanir þær um friðun á laxi, er lög 11.
 maí 1876 innihalda, ná til nefndra áa, og ber að ætlan minni að svara því ját-
 andi.

Þar eð lög um breytingu með tilliti til útgjalda þeirra, sem hvíla á jafnaðarsjóð-
unum frá 2. nóvember f. á. 2. gr. ákveða, að kostnaðurinn við rekstur sakamála og lög-
reglumanna skuli, að því leyti, sem hann ber að greiða úr opinberum sjóði, borgast úr
landssjóði, en það verður ekki ákveðið, fyrr en slíkt mál er á enda kljáð, að hve miklu
leyti kostnaðurinn við það skuli lenda á hinu opinbera, tel jeg mjer, sem stendur, ekki
fært að ávísa til útborgunar úr landssjóði reikningum þeim, erhjer með endursendast, yfir
kostnaðinn við skoðunargjörð þá, sem haldin var 1. þ. m., að upphæð 9 kr. 50 auru.

Hin fylgiskjölin, sem voru með brjefi herra amtmannsins 5. þ. m. endursendast
sömuleiðis.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um viðgjörð við dóm-*
kirkjuna í Reykjavík. — Jafnframt því að skýra mjer frá því, að viðgerðinni á
Reykjavíkur dómkirkju hefði orðið að skjóta á frest til næsta sumars sökum vantandi
efnis og vinnuafla, hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 22. f. m. skýrt
mjer frá, að þjer með tilliti til framkvæmdar á þessu verki, að sumri komanda hafið
snúið yður til þeirra þriggja íslenzku smiða, er 21. nóvember 1876 sömdu áætlun um
kostnaðinn við verkið, en að þeir hafi verið ófúsir á að takast verkið á hendur fyrir
borgun þá, er þeir ætluðu á (18651 kr. 13 auru), en að þjer eptir að hafa boðið öllum
íslenzkum smiðum starf þetta, hafið fengið tilboð frá Jakobi trjesmið Sveinssyni, að hann
vildi taka smíðið að sjer fyrir samtals 21000 kr., og að hann hafi tilgreint þá ástæðu
fyrir því að fara fram yfir áætlun þá, sem hann hafið undirskrifað ásamt öðrum, að hann
við ítarlegri íhugun hefði komizt að raun um, að nauðsynlegt yrði að gjöra ýmsar breyt-
ingar á hinni upphaflegu áætlun, og við það myndi kostnaðurinn aukast til muna. Sök-
um þessa og með því að þjer álitíð hlutaðeiganda í öllu tilliti áreiðanlegan og full-
veðja mann, hafið þjer farið þess á leit, að yður væri gefið vald til að gjöra samning við
hann um að framkvæma þetta erfiði fyrir fyrgreinda upphæð 21000 kr., samkvæmt áætlun
þeirri, er samin var 1876, en þó þannig, að eptir samkomulagi milli yðar og hans geti
orðið breytingar, sem miða til þess að gjöra viðgjörðina traustari.

Út af þessu læt jeg ekki undanfalla þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar
leiðbeiningar og frekari aðgjörða, að jeg eptir málavöxtum ekki er því mótfallinn, að þjer
semjið við Jakob trjesmið Sveinsson um að fullgera hið umrædda verk með kostum þeim,
sem til eru teknir, en þó ber að taka það skýrt fram, að kostnaðurinn megi ekki með
nokkru móti fara fram úr 21000 kr., sem er upphæð sú, er hann hefir áskilið sjer.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.*
— Í tilefni af þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi frá 25. f. m. lútandi að afgangi
hins íslenzka landssjóðs um fjárhagstímabilið 1876 og 1877, læt jeg ekki undan falla
þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að af tjeðum afgangi mun verða
haft á reiðum höndum allt að 30000 kr., til þess að lána fje þetta út eptir nánari til-
lögum yðar, herra landshöfðingi, í hvert skipti, er svo ber undir, hreppsíjelögum, stofnu-
num og einstökum mönnum á Íslandi, samkvæmt reglum þeim, er standa um lán úr við-
lagasjóði.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um toll af tóbaki í papp-*
írsvindlum. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 27. maí þ. á. hafið þjer, herra landshöfð-

130 ingi beiðzt úrskurðar ráðgjafans um það, hvort samkvæmt lögum 11. febr. 1876 beri að
15. ágúst. tolla tóbak í pappírsvindlum (eigaretter), er flytjast til Íslands, svo sem vindla eða sem tóbak.

Af þessu tilefni skal þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-
ingar, að jeg álit það rjettast að tolla pappírsvindla, eins og við gengst hjer í konungsrík-
inu, sem annað reyktóbak.

Reikningar

*Ágrip af reikningum sjóða nokkurra, sem eru undir stjórn
amtsráðanna í suðuramtinu og vesturamtinu, árið 1877.*

I.

131

Jafnaðarsjóður suðuramtsins.

	Tekjur.	Kr. A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1876:		
a. Í skyndilánnum	2664 kr. 18 a.	
b. Í peningum	1793 — 30 -	4457 48
2. Niðurfjfnun á lausafje í amtinu:		
a. Í Skaptafellssýslu	1596 — 19 -	
b. - Rangárvallasýslu	1605 — 50 -	
c. - Vestmanneyjasýslu	60 — 61 -	
d. - Árnessýslu	1985 — 31 -	
e. - Gullbringu- og Kjósarsýslu	580 — 83 -	
f. - Borgarfjarðarsýslu	625 — 67 -	6454 11
	Tekjur samtals	10911 59

	Gjöld.	Kr. A.
1. Til sakamála, lögreglumála, gjafsóknarmála og fl.		341 81
2. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna		281 35
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		2242 »
4. Til sáttamálefna		40 13
5. Endurgjald af lánnum:		
a. Lán vegna fjárkláðans	1000 kr. » a.	
b. Lán í tilefni af fangelsisbyggingum	762 — 22 -	1762 22
6. Kostnaður við amtsráðið		61 27
7. Til varðkostnaðarins með Ölfusá, Hvítá og Brúará, 1875		1563 16
8. Ýmisleg útgjöld		488 90
9. Eptirstöðvar:		
a. Í skyndilánnum	2681 — 81 -	
b. Útistandandi hjá einum sýslumanni	26 — 79 -	
c. Í peningum	1422 — 16 -	4130 75
	Gjöld samtals	10911 59

II.

Jafnaðarsjóður vesturamtsins.

132

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1876:			
a. Í skyndilánum	709 kr. 10 a.		
b. Útistandandi hjá sýslumönnum	815 — 66 -		
c. Í peningum	3593 — 74 -	5118	50
2. Niðurjöfnun á lausafje 1877, 42 a. af hundraði:			
a. Í Mýrasýslu	872 — 13 -		
b. - Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu	710 — 1 -		
c. - Dalasýslu	883 — 89 -		
d. - Barðastrandarsýslu	728 — 7 -		
e. - Strandasýslu	551 — 25 -		
f. - Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðarkaupstað	887 — 25 -	4632	60
	Tekjur samtals	9751	10

	Gjöld.	Kr.	A.
1. Til sakamála, lögreglumála og gjafsóknarmála		279	18
2. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna		43	"
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		501	43
4. Endurgjald kostnaðarins við byggingu fangahúsa:			
a. $\frac{1}{15}$ af láni úr landssjóði upphaflega 19380 kr. (2. afborgun) 1292 kr. » a.			
b. ársvextir af 18088 kr.	723 — 52 -	2015	52
5. Kostnaður við amtsráðið		288	70
6. Ýmisleg útgjöld (þar í fölgnað eptirstöðvar af varðkostnaði 1876, 278 kr. 77 a., og varðkostnaður 1877, 353 kr.)		959	59
7. Eptirstöðvar:			
a. Í skyndilánum	253 kr. 22 a.		
b. Útistandandi af jafnaðarsjóðsgjaldi Snæfellsness- og Hnappadalssýslu	522 — 6 -		
c. Í peningum	4888 — 40 -	5663	68
	Gjöld samtals	9751	10

III.

Búnaðarskólasjóður suðuramtsins.

133

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Eptirstöðvar 31. desember 1876:			
a. Í veðskuldabréfum	2900 kr. » a.		
b. Óborgaðir vextir til 11. júní 1876	19 — 88 -		
c. Í peningum	795 — 69 -	3715	57
2. Vextir af lánum 1877:			
Samkvæmt skýrslu um vaxtafje sjóðsins		119	42
3. Búnaðarskólagjald árið 1877:			
	flyt	3834	99

	fluttar	3834 99
a. Úr Skaptafellssýslu	95 kr. 72 a.	
b. — Vestmannaeyjasýslu	12 — 16 -	
c. — Rangárvallasýslu	233 — 39 -	
d. — Árnessýslu	268 — 79 -	
e. — Gullbringu- og Kjósarsýslu	150 — 66 -	
f. — Reykjavíkurbæ	11 — 10 -	
g. — Borgarfjarðarsýslu	117 — 10 -	888 92
4. Móti gjaldlið 1. færast til jafnaðar		1450 »
	Tekjurnar samtals	6173 91

Gjöld.

1. Lánað út móti veði og 4% vöxtum:	Kr. A.
a. Eptir veðskuldabreyfi Símónar Alexússonar dags. 4. apr. 1877	500 kr.
b. Eptir veðskuldabreyfi J. Steffensens, dags. 30. júní 1877	800 —
c. Eptir veðskuldabreyfi Sigurðar Þorsteinssonar, dags. 26. sept. 1877	150 — 1450 »
2. Eptirstöðvar við árslok 1877:	
a. Í veðskuldabreyfum	4350 kr. » a.
b. Óborgað búnaðarskólagjald 1877	268 — 79 -
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1877	5 — 36 -
d. Í peningum	99 — 76 - 4723 91
	Gjöld samtals 6173 91

IV.

133

Búnaðarskólasjóður vesturamtsins.

Tekjur.

1. Eptirstöðvar við árslok 1876:	Kr. A.
a. Í skuldabreyfum	2100 kr. » a.
b. Óborgað búnaðarskólagjald	11 — 39 -
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1876	54 — 52 -
d. Í peningum	501 — 57 - 2667 48
2. Vextir af lánum samkvæmt skýrslu um vaxtafje sjóðsins	81 99
3. Búnaðarskólagjald 1877:	
a. Úr Mýrasýslu	102 kr. 69 a.
b. — Snæfellsness- og Hnappadalssýslu	133 — 18 -
c. — Dalasýslu	115 — 37 -
d. — Barðastrandarsýslu	121 — 16 -
e. — Ísafjarðarsýslu og kaupstað	118 — 21 -
f. — Strandasýslu	48 — 56 - 639 17
4. Innborgað lán vegabótasjóðs vesturamtsins (með vöxtum til 11. júní 1877)	
að upphæð	200 »
5. Móti gjaldlið 1. a—c færast til jafnaðar	1350 »
6. Sjóðurinn skuldar reikningshaldara	78 33
	Tekjur samtals 5016 97

Gjöld.

1. Lánað út á árinu gegn 4% vöxtum:

			Kr. A.
a. Eptir skuldabréfi Þ. Ó. Jónssonar dags 24. marz 1877	200 kr.	» a.	
b. Eptir veðskuldabréfi Lárusar prests Halldórssonar dags. 8. júní 1877	400 —	» -	
c. Eptir veðskuldabréfi Sv. Sveinssonar, dags 11. janúar 1878	750 —	» -	1350 »
2. Móti tekjulið 4 færast til jafnaðar			200 »
3. Eptirstöðvar, er teljast meðal tekja í næsta reikningi:			
a. Í skuldabréfum	3250 —	» -	
b. Óborgað búnaðarskólagjald 1877	133 —	18 -	
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1877	83 —	79 -	3466 97
	Gjöld samtals		5016 97

V.

Styrktarsjóður þurfandi og maklegra konungslandseta í suðuramtinu. **134**

Tekjur.

Kr. A.

1. Eptirstöðvar við árslok 1876:			
a. Ríkisskuldabréf	3400 kr.	» a.	
b. Skuldabréf einstaks manns	200 —	» -	
c. Í peningum hjá reikningshaldara	275 —	36 -	3875 36
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins			144 »
3. Móti gjaldlið 2 færast til jafnaðar			100 »
4. Meðtekið úr jarðabókarsjóði samkvæmt kgs. úrsk. 7. októb. 1875, sem endurgjald fyrir það, sem konungslandsetastyrkurinn hefir orðið hærri árin 1876 og 1877 en ársleigur sjóðsins,			
a. fyrir árið 1876	24 kr.		
b. — — 1877	12 —		36 »
	Tekjur samtals		4155 36

Gjöld.

Kr. A.

1. Styrkur greiddur konungslandsetum			156 »
2. Lánað Magnúsi Sigurðssyni póst gegn fasteignarveði og 4% árlegri leigu (frá 11. sept. 1877)			100 »
3. Eptirstöðvar við árslok 1877:			
a. Ríkisskuldabréf	3400 kr.	» a.	
b. Skuldabréf einstakra manna	300 —	» -	
c. Í peningum hjá reikningshaldara	199 —	36 -	3899 36
	Gjöld samtals		4155 36

EMBÆTTAVEITINGAR.

3. ágúst veitti landshöfðingi prestinum að Lundarbrekku sira Magnúsi Jóseppsyni Kvíabekks prestakall í Eyjafjarðarprófastsdæmi.

10. ágúst var prestinum að Lundi sira Oddi Vigfúsi Gíslasyni veitt Staðarprestakall í Grindavík í Gullbringu og Kjósar prófastsdæmi.

14. ágúst setti ráðgjafinn fyrir Ísland fyrverandi adjúntk Jón Sveinsson til að vera kennara við hinn lærða skóla í Reykjavík frá 15. septbr. með 2000 kr. árslaunum, og þannig að hann sje skyldur, ef krafizt verður, að taka að sjer umsjón með nefndum skóla án sjerstaks endurgjalds.

27. ágúst veitti landshöfðingi sira Sveini Eiríkssyni á Kálfafelli Sandfellsprestakall í Austur-Skaptafells prófastsdæmi.

29. ágúst var kandidat Þorleifur Jónsson skipaður prestur að Presthólum í Norður-Þingeyjar prófastsdæmi.

29. júlí skipaði biskup sira Berg Jónsson á Vallanesi til að vera prófast í Suður-Múla-prófastdæmi.

PRESTAR VÍGÐIR.

Hinn 17. júní var cand. theol. Sigurður Gunnarsson vígður til prests að Ási í Fellum í Norður-Múla prófastsdæmi.

Hinn 28. dag júlímán. var cand. theol. Skapti Jónsson vígður til prests að Hvanneyrar prestakalli í Eyjafjarðar prófastsdæmi.

8. dag septembermán. var cand. theol. Þorleifur Jónsson vígður prestur að Presthólum í Norður-Þingeyjar prófastsdæmi.

KONUNGLEGT LEYFISBRJEF

til að stofna og nota prentsmiðju á Vestdalseyri við Seyðisfjörð var 31. júlí gefið út handa sira Sigurði Gunnarssyni á Hallormsstað.

YFIRSKATTANEFNDIR.

Samkvæmt tillögum hlutadeigandi bæjarstjórnar skipaði landshöfðingi 31. ágúst þessa menn í yfirskattaneftnd á Akureyri:

verzlunarstjóra Evald Eilert Möller,
timburmeistara Jón Kr. Stefánsson, og
gestgjafa Laurits H. Jensen, en
til vara hjeradsælkní Þorgrím Johnsen.

30. septbr. voru þessir skipaðir í yfirskattaneftnd fyrir Reykjavík:
assessor Magnús Stephensen,
yfirkennari Halldór K. Friðriksson,
assessor Lárus E. Sveinbjörnsson
og til vara dannebrogsm. Geir Zoëga.

HEIÐURSGJAFIR.

fyrir þetta ár úr styrktarsjóði Kristjáns konungs niunda í minningu þúsundára hátíðar Íslands voru veittar:

Þórði¹⁾ bónda Þorsteinssyni á Leirá í Borgarfjarðarsýslu 160 kr.

Þorvaldi²⁾ bónda Bjarnarsyni í Núpakoti í Rangárvallasýslu 160 kr.

1) Síðan Þórður 1868 kom að Leirá, hefir hann eptir fyrirbyggjandi skýrslum komið upp með vatnsveitingum úr óslægum forarmýrum undir 30 dagsláttum af góðu engi, hláðið 120 faðma túngarða, gjört 300 faðma vegi 8—10 fet á breidd yfir ófærar mýrar, sljettað rúmar 3 dagsláttur í túninu, byggt og endurbætt kálgarða að flatarmáli 200 □ faðma.

Þar að auki hefir hann byggt snotra og sterklega timburkirkju með hellupaki og stöpli í stað hrörlegrar torfkirkju, og byggt upp að nýju mest allan bæinn, þar á meðal 2 timburhús með hellupaki og múruðum kjallara undir öðru húsinu.

2) Þorvaldur hefir, eptir skýrslum þeim, er fyrir liggja, fyrstur manna í sveit sinni umgirt allt sloegulag sitt bæði tún og engjar með því að hlaða 1939 faðma at gripheldum gördum. Hann hefir byggt upp að nýju öll bæjarhús á ábylisjörð sinni mjög sterklega, þar á meðal 5 heyllöður með veggjum úr tömu grjóti, og taka þær um 1000 hesta heys, hefir útvegað sjer stóran vinnuvagn og önnur haganleg garðyrkju- grjót- og torfvinnuverkfæri. Hann hefir byggt mjólkurhús, er vatn rennur í gegnum, og varðveitir hann þar mjólkina sína í 12 þjátur- eða zinkilátum, er taka frá 18—19 potta hvert, og hefir meðferð þessi á mjólkinni reynzt talsvert betri en sú, sem hingað til hefir viðgengist. Kálroekt hefir hann talsverða, og fjeck hann næzt liðið ár af kálrabbirófum og kartöflum fullar 70 tunnur. Hann byrjaði búskap fyrir 15 árum, örsnauður að heita; en honum hefir með hagsýni og dugnaði aukizt fje svo, að heimili hans nú er talið með mestu rausnarheimilum þar í sveit.

Nýutkomin konungleg auglýsing

19. dag septemberm. 1878 um að konungur sje kominn heim aptur,
birt í deildinni A, bls. 68—69.

Reikningar.

*Ágrip af reikningum sjóða nokkurra, sem eru undir stjórn
amtsráðanna í suðuramtinu og vesturamtinu árið 1877.*

(Framh. frá bls. 127).

VI.

Búnaðarsjóður vesturamtsins 1877.

135

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1876;			
a. Í ríkisskuldabréfum	1500 kr. " a.		
b. Skuldabréf einstakra manna	8130 — " -		
c. Ógoldnir vextir af skuldabr. einstakra manna	16 — " -		
d. Í peningum	429 — 22 -	10075	22
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins 1877		385	20
3. Endurborgun upp í veðskuld Jóns Sveinbjörnssonar		100	"
4. Móti gjaldlið 2 færast til jafnaðar		300	"
	Tekjur samtals	10860	42

	Gjöld.	Kr.	A.
1. Verðlaun og styrkur til jarðabóta		360	"
2. Lánað út móti veði í fasteign og 4% vöxtum		300	"
3. Móti tekjulið 3. færast til jafnaðar		100	"
4. Eptirstöðvar við árslok 1877:			
a. Í ríkisskuldabréfum	1500 kr. " a.		
b. Í skuldabréfum einstakra manna	8330 — " -		
c. Ógoldnir vextir af skuldabréfum einstakra manna	28 — " -		
d. Í peningum	242 — 42 -	10100	42
	Gjöld samtals	10860	42

Reykjavík, 19. dag septembermán. 1878.

Bergur Thorberg.

Ágrip af sýslusjóðsreikningum í suðuramtinu 1876.

136

1. Skaptafellssýslu:		Kr.	A.
	Tekjur:		
a. Eptirstöðvar:			
1. Af niðurjöfnunargjaldi	229 kr. 28 a.		
2. — vegagjaldi	122 — 83 -	352 kr.	11 a.
b. Niðurjöfnunargjald (6 a. á hndr.)		463	— 14 -
c. Vegagjald		823	— 30 -
		1638	55

Misprentað á bls. 123 l. 2—3 að ofan «sakamála og lögreglumanna» les: saka- og lögreglumála.

Hinn 18. október 1878.

				Gjöld.			Kr. A.
a. Sýslugjöld					249 kr. » a.		
b. Vegabótakostnaður					757 — 65 -		
c. Eptirstöðvar:							
1. Af niðurjöfnunargjaldi				443 kr. 42 a.			
2. — vegagjaldi				188 — 48 -	631 — 90 -	1638 55	
2. Rangárvallasýsla.							
				Tekjur.			
a. Eptirstöðvar:							
1. Af niðurjöfnunargjaldi				138 — 17 -			
2. — vegagjaldi				163 — 76 -	301 — 93 -		
b. Niðurjöfnunargjald (1/4 e. á hndr.)					30 — 38 -		
c. Vegagjald					959 — 52 -	1291 83	
				Gjöld.			
a. Sýslugjöld					128 — » -		
b. Vegabótakostnaður					1006 — 28 -		
c. Eptirstöðvar:							
1. Af niðurjöfnunargjaldi				40 — 55 -			
2. — vegagjaldi				117 — » -	157 — 55 -	1291 83	
3. Vestmanneyjasýsla.							
				Tekjur:			
a. Niðurjöfnunargjald					541 — 76 -		
b. Vegagjald					115 — 87 -	657 63	
				Gjöld.			
a. 1. Endurborgun kornláns				537 — 76 -			
2. Önnur sýslugjöld				1 — » -	538 — 76 -		
b. Vegabótakostnaður					107 — 29 -		
c. Eptirstöðvar:							
1. Af niðurjöfnunargjaldi				3 — » -			
2. — vegagjaldi				8 — 58 -	11 — 58 -	657 63	
4. Árnessýsla.							
				Tekjur:			
a. Eptirstöðvar:							
Af niðurjöfnunargjaldi					412 — » -		
b. Niðurjöfnunargjald					268 — » -		
c. Vegagjald					1589 — 73 -		
d. Skuld vegasjóðsins					87 — 57 -	2357 30	
				Gjöld.			
a. Sýslugjöld					344 — 27 -		
b. Vegabótakostnaður					1677 — 30 -		
c. Eptirstöðvar:							
Af niðurjöfnunargjaldi					335 — 73 -	2357 30	
5. Gullbringu- og Kjósarsýsla.							
				Tekjur.			
a. Eptirstöðvar:							

Kr. A.

1. Af niðurjöfnunargjaldi	418 kr. 25 a.		
2. — vegagjaldi	718 — 38 -	1136 kr. 63 a.	
b. Niðurjöfnunargjald	178 —	» -	
c. Vegagjald	1298 —	45 -	
d. Lán til kornkaupa	4277 —	» -	6890 8

Gjöld.

a. 1. Til kornkaupa	4277 —	» -	
2. Sýslugjöld	375 — 10 -	4652 — 10 -	
b. Vegabótakostnaður	1307 —	47 -	
c. Eptirstöðvar:			
1. Af niðurjöfnunargjaldi	221 — 15 -		
2. — vegagjaldi	709 — 36 -	930 — 51 -	6890 8

6. Borgarfjarðarsýsla.

Tekjur:

a. Niðurjöfnunargjald	450 —	» -	
b. Vegagjald	548 —	46 -	
c. Skuld fyrir vegabætur	117 — 93 -		1116 39

Gjöld.

a. Sýslugjöld	204 —	92 -	
b. Kostnaður til vegabóta	666 —	39 -	
c. Eptirstöðvar:			
Af niðurjöfnunargjaldi	245 —	8 -	1116 39

Athugasemd. Reikningur Árnæssýslu hefir vegna nokkurra vantandi skirteina enn ekki orðið úrskurðaður til fullnaðar.

Reykjavík, 30. sept. 1878.

Bergur Thorberg.

Ágrip af sýslusjóðsreikningum í vesturamtinu árið 1876. 137

1. Mýrasýsla.

Tekjur:

a. Eptirstöðvar:		kr. a.	kr. a.	
1. Af niðurjöfnunargjaldi	29	58		
2. Af vegagjaldi	16	68	46	26
b. Niðurjöfnunargjald	170	»		
c. Vegagjald	513	4		Kr. a.
d. Til jafnaðar: Skuld vegasjóðsins	195	79	878	83 925 9

Gjöld:

a. Sýslugjöld	144	»	
b. Vegabótakostnaður	725	51	
c. Eptirstöðvar:			
Af niðurjöfnunargjaldi	55	58	925 9

2. Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla:

Tekjur:

a. Eptirstöðvar:

6. Ísafjarðarsýsla:

kr. a. kr. a. Kr. a.

Tekjur:

a. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi		65	»	
2. Af þjóðvegagjaldi		294	94	359 94

b. Niðurjöfnunargjald				235 »
-----------------------	-----------	--	--	-------

c. Vegagjald			766 50	1361 44
--------------	-----------	--	--------	---------

Gjöld:

a. Sýslugjöld			126	»
---------------	-----------	--	-----	---

b. Vegabótakostnaður			265 91	
----------------------	-----------	--	--------	--

c. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi		174	»	
---------------------------	-----------	-----	---	--

2. Af vegagjaldi		795 53	969 53	1361 44
------------------	-----------	--------	--------	---------

Reykjavík, 30. sept. 1878.

Bergur Thorberg.

Ágrip af reikningi Thorkillii-barnaskólasjóðs fyrir árið 1877. 138

Tekjur:

1. Eptirstöðvar við árslok 1876:		kr. a.	kr. a.	Kr. a.
----------------------------------	--	--------	--------	--------

a. Ríkisskuldabrfjef		29190	»	
----------------------	-----------	-------	---	--

b. Skuldabrfjef einstakra manna		36134 71	65324 71	
---------------------------------	-----------	----------	----------	--

c. Ógoldnir vextir til 11. júní 1876			52 52	
--------------------------------------	-----------	--	-------	--

d. Í peningum			1048 34	66425 57
---------------	-----------	--	---------	----------

2. Vextir tilfallnir á árinu 1877				2481 17
-----------------------------------	-----------	--	--	---------

3. Gleymt að tilfæra í fyrra árs reikningi dagrentur af tveim veðskuldabrfjef- um (No. 78 og 79)				16 22
---	-----------	--	--	-------

4. Innborgað af láni einstakra manna				2215 48
--------------------------------------	-----------	--	--	---------

5. Sjóðurinn hefir á árinu eignast ný veðskuldabrfjef				2600 »
---	-----------	--	--	--------

6. Samkvæmt úrskurði um 1. gr. í athugasemdum við reikninginn fyrir 1874				52
--	-----------	--	--	----

Tekjur alls 73738 96

Gjöld:

1. Úthlutað til uppeldis fátækum börnum í Kjalarnesþingi			2520	»
--	-----------	--	------	---

2. Lánað út á árinu (sbr. tekjulið 5)				2600 »
---------------------------------------	-----------	--	--	--------

3. Móti tekjulið 4 færast til jafnaðar				2215 48
--	-----------	--	--	---------

4. Eptirstöðvar við árslok 1877:		kr. a.	kr. a.	
----------------------------------	--	--------	--------	--

a. Ríkisskuldabrfjef		29190	»	
----------------------	-----------	-------	---	--

b. Skuldabrfjef einstakra manna		36519 23	65709 23	
---------------------------------	-----------	----------	----------	--

c. Ógoldnir vextir til 11. júní 1877			12 84	
--------------------------------------	-----------	--	-------	--

d. Í peningum			681 41	66403 48
---------------	-----------	--	--------	----------

Gjöld alls 73738 96

Reykjavík 17. dag septembermán. 1878.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Fundaskýrslur amtsráðanna,

(Framhald frá bls. 113).

E.

139

Aukafundur amtsráðsins í suðurumdæminu 14.—16. sept. 1878.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík af forseta amtsráðsins, amtmanni í suður- og vesturumdæminu Bergi Thorberg, með amtsráðsmönnum dr. phil. Grími Thomsen og prestinum síra Skúla Gíslasyni.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum.

1. Forseti skýrði frá, að landlæknirinn hefði lýst því yfir, að hann ekki sæi sjer fært að taka til greina þau tilmæli amtsráðsins, að breyta þeim tímaákvörðunum, er hann hafði sett um kennslu yfirsetukvenna (sjá hjer að framan bls. 109), á þann hátt, sem amtsráðið hafði farið fram á. Amtsráðið varð að vera á því eins og áður, að hinar settu tímaákvæðanir væru óhentugar, en vildi gjöra þá tilslökun, að kennslutíminn væri ekki nema einu sinni á ári, svo framarlega sem hann yrði haganlega ákveðinn, og áleit amtsráðið, að þegar á allt er litið, mundi hagkvæmast, að kennslan byrjaði 1. maí, og fól forseta á hendur að framfylgja því, að þetta kæmist á.
2. Þá voru gjörðar ákvarðanir samkvæmt lögum 15. októberm. 1875 um, hverjir vegir skuli vera sýsluvegir í Gullbringu- og Kjósarsýslu. Um þetta skal skírskotað til auglýsingar amtmannsins í suðurumdæminu, sem prentuð mun verða hjer á eptir.
3. Var hjeraðslækninum á Vestmannaeyjum neitað um fje til að kaupa fyrir 6 tann-tengur.
4. Var lagður úrskurður á sýslureikninga úr öllum sýslum í amtinu fyrir árið 1876 og úr öllum sýslum nema Vestmannaeyjasýslu fyrir 1877.
5. Var rædd fyrirspurn sýslumannsins í Rangárvallasýslu um það, hvort greiða megi úr sýslusjóði allt að 20 kr., sem borgun fyrir endurskoðun sýslu- og hreppareikninga fyrir tvö síðastliðin ár, og 28 kr. sem þóknun fyrir að semja reglugjörð um notkun afrjetta fjallskil m. m.; en þar eð amtsráðið áleit, að ekki væri næg lagaheimild fyrir þessum útgjöldum, neitaði það um samþykki sitt til þess, að þau væru greidd úr sýslusjóði.
6. Kom til umræðu málefnið um þjóðjarðir í suðuramtinu, sem frestað var á síðasta fundi, að ræða til fullnustu (sjá bls. 110 hjer að framan). Eptir að hafa rætt málið, gjörði amtsráðið nokkrar athugasemdir viðvíkjandi einstökum jörðum og leigumála á þeim, og kom fram með þær tillögur, er nú skal greina viðvíkjandi hinum almennu atriðum málsins: að þjóðjarðir sjeu ekki boðnar upp til ábúðar, og styðst ráðið í þessu tilliti við tillögur allra umboðsmanna og sýslunefnda; að landskuldirnar sjeu ákveðnar eptir meðalverði allra meðalverða, og að ekki sjeu sett ný kúgildi inn á jarðir, heldur landskuldin hækkuð í þess stað, þar sem þannig er ástatt; að smám-saman verði reistar skorður við margbýli á jörðum, svo að hvert býli að minnsta kosti verði lífvænlegt, og að yfir höfuð sje stefnt að fábýli; að leigumáli á þjóðjörðum eigi að vera, eins og hann einnig virðist í hinum fram komnu uppástungum, nokkuð vægari en á bændaeignum, vegna þess að landskuldargjaldið er áskilið í peningum; að landamerki umboðsjarðanna eptir því sem kostur er á, og að minnsta kosti eptir því sem jarðirnar losna, verði rannsökuð og nákvæmar ákveðin; að þar eð margar þjóðjarðir, einkum í Skaptafellssýslu, eptir því sem amtsráðið hefir ástæðu til að halda, hafa gengið af sjer sökum þess, að melurinn hefir verið tekinn óvarlega

og um skör fram, þá láti stjórnin á landsins kostnað rannsaka þetta málefni, og ráða bót á þessu vandræði með því að sá mel í sandinn og verja melinn þar sem hann enn þá er, og að hverjum leiguliða verði gjört að skyldu að friða melinn, að viðlagðri útbyggingu og sektum, og loks að settar verði lagaákvæðanir og fyrirskipaðar þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru þessu til framkvæmdar.

Reykjavík, 30. septemberm. 1878.

Bergur Thorberg.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um uppgjöf á skuld til landssjóðs.* — Með þóknanlegu brjefi 22. marz þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi sent hingað bænarskrá, þar sem stjórn sjúkrahússins í Reykjavík beiðist þess, að hún fái tilkynning um það frá ráðgjafanum, hvort telja megí gefið upp með fjárlögunum 1878 og 1879 lán það, að upphæð 2000 kr. er með konungsúrskurði 20. febrúar 1866, var veitt sjúkrahúsinu vaxtalaust um 5 ár, og var undanþágan frá vaxtalúkningu lengd til 11. júní f. á. með konungsúrskurði 8. janúar 1872.

Eins og yður herra landshöfðingi mun kunnugt, var í athugasemdunum við 4. grein frumvarpsins til fjárlaga fyrir nefnd ár, sem lögð voru fyrir alþingið, gjörð sú athugasemd, að ráðgjafinn vegna meðmæla landshöfðingja um, að sjúkrahúsið mætti fá fjórtíð lán gefið upp, hefði sleppt áminstri upphæð úr yfirlitinu yfir ástand viðlagasjóðsins, eigi heldur voru í tjeðri grein til færðir vextir af áminnztum höfuðstól.

Með því engin mótmæli komu fram frá alþingi á móti þessu, og þingið, þá er það breytti greininni, til færði ekki vextina af þeim 2000 kr., sem ljeðar voru sjúkrahúsinu, en nú voru ekki lengur vaxtalausar, sjer ráðgjafinn ekki betur, en að ætla megí, að alþingið hafi þegjandi samþykkt tillöguna um, að höfuðstóllinn sje gefinn upp.

Samkvæmt þessu eruð þjer, herra landshöfðingi, beðnir þóknanlega að tjá sjúkrahúss-stjórninni það, sem þörf er á.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um styrk til eflingar á sjáfarútvegi.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í brjefi frá 20. þ. m. veitist hjer með alþingismanni Einari Bessa Guðmundssyni frá Hraunum í Fljótum í Skagafjarðarsýslu af fè því, sem í fjárlögunum 10. gr. C 5 er ætlað þetta ár til eflingar á sjáfarútvegi og jarðarækt 500 kr. styrkur til þess að ferðast til Noregs í haust og kynna sjer þar bátasmíði Norðmanna, veiðigögn, aðfarir við veiðiskap, hirðingu og meðferð á afla m. fl., og mun jeg eptir nánari tillögum yðar fúss á að veita tjeðum Einari Guðmundssyni jafnmikinn styrk næsta ár, allt með því skilyrði, að hann riti og komi á prent skýrslu um ferð sína, og um það í hverju og hvernig böendur hjer á landi gætu tekið sjer veiðiskap Norðmanna til fyrirmyndar.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um aukatekjur sýslumanna.* — Í tilefni af brjefi frá sýslumanninum í Rangárvallasýslu, þar sem hann spyrst fyrir um, hvort sýslumaðurinn eða landssjóðurinn eigi aukatekjur þær, er fjellu til borgunar innan 6. júní þ. á., hvernig skuli fara með tekjur þær, sem 68. gr. aukatekjureglugjörðarinnar veitir heimild til að reikna, hvort sýslumenn enga

142 borgun eigi fyrir skrifföng til rjettargjörða og eptirrita af ýmsu tagi, og hver eigi að
2. sept. kosta embættisbækur þær, sem með þarf — hafið þjer, herra amtmaður, um leið og þjer lögðuð málið undir úrskurð minn tekið fram,

1, að með því að lög um laun sýslumanna og bæjarfógeta dags. 14. des. f. á. hafi öðlast gildi hinn 6. júním. þ. á. virðist eiga að álíta, að þau hafi verið í gildi allan þann dag, og að þær aukatekjur, er þann dag fjellu til borgunar þess vegna eigi að renna í landssjóð,

2, að, þar eð gjald það, sem um sje rætt í 68. gr. aukatekjureglugjörðarinnar megi álitast að vera borgun fyrir sjerstakleg ómök við skipti, eða endurgjald kostnaðar, er þau hafa í för með sjer, virðist eigi ástæða til að telja það með aukatekjum, eða geta þess í aukatekjubókinni,

3, að kostnaður til skriffæra og embættisbóka, virðist eiga að teljast með skrifstofukostnaði þeim, er sýslumenn ekki hafa rjett til að heimta endurgjald fyrir.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að jeg er yður alveg samdóma um það, sem þjer þannig hafið sagt.

143 — *Brjef landshöfðingja til biskups um uppbót á fátækum prestaköllum.*
14. sept. — Í heiðruðu brjefi frá 12. þ. m. hafið þjer herra biskup skýrt frá, að af þeim 4000 kr., sem í 13. gr. fjárlaganna A. b. 1. eru veittar til uppbótar fátækustu brauðum hjer á landi, og sem jeg útbýtti með brjefi frá 30. jan. þ. á., sjeu enn eptir 600 kr., þar eð 2 prestaköll Ás í Skaptártungu og Mývatnsþing hafa ekki verið veitt fyrir 31. ágúst þ. á., og hafið þjer komið með uppástungu um skiptingu á þessum 600 kr. Út af þessu skal hjer með tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum, að jeg samþykki hjer með, að af nefndri upphæð sje neðannefndum brauðum greidd uppbót fyrir yfirstandandi ár.

1. Presthólum með skilyrðum þeim, sem tiltekin eru í brjefi yðar frá 14. þ. m.	100 kr.
2. Stóruvöllum	50 —
3. Stað í Grunnavík	100 —
4. Skinnastað	100 —
5. Knappstöðum í Skagafjarðar prófastsdæmi	50 —
6. Hvammi — —	50 —
7. Stöð í Suður-Múla-prófastsdæmi	50 —
8. Mývatnsþingum	100 —
	alls 600 —

144 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um*
17. sept. skipting Álptaneshrepps. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 30. f. m. hafið þjer, herra amtmaður sent mjer álit sýslunefndarinnar í Gullbringu- og Kjósarsýslu um bænaðskrá, er hingað hafði verið send, og þar sem hreppsnefndin í Álptaneshrepp fer þess á leit, að nefndum hreppi verði skipt í 3 sveitarfjelög, þar að auki fylgdi brjefi yðar eptirrit eptir fundabók hreppsnefndarinnar, um almennan hreppafund, er haldinn var 22. febrúar þ. á. að tilhlutum hlutaðeigandi sýslumanns, og stjórnaði hreppsnefndin fundinum, og er þar farið fram á hina áminstu skipting hreppsins í 3 sveitarfjelög, en til vara er beðið um að skipta honum í tvö sveitarfjelög, og hefir bæði sýslunefndin og þjer, herra amtmaður, aðhyllt hina framkomnu varauppástungu, að Álptaneshreppi verði skipt í 2 hreppa, þannig að Bessastaðasókn og Garðasókn verði hvor um sig einn hreppur.

Fyrir því úrskurðast, samkvæmt 23. grein sveitarstjórnartilskipunar 4. maí 1872, **144**
 að Alptaneshreppi skal eptirleiðis skipt í 2 hreppa, þannig að Bessastaðakirkjusókn sje **17. sept.**
 sjerstakur hreppur út af fyrir sig, er heiti Bessastaðahreppur, og Garðasókn hreppur út
 af fyrir sig, sem heiti Garðahreppur. Skiptingin skal komast á fyrir fardaga 1879, eða
 undir eins og amtmaðurinn samkvæmt tilskipun 4. maí 1872 2. gr. hefir ákveðið tölu
 hreppsnefndarmanna í hvorum hinna nýmynduðu hreppa, og kosningar samkvæmt því
 eru fram farnar, og forstöðunefndir hinna nýju hreppa hafa komið sjer saman. Eignir
 hins sameinaða hrepps, skuldir og sveitarþyngsli hreppsins skiptast upp í milli hinna
 nýju hreppa að tiltölu við sveitarútsvörin, eptir því sem þau hafa verið greidd síðustu
 5 árin, frá fardögum 1873 til fardaga 1878 í hvorum parti hrepps þessa fyrir sig.
 Skiptinguna framkvæma hinar nýju hreppsnefndir í sameiningu, geti þær ekki komið
 sjer saman, sker sýslunefndin úr. Fari svo, að síðan — eptir að þessi skipti eru kom-
 in á — komi upp sveitarþyngsli í öðrum hvorum hinna nýju hreppa, er eiga rót sína í
 fjelagsskap þeim, sem hingað til hefir átt sjer stað, skulu báðir hrepparnir bera þessa
 byrði að sama hlutfalli, og því er gengið var eptir við skiptinguna, og ber þeim hrepp,
 þar sem ómaginn er heimilisfastur, þegar hann fer að þurfa aðstoðar (ef ekki öðruvísi
 verður um samið), að annast sveitarómagann móti tiltölulegu endurgjaldi frá hinum
 hreppnum.

Báðir hinir nýju hreppar hafa þinghús sameiginlegt í Hafnarfirði.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar
 og ráðstöfunar.

Auglýsing

um sýsluvegi í vesturamtinu.

145

30. sept.

Samkvæmt lögum um vegina á Íslandi 15. október 1875, 4. gr., hefir amts-
 ráðið í vesturumdæminu, eptir að hafa meðtekið tillögur sýslunefndanna, ákveðið, að
 þessir vegir skuli vera sýsluvegir:

1. Í Mýrasýslu.

- a. Vegurinn frá Sveinatungu (áframhald af Holtavörðuheiðar fjallvegi) niðureptir Norð-
 urárdal, yfir Grjótháls, gegn um Norðtungu skóg, með Þverá, eptir Stafholtstungum
 að Hvítá (Langholts vaði).
- b. Vegur, er liggur frá veginum «a» móts við Hafþórsstaði í Norðurárdal, gegn um
 Fosshraun, niður með Norðurá, að Hábrekkuvaði, þaðan niður með Norðurá að
 Svignaskarði, ofan eptir Borgarhreppi að Brákarpolli.
- c. Vegurinn frá fjallveginum yfir Bröttubrekku yfir Glitsstaða háls, hjá Arnbjargarlæk,
 á veginn «a» við Þverá.
- d. Vegurinn frá Arnbjargarlæk í Þverárhlið að Hábrekkuvaði á Norðurá.
- e. Vegurinn frá Ferjukoti beina stefnu á veginn «b», og upp eptir honum á móts við
 Litlugröf, þaðan að mestu beina leið á Valbjarnarvelli, yfir Borgarhrepinn, og þaðan
 upp undir Grimstaðamúla, síðan vestur með múlanum gegn um hraunið hjá Ytra-
 Hraundal, um Svarfhólmela, að Hitará.
- f. Vegurinn frá Langholtsvaði á Hvítá yfir Stafholtstungur að Norðurá á Hábrekkum.
- g. Vegurinn frá Hábrekkuvaði, um Grísatungu, vestur yfir Skarðsheiði, á sýslueginum
 hjá Ytra-Hraundal.

Hinn 7. nóvember 1878.

145

30. sept. 2. Í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu.
- a. Vegurinn frá Gunnarstaða-á, eptir endilangri Skógarströnd, að Alptafirði, yfir vaðið á firðinum undir svo nefndan Bólstað, þaðan ofan með firðinum og upp klifið að norðanverðu við Úlfarsfell, þá eins og leið liggur út Vatnsháls og ofan hjá Drápuhlíð og til Stykkishólms.
 - b. Vegurinn af Skógarströnd yfir Flatir á veginn yfir Rauðamelsheiði.
 - c. Vegur, sem liggur frá veginum «a» við Ármót upp með Bakka-á suður Kerlingar-skarð, ofan Dökkfossdal, yfir Lágafellsháls og Djúpagil allt að Staðarstað og á veginn «e».
 - d. Vegurinn frá Hitará með Fagraskógarfjalli, vestur yfir Kolbeinstaðahrepp og Eyja-hrepp, hjá Rauðkollsstöðum, þá yfir Miklaholtshrepp um Hjarðarfell, upp Hjarðar-fellsdal, á veginn «c».
 - e. Vegur, er liggur frá veginum «d» í Kolbeinstaðahreppi yfir Löngufjörur, Miklaholts-hrepp, Staðarsveit, að Búðum.
 - f. Vegurinn frá Ármótum í Helgafellssveit, hjá Staðarbakka og Kongsbakka, um Ber-serkjahraun, yfir Tröllaháls, þaðan yfir Eyrarsveit, yfir Búlandshöfða, hjá Brimilsvöll-um og Fróða til Ólafsvíkur, þaðan undir Ólafsvíkurenni allt út á Hjallasand.
 - g. Vegurinn yfir Fróðarheiði.

C. Í Dalasýslu.

- a. Vegurinn frá Gunnarstaða-á yfir Snóksdalspolla, með fram sjó, yfir Hörðudalsá og Miðá, allt að Haukadalsárósi, upp á Þorbergsstaðabrú, yfir Sauraleiti að Hjarðar-holti, yfir Fáskrúð og Glerá að Magnússkógum, þaðan fyrir ofan Ásgarð eptir Leys-ingjastaðamelum, yfir Svínadal, ofan Hvolsdal, hjá Hvoli, ofan að Gilsfirði utan til við Moldhóla, þá inn í fjarðarbotninn, að sýslumótum Barðastrandarsýslu.
- b. Vegurinn úr Gilsfjarðarbotni upp Brekkudal á Steinadsheiði, að sýslumótum Strandasýslu.
- c. Vegurinn frá Bröttubrekku fjallvegi hjá Breiðabólstað í Sökkólfsdal ofan Miðdali, meðfram Miðá, að sjó á veginn «a».
- d. Vegurinn frá fjallveginum yfir Haukadalsskarð ofan Haukadal yfir Svínhólsháls yfir Tunguá, Kirkjunes og yfir Miðá á Kirkjuvaði, á sýsluvegin «c».
- e. Vegurinn frá fjallveginum yfir Laxárdalsheiði ofan Laxárdal, með Laxá, á sýslu-vegin «a».
- f. Vegurinn af sýsluveginum «a» við Glerá, yfir Ásgarðs-grund og Skerðingsstaðahöfða upp á Akursodda hjá Knararhöfn, Ketilstöðum, Skoravík, Staðarfelli og Kjarlaksstöð-um, yfir Svartaflóa á ekrurnar milli Víghólsstaða og Stakkabergs, inn eptir allri Skarðsströnd, yfir Fagradalsá, með firðinum um Holtahrygg, og ofan á fjöruna við Gilsfjörð á veginn «a».

D. Í Barðastrandarsýslu.

- a. Vegurinn frá Brekku í Gilsfirði yfir Múlahlíð og Geiradalshrepp, vestur yfir Reyk-hólahrepp, milli Berufjarðar og Hrísháls, yfir Skógaháls, meðfram Þorskafríði að bænum Hjöllum, þaðan vestur yfir Hjallaháls, Ódrjúgsháls og Gufudalsháls, síðan með Kollafirði að bænum Klett, þá yfir Klettháls vestur að Þingmannaheiði, yfir heiðina og út með Vatnsfirði vestanverðum til Brjámslækjar, þá eptir Barðaströnd

og upp Mórudal, norður yfir Fossheiði til Suðurfjarða, þá strandlengis út með Arnarfirði til Selárdals.

145

30. sept.

- b. Vegurinn af sýsluveginum «a» fyrir innan ána Móru á Barðaströnd, kringum Haga-vaðal, fram hjá Haga, síðan strandlengis út eftir Barðaströnd að Haukabergi, þaðan yfir Kleifaheiði, þá strandlengis norðanmegin Patreksfjarðar yfir Vesturbotn og út með firðinum, yfir Raknadalshlíð, og þaðan sem leið liggur til Vatneyrar.
- c. Vegurinn yfir Tröllatunguheiði frá Valshamri í Geiradal, að sýslumótum Strandasýslu.
- d. Vegurinn yfir Laxárdalsheiði frá Munaðartungu í Reykhólahreppi til sýslumóta Strandasýslu.
- e. Vegurinn yfir Kollafjarðarheiði frá bænum Fjarðarhorni í Gufudalssveit, til sýslumóta Ísafjarðarsýslu (Miðheiðarlág).
- f. Vegurinn yfir Skálmardalsheiði, frá Skálmardal í Múla hreppi, til sýslumóta Ísafjarðarsýslu.

E. Í Ísafjarðarsýslu.

- a. Vegurinn frá Nesi í Grunnavík yfir Snæfjallaheiði, að Snæfjöllum, um Snæfjallaströnd fyrir Kaldalón, að Ármúla, þaðan um Langadalsströnd að Arngerðareyri, og þaðan að Laugabóli, þaðan inn fyrir Ísafjörð yfir Hestakleif að Kleifakoti í Mjóafirði, þaðan að Heydal og þá yfir Skötufjarðarheiði ofan að Borg í Skötufirði, þá út með Skötufirði að Hvítanesi, og þaðan inn með Hestfirði að Hestfjarðarkoti, þaðan út að Eyri í Seyðisfirði, þá yfir Kambsnesháls að Hattardal og þaðan út með Álptafirði yfir Súðavíkurhlíð til Ísafjarðarkaupstaðar, þaðan yfir Breiðadalsheiði að Vöðum í Önundarfirði, þaðan gegnum Bjarnardal yfir Gemlufallsheiði að Gemlufalli, þaðan inn að Botni í Dýrafirði og þaðan að Þingeyri, þaðan yfir Brekkudal yfir Rafnseyrarheiði að Auðkúlu.
- b. Vegurinn af sýsluveginum «a» á fjallveginn yfir Steingrímsfjarðarheiði.
- c. Vegurinn af sýsluveginum «a» á fjallveginn yfir Þorskafjarðarheiði.
- d. Vegurinn af sýsluveginum «a» yfir Kollafjarðarheiði að sýslumótum Barðastrandar-sýslu.
- e. Vegurinn af sýsluveginum «a» yfir Skálmardalsheiði að sýslumótum Barðastrandar-sýslu.
- f. Vegurinn frá Botni í Súgandafirði yfir Botnsheiði að Tungu í Skutulsfirði.
- g. Vegurinn frá Seljalandi í Álptafirði yfir Álptafjarðarheiði til Önundarfjarðar á veginn «a».
- h. Vegurinn frá Hestfjarðarkoti í Hestfirði að Botni í Dýrafirði.

F. Í Strandasýslu.

- a. Vegurinn frá fjallveginum yfir Holtavörðuheiði með endilöngum Hrútafirði yfir Stikuháls, kringum Bitruffjörð, að bænum Gröf, þar yfir Bitruháls, að Stóra-Fjarðarhorni, fyrir botninn á Kollafirði, út með honum að norðanverðu, eftir endilangri Tungusveit og Hrófbergshrepp að Hrófbergi, þaðan fyrir Steingrímsfjarðarbotn að Bólstað, yfir Trjekyllisheiði að Reykjarfjarðarkaupstað, þaðan kringum Reykjarfjörð yfir Göngumannaskörð að Árnesi.

- 145** 30. sept. b. Vegakaflinn frá bönum Hlaðhamri á sýsluveginum «a» á fjallveginn yfir Laxárdalsheiði,
 c. Vegurinn frá Kollafjarðarbotni upp að Felli yfir Steinadalsheiði að sýslumótum Barðastrandarsýslu.
 d. Vegurinn yfir Tröllatunguheiði af veginum «a», hjá bönum Húsavík, að sýslumótum Barðastrandarsýslu.
 e. Vegurinn yfir Laxárdalsheiði af veginum «a» frá Skeljavíkur verzlunarstað að sýslumótum Barðastrandarsýslu.
 f. Vegurinn frá Bólstað út fyrir Hálsgötugil, yfir Bjarnarfjarðarháls að Skarði, ofan eftir Bjarnarfirði að Kaldrananesi.

Þetta er hjer með kunngjört almenningi.

Íslands vesturamt, Reykjavík 30. sept. 1878.

Bergur Thorberg.

146
30. sept.

Auglýsing *um sýsluvegi í suðuramtinu.*

Samkvæmt lögum um vegina á Íslandi 15. október 1875, 4. gr. hefir amtsráðið í suðurumdöminu, eftir að hafa meðtekið tillögur sýslunefndanna, ákveðið, að þessir vegir skuli vera sýsluvegir:

1. Í Skaptafellssýslu.

Vegurinn frá Heiðarvörpum á Lónsheiði vestur á við, fyrir sunnan Svínhóla og Reyðará og norðan Bygðarholt, og þaðan vestur yfir Jökulsársand í Lóni, þá sunnanundir Suður-Lónsfjöllum, fyrir norðan Valasel og Þorgeirsstaði, en sunnan Efraffjörð, að mestu beint í suður til útsuðurs allt á vesturbrún Almannaskarðs, þá skáhallt til vesturs niður að Skarðsfirði; þaðan í útnorður upp að Nesjafjöllum, með þeim allt að Borgarfossi; þaðan til vesturs yfir Nesjasveit fyrir norðan Árnanes, yfir Hornafjarðarfjót og Mýrar að Heinabergi, þaðan vestur yfir Heinabergssand, með Hestgerðisfjalli, vestur undir Borgarhöfn, fyrir sunnan þann bæ, vestur yfir Steinasand, vestur með Breiðabólstaðarfjalli, fyrir sunnan Sljettuleiti, og norðan Breiðabólstað, vestur að Breiðamerkursandi, þá yfir sandinn, vestur með Örfafjöllum, fyrir sunnan Hnappavelli, norðan Fagurhólsmýri, sunnan Hof, Sandfell og Svínafell; þaðan vestur yfir Skeiðarársand, fyrir sunnan Lónanúp, Rauðaberg og norðan Maríubakka, vestur á Brunasand, yfir hann fyrir sunnan Hruna og Orrustustaði, þaðan í útnorður vestur uddir Keldunúpsbringur fyrir sunnan Hörgsland, þá fyrir sunnan Breiðabólstað vestur að Skaptá fyrir austan Kirkjubæjarklaustur, þaðan í útsuður yfir Landbrot, Meðalland og Álptaver, þá í vestur til útnorðurs yfir Mýrdalssand vestur að Núpum, fyrir norðan Höfðabrekku, vestur Kerlingardalsflatir, fyrir sunnan Kárhólma, vestur Vatnsársund, Heiðardal og Fall, þá vestur með Hvamms- og Skammadalsfjalli yfir Steigarháls, Útmýrdal og Sólheimasand vestur að Fúlalæk.

2. Í Rangárvallasýslu.

Vegurinn frá Fúlalæk við Jökulsá að austan, vestur yfir Skógasand, að Skógaá við Skóganúp, þaðan beint fyrir norðan Hrutafellsgarða, vestur yfir Bakkakotsmýrar og Torfmýri að Svaðbæli, fyrir norðan Svaðbælisbæ vestur úr Svaðbæliströðum, fyrir sunnan Núpakotsgarða fram hjá Hlíð, Steinum og Varmahlíð, fyrir norðan Arnarhól og Hellna-

hól meðfram Holtsnúp, vestur yfir Holtsá og Holtsodda, og til Miðskálabakka og Lóns-
 aurs, þaðan beina stefnu til Langavatnsvaðs á Rimhúsaál, þaðan beina stefnu vestur yfir **146**
 Hvammsleirur, fyrir framan Desjarhól og Hafurshól, vestur á Fitjarmýrabakka, fyrir **30. sept.**
 norðan Fitjarmýri; þaðan beina stefnu fyrir sunnan Seljaland til Seljalandsmúla; þaðan
 beint vestur yfir Markarfljót og Ljósárdíla, fyrir norðan Steinmóðarbæ og Skiptingarhólma,
 beint yfir Gunnarshólma til Voðmúlastaðarjettar; þaðan beint fyrir sunnan Ossabæ yfir
 Affallið; þaðan fram hjá Botnsvaðspúfu til Sýkisvaðs á Þverá; þaðan yfir Dufþekjubrú og
 Garðsaukalæk norður yfir Hvolhrepp til Djúpadals; þaðan yfir Hofsnestögl fyrir vestan
 Strönd og Varmadal til Ægisíðuvaðs á vestri Rangá; þaðan yfir Ægisíðubrú, Miðmunda-
 holtsbrú, vestur með Rauðalæk, fyrir sunnan Syðra Rauðalæk, Arnkötlustaði og Áshverfi, yfir
 Ásbrú, vestur að Hrútsvatni, meðfram Hrútsvatni að norðan, yfir Hrútsvatnsbrú, Flatholtsbrú,
 Ferjusundsbrú, Reiðholtsbrú, og Þjórsárbrakkabrú, vestur á Þjórsárbakka, að Sandhólaferjustað.

3. Í Árnessýslu.

- a. Vegurinn frá Lágaskarði til Óseyrar við Ölvesá, austur Eyrarbakka, að Sandhóla
 ferjustað og Nesi við Þjórsá.
- b. Vegurinn frá Kömbum á Hellisheiði að Laugardælaferju við Ölvesá, þaðan að Egils-
 staða og Króksferjum, hvorttveggja eptir þjóðvegi þeim, er stofnaður var og lagður
 árin 1875 og 1876.
- c. Vegurinn frá Mosfellsheiði austanverðri yfir Þingvallasveit, Laugardal og Biskups-
 tungur að Geysi.
- d. Vegurinn af Torfeyri í Ölvesi út sveitina, yfir Selvogsheiði og Herðisarvíkurhraun,
 til takmarka Árnessýslu og Gullbringusýslu.

4. Í Gullbringu- og Kjósarsýslu.

- a. Vegurinn frá Öskjuhlíð yfir Elliðaár, fyrir Grafarvog, fram hjá Korpúlfsstöðum, upp-
 að Mosfelli, fram hjá Skeggjastöðum, yfir Svínaskarð, Reynivallaháls, og að Botnsá.
- b. Vegur frá veginum «a» fyrir ofan Elliðaárnar, hjá Reynisvatni, fyrir norðan Miðdal,
 þangað sem Mosfellsheiðar fjallvegur byrjar.
- c. Vegur frá veginum a fyrir ofan Elliðaárnar, austur hjá Árbæ og Hólmi og þangað,
 er Hellisheiðar (Svínahrauns) fjallvegur byrjar.
- d. Vegur frá Hafnarfjarðarveginum nýja upp hjá Hagakoti og Vífilstöðum, Vatns-
 enda og Vatni, að veginum «c» fyrir ofan Hólm.
- e. Vegur frá Öskjuhlíð til Hafnarfjarðar, þaðan yfir Almenning og Strandarheiði til
 Keflavíkur, þaðan að Útskálum.
- f. Vegur frá veginum «e» hjá Hraunsholti fram á Álptanes.

5. Í Borgarfjarðarsýslu.

- a. Vegur eptir endilangri sýslunni út á Akranes, það er eptir Hálsasveit, yfir Reyk-
 holtsdalshrepp og Andakýlshrepp út á Hestháls; þar skiptist vegurinn í 2 greinir,
 þannig að önnur leiðin liggur yfir Skarðsheiði út í Leirár- og Mela hrepp, en hin
 eptir Hafnarskógi kringum Skarðsheiði til sama hrepps; þaðan liggur vegurinn
 eptir Leirár- og Melahreppi og Skilmannahreppi fyrir norðan Akrafjall út á Akranes
- b. Vegurinn frá Andakýlsá yfir þveran Andakýlshrepp að lögferjunni í Ferjukoti.
- c. Vegurinn frá sýsluveginum á Hesthálsi suður Skorradal, að syðri endanum á Skorra-
 dalsvatni, yfir um það þar, og svo með suðurlandinu á vatninu að Stóru-Drageyri,

146
30. sept.

og þar yfir Dragann, suður Svínadal og niður á Hvalfjarðarströndina, og svo inn ströndina að Botnsvogum.
d. Vegurinn yfir Botnsheiði.

6. Í Vestmannaeyjasýslu.

- a. Strandvegurinn.
- b. Ofanbyggjaravegurinn.

Þetta er hjer með kunngjört almenningi.

Íslands suðuramt, Reykjavík, 30. sept. 1878.

Bergur Thorberg.

147 *Úthlutun vaxtanna af samskotasjóði Jóns Eiríkssonar frá 11. júní 1876 til 11. júní 1877.*

Hafið úr jarðabókarsjóði samkvæmt ávísun landshöfðingja Kr. 536,00

Úthlutað.

til Þönglabakka prestakalls í Suðurlingeyjarprófastsdæmi	. . .	Kr. 134,00	
— Grímseyjar ——— - Eyjafjarðarprófastsdæmi	. . .	— 138,00	
— Hvanneyrar ——— - ———	. . .	— 132,00	
— Knapastaða ——— - Skagafjarðarprófastsdæmi	. . .	— 132,00	— 536,00

Skrifstofu biskupsins í Reykjavík, 1. apríl 1878.

P. Pjetursson.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 27. dag septbrmán. var málaflutningsmaður Guðmundur Pálsson settur til þess að taka við Mýra- og Borgarfjarðarsýslu og gegna henni á eigin ábyrgð, meðan hún er laus.

Hinn 5. dag októbermán. var landshöfðingjaritari Jón Jónsson settur um stundarsakir málaflutningsmaður við yfirdóminn.

Hinn 5. dag nóvembermán. var að fengnu álitu hlutaðeigandi sýslunefndar löggilding sú, er 5. febr. þ. á. var gefin út handa praktíserandi lækni A. Tegner til þess sem settur um stundarsakir að gegna hjeradslæknisstörfunum í 5. lækni-shjeraði apturkölluð frá 31. desbr. þ. á. að telja, og var hjeradslæknir Þorvaldur Jónsson á Ísafirði settur til þess frá sama tíma að gegna embætti þessu samkvæmt 3. gr. laga 15. okt. 1875.

ALÞINGISKOSNING.

Hinn 19. dag septembermán. voru kosnir alþingismenn fyrir Skagafjarðarsýslu:

Friðrik Sigurður Stefánsson hreppstjóri á Vallholti og

Jón Jónsson landshöfðingjaritari í Reykjavík.

PRESTUR VÍGÐUR.

Hinn 13. dag októbermán. var Jóhann Lúther Sveinbjarnarson vígður að-
stoðarprestur sira Daniels prófasts Halldórssonar á Hrafnagili í Eyjafjarðar-prófastsdæmi.

YFIRSKATTANEFND.

Hinn 14. dag októbermán. skipaði landshöfðingi samkvæmt tillögum hlutaðeigandi bæjarstjórn-
ar þessa menn í yfirskattaneftnd á Ísafirði:

S. J. Nielsen, bókhaldara,

Vilh. Hólm, verzlunarstjóra,

S. Símon Alexíusson, verzlunarstjóra,

og til vara Guðbjart Jónsson, verzlunarþjón.

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.¹

III. Verðlag á kaupstaðarvörum.

148

	Skaptafellssýsla.			Vestmannaeyjar.			Arnessýsla.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
Útlendar vörur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krónur.	Krón.
Rúgur tunnur	19,00	22,00		20,00	24,00		21,00	22,00	20,00
Rúgmjöl —	19,00	22,00		20,00	24,00		22,00	24,00	22,00
Bankabygg —	26,00	34,00		28,00	32,00		29,00	32,00	30,00
Baunir —	23,00	24,00		22,00	26,00		24,00	26,00	30,00
Salt —	8,50	8,50		5,33	5,33		6,66	5,66	6,00
Steinkol —	7,00	8,00		6,33	6,00		8,00	7,00	5,33
Tjara —	40,00	45,00		36,00	50,00		40,00	40,00	20,00
Hveitibrauð pund	0,50	0,50		0,30	0,25		0,29	0,29	0,29
Svartabrauð —	"	0,25		0,20	0,20		0,25	0,25	0,25
Járn —	0,33	0,33		0,30	0,33		0,30	0,29	0,27
Hampur —	"	"		"	"		0,66	0,66	0,66
Munntóbak —	1,13	1,83		1,66	1,66		1,83	1,83	2,00
Kaffi —	0,91	1,16		0,91	1,08		1,00	1,00	1,00
Kandis-sykur —	0,54	0,55		0,54	0,54		0,54	0,50	0,50
Hvítasykur —	0,54	0,54		0,54	0,50		0,54	0,50	0,50
Púðursykur —	0,41	0,41		0,45	0,45		0,41	0,41	0,37
Brennivín pottar	0,50	0,75		0,66	0,66		0,66	0,66	0,66
Innlendar vörur.									
Saltfiskur skipfund	"	"		48,00	48,00		52,00	44,00	40,00
Harðfiskur —	"	"		60,00	96,00		87,00	90,00	50,00
Lýsi tunna	50,00	48,00		48,00	48,00		54,00	45,00	38,00
Saltað kjöt pund	0,15	0,16		"	"		"	"	"
Tólg pund	0,41	0,37		0,37	0,37		0,37	0,37	0,37
Saltaðar sauðargætur, hver	"	"		"	"		"	"	"
Lambskinn hvert	"	"		0,25	0,20		"	0,41	0,41
Tóuskinn móræuð hvert	"	"		"	"		"	"	"
— hvít hvert	"	"		"	"		"	2,00	"
Álptarhamir hver	"	"		"	"		3,00	2,66	2,66
Æðardúnn pund	15,66	17,00		"	"		"	"	"
Fiður —	"	"		1,00	1,16		"	"	"
Hvít ull —	1,08	1,08		0,91	0,91		0,95	0,95	1,00
Misliit ull —	0,83	0,83		0,66	0,70		0,66	0,66	0,70
Peisur, tvíbands hver	2,00	2,00		"	"		"	"	"
Sokkar, tvíbands par	"	"		"	"		"	"	"
Vetlingar par	"	"		"	"		"	"	"
Vaðmál alin	"	"		"	"		"	"	"
Hrogn söltuð tunna	"	"		20,00	20,00		28,00	36,00	28,00

1) Framhald frá Stjórnartíð. B. 1877, bls. 92.

	Gullbringusýsla og Reykjavík			Borgarfjarðar- og Mýrasýsla.			Snæfellsnessýsla.			Barðastrandars.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
Útlendar vörur.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.
Rúgur tunna	21,00	22,00	20,00	20,00	22,00		20,00	22,00		20,00	22,00	20,00
Rúgmjöl —	22,00	23,00	22,00	22,00	24,00		20,00	24,00		20,66	23,00	22,00
Bankabygg. —	28,00	34,00	33,00	30,00	33,00		28,00	33,00		28,33	34,00	32,00
Baunir —	24,00	25,00	27,00	24,00	24,00		24,00	26,00		24,00	26,00	29,00
Salt —	5,33	5,33	5,20	9,33	6,00		6,00	6,00		5,83	6,66	6,00
Steinkol —	5,33	6,66	6,00	5,33	4,00		6,00	6,00		6,00	6,66	6,00
Tjara —	24,00	38,00	35,00	30,00	30,00		29,00	36,00		30,00	36,00	36,00
Hveitibrauð pund	0,25	0,27	0,28	0,20	"		0,27	0,29		0,25	0,31	0,29
Svartabrauð —	"	0,20	"	0,12	"		"	"		"	0,20	"
Járn —	0,22	0,29	0,28	0,25	0,29		0,25	0,27		0,25	0,29	0,29
Hampur —	0,58	0,87	0,65	0,33	0,66		"	"		2,00	1,33	1,16
Munntóbak —	1,66	1,75	2,00	1,66	1,50		1,66	1,66		1,66	1,83	2,00
Kaffi —	0,91	1,10	1,00	0,91	1,00		0,91	1,16		0,91	1,30	1,04
Kandissykur —	0,50	0,47	0,50	0,50	0,50		0,58	0,54		0,54	0,60	0,54
Hvítasykur —	0,45	0,47	0,50	0,50	0,50		0,50	0,54		0,54	0,56	0,54
Púðursykur —	0,37	0,37	0,37	0,41	0,37		0,41	0,41		0,41	0,43	0,41
Brennivín pottar	0,66	0,62	0,66	0,58	0,66		0,58	0,66		0,58	0,66	0,66
Innlendar vörur.												
Saltfiskur skip pund	52,00	41,00	40,00	50,00	44,00		48,00	48,00		54,00	54,00	46,00
Harðfiskur —	112,00	90,00	50,00	80,00	90,00		80,00	88,00		84,00	96,00	60,00
Lýsi tunna	50,00	54,00	46,00	"	"		50,00	50,00		50,00	48,00	44,00
Saltað kjöt pund	0,18	"	"	"	"		0,20	0,18		0,16	0,16	0,16
Tólg —	0,37	0,37	0,40	0,37	0,37		0,41	0,41		0,41	0,41	0,39
Saltaðar sauðargærur hver	4,00	3,50	"	"	3,00		3,00	3,33		"	2,33	2,66
Lambskinn hvert	0,33	0,39	0,30	0,20	0,16		0,22	0,25		0,27	0,22	0,25
Tóuskin móraruð —	11,00	9,00	10,00	"	"		18,00	16,00		17,00	15,00	13,00
— hvít —	3,00	3,00	"	"	"		2,33	2,00		3,16	2,37	3,00
Álptarhamir hver	1,33	"	"	"	"		1,33	2,33		"	"	2,00
Æðardúnn pund	16,00	18,00	18,00	15,00	17,00		16,00	18,00		16,00	18,00	18,00
Fíður —	1,00	0,64	0,85	1,00	0,70		1,16	1,33		1,16	1,00	1,25
Hvít ull —	0,91	0,97	1,00	0,95	1,00		1,00	1,08		1,00	1,04	1,00
Mislit ull —	0,66	0,66	0,73	0,66	0,75		0,83	0,83		0,83	0,72	0,66
Peisur, tvíbands hver	"	"	"	"	"		"	"		"	"	"
Sokkar, tvíbands par	"	"	"	"	"		"	"		0,62	0,58	0,62
Vetlingar —	0,25	0,27	0,23	0,16	"		0,16	0,14		0,25	0,25	0,18
Vaðmál alin	"	"	"	"	"		"	"		"	"	"
Hrogn söltuð tunna	36,00	36,00	"	20,00	20,00		16,00	"		"	"	"

Íslandi árin 1873—1875.

148

kaupstaðarvörum. (Framhald).

Ísafjarðarsýsla.			Strandasýsla.			Húnavatnssýsla.			Skagafjarðarsýsla.			Eyjafjarðarsýsla.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.
20,00	22,00		20,00	22,00	20,00	20,00	22,00	20,50	20,00	22,00	20,00	19,00	22,00	
20,00	24,00		20,00	23,00	22,00	20,00	22,00	20,00	20,00	22,00	20,00	19,00	"	
28,00	33,00		28,00	34,00	30,00	28,00	32,00	30,00	28,00	34,00	32,00	28,00	32,00	
24,00	26,00		24,00	26,00	28,00	24,00	26,00	28,00	24,00	26,00	28,00	23,00	26,00	
6,00	6,00		6,00	6,00	6,00	8,00	7,50	7,00	8,00	8,00	6,00	6,66	8,00	
6,00	6,00		6,00	6,00	6,00	8,00	8,00	7,00	8,00	8,00	6,00	8,00	"	
30,00	36,00		36,00	36,00	36,00	30,00	36,00	48,00	30,00	30,00	"	32,00	"	
0,29	0,31		0,25	0,29	0,25	0,29	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	
"	"		"	"	"	0,16	0,20	"	"	"	"	"	"	
0,25	0,20		0,25	0,29	0,25	0,29	0,31	0,30	0,29	0,29	0,25	0,33	0,33	
"	"		"	"	"	"	"	"	"	"	"	0,66	"	
1,66	1,66		1,66	1,66	2,00	1,83	2,00	2,30	1,66	1,66	2,00	1,66	2,00	
0,91	1,33		0,91	1,16	1,10	0,91	1,16	1,00	0,91	1,08	1,00	0,91	1,00	
0,58	0,58		0,54	0,58	0,50	0,58	0,58	0,50	0,54	0,50	0,54	0,58	0,50	
0,58	0,58		0,54	0,58	0,50	0,58	0,58	0,50	0,50	0,50	0,54	0,58	0,50	
0,41	0,41		0,41	0,41	0,40	0,45	0,50	0,46	0,45	0,41	0,42	0,45	0,41	
0,58	0,66		0,58	0,62	0,66	0,58	1,00	0,66	0,50	0,58	0,60	0,54	0,58	
56,00	56,00		40,00	44,00	40,00	"	"	40,00	"	"	"	"	"	
"	"		"	"	60,00	"	"	48,00	"	"	"	42,66	"	
48,00	48,00		50,00	48,00	44,00	50,00	50,00	44,00	50,00	50,00	"	50,00	50,00	
"	"		0,18	0,19	0,18	0,17	0,17	0,17	0,16	0,16	0,16	0,15	0,16	
0,50	"		0,41	0,41	0,33	0,37	0,37	0,32	0,37	0,37	0,32	0,41	0,37	
"	"		2,33	3,00	3,00	2,83	2,50	2,75	2,66	3,00	2,60	2,75	2,66	
"	"		0,25	0,25	0,33	0,29	0,25	0,25	0,25	0,33	0,25	0,33	"	
"	10,00		14,00	18,00	12,00	"	13,00	12,00	"	"	"	"	"	
"	2,00		2,00	2,00	2,50	"	6,00	2,66	"	"	"	"	"	
"	"		2,00	2,00	2,00	1,66	1,66	1,50	"	"	"	"	"	
16,66	18,66		16,00	18,00	18,00	16,00	18,00	18,00	16,00	18,00	18,00	16,00	16,00	
0,83	0,66		"	1,00	1,33	0,83	"	1,00	0,83	1,08	1,00	0,66	"	
1,00	1,00		1,00	1,04	1,00	1,04	1,08	1,00	1,04	1,12	1,00	1,12	1,08	
0,75	0,75		0,75	0,83	0,75	0,75	0,83	0,75	0,83	0,83	0,75	0,75	0,75	
"	"		"	"	"	2,00	"	2,66	"	"	"	"	"	
0,50	"		"	"	"	0,50	"	"	"	0,70	0,75	0,66	0,58	
0,20	0,20		"	"	"	0,16	0,33	"	0,20	0,25	0,25	0,25	0,25	
1,66	"		"	"	"	"	"	"	"	1,33	1,30	1,00	"	
20,00	"		"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	

Hinn 25. nóvember 1878.

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

III. Verðlag á kaupstaðarvörum. (Níðurl.).

	Þingeyjarsýsla.			Norðurmúlas.			Suðurmúlasýsla.			Meðalverð á öllu landinu.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
Útlendar vörur.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.	Krón.
Rúgur . . tunna	19,50	22,00	20,00	20,00			20,00	22,00	20,00	19,97	22,14	20,06
Rúgmjöl . . —	19,50	22,00	20,00	20,00			19,00	23,00	22,00	20,21	23,08	21,25
Bankabygg . . —	28,00	31,00	32,00	28,00			30,00	32,00	32,00	28,22	32,86	31,37
Baunir . . . —	23,50	27,00	26,00	24,00			24,00	27,00	28,00	23,70	25,78	28,00
Salt —	9,00	9,00	9,00	8,00			8,00	8,33	8,50	7,11	6,88	6,71
Steinkol . . —	7,00	8,00	6,00	6,50			7,33	7,33	8,00	6,72	6,74	6,29
Tjara . . . —	32,00	47,00	48,00	34,50			36,00	36,00	36,00	32,63	38,15	37,00
Hveitibraud pund	0,27	0,29	0,25	0,25			0,29	0,31	0,29	0,29	0,30	0,27
Svartabraud —	"	"	"	"			"	0,25	0,22	0,18	0,22	0,23
Járn —	0,29	0,27	0,22	0,28			0,33	0,29	0,30	0,28	0,29	0,28
Hampur . . . —	0,75	0,75	0,75	1,33			0,54	0,50	0,50	0,86	0,79	0,74
Munntóbak —	1,83	1,83	1,83	1,80			1,83	1,83	2,33	1,73	1,76	2,06
Kaffi —	0,95	1,00	1,00	0,90			1,00	1,12	1,12	0,92	1,12	1,03
Kandissykur —	0,56	0,56	0,54	0,57			0,58	0,56	0,56	0,55	0,54	0,52
Hvítasykur —	0,56	0,56	0,54	0,54			0,58	0,56	0,56	0,54	0,53	0,52
Púðursykur —	0,45	0,45	0,45	0,41			0,45	0,41	0,47	0,42	0,42	0,42
Brennivín . pottar	0,50	0,58	0,58	0,56			0,62	0,75	0,75	0,58	0,67	0,66
Innlendar vörur.												
Saltfiskur . skpd.	"	"	"	48,00			45,00	40,00	41,00	49,30	46,56	41,17
Harðfiskur . . —	48,00	"	"	59,00			54,00	58,00	52,00	70,67	86,86	53,33
Lýsi tunna	50,00	50,00	44,00	51,00			50,00	48,00	46,00	50,07	49,00	43,71
Saltað kjöt pund	0,16	0,17	0,15	0,18			0,19	0,17	0,15	0,17	0,17	0,16
Tólg —	0,41	0,36	0,33	0,42			0,39	0,35	0,31	0,40	0,38	0,35
Salt. sauð. gær. hver	2,83	2,58	2,33	2,83			3,00	2,50	2,66	2,91	2,80	2,67
Lambskinn hvert	0,25	0,33	0,33	0,29			0,35	0,33	0,25	0,27	0,28	0,30
Tóusk. mórauð hvert	18,00	12,00	11,00	10,00			"	"	"	14,67	13,29	11,60
— hvít —	2,00	2,00	2,00	2,66			"	"	"	2,52	2,67	2,54
Álptarhamir hver	"	"	"	"			"	"	"	1,86	2,16	2,04
Æðardúnn . pund	16,00	18,00	17,00	15,00			16,00	18,00	19,00	15,87	17,72	18,00
Fidur —	0,66	0,75	0,75	"			"	"	"	0,91	0,92	1,03
Hvít ull . . . —	1,12	1,08	1,04	1,08			1,04	1,04	1,00	1,02	1,03	1,00
Misliit ull . . —	0,75	0,75	0,75	0,81			0,79	0,83	0,75	0,75	0,77	0,73
Peisur, tvíb. hver	"	"	"	"			"	"	"	2,00	2,00	2,66
Sokk. tvíbands par	0,66	0,72	0,75	"			"	"	"	0,59	0,64	0,71
Vetlingar . . —	0,20	0,29	0,25	0,33			"	"	"	0,22	0,25	0,23
Vaðmál . . alin	1,33	1,00	1,00	"			"	"	"	1,33	1,16	1,15
Hrogn söltuð tunna	"	"	"	"			"	"	"	23,33	28,00	28,00

Skýrsla um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

149

IV. Siglingar.

Verzlunarstaðir.	Frá höfnum á Íslandi, skip tals.			Frá Danmörku.					
	1873	1874	1875	1873		1874		1875	
				skip tals.	farm-rúm í tons.	skip tals.	farm-rúm í tons.	skip tals.	farm-rúm í tons.
1. Papós	"	"	"	3	100	3	168	2	138
2. Vestmannaeyjar	"	"	1			5	370	4	278
3. Eyrbakki	"		"	5	413			5	453
4. Keflavík	{ 30		29	} 4	244	4	211	3	182
5. Hafnarfjörður		30	33			5	367	3	557
6. Reykjavík	75	37	25	25	2085	23	2230	22	2085
7. Akranes	6	8	11	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	"	"		3	110	3	91		
9. Ólafsvík	1	1		1	114	1	114		
10. Stykkishólmur	4	5		5	355	10	630		
11. Flatey	4	7	5	1	89	1	62	1	59
12. Patreksfjörður	4	10	5	3	173	1	48	1	61
13. Bíldudalur	5	3	1	"	"	"	"	1	35
14. Þingeyri	5			3	127				
15. Flateyri	1			2	104				
16. Ísafjörður	1			16	1318				
17. Reykjarfjörður	"	1	1	"	"	1	90	"	"
18. Skeljavík	1	1	1	"	"	"	"	"	"
19. Borðeyri	5	2	6	"	"	"	"	"	"
20. Skagaströnd	2	3	3	4	338	5	426	6	471
21. Sauðárkrúkur	3	3	4	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	"	"	2	"	"	"	"	"	"
23. Hofsó	"	"	"	2	151	2	151	2	108
24. Siglufjörður	1	3	1	4	242	1	57	2	91
25. Akureyri	7	8	4	7	807	7	878	7	839
26. Húsavík	1	"	"	4	334	4	362	6	510
27. Raufarhöfn	{ 2	"	"	} 1	70	3	230	2	152
28. Þórshöfn		"	4					"	"
29. Vopnafjörður	1	2	4	5	419	5	328	5	451
30. Seyðisfjörður	5	4	9	6	452	9	651	8	519
31. Eskifjörður	3	3	4	7	391	5	323	6	382
32. Berufjörður	3	3	6	2	142	6	349	3	167
Yfirlit									
1.—7. Suðurumdæmið	111	75	99	37	2842	40	3346	39	3693
8.—19. Vesturumdæmið	31	30	19	34	2390	17	1035	3	155
20.—32. Norður- og austurumd.	28	29	41	42	3346	47	3755	47	3690
Alls	170	134	159	113	8578	104	8136	89	7538

Verzlunarstaðir.	Frá Noregi.						Frá Engi.			
	1873		1874		1875		1873		1874	
	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.
1. Papós	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
2. Vestmannaeyjar	"	"	"	"	2	147	"	"	3	213
3. Eyrbakki	"	"	"	"	"	"	2	169	"	"
4. Keflavík	"	"	"	"	"	"	6	559	1	84
5. Hafnarfjörður	"	"	1	399	"	"	"	"	2	194
6. Reykjavík	7	567	10	784	13	1105	19	2891	17	2851
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9. Ólafsvík	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
10. Stykkishólmur	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11. Flatey	"	"	1	48	1	63	"	"	"	"
12. Patreksfjörður	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
13. Bíldudalur	"	"	4	151	1	26	"	"	"	"
14. Þingeyri	"	"	"	"	"	"	1	45	"	"
15. Flateyri	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
16. Ísafjörður	1	45	"	"	"	"	7	665	"	"
17. Reykjarfjörður	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
18. Skeljavík	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
19. Borðeyri	2	194	2	197	1	108	"	"	"	"
20. Skagaströnd	2	210	"	"	"	"	"	"	"	"
21. Saudárkrókur	1	63	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	3	197	2	182	2	465	"	"	"	"
23. Hofsó	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
24. Siglufjörður	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25. Akureyri	2	201	"	"	1	83	2	540	2	1149
26. Húsavík	1	110	"	"	"	"	"	"	3	238
27. Raufarhöfn	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28. Þórshöfn	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29. Vopnafjörður	1	83	"	"	"	"	"	"	"	"
30. Seyðisfjörður	3	130	1	53	4	261	"	"	"	"
31. Eskifjörður	2	125	1	45	2	89	"	"	"	"
32. Berufjörður	"	"	1	109	"	"	"	"	"	"
Yfirlit.										
1.— 7. Suðurumdæmið	7	567	11	1183	15	1252	27	3619	23	3342
8.—19. Vesturumdæmið	3	239	7	396	3	197	8	710	"	"
20.—32. Norður og austurumd.	15	1119	5	389	9	898	2	540	5	1387
Alls	25	1925	23	1968	27	2347	37	4869	28	4729

Íslandi árin 1873—1875.

149

íngar.

landi.		Frá öðrum löndum.						Samtals frá útlöndum.					
1875		1873		1874		1875		1873		1874		1875	
skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.	skip tals.	farm- rúm í tons.
"	"	"	"	"	"	"	"	3	100	3	168	2	138
2	136	"	"	"	"	"	"	8	583	8	561	8	561
2	225	"	"	"	"	"	"	7	582	7	678	7	678
3	490	2	149	"	"	"	"	12	952	5	295	6	672
4	398			1	102	2	191			9	1062	9	1146
19	2040			5	745	6	855			55	6610	60	6085
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	3	110	3	91	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	1	114	1	114	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	5	355	10	630	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	1	89	2	110	2	122
"	"	"	"	"	"	"	"	3	173	1	48	1	61
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	151	2	61
"	"	"	"	"	"	"	"	4	172	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	2	104	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	24	2028	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	90	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	2	194	2	197	1	108
"	"	"	"	"	"	"	"	6	548	5	426	6	471
"	"	"	"	"	"	"	"	1	63	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	3	197	2	182	2	465
"	"	"	"	"	"	"	"	2	151	2	151	2	108
"	"	"	"	"	"	"	"	4	242	1	57	2	91
3	592	"	"	"	"	"	"	1	1548	9	2027	11	1514
"	"	"	"	"	"	"	"	5	444	7	600	6	510
"	"	"	"	"	"	"	"	1	70	3	230	2	152
"	"	"	"	"	"	"	"			"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	6	502	5	328	5	451
1	67	"	"	"	"	"	"	9	582	10	704	13	847
1	70	"	"	"	"	"	"	9	516	6	368	9	541
1	266	"	"	"	"	"	"	2	142	7	458	4	433
30	3289	4	330	6	847	8	1046	75	7358	80	8718	92	9280
"	"	"	"	"	"	"	"	45	3339	24	1431	6	352
6	995	"	"	"	"	"	"	59	5005	57	5531	62	5583
36	4284	4	330	6	847	8	1046	179	15702	161	15680	160	15215

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

V. Fastir kaupmenn.

	1873		1874		1875	
	inn- lendir.	út- lendir.	inn- lendir.	út- lendir.	inn- lendir.	út- lendir.
1. Papós	»	1	»	1	»	1
2. Vestmannaeyjar	»	3	»	3	»	3
3. Eyrarbakki	2	1	2	1	2	1
4. Keflavík	1	2	1	2	1	2
5. Hafnarfjörður	4	2	4	2	4	1
6. Reykjavík	8	4	9	4	9	4
7. Akranes	1	»	1	»	2	»
8. Búðir	1	»	1	»	1	»
9. Ólafsvík	»	1	»	1	»	1
10. Stykkishólmur	3	1	3	1	3	1
11. Flatey	2	»	2	»	3	»
12. Patreksfjörður	2	»	2	»	2	»
13. Bildudalur	1	»	1	»	1	»
14. Þingeyri	»	1	»	1	»	1
15. Flateyri	1	»	1	»	1	»
16. Ísafjörður	3	2	3	2	3	2
17. Reykjarfjörður	1	»	1	»	1	»
18. Skeljavík	»	»	»	»	»	»
19. Borðeyri	2	»	1	»	1	»
20. Skagaströnd	»	2	»	2	»	3
21. Saudárkrókur	1	»	»	»	»	»
22. Grafarós	1	»	1	»	1	»
23. Hofsó	»	1	»	1	»	1
24. Siglufjörður	»	1	»	1	»	1
25. Akureyri	1	3	1	3	1	3
26. Húsavík	»	1	»	1	»	1
27. Raufarhöfn	»	»	»	»	1	»
28. Þórshöfn	»	»	»	»	»	»
29. Vopnafjörður	»	1	»	1	»	1
30. Seyðisfjörður	»	3	1	3	1	2
31. Eskifjörður	1	1	1	1	1	1
32. Berufjörður	»	1	»	1	»	1
	36	32	36	32	39	31
	68		68		70	

Reikningur**151**

*styrktarsjóðs Christians konungs hins níunda í minningu
1000 ára hátíðar Íslands um árið frá 1. septbr. 1877 til 31.
ágúst 1878.*

Tekjur.

1. Eptirstöðvar frá fyrra ári (Stjórnartíðindi 1877 B. 138):	Kr.	A.
a, innritunarskírteini litr. C. fol. 3609 að upphæð	8400 kr.	» a.
b, í sparissjóði og í peningum	153 — 21 —	8553 21
2. Vextir til 11. júní 1878		340 84
		8894 05

Gjöld.

1. Heiðursgjafir veittar:	Kr.	A.
a, Þórði Þorsteinssyni á Leirá	160 kr.	
b, Þorvaldi Bjarnarsyni í Núpakoti	160 —	320 »
2. Eptirstöðvar við lok reikningsársins:		
a, innritunarskírteini litr. C. fol. 3609	8400 kr.	» a.
b, í sparissjóði og í peningum	174 — 5 —	8574 05
		8894 05

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 2. septbr. 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skipti á kirkjujörð. **152**
— Eptir að ráðgjafinn hafði meðtekið þóknanlegt brjef yðar herra landshöfðingi frá 1. f. ^{24. septbr}
mán. og allraþegnsamlegast lagt það málefni undir konung, hefir það hinn 18. þ. mán.
allramildilegast verið leyft, að jörðin Fossar í Skutulsfirði, sem liggur undir Eyrarkirkju
í Ísafjarðarsýslu og vesturumdæmi Íslands megi afhendast óðalsbónda, hreppstjóra Jóni
Halldórssyni gegn því, að hann selji aptur nefndu prestakalli 7,36 hndr. úr eignarjörð
sinni Tungu í sömu sókn.

Þetta læt jeg ekki undanfalla þjónustusamlega að tjá yður herra landshöfðingi
til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og ráðstöfunar.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um nýja barnalær- **153**
dómsbók. — Í þóknanlegu brjefi, dagsettu 23. júlí þessa árs hafði þjer
herra landshöfðingi eptir undirlagi biskupsins yfir Íslandi lagt það til, að kristi-
leg barnalærdómsbók sú, eptir prestaskólakennara H. Hálfðánarson, sem hjer með
endursendist, megi verða löggilt til undirbúnings undir fermingu handa unglingum á
Íslandi jafnhliða Balslevis og Balles lærdómsbókum.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frek-
ari birtingar, að ráðgjafinn hefir að sínu leyti ekkert á móti því, að nefnd lærdómsbók
með lagfæringum þeim og viðaukum, sem í henni eru gjörðar, verði notuð á Íslandi við
undirbúning barna undir fermingu.

154
25. septbr.

— *Brief ráðgjafans fyrir Ísland tillandshöfðingja um að leggja niður presta-*
kall og 2 kirkjur — Eptir að ráðgjafinn hafði, í tilefni af þóknanlegu bræfi yðar, herra landshöfðingi frá 2. f. m., lútandi að því, er í ráði hefir verið um að leggja niður Breiðuvíkurlinga prestakall í Snæfellsnessýslu, fengið samþykki H. A. Clausens, etazráðs, að skildögum þeim, er umboðsmaður hans á Íslandi hafði gengið að, fyrir því að hann tæki að sjer kirkjuna í Knararsókn í nefndu prestakalli, hefir konungur allramildilegast hinn 18. þ. m. fallið á allraþegnlegastar tillögur ráðgjafans um að Breiðuvíkurlinga prestakall í Snæfellsnessýslu og vesturumdæmi Íslands leggist niður þannig:

að Knararkirkja sje lögð niður og Knararsókn lögð til Búðasóknar, sem lýtur undir Staðastað, gegn því að presturinn á Staðastað njóti prestsmötunnar af jörðinni Knör með 80 pnd. smjör árlæga, og verður að setja honum veð fyrir gjaldi þessu í nefndri jörð, svo njóti hann og preststekjanna af Knararsókn og loksins arðs af ljensjörðinni Litla-Kambi með tilheyrandi kúgildum og reka til helminga móts við prestinn í Nesþingum.

að *ornamenta* og *instrumenta* Knararkirkju sem og kirkjan sjálf og rekaftök hennar leggist til Búðakirkju,

að messað sje í Búðakirkju þriðja hvern helgan dag sumar og vetur,

að Einarsslónskirkja sje lögð niður, og bæirnir í Beruvík, ásamt Hólahólum og Litla-Lóni leggist til Ingjaldshóls sóknar í Nesþinga prestakalli, en bæirnir Einarsslón, Malarrif, Miðvellir og Dagverðará til Laugarbrekku sóknar, og er þar með prestinum í Nesþingum gjört að skyldu, að þjóna þessari sókn og embætta þar 4. hvern helgan dag á sumrum og 5. hvern á vetrum, gegn því að hann njóti prestsmötunnar af Einarsslóni og Laugarbrekku, prestsgjaldanna af sóknum þessum, og arðsins af ljensjörðinni Litla-Kambi með tilheyrandi kúgildum og reka til helminga móts við prestinn á Staðastað.

Þetta læt jeg hjer með tjáð yður herra landshöfðingi til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, jafnframt því að jeg enn fremur læt þess getið, að ekki hefir þótt ástæða til að fallast á beiðni sira Sveins prófasts Nielssonar um að honum verði útvegað endurgjald úr landssjóði fyrir það, þótt hann láti af hendi reka þann, sem hingað til hefir heyrt til hinni fyr áminnstu Knararkirkju.

155
14. nóvbr.

Auglýsing.

Vitinn á Reykjanesi, útsuðurhorni landsins, kemst í fullt gagn 1. desember næstkomanda og frá sama degi öðlast lög um vitagjald af skipum 12. apríl þ. á. gildi. Loga mun á vitanum frá 1. ágúst til 15. maí ár hvert, og verður hann með fullri birtu frá 60 mínútum eptir sólarlag, til 45 mínútum fyrir sólaruppkomu. Á tímabilinu frá 16. maí til 31. júlí ár hvert logar ekki á vitanum. Vitagjald á að greiða samkvæmt nefndum lögum af hverju skipi að undanskildum herskipum og skemtiskútum, er hafna sig einhverstaðar á vesturströndum landsins milli Reykjanness og Horns á Hornströndum.

Vitaljósið er hvítt spegilljós af 3. röð með 15 parabólskum látúnsspeglum, byrgt hjer um bil 45 stig gegn landi.

Hæð ljóssins yfir sjáfarflöt 175 fet.

Sjest í 19 kvartmílna fjarlægð.

Afstaða: 63° 48' 10" norðlægrar breiddar, 22° 41' 20" lengdar fyrir vestan Greenwich.

Þetta er hjer með birt almenningi.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 22. nóvbr. 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Áætlun**156**

um ferðir póstgufuskipanna milli Kaupmannahafnar, Leith (Granton), Færeyja og Íslands.
1879.

Frá Kaupmannahöfn til Íslands.

Nafn skipsins.	Fer frá Kaupmannahöfn.	Fer í fyrsta lagi frá:					Á að koma til Reykjavíkur.
		Leith, Granton.	Trangisvaag.	Þórshöfn.	Eskifirði,	Seyðisfirði.	
Phönix	1. marz 9 f. m.	5. marz		7. marz			15. marz
Phönix	17. apríl 9 f. m.	21. apríl		23. apríl			29. apríl
Díana	15. maí 9 f. m.	19. maí	21. maí	22. maí	23. maí	25. maí ¹	4. júní ²
Phönix	27. maí 9 f. m.	31. maí		2. júní			8. júní
Phönix	7. júlí 9 f. m.	11. júlí		13. júlí			18. júlí
Díana	4. ágúst 9 f. m.	8. ág.	10. ág.	11. ág.		13. ág. ³	21. ágúst ⁴
Phönix	17. ágúst 9 f. m.	21. ág.		23. ág.			28. ágúst
Phönix	26. sept. 9 f. m.	30. sept.		2. okt.			11. oktbr.
Phönix	8. nóv. 9 f. m.	12. nóv.		14. nóv.			22. nóvbr.

Frá Íslandi til Kaupmannahafnar.

Nafn skipsins.	Fer frá Reykjavík.	Fer í fyrsta lagi frá:					Á að koma til Kaupmannahafnar.
		Seyðisfirði.	Eskifirði.	Þórshöfn.	Trangisvaag.	Leith, Granton.	
Phönix	23. marz 3 e. m.			26. marz		29. marz	6. apríl.
Phönix	6. maí 3 e. m.			9. maí		12. maí	19. maí
Phönix	17. júní 3 e. m.			21. júní		24. júní	29. júní
Díana	5. júlí ⁵	12. júlí	12. júlí	14. júlí	15. júlí	17. júlí	23. júlí
Phönix	27. júlí 3 e. m.			31. júlí		3. ág.	8. ágúst
Phönix	5. sept. 3 e. m.			9. sept.		12. sept.	17. sept.
Díana	20. septbr. ⁶	23. sept.		24. sept.	25. sept.	27. sept.	5. okt.
Phönix	18. okt. 3 e. m.			21. okt.		24. okt.	31. okt.
Phönix	29. nóv. 3 e. m.			2. des.		5. des.	13. des.

1) Þar næst norðan um land á Vopnafjörð 25. maí, Akureyri 27., Skagaströnd 27., Ísafjörð 29., Flateyri 29., Þingeyri 30., Bíldudal 30. maí, Stykkishólm 1. júní.

2) Þá hringferð norðan um land frá Reykjavík 15. júní, Stykkishólmi 15., Vatneyri 16., Bíldudal 16., Þingeyri 16., Flateyri 17., Ísafirði 19., Skagaströnd 19., Sauðárkrók 20., Akureyri 22., Húsavík 22., Vopnafirði 23., Seyðisfirði 25., Eskifirði 25., og þá sunnan um land aptur í Reykjavík 30. júní.

3) Þaðan norðan um land á Húsavík 13. ágúst, Akureyri 15., Ísafjörð 17., Þingeyri 17., Stykkishólm 18.

4) Þá hringferð frá Reykjavík 28. ágúst sunnan um land á Eskifjörð 30. ágúst, Seyðisfjörð 1. septbr., Vopnafjörð 1., Húsavík 2., Akureyri 4., Sauðárkrók 4., Skagaströnd 4., Ísafjörð 6., Flateyri 6., Þingeyri 6., Bíldudal 7., Vatneyri 7., Stykkishólm 8., og aptur til Reykjavíkur 13. sept.

5) Þaðan norðan um land að Stykkishólmi 5. júlí, Þingeyri 6., Flateyri 6., Ísafirði 8., Akureyri 10., Vopnafirði 10.

6) Þaðan sunnan um landið til Seyðisfjarðar.

a. Burtfarardagur skipanna frá Kaupmannahöfn og Reykjavík er fast ákveðinn; en við millistöðvarnar eru tilteknir dagar þeir, er skipin mega leggja af stað þaðan í fyrsta lagi; en ferðamenn verða að vera við því búnir að það verði síðar. Gangi ferðin vel, getur verið að skipin komi til Reykjavíkur og Kaupmannahafnar nokkrum dögum fyrr en hjer segir; en það getur líka orðið síðar, svo sem auðvitað er. Viðstaðan á milli-stöðvunum er höfð sem styzt, og verður því að eins komið á þær, að veður og vindur leyfi.

b. Phönix kemur við í Leith, en Díana í Granton.

c. Phönix kemur við á Vestmannaeyjum í hverri ferð, ef því verður við komið. Auk þess bregður Phönix sjer til Hafnarfjarðar í hverri ferð, eptir að hann er kominn til Reykjavíkur.

Hinn 25. nóvember 1878.

		Burtfaradagar-póstanna.								
Póstleiðirnar.	Póststöðvarnar.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
I. milli Reykja- víkur og Ísafjarðar	Ísafjörður	13. jan.	3. marz	21. apríl	2. júní	14. júlí	21. ág.	29. sept.	8. nóv	
	Vatnsfjörður	15. —	4. —	22. —	3. —	15. —	22. —	30. —	9. —	
	Bær	17. —	6. —	23. —	4. —	16. —	23. —	1. okt.	10. —	
	Márskelda	18. —	7. —	24. —	5. —	17. —	24. —	2. —	11. —	
	Hjarðarholt í D.	19. —	8. —	25. —	6. —	18. —	25. —	4. —	12. —	
	Hjarðarh. í Ms.	21. —	10. —	27. —	8. —	20. —	27. —	6. —	14. —	
	Hestur	21. —	10. —	27. —	8. —	20. —	27. —	6. —	14. —	
	Saurbær	22. —	11. —	28. —	9. —	21. —	28. —	7. —	15. —	
	Mosfell	23. —	12. —	28. —	9. —	21. —	28. —	8. —	16. —	
B. frá Reykjavík.	Reykjavík	4. febr.	26. marz	8. maí	20. júní	30. júlí	8. sept.	21. okt.	4. des.	
	Mosfell	4. —	26. —	8. —	20. —	30. —	8. —	21. —	4. —	
	Saurbær	5. —	27. —	9. —	21. —	31. —	9. —	22. —	5. —	
	Hestur	6. —	28. —	9. —	21. —	31. —	9. —	22. —	6. —	
	Hjarðarh. í Ms.	7. —	29. —	10. —	22. —	1. ág.	10. —	23. —	7. —	
	Hjarðarholt í D.	9. —	31. —	12. —	24. —	3. —	12. —	25. —	9. —	
	Márskelda	10. —	1. apríl	13. —	24. —	3. —	13. —	26. —	10. —	
	Bær	11. —	2. —	14. —	25. —	4. —	14. —	27. —	11. —	
	Vatnsfjörður	13. —	3. —	15. —	26. —	5. —	15. —	28. —	12. —	
II. milli Reykja- víkur og Akureyr- ar.	Akureyri	13. jan.	3. marz	21. apríl	2. júní	14. júlí	21. ág.	29. sept.	8. nóv	
	Steinsstaðir	14. —	4. —	22. —	3. —	15. —	22. —	30. —	9. —	
	Krossanes	15. —	5. —	23. —	4. —	16. —	23. —	1. okt.	10. —	
	Holtastaðir	16. —	6. —	23. —	4. —	16. —	23. —	2. —	10. —	
	Reykir	16. —	6. —	24. —	5. —	17. —	24. —	2. —	11. —	
	Sveinsstaðir	17. —	7. —	25. —	6. —	18. —	25. —	3. —	12. —	
	Lækjamót	17. —	7. —	25. —	6. —	18. —	25. —	3. —	12. —	
	Staðarbakkí	18. —	8. —	26. —	7. —	19. —	26. —	4. —	13. —	
	Staður í Hrútaf.	19. —	9. —	27. —	8. —	20. —	27. —	5. —	14. —	
A. frá Akureyri.	Hjarðarh. í Ms.	21. —	11. —	29. —	10. —	22. —	29. —	7. —	16. —	
	Hestur	21. —	11. —	29. —	10. —	22. —	29. —	7. —	16. —	
	Saurbær	22. —	12. —	30. —	11. —	23. —	30. —	8. —	17. —	
	Mosfell	23. —	13. —	30. —	11. —	23. —	30. —	8. —	18. —	
	B. frá Reykjavík.	Reykjavík	3. febr.	25. marz	8. maí	19. júní	29. júlí	6. sept.	20. okt.	3. des.
		Mosfell	3. —	25. —	8. —	19. —	29. —	6. —	20. —	3. —
		Saurbær	4. —	26. —	9. —	20. —	30. —	7. —	21. —	4. —
		Hestur	5. —	27. —	9. —	20. —	30. —	7. —	21. —	5. —
		Hjarðarh. í Ms.	6. —	28. —	10. —	21. —	31. —	8. —	22. —	6. —
Staður í Hrútaf.		8. —	30. —	12. —	23. —	2. ág.	10. —	24. —	8. —	
Staðarbakkí		9. —	31. —	13. —	23. —	2. —	11. —	25. —	9. —	
Lækjamót		9. —	31. —	13. —	24. —	3. —	11. —	25. —	9. —	
Sveinsstaðir		10. —	1. apríl	14. —	24. —	4. —	12. —	26. —	10. —	
Reykir		10. —	1. —	14. —	25. —	4. —	12. —	26. —	10. —	
Holtastaðir		11. —	2. —	15. —	25. —	5. —	13. —	27. —	11. —	
Krossanes		12. —	3. —	16. —	26. —	6. —	14. —	28. —	12. —	
Steinsstaðir		13. —	4. —	17. —	27. —	7. —	15. —	29. —	13. —	

157

25.nóv.

		Burtfaradagar póstanna.							
Óstleiðirnar.	Póststöðvarnar.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
II. 2.									
milli Akureyrar og Seyðisf.	Seyðisfjörður.	16. jan.	19. marz	8. maí	17. júní	26. júlí	4. sept.	15. okt.	28. nóv.
	Kolsstaðir	17. —	20. —	9. —	18. —	27. —	5. —	16. —	29. —
	Hofteigur	18. —	21. —	10. —	19. —	28. —	6. —	17. —	30. —
	Grímsstaðir	19. —	22. —	11. —	20. —	29. —	7. —	18. —	2. des.
	Reykjahlíð	20. —	23. —	12. —	21. —	30. —	8. —	19. —	3. —
A. frá Seyðisfirði.	Grenjaðarstaður	21. —	24. —	13. —	22. —	31. —	9. —	20. —	4. —
	Ljósavatn	21. —	24. —	13. —	22. —	31. —	9. —	20. —	5. —
B. frá Akureyri.	Akureyri	25. febr.	12. apríl	27. maí	5. júlí	16. ágúst	25. sept.	11. nóv.	20. des.
	Ljósavatn	26. —	13. —	27. —	5. —	16. —	26. —	12. —	21. —
	Grenjaðarstaður	27. —	14. —	28. —	6. —	17. —	27. —	13. —	22. —
	Reykjahlíð	28. —	15. —	29. —	7. —	18. —	28. —	14. —	23. —
	Grímsstaðir	1. marz	16. —	30. —	8. —	19. —	29. —	15. —	24. —
	Hofteigur	2. —	17. —	31. —	9. —	20. —	30. —	17. —	26. —
	Kolsstaðir	3. —	18. —	1. júní	10. —	21. —	1. okt.	18. —	27. —
III. 1.									
milli Rvíkur og Prestsbakka.	Reykjavík	4. febr.	27. marz	10. maí	21. júní	1. ágúst	9. sept.	22. okt.	5. des.
	Hraungerði	6. —	29. —	11. —	22. —	2. —	10. —	23. —	6. —
	Breiðabólstaður	8. —	31. —	12. —	23. —	3. —	11. —	24. —	8. —
	Skógar	9. —	1. apríl	13. —	24. —	4. —	12. —	25. —	9. —
A. frá Reykjavík.	Vík	10. —	2. —	14. —	25. —	5. —	13. —	26. —	10. —
	Mýrar	11. —	3. —	15. —	26. —	6. —	14. —	27. —	11. —
B. frá Prestsbakka.	Prestsbakki	24. febr.	10. apríl	23. maí	4. júlí	13. ágúst	22. sept.	8. nóv.	17. des.
	Mýrar	25. —	11. —	24. —	5. —	14. —	23. —	9. —	18. —
	Vík	26. —	12. —	25. —	6. —	15. —	24. —	10. —	19. —
	Skógar	27. —	13. —	26. —	7. —	16. —	25. —	11. —	20. —
	Breiðabólstaður	28. —	14. —	27. —	8. —	17. —	26. —	12. —	21. —
	Hraungerði	2. marz	16. —	28. —	9. —	18. —	27. —	13. —	22. —
III. 2.									
milli Prestsbakka og Seyðisfjarðar.	Prestsbakki	20. febr.	8. apríl	21. maí	2. júlí	12. ág.	20. sept.	7. nóv.	16. des.
	Sandfell	22. —	10. —	23. —	4. —	14. —	22. —	9. —	18. —
	Kálfafellsstaður	24. —	12. —	25. —	6. —	16. —	24. —	11. —	20. —
	Bjarnanes	27. —	15. —	26. —	7. —	17. —	25. —	12. —	21. —
	Hof í Álptafirði	28. —	16. —	27. —	8. —	18. —	26. —	13. —	22. —
	Djúpivogur	1. marz	17. —	28. —	9. —	19. —	27. —	14. —	23. —
A. frá Prestsbakka.	Höskuldsstaðir	2. —	18. —	29. —	10. —	20. —	28. —	15. —	24. —
	Arnkelsstaðir	3. —	19. —	30. —	10. —	20. —	29. —	16. —	25. —
	Kolsstaðir	4. —	20. —	31. —	11. —	21. —	30. —	17. —	26. —
B. frá Seyðisfirði.	Seyðisfjörður	19. marz	8. maí	17. júní	26. júlí	4. sept.	15. okt.	28. nóv.	1880 19. jan.
	Kolsstaðir	20. —	9. —	18. —	27. —	5. —	16. —	29. —	20. —
	Arnkelsstaðir	21. —	10. —	18. —	27. —	5. —	17. —	30. —	21. —
	Höskuldsstaðir	22. —	11. —	19. —	28. —	6. —	18. —	1. des.	22. —
	Djúpivogur	23. —	12. —	20. —	29. —	7. —	19. —	2. —	23. —
	Hof í Álptafirði	24. —	13. —	21. —	30. —	8. —	20. —	3. —	24. —
	Bjarnanes	26. —	15. —	23. —	1. ág.	10. —	22. —	5. —	26. —
	Kálfafellsstaður	28. —	17. —	24. —	2. —	11. —	23. —	6. —	27. —
	Sandfell	30. —	19. —	26. —	4. —	13. —	25. —	8. —	29. —

157 a, Burtfarardagur póstsins frá aðalpóststöðvunum: Reykjavík, Ísafirði, Akureyri, Seyðisfirði og 25. nóv. Prestsbakka, er fastákveðinn við þann dag, sem nefndur er í ferðaáætluninni, snemma morguns, þannig, að ekki sje lengur tekið við böggul- og peningasendingum en til kl. 7 kvöldið á undan. Við millistöðvarnar eru tilteknir þeir dagar, er póstarnir mega leggja af stað þaðan í fyrsta lagi, og ber að afgreiða póstinn þenna dag, eða svo fljótt sem unnt er eftir hann.

b, Aukapóstur skal fara frá afgreiðslustaðnum daginn eftir komu aðalpóstsins þangað, og snúa aptur frá endastöðvum aukapóstleiðarinnar svo fljótt, að hann geti náð aptur til fráfarastöðva sinna, áður en aðalpóstur kemur þar í apturleið; en aukapóstar eru þessir:

1 Gullbringusýslupóstur, sem fer frá Reykjavík daginn eftir komu póstskeips, um Hafnarfjörð og Kálfatjörn til KEFLAVÍKUR, dvelur sólarhring þar og snýr þá aptur til Reykjavíkur.

2. Barðastrandarsýslupóstur fer frá Bæ í Reykhólasveit morguninn eftir að Reykjavíkurbóstur er þangað kominn, vestur að BÍLDUDAL, kemur við á Vatneyri vestur í leið, en á Brjámslæk báðar leiðir, og snýr aptur svo tímanlega, að hann geti náð aðalpóstinum frá Ísafirði í suðurleið hans. Í fyrstu pósthæð má póstur þessi ekki fara frá Brjámslæk suður í leið fyr en 1. marz, og má því fresta ferð sinni frá Bæ það, sem því svarar, en gæta verður hann þess, að ná aptur að Bæ fyrir 5. marz.

3. Strandarsýslupóstur fer daginn eftir komu Reykjavíkurbóstsins að Stað í Hrutafirði þaðan um Borðeyri, Prestsbakka, Hrófberg í Steingrímsfirði að KÚVÍKUM í Reykjarfirði, og snýr aptur svo tímanlega, að hann geti náð norðanpóstinum á Stað í Hrutafirði í suðurleið hans.

4. Snæfellsnessýslupóstur fer frá Hjarðarholti í Dölum daginn eftir komu Reykjavíkurbóstsins þangað um Breiðabólstað á Skógarströnd til STYKKISHÓLMS, fer þaðan út fyrir Snæfellsjökul og kemur við í Ólafsvík og á Búðum, þaðan inn að Rauðkollstöðum og suður að Staðarhrauni, og síðan vestur í Stykkishólm, og á að vera kominn aptur að Hjarðarholti í Dölum kvöldið áður en aðalpósturinn á að leggja af stað þaðan suður í leið.

5. Ísafjardarsýslupóstur fer frá Ísafirði um Holt í Önundarfirði að ÞINGEYRI við Dýrafjörð daginn eftir komu sunnanpóstsins á Ísafjörð, og snýr hann aptur svo tímanlega, að hann geti verið kominn á Ísafjörð í síðasta lagi kvöldinu fyrir fardag vestanpóstsins þaðan.

6. Skagastrandarpóstur fer frá Sveinstöðum daginn eftir komu Reykjavíkurbóstsins þangað og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á HÓLANESI.

7. Höfðastrandarpóstur fer frá Krossanesi daginn eftir komu sunnanpóstsins og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á HOFSÓS.

8. Siglufjardarpóstur fer frá Akureyri daginn eftir komu sunnanpóstsins og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl á SIGLUFIRÐI.

9. Þingeyjarsýslupóstur fer daginn eftir komu Akureyrbóstsins að Grenjadarstað þaðan um Húsavík, Skinnastaði, Presthóla og Raufarhöfn að SAUDANESI, og snýr aptur eftir tveggja sólarhringa dvöl þar.

10. Vopnafjardarpóstur fer daginn eftir komu Akureyrbóstsins að Grímstöðum þaðan um Hof austur á VOPNAFJÖRÐ og snýr aptur til Grímsstaða eftir 3 daga dvöl þar.

11. Eskifjardarpóstur fer frá Kolsstöðum daginn eftir, að bæði Akureyrbósturinn og Prestsbakkapósturinn eru þangað komnir, og snýr aptur frá ESKIFIRÐI svo snemma, að hann verði kominn aptur að Kolsstöðum kvöldið áður, en aðalpóstarirnir eiga að halda þaðan aptur á leiðinni frá Seyðisfirði til Akureyrar og Prestsbakka.

12. Árnessýslupóstur fer frá Hraungerði um Ólafsvelli að REYKJUM á Skeiðum 2 dögum eftir komu póstsins frá Reykjavík, og snýr aptur hið fyrsta að unnt er.

13. Vestmannaeyjapóstur fer frá Breiðabólstað að KROSSI daginn eftir komu póstsins frá Reykjavík, og snýr aptur hið fyrsta að unnt er. Þegar pósthæð kemur frá VESTMANNAEYJUM að Krossi, skal henni komið svo snemma að Breiðabólstað, að hún komi að póstinn frá Prestsbakka til Reykjavíkur.

Landshöfðinginn yfir Íslandi. Reykjavík, 25. d. nóvbr. mánaðar 1878:

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Auglýsing um póstmál.

158
25. nóv.

Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir 7. þ. m. samþykkt þessar breytingar á 2. og 8. gr. auglýsingar 3. maí 1872.

1., að aukapóstur Þingeyjarsýslu, er fer frá Grenjaðarstað um Húsavík, Skinnastaði og Presthóla að Sauðanesi, megi á leið sinni milli Presthóla og Sauðaness bæði fram og aftur koma við á verzlunarstaðnum Raufarhöfn, og að þar megi stofna brjefhirðingu.

2., að aukapóstur Strandasýslu, er fer frá Stað í Hrítafirði um Borðeyri og Prestsbakka norður í Steingrímsfjörð, megi halda áfram leið sinni að Reykjarfjarðar verzlunarstað, að þar verði stofnuð brjefhirðing, og að brjefhirðingin á Stað í Steingrímsfirði verði flutt að Hrófbergi eða Kirkjubóli við sama fjörð.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 25. nóvbr. 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Auglýsing um póstmál.

159
25. nóv.

Að áskildu samþykki ráðgjafans skal frá 1. janúar 1879 stofnuð aukapóstferð frá Hraungerði í Árnessýslu að Reykjum á Skeiðum í sömu sýslu, og skal stofna brjefhirðingu sama staðar.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 25. nóvember 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð handa þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi.

160
30. júlí.

Vjer Christian hinn níundi af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg

g j ö r u m k u n n u g t: að Vjer eptir ástæðum, sem ráðgjafi Vor fyrir Ísland hefir allraþegnsamlegast innt oss frá, höfum staðfest og fallizt á, eins og Vjer hjer með staðfestum og föllumst á skipulagsskrá þá fyrir «styrktarsjóð handa þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi», sem landshöfðinginn yfir þessu Voru landi hefir samið hinn 4. marz þ. á., samkvæmt beiðni hinnar hjerverandi nefndar «til þess að gangast fyrir samskotum handa Íslendingum, er orðið hafa fyrir skaða», og er sú skipulagsskrá frumrituð hept við þetta brjef — þó þannig, að í 1. gr. eptir orðið «ríkisskuldabryjef» sje viðbætt, að þeim skuli varið í innritunarskírteini, sem hljóði upp á nafn sjóðsins, sem og að í niðurlagi 1. atriðis 2. greinar, sje gjörð sú ákvörðun, að ekki megi haggja við innstæðufjenu, nema þar til sje fengið samþykki ráðgjafans fyrir Ísland, og að í niðurlagi 2. atriðis hinnar sömu greinar sje því viðbætt, að svo framarlega sem ekki hefir verið af hálfu viðkomandi gefanda gjörð ákvörðun um, hvernig verja skuli einhverri upphæð, sem sjóðnum hefir gefizt, skal því máli skotið undir úrlausn fyr nefnds ráðgjafa vors.

160
31. júlí. skráð.

Vjer fyrirbjóðum öllum og sjerhverjum að tálma nokkru því, sem að framan er

Ritað á Bernstorff, 31. d. júlím. 1878.

Undir: Vor konungleg hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.).

J. Nellemann.

Skipulagsskrá

fyrir styrktarsjóð handa þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi.

1.

Af gjöfum þeim, er safnast hafa með frjálsum samskotum út af eldsuppkomum á Íslandi vorið 1875, er 16,500 króna upphæð í 4% arðberandi ríkisskuldabréfum lögð í styrktarsjóð, og er ætlunarverk hans að vera til aðstoðar þeim, sem eptirleidis kynnu að biða tjón af jarðeldi hjer á landi.

2.

Innstæðufje styrktarsjóðsins eru hinar ofan greindu 16500 kr., og er helmingurinn af þeim eða 8250 kr., eingöngu ætlaður til að ljetta neyð eða bæta tjón af jarðeldi, sem Norður- og Suðurmúlasýslurnar síðar meir kynnu að verða fyrir, en verja má hinum helmingnum meðfram til þess að ljetta undir viðlíka neyð og tjón í öðrum hjeruðum Íslands.

Að því er snertir upphæðir þær, sem auk hins nefnda innstæðufjár kynnu að verða lagðar við styrktarsjóðinn, verða gefendurnir í hverju einstöku tilfelli að gjöra ákvörðun um, hvernig verja eigi innstæðufjenu sjálfu, og skal stjórn styrktarsjóðsins skyld að hegða sjer eptir slíkri ákvörðun.

Innstæðufje sjóðsins sem og vextir þeir, sem ekki eru útborgaðir á hverju reikningsári, skulu ávaxtaðir eptir reglum þeim, er settar eru um fje opinberra stofnana.

3.

Vöxtum sjóðsins skal eingöngu varið í þarfir beggja Múlasýslanna, einkanlega til að efla jarðrækt og önnur almenn fyrirtæki; nákvæmari ákvörðun um þetta gjörir landshöfðinginn yfir Íslandi, og er stjórn styrktarsjóðsins falin honum á hendur, en áður ber honum, að leita um það álita bæði amtsráðsins í norður- og austuramtinu og sýslunefndanna í Norður- og Suðurmúlasýslum.

4.

Landshöfðingi semur á ári hverju reikning yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðsins, og annast um, að reikningurinn verði prentaður í deildinni B. stjórnartíðindanna.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 4. marz 1878.

Hilmar Finsen.

161 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um styrktarsjóð handa
23. sept. þeim, er biða tjón af jarðeldi á Íslandi. — Eptir að hafa fengið frumvarp

það til skipulagsskrár fyrir styrktarsjóð handa þeim, er bíða tjón af jarðeldi á Íslandi, er **161**
 hingað var sent með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 4. marz þ. á. áleit ^{23. sept.}
 ráðgjafinn það rjettast, að gefa nefnd þeirri, sem hjer hafði myndast til að safna gjöfum
 handa þeim Íslendingum, sem tjón höfðu beðið af eldsuppkomunum 1875, tækifæri til að
 láta í ljósi álit sitt um frumvarpið, og hefir nefndin í svari sínu hjer aðlútandi stungið
 upp á því að teknar sjeu í skipulagsskrána viðaukaákvörðanir þær, að í 1. gr. sje
 bætt við ákvörðun um, að ríkiskuldabriefum þeim, er þar eru nefnd, sje varið í
 innritunarskírteini, sem hljóði upp á nafn sjóðsins, að í niðurlagi 1. atriðis 2.
 greinar sje gjörð ákvörðun um, að ekki megi haggja við grundvallarinnstæðunni, nema til
 þess sje útvegað samþykki ráðgjafans fyrir Ísland, og að í niðurlaginu á öðru atriði
 hinnar sömu greinar sje bætt við, að svo framarlega sem hlutaðeigandi gefandi ekki hefir
 gjört neina ákvörðun um, hvernig verja skuli einhverri fjárupphæð, sem sjóðnum hefir
 gefizt, skal bera það mál undir úrskurð ráðgjafans fyrir Ísland.

Með því að ráðgjafinn varð að álíta, að breytingar þær, sem þannig var stungið
 upp á, ættu vel við, og hafði að öðru leyti ekki fundið neitt út á ákvörðanir þær að setja,
 sem skipulagsskráin inniheldur, lagði ráðgjafinn það allraþegnsamlegast til við hans hátign
 konunginn, að skipulagsskráin með viðaukaákvörðunum þeim, er nefndin hafði gjört,
 mætti öðlast allrahæztu staðfestingu, og var sú tillaga allramildilegast samþykkt 31. júlí
 síðastliðinn.

Um leið og þetta er tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar þeirrar, er
 þörf er á, í stjórnartíðindunum, er ekki látið dragast að senda yður, herra landshöfðingi,
 skipulagsskrá þá, er þannig er staðfest. Þar að auki er sendur reikningur fyrir þeim
 konunglegum skuldabriefum er 25. og 31. maí f. á. hafa verið afhent ráðgjafanum af
 gjaldkera áminnztrar nefndar að upphæð samtals 16500 kr. og fylgir reikningi þessum
 innritunarskírteini Litra G. fol. 626 að upphæð 16500 kr., konunglegt skuldabrief Litra
 L. no. 15496 að upphæð 1000 kr., og upphæð, er eptir hefir orðið í peningum 99 kr. 35 a.

Búið er við þóknanlegri viðurkenningu fyrir, að innritunarskírteinið, skuldabriefið
 og áminnztir peningar sjeu meðteknir.

— *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfirvaldanna um styrk til að gefa út* **162**
 danska lestrarbók. — Samkvæmt tillögum stiðtsyfirvaldanna í brjefi frá 3. p. ^{11. okt.}
 m. veitist hjer með Kristjáni bókbindara Þorgrímssyni af fje því, sem með 15. gr. fjár-
 laganna um árin 1878—79 er ákveðið til vísindalegra fyrirtækja, 300 kr. styrkur til þess
 að gefa út danska lestrarbók með málmyndalýsingu og orðasafni, þannig að adjunkt Stein-
 grímur Thorsteinsson semji þessa bók, að hún verði ekki minni en 16 arkir í venjulegu
 8 blaða broti og að hún verði í kápu seld ekki dýrari en svo sem svari 12 a. fyrir hverja
 örk. Loksins er það sjálfsagt skilyrði fyrir styrknum, að lokið verði við prentun bókar-
 innar svo snemma að styrknum geti orðið ávísað hjeðan fyrir lok áðurnefnds fjárhags-
 tímabils.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um að* **163**
 yfirheyra skipbrotsmenn. — Af ýmsum skipbrotsmálum, er jeg meðtók frá ^{14. okt.}
 yður, herra amtmaður, með þessum pósti sjezt, að viðkomandi sýslumenn hafa álitnið svör
 þau við hinar prentuðu spurningar, er lagðar eru fyrir skipbrotsmenn og innihalda skýrslur

163 um nafn skipsins og stærð, útgjörðamenn, nafn skipstjóra og tölu skipverja, og einkum
 14. okt. miða til þess að komast að raun um, hvort skipbrotsmenn æski aðstoðar yfirvaldsins við björgun á skipi — fullnægjandi í stað sjóferðaprófs þess, er halda skal samkvæmt 21. gr. laga um skipaströnd frá 14. janúar 1876, þegar lifandi menn fylgja hinu strandaða skipi eða gózi. Í annan stað láta sýslumenn sjer nægja, þegar skipstjóri og skipverjar gefa skriflega skýrslu hjeraðlútandi, að láta hana fylgja strandbókinni. Fyrir því vil jeg þjónustusamlega skora á yður að brýna fyrir öllum sýslumönnum í amti yðar að halda þuli bæði þá er regluleg skipbrot koma fyrir, og lifandi menn fylgja skipi og gózi og þá er svo ber undir að skipverjar komast með lífi til lands án þess að takist að bjarga skipi eða gózi, en skipbrotsmenn leita aðstoðar hins opinbera með tilliti til viðurværis og heimflutnings, löglegt sjóferðapróf og yfirheyrja skipstjóra og skipverja um, hvernig strandið hafi aðborið og hver hafi verið orsök þess, einnig skal þar skýrt frá, hvaðan skipið hafi komið, hvort það hafi átt að fara, hver farmurinn hafi verið, ábyrgð skipsins og farmsins o. fl. og ber viðkomöndum að staðfesta þessa skýrslu sína með eidi í rjettinum.

Því skal viðbætt, að fyrirfram borgun sú úr jarðabókarsjóði á hinum umræddu gjöldum gegn endurgjaldi frá rjettum hlutaðeigöndum, er getur um í 10. gr. laganna um skipaströnd, er bundin því skilyrði, að gætt hafi verið fyrir mæla strandlaganna, enda munu slík gjöld því að eins fást endurgöldin.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 4. dag nóvbrm. þóknaðist hans hátign konunginum allramildilegast að skipa sóknarprest að Keldum í Rángárvallaprófastsdæmi síra ísleif Gíslason til þess að vera prest að Arnarbæli í Árnesprófastsdæmi.

6. s. m. þóknaðist hans hátign konunginum allramildilegast að skipa settan málaflutningsmann við hinn konunglega landsyfirdóm Guðmund Pálsson sýslumann í Mýra og Borgarfjarðarsýslu.

8. d. þóknaðist hans hátign konunginum allramildilegast að skipa sýslumann í Ísafjarðarsýslu og bæjarfógeta í Ísafjardarkaupstað Stefán Bjarnarson til þess að vera sýslumann í Árnessýslu.

4. septbr. var hjeraðslæknir í 8. læknishjæði Júlíus Halldórson settur til þess í sameiningu við embætti sitt að gegna 9. læknishjæði, meðan það er laust.

22. nóvbr. var kandidat Ólafur Ólafsson skipaður prestur að Brjámslæk í Barðastrandarprófastsdæmi.

29. s. m. var sýslumaður Stefán Bjarnarson settur um stundarsakir sýslumaður í Ísafjarðarsýslu og bæjarfógeti í Ísafjardarkaupstað, en fyrrverandi sýslumaður Þorsteinn Jónsson settur sýslumaður í Árnessýslu.

ÓVEITT EMBÆTTI.

a, er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Sýslun sem settur kennari við hinn lærða skóla í Reykjavík; ársloun 2000 kr. Sá, sem skipaður verður í þetta embætti, er skyldur að takast á hendur umsjón við skólann án sjerstakrar þóknunar, verði þess krafist.

Auglýst 5. nóv. 1878, og eiga bónarbrjefin um það að vera komin til ráðgjafans 6. apríl 1879.

Embættið sem sýslumaður í Ísafjarðarsýslu og bæjarfógeti í Ísafjardarkaupstað innan vesturamts Íslands. Ársloun 3500 kr. auk óvissra tekna samkvæmt 2. grein laga 14. des. f. á. um laun sýslumanna og bæjarfógeta.

Auglýst 7. nóv. 1878. Bónarbrjefin eiga að vera komin 6. apríl 1879.

Sæki aðrir en Íslendingar um embætti þessi, skulu þeir hinir sömu láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenskri tungu samkvæmt konungsúrsk. 8. apr. 1844, 27. maí 1857, og 8. febr. 1863,

b, er landshöfðingi veitir.

Keldnaþinga prestakall í Rángárvallaprófastsdæmi, metið 733 kr. 4 a., auglýst 26. nóv. 1878.

Þingvalla prestakall í Árnessprófastsdæmi, metið 649 kr, 35 a., auglýst 26. nóv. 1878. Úlfjótsvatns kirkjusókn verður að líkindum algjörlega lögð frá Þingvöllum til Klausturhóla.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um algjörðán aðskilnað* 3. **164**
og 4. bekkis hins lærða skóla. — Í heiðruðu brjefi 21. p. mán. hafa stipts- 24. sept.
yfirvöldin tilkynnt mjer, að þjer upp á væntanlegt samþykki landshöfðingjans hafið sam-
kvæmt tillögum rektors fallið á, að 3. og 4. bekkur lærða skólans, sem hingað til hafa
verið sameinaðir í kennslustundunum í íslenzku, stærðfræði og trúbrögðum, en í þeim
eru nú sem stendur 37 lærisveinar samtals, væru aðskildir með öllu.

Þessi úrskurður stiptsyfirvaldanna samþykkist hjér með.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Norður-Múlasýslu um innhemting á* **165**
húsaskatti. — Í brjefi frá 19. ágúst p. á. hafið þjer, herra sýslumaður spurt, hvort 16. okt.
húsaskattur sá, er heimta skal saman á næstu manntalsþingum, sje greiddur fyrir alma-
naksárið 1878 eða fardagaárið 1878—79, hvort beri að heimta hann af húsum, sem að
eins er búið í part af árinu, hvort skatturinn eigi að greiðast af húskofum, er að eins eru
ætlaðir til þess að geyma fisk eða salt í, og af sjómannabúðum, hvort eigandi eða
leigjandi hússins eigi að greiða skattinn, og hvort sýslumenn megi borga hann í lands-
sjóð með ávísun á verzlunarhús í Kaupmannahöfn. Fyrir því vil jeg tjá yður það, er
nú segir:

1. Með því að ákveðið er í 6. grein laga 14. desbr. f. á., að húsaskatturinn
eigi að heimtast á manntalsþingum ár hvert, virðist mjer það liggja næst við að ætla
hann lagðan á fyrir fardagaárið. Aptur á móti virðist það ljóst, að heimta eigi skatt af
öllum þeim húseignum, sem notaðar hafa verið á árinu og virtar samkvæmt reglugjörð-
inni frá 11. maí p. á. Getur það í þessu tilliti varla komið til greina, að húsin
að eins hafa verið notuð lítinn hluta úr ári. Heldur ekki virðist það geta haft neina
þýðingu, að húseignin er ekki notuð til íbúðar. Lögin leyfa að eins 3 undantekningar:

a, hús; sem eru minna virði en 500 kr.

b, hús, sem eru notuð við ábúð á jörð, er metin er til dýrleika.

c, kirkjur, skólar o. s. frv. Sjá 2. grein laganna.

Allar aðrar húseignir verða að teljast skattskyldar.

2. Með því ekki er ákveðið, að skatturinn skuli hvíla á húsleigjanda, getur varla verið
umtalsmál, að aðrir en eigandi sjeu skyldir að greiða skattinn, hins vegar verður eigandi
skyldur að hafa umboðsmann í lögsagnarumdæmi því, sem húsið liggur í, sje hann
ekki sjálfur þar búsettur, og virðist heimilt að taka húsið lögtaki fyrir skattinum, ef eig-
andi hefir ekki fengið leigjanda umboð, nje tilkynnt hlutaðeiganda lögtaksfremjanda, að
hann hafi þar á staðnum annan umboðsmann, er muni greiða skattinn.

3. Ekkert getur verið því til fyrirstöðu, að gjaldheimtumenn borgi húsaskattinn,
eins og önnur þinggjöld með ávísun á áreiðanlegt verzlunarhús í Kaupmannahöfn.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laun prestsins á* **166**
Vestmannaeyjum. — Eptir að ráðgjafinn hafði meðtekið skýringar þær, sem þókn- 17. okt.
anlegt brjef yðar, herra landshöfðingi, frá 2. f. m. innihjelt, um útreikninginn á endur-
gjaldi því, er samkvæmt 4. gr. laga frá 14. desember f. á. um skattgjöld á Vestmanna-
eyjum, ber að greiða hinum núverandi presti á Vestmannaeyjum úr landssjóði fyrir þann

Hinn 31. desember 1878.

166 tekjumissi, sem fyrir hann kynni að leiða af öðrum ákvörðunum nefndra laga, hefir ráð-
 17. okt. gjafinn samkvæmt tillögum yðar ákveðið, að hið umrædda endurgjald skuli vera 1443 kr. 19 a. árlega.

Jafnframt því að tjá yður hið framanskráða til þóknarlegrar leiðbeiningar og birtingar, vil jeg hjer með þjónustusamlega mælast til, að þjer, herra landshöfðingi, vilduð þóknarlega hlutast til þess, að nefnd upphæð sje greidd úr jarðabókarsjóði hinum núverandi sóknarpresti á Vestmannaeyjum með $\frac{1}{12}$ á mánuði hverjum frá 1. janúar 1879.

167 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um uppboðslaun. — Í
 19. okt. þóknarlegu brjefi frá 31. ágúst síðastl. hafið þjer, herra landshöfðingi, að gefnu tilefni af hinum setta sýslumanni í Gullbringu- og Kjósarsýslu og sýslumanninum í Húnavatns-sýslu, borið upp fyrir ráðgjafanum ýmsar spurningar lútandi að uppboðslögunum, og læt jeg ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður í andsvara skyni til þóknarlegrar leiðbeiningar og birtingar það, er nú segir.

Þar sem hinn setti sýslumaður í Gullbringu- og Kjósarsýslu hefir beiðzt þess, að honum yrði borgaðar úr landssjóði 5 kr., sem ferðakostnaður, er honum beri fyrir uppboðshald, hlýtur ráðgjafinn að vera herra landshöfðingjanum samdóma um það, að engin lagaheimild sje til fyrir því að leggja kostnað þenna á landssjóð. Ekki heldur er nein heimild fyrir því, er sýslumaðurinn í Húnavatnssýslu hefir farið fram á, að leggja það á hlutaðeigandi uppboðsbeiðanda að borga slíkan kostnað, og skal þess að öðru leyti getið, að hinn síðarnefndi embættismaður eins og allir aðrir valdsmenn, sem hafa fengið laun sín ákveðin eptir meðaltali tekna sinna fjárhagsárin 1871—75 virðist að hafa öðlazzt fullt endurgjald fyrir tekjur þær, sem þeim hingað til hafa borið af uppboðum, þar sem þær hafa verið afdráttarlaust teknar til greina, þá er tekið var meðaltalið af nefndum tekjum.

Að því er þessu næst snertir spurninguna um rjett hreppstjóra til launa þeirra, er þeim eru veitt í 71. gr. aukatekjureglugjörðarinnar frá 10. september 1830 fyrir að halda lítilfjörleg uppboð í forföllum sýslumanns og eptir umboði hans, hlýtur ráðgjafinn að fallast á skoðun þá, sem þjer herra landshöfðingi, hafið látið í ljósi, að lögin frá 14. desember f. á. virðist ekki hafa ætlað að breyta þessu fyrirkomulagi. Þar sem þjer herra landshöfðingi í sambandi hjer við hafið látið þá ætlun yðar í ljósi, að það gæti verið nú þegar ástæða til að gjöra ákvörðun, þar sem tiltekin væru ákveðin takmörk fyrir því, hversu stór þau uppboð mættu vera, sem hreppstjórum hjer á eptir mætti fela á hendur að halda og taka sölulaun af, lætur ráðgjafinn ekki hjálíða að athuga, að slíkri breytingu á hinni nefndu grein í aukatekjureglugjörðinni — þó ekki sje haft tillit til þeirra örðugleika, sem því mundi vera samfara, að ákveða slík takmörk — gæti í engu falli orðið á komið nema með lögum; en til þess þó svo mikið sem auðið er að aptra því, að þessari ákvörðun verði ranglega beitt, vildi jeg þjónustusamlega mælast til þess, að þjer, herra landshöfðingi, leggið fyrir amtmennina að hafa eptirlit með því, að sýslumennirnir láti hreppstjóra því að eins halda uppboð, að þeir geti ekki sjálfir framkvæmt gjörðina og gætt sje hinna skilyrðanna í 71. gr. aukatekjureglugjörðarinnar. Auk þess má álíta það vel viðeigandi, að skipa sýslumönnum í hvert sinn, er þeir fela hreppstjórum á hendur uppboðshald, að geta um ástæðuna til þess, og láta rita þar að lútandi athugasemd í uppboðsgjörðarbókinni.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um tí-* **168**
undarlögin. — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt álit yðar, herra amtmaður, í 30. okt.
brjefi frá 25. þ. m. um fyrirspurn hreppstjórans í Hvítársíðuhreppi, Salómons Sigurðsson-
ar, hvort tíundarlögunum frá 12. júlí þ. á. verði beitt á haustþingum þessa árs, vil jeg
þjónustusamlega tjá yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að það er
hvorttveggja, að áminnt lög ekki hafa náð gildi, fyr en 28. þ. m., eða eptir að haust-
hreppaþingin, er halda skal á tímabilinu frá 1.—20. þ. m., eru um garð gengin, enda
ákveða lögin að telja skuli fram til tíundar á vorþingum, en á haustþingum ber að eins
að lagfæra vorframtalið, að svo miklu leyti sem þörf er á. Af þessu leiðir beinlínis, að
áminntum lögum verður ekki beitt með tilliti til framtalsins, fyr en á vorþingum 1879.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.* **169**
— Í brjefum frá 17. og 29. september þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi í tilefni af 4. nóv.
3 bóнарbrjefum, sem komið hafa til yðar, lagt það til, að úr viðlagasjóði verði lánað
með nánar tilteknum skilmálum 800 kr. Kálfs holts prestakalli, til að fullgjöra nýja tím-
urkirkju, allt að 1200 kr., Reykholts prestakalli, til að framkvæma jarðabætur á túni
prestsetursins og 3000 kr. hjeraðslækni í 14. læknishjæði, Þorvarði Kjerulf.

Fyrir því læt jeg ekki hjálíða til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar þjón-
ustusamlega að tjá yður þetta: Í brjefi frá 25. júlí þ. á gerðuð þjer, herra landshöfð-
ingi, þá bráðabirgðaráætlun, að hinn vaxtalausí afgangur viðlagasjóðsins við árslok 1877
myndi vera um 84000 kr.; en aptur á móti sjest það af reikningi þeim, sem hingað
var sendur 20. ágúst næst á eptir, yfir tekjur og gjöld Íslands árið 1877, að nefnd
upphæð hefir í raun rjettri að eins verið 74,901 kr. 64 aur. Af þessari upphæð er
með hliðsjón af áminntri bráðabirgðaráætlun varið 39,039 kr. 48 aur. til að kaupa fyrir
42,800 kr. í konungl. skuldabryfum í viðbót við innritunarskirteini viðlagasjóðsins, og
þar að auki hafa verið á árinu, eins og viðlögð uppteiknun sýnir, smámsaman leyfð lán
úr viðlagasjóði, samtals 36,350 kr. Þó ganga megir að því vísu, að lán þessi verði ekki
öll útborguð á yfirstandandi ári, verður þó að hafa peninga á reiðum höndum í því
skyni, og með því það jafnvel er mjög vafasamt, hvort fje það, sem ætlað er, að verði
umfram frá fjárhagsárunum 1878 og 79, eða hjer um bil 40,000 kr. muni nægja til
þess að borga með þeim hin miklu gjöld, sem eru fyrir hendi næstkomandi ár, t. a. m.
til að endurbyggja dómkirkjuna og til að stofna gagnfræðaskóla á Möðruvöllum o. fl., á-
litur ráðgjafinn það ógjörning um sinn að veita ný lán úr viðlagasjóði.

Að því er snertir lán það, er Þorvarður hjeraðslæknir Kjerulf biður um, læt
jeg ekki undanfalla að leiða athygli yðar að því, að það vantar skýrslu um, til hvers
hann ætli að verja láninu og um ástæðurnar til þess, að óskað er eptir, að það verði
veitt með öðrum endurborgunarkjörum en þeim, er venjulega eiga sjer stað.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um próf í læknisfræði* **170**
— Í tilefni af bóнарbrjefi kandid. philos. Pjeturs Jónssonar, sem hingað var sent með 6. nóv.
þóknanlegu brjefi yðar herra landshöfðingi frá 15. f. m., og þar sem beiðandinn, með
því honum samkvæmt brjefi ráðgjafans frá 13. apríl þ. á. hafði verið neitað um að verða
tekinn aptur inn í læknaskólann í Reykjavík, beiðist þess, að sjer verði veitt leyfi til á
sumri komanda, að ganga undir próf við nefndan læknaskóla, vil jeg til þóknanlegrar

170 leiðbeiningar og frekari birtingar þjónustusamlega tjá yður, að hið umbeðna leyfi veitist, eptir því, sem ástatt er.

171 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um útbýtingu stjórnartíðindanna til hreppstjóra.* — Í tilefni af þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 15. þ. m., vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að það er samþykkt, að 1 expl. af B deild stjórnartíðindanna sje frá 1. janúar 1879 sent ókeypis hverjum hreppi á Íslandi, til afnota fyrir hlutaðeigandi hreppstjóra, þannig að hann sje skyldur til að geyma tíðindin og afhenda þau eptirmanni sínum í stöðunni, er til þess kemur.

172 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um endurskoðun reikninga.* — Í þóknanlegu brjefi frá 14. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, skýrt frá því, að yður hafi ekki tekizt að fá Lárus yfirdómara Sveinbjörnsson til þess að takast á hendur endurskoðun reikninga þeirra, sem koma frá hinum íslenzku gjaldheimtumönnum, með sömu kostum, sem endurskoðunin nú er falin Árna landfógeta Thorsteinssyni, og að þjer þess vegna hafið álitid rjettast að nota tilboð Árna Thorsteinssonar, um að halda endurskoðuninni áfram um næstkomandi ár. Jafnframt því að skýra frá þessu, hafið þjer enn fremur lagt það til; að Árni landfógeti Thorsteinsson verði losaður við umgetið endurskoðunarstarf frá 31. desbr. 1879.

Fyrir þessar sakir vil jeg til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar þjónustusamlega tjá yður, að jeg hefi fallizt á tillögur yðar, herra landshöfðingi,

173 — *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um styrk handa barnaskóla* 13. nóvbr. — Með heiðruðu brjefi stiptysfirvaldanna frá 11. þ. m. meðtók jeg erindi, þar sem hreppsnefndin í Seltjarnarneshreppi ásamt stjórnöndum barnaskólans¹⁾ samastaðar fer þess á leit, að skóla þessum, sem á fullri eign skólahús, er hreppsnefndin með samþykki sýslunefndarinnar hefir keypt handa honum, verði lagður styrkur af fje því, er veitt hefir verið til slikra stofnana með 13. gr. C. 6 fjárlaganna, og hefi jeg veitt tjeðum skóla styrk að upphæð 200 kr. fyrir skólaár það, er yfir stendur.

Þetta er tjáð stiptysfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðendunum, og bið jeg þeim afhenta hjálagða ávisun.

Erindisbrjef fyrir vitavörðinn á Reykjanesi.

174 14. nóvbr.

1. gr.

Við vitann á Reykjanesi er skipaður vitavörður með 800 kr. árslaunum og bera

1) Í skýrslu um þennan skóla segir hlutaðeigandi sóknarprestur, að hann hafi verið haldinn 3 vetur frá 1. október 1875 til 14. maí 1878, að í honum hafi verið kennt kverið, biblíusögur, landafræði, mannkynssaga, reikningur, danska og söngur, og að nú sjeu 26 börn í skólanum, þeim skipt í 2 deildir, og noti kennarinn eitt af hinum efuilegustu börnum í efri deildinni sjer til aðstoðar við kennsluna í hinnu neðri.

honum þar að auki frjáls afnot af vitavarðarbústaðnum með lóð þeirri, er útmæld hefir **174** verið handa honum. Vitavörður er skyldur til að halda mann á eigin kostnað, er að-^{14. nóvbr.} stoði hann við gæzlu vitans. Ræður hann aðstoðarmann sinn sjálfur og vikur honum frá; en skyldur er hann að senda landshöfðingja skýrslu þar um.

2. gr.

Landshöfðinginn yfir Íslandi skipar vitavörðinn, er hefir ábyrgð á, að viti sá, er honum er trúað fyrir, sje nákvæmlega aðgættur, og að störf þau, er þar að lúta, sjeu af hendi leyst samkvæmt reglugjörð þeirri og þeim sjerstökum fyrirskipunum, er gjörðar kunna að verða af landshöfðingja eða eptirlitsmanni þeim, er hann kynni að skipa. Þessu til staðfestingar skrifar hann undir eiðspjall það, er lagt mun verða fyrir hann.

3. gr.

Launin skulu greidd vitaverði fyrirfram með $\frac{1}{12}$ á mánuði hverjum af hinni árlegu upphæð.

4. gr.

Vitavörðurinn hefir í sameiningu við aðstoðarmann sinn á hendi varðhaldið við vitann og niðurraðar vökustundunum eptir því sem hann sjálfur álitur hentugast; þó þannig að ekkert vökutímabil farifram úr 6 klukkustundum í einu og að varðskipti eigi sjer stað um miðnætti.

5. gr.

Vitavörður hefir á hendi brjefaskriptir þær, er viðkoma vitanum. A embættisbrjef þau, er hann tekur við, ritar hann áframhaldandi tölur, og getur þar eptir stuttlega á brjefaskrá innihalds þeirra og dagsetningar og dags þess, er hann tók við þeim, en öll embættisbrjef, er hann sendir frá sjer, ber honum að rita í brjefabók sem ásamt brjefum þeim, er hann tekur á móti, skal geymt í skjalasafni vitabyggingarinnar.

6. gr.

Engin peningaútgjöld snertandi viðhald vitahúsanna, áhöld vitans og það, sem að öðru leyti fylgir vitanum mega eiga sjer stað án leyfis landshöfðingja þar að lútandi. Að eins þegar kringumstæðurnar banna að fá slíkt samþykki, má vitavörður greiða slík gjöld eptir beztu vitund; en tafarlaust skal hann gefa landshöfðingja skýrslu um það.

7. gr.

Vitavörður semur á hverju ári peningareikning yfir tekjur og gjöld vitans og annan reikning eða skilagrein fyrir áhöldum hans og birgðum samkvæmt fyrirmyndum þeim, sem honum verða fengnar. Báðir reikningarnir skulu ná til 31. desbr. ár hvert og sendast landshöfðingja sem fyrst eptir þann dag. Ennfremur ber að senda 15. marz árs hvers skýrslu um birgðir vitans við útgöngu febrúarmánaðar. Sýni það sig, að eitt eða fleira af því, er nota þarf, muni ganga upp áður, en búast megi við nýjum birgðum ber að skýra landshöfðingja frá þessu í tæka tíð.

Allir peningar og birgðir skulu undir eins og þeim er veitt viðtaka ritaðar tekjumegin í viðkomandi reikning og skal peningafordinn geymdur í kassa þeim, er fylgir vitanum.

8. gr.

Vitavörðurinn heldur dagbók, er löggilt skal af landshöfðingja og skal í hana rita fyrir hverja nótt um sig skýrslur þær, er heimtaðar eru í hinum einstöku dálkum

174 bókarinnar og ber að nota tölur þær, er skýringar eru um í bókinni. Í athugasemda-
14. nóvbr. dálkinum skal getið allra afbrigða við loga vitans, svo og ef skipbrot skyldi bera að höndum og fleira þess háttar. Ef eitthvað ber við, sem hefir mjög mikla þýðingu t. d., ef að slokknar á vitanum eða ljóskerin eða húsin skemmast mjög mikið, ber einnig að rita skýrslu þar um í dagbókinni, og skal jafnframt tafarlaust skýra landshöfðingja frá því.

9. gr.

Vitavörðurinn hefir ábyrgð á umsjóninni með vitanum, húsunum, er honum fylgja, brunnum, vegum, girðingum o. fl.

Hann sjer um að öllu því, er vitanum tilheyrir, sje haldið í því ástandi, sem hann tók við því í, og að engin breyting sje gjörð á húsum eða herbergjum án þess að landshöfðingi eða eptirlitsmaður sá, er hann skipar, gefi þar til samþykki sitt.

Hann gætir þess, að öll áhöld vitans sjeu notuð á rjettan hátt, og að þau síðan sjeu látin á stað þann, er ætlaður er hverjum hlut út af fyrir sig, að sparsemi sje höfð á olíu, kveykjum og öðru efni, þó ber að hafa gát á, að ekkert sje sparað til að vitinn beri sem bezta birtu. Hann tiltekur daglega það, er með þarf við vitann, mælir olíuna, en verður þó að gæta þess, að hafa ekki óbyrgt ljós eða eld í nánd við olíukerin.

Ef einhverjum hlut er breytt, eða eitthvað útvegað, eða hætt er við að nota eitthvað, ber að gjöra nauðsynlega athugasemd um það í áhalda reikningnum.

10. gr.

Hálfri klukkustundu fyrir sólsetur, ber vitaverði og aðstoðarmanni hans að vera til staðar við vitann, til þess samkvæmt starfsreglugjörðinni að undirbúa allt, til þess að kveykja vitann.

Byrjað skal að kveykja svo snemma, að vitinn sje klukkustund eptir sólsetur með fullri birtu og á að halda henni við þangað til 45 mínútum fyrir sólaruppkomu.

11. gr.

Maður sá, sem vakir við vitann, skal halda stöðugan og gaumgæfinn vörð og má ekki yfirgefa vörðinn fyrr en annar tekur við af honum við varðskipti. Vitavörður hefir ábyrgð bæði á verði sínum og á verði aðstoðarmanns þess, er hann hefir ráðið.

12. gr.

45 mínútum fyrir sólaruppkomu skal lokað fyrir olíustrauminn að brennivjelinni.

30 mínútum fyrir sólaruppkomu skal algjörlega slökkt á vitanum.

Stundir þær, er sólin kemur upp og rennur, finnast eptir stundaklukkku, sem sett er eptirsólinni þar á staðnum og með tilliti til almanaks þess, er reiknað hefir verið eptir afstöðu Reykjavíkur.

13. gr.

Undir eins og kveykt er á vitanum, við varðskipti hvert og undir eins og slökkt er, ritar vitavörður í dagbók þá, sem getið er í 8. gr., og sem geymd skal í varðherberginu, allar skýringar þær, er getur um í nefndri grein.

14. gr.

Að minnsta kosti innan tveggja klukkustunda frá því slökkt er á vitanum, skal byrjað á dagvinnunni sem hjer segir:

- A. Speglna svo og lampana með glerpípunum skal hreinsa og fægja. Lamparnir **174** skulu fylltir með olíu, skarið tekið af kveykjunum eða nýjir látnir í, ryk sópað af ^{14. nóvbr.} hinum áhöldunum, og skal allt, sem heyrir vitanum til, undirbúið á sem fullkomnastan hátt undir kveykingu vitans um kvöldið.
- B. Ljósersrúðurnar, svo og áhöld þau, er brúkuð eru, skulu hreinsuð. Ljósersherbergið og hin herbergin, stigin upp vitann, tröppur, gluggar, o. s. frv. skulu sömuleiðis hreinsaðir og þar að auki þvegnir hvern laugardag eða optar ef nauðsynlegt er.

15. gr.

Frá því að dagvinnunni eptir álitni vitavarðar er lokið á fullnægjandi hátt og þangað til $\frac{1}{2}$ klukkustundu fyrir sólsetur (10. gr.) er það undir almennum kringumstæðum ekki nauðsynlegt, að fleiri en annar vitagæzlumaðurinn sjeu til staðar til að hafa umsjón með vitanum. Ef að vitavörðurinn yfirgefur vitabygginguna á þessu tíma-bili skal hann skýra aðstoðarmanni sínum frá því. Burtför um lengri tíma má ekki eiga sjer stað nema með skriflegu leyfi landshöfðingja; en ekki má búast við, að það verði veitt, nema sannað verði, að gæzlan á vitanum bíði ekkert tjón við það.

16. gr.

Ef skipbrot skyldi eiga sjer stað, er það skylda vitavarðar næst því að veita skipbrotsmönnum alla mögulega hjálp, að leita skýrslu um, hvort vitinn hafi sjest frá skipinu, og ef svo er, hve löngum tíma, áður en strandið bar að hendi.

Skýrslur þær, er hann fær þar um og það annað, er hann frjettir um orsaki-rnar til strandsins og hin nánari atvik við það ber að rita í vitabókina og tafarlaust tilkynna það landshöfðingja.

17. gr.

Vitavörður má leyfa mönnum er skýra frá nöfnum sínum og heimilum, og sem ekki er ástæða til að gruna um neina ósiðsemi, að skoða vitabygginguna. Skal þeim sýnd öll kurteisi og viðfeldni. Ekki má leyfa óviðkomandi mönnum að skoða vitann, meðan logar á honum, eða á þeim tíma dagsins, er varðmennirnir starfa að honum eða því, er honum fylgir, samkvæmt 14. gr. Í vitaturninum skal óviðkomandi mönnum ætíð fylgt af vitaverði, sem ber ábyrgð fyrir sjerhverri skemmd, er af þeirra völdum kynni að orsakast.

18. gr.

Verði vitavörðurinn brotlegur með tilliti til aðalábyrgðar þeirrar, er á honum hvílir (2. og 9. gr.) mun honum eptir ákvörðun landshöfðingja annaðhvort úrskurðuð peningasekt eða vikið frá vitapjónustunni eptir málavöxtum, eða mál mun verða höfðað á hendur honum. Þar að auki ber honum í hverju einstöku tilfelli að borga skaða þann, er kynni að hafa hlotizt af yfirsjón hans eða vanrækt á skyldum sínum.

Fyrir sjerhvert annað brot á ákvörðunum þeim eða sjerstökum fyrirskipunum, er gilda um vitabygginguna skal vitaverðinum hegnt sömuleiðis eptir ákvörðun landshöfðingja, annað hvort með því að dregið verða af launum hans, eða að honum verði vikið frá um stundarsakir eða að öllu leyti.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 14. nóvbr. 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Reglur

til leiðbeiningar við virðingargjörð á fasteignum, er ætlað er til að verði veðsettar fyrir lánum úr viðlagasjóði.

1.

Áður en virðingargjörðin fer fram, ber beiðanda að útvega og afhenda virðing-armönnum:

1. Vottorð hlutaðeigandi sýslumanns eða bæjarfógeta um eignarheimild eigandans og veðbönd þau, er á eigninni hvíla, og ber að svo miklu leyti, sem mögulegt er, að taka fram í þessu vottorði, hvað jörðin síðast hafi verið seld fyrir.

2. Skirteini um brunabótaandvirði húsa þeirra, er á eigninni eru byggð, sje nokkurt þeirra tryggt til brunabóta.

3. Eptirrit eptir síðustu úttektargjörð á eigninni, ef til er.

2.

Skoðunar og virðingargjörðin miðar til þess að finna það andvirði eignarinnar, er selja má hana sanngjarnlega fyrir eptir gæðum hennar og algengu verðlagi (sbr. 8. gr. tilsk. 18. febrúar 1847 og 3. gr. tilsk. 27. maí 1848); en svo að sjeð verði, á hverju virðingarmennirnir byggja mat sitt, ber þeim

1. að kynna sjer og lýsa eigninni allri og hlunnindum, er henni fylgja og byrðum þeim, er á henni hvíla;

2. að reikna út tekjur þær, er ætla má, að fáist af eigninni og gjöld þau, er á henni hvíla.

3.

Lýsingin á eign þeirri, er virða ber, á að innihalda skýrslu um hvert það atvik, er getur verkað á andvirði eignarinnar. Ber því að skýra frá:

a, afstöðu eignarinnar. Um *jarðeign*, á að taka fram, í hvaða dal, vík, firði, hreppi, sýslu hún sje, hve langt sje til næsta kaups, og hvernig vegurinn þangað sje, hvort land jarðarinnar að öllu eða nokkru leyti liggi undir skemmdum af völdum náttúrunnar (skriðum, sandfoki, sjáfarágangi o. fl.).

Sje það *húseign*, sem á að meta, ber að skýra frá, hvernig hún liggur við kaupskap, handiðnum, sjáfarútveg o. s. frv., og ber að tilgreina það stræti eða svæði í viðkomandi verzlunarstað, er hún liggur við.

b, ásigkomulag eignarinnar. Í lýsingu á *jörð* ber fyrst að skýra frá dýrleika hennar bæði að fornu og nýju mati, þá skal geta um landamerki hennar. Enn fremur ber að lýsa húsum jarðarinnar, heygörðum- og tóptum, byggingarlagi sjerhvers húss, ástandi víða, þaks, og veggja, o. s. frv. Kálgörðum þeim, sem á jörðinni eru, skal lýsa, tölu þeirra og stærð, túngörðum, tröðum, vörslugörðum, kvíum, rjettum, brúm og öðrum mannvirkjum; svo ber og að geta um rækt þá, sem tún og engjar eru í, hvort færikvíar sjeu hafðar, hvort bæjarfor sje byggð eða áburðurinn á annan hátt drýgður, hvort mótak sje í landinu og hvort það sje notað, að hve miklu leytitún sje sljett eða þýft, vatnsveitinga skurðir sjeu í eingjunum, hve margir hestar fáist í meðalári af töðu og hve margir af úthei, og hve mikið fólks og hesta hald bóndinn þurfi að hafa til þess að ná þessum heyjum í meðalári. Loksins skal lýsa afrjett, úthögum, skógum og fjalldrapa eða hrísi, selalátrum, æðarvarpi og eggveri, þar sem slíkt á sjer stað, reka, sjáfarútvegi o. s. frv.

Kúgildi þau, er fylgja jörðinni, ber að telja, og ber þar að auki að skýra frá því,

hver fjenaður nú sje hafður á jörðinni auk innistæðukúgildanna, bæði nautgripir, hestar og sauðkindur, og hvort þetta sje meira eða minna, en virðingarmenn ætla, að jörðin geti borið eptir þeirri rækt, sem hún nú er í. 175
29. nóvbr.

Sje það húseign, sem virða á, ber að tilgreina hin einstöku hús, er eigninni fylgja, og ástand þeirra. Hverju húsi á að lýsa sjer, tilgreina hve langt það sje og breitt, hvort það sje ein- eða tvíloftað, hvort kjallari sje undir því, hve nær það sje byggt, og úr hverju það sje byggt, hvernig þakið sje á því, hve mörg herbergin, stofurnar eða klefarnir sjeu í því, og hvernig þau sjeu útbúin, hve margar eldavjelar og ofnar fylgi því, og til hvers húsið sje haft, og ef það er íbúðarhús, hvort fleiri en ein fjölskylda búi í því, hvort húsið sje tryggt til brunabóta og fyrir hve miklu. Loksins verður að lýsa lóð þeirri, er fylgir húseigninni, kálgarði, túni, stakkstæði, porti eða hlaði, uppskipunarbrú og hverju öðru, er henni fylgir.

4.

Reikningur á tekjum þeim, er hafa má af jarðeign og gjöldum þeim, er fylgja búskapnum á henni, má falla burt, ef sá, sem beiðist gjörðarinnar, óskar að virðingarmennirnir að eins athugi, hvort andvirði hennar sje ekki að minnsta kosti 20falt afgangur, er gelst af henni, sje hún leigð út, eða er virðingarmennirnir meta, að hún væri sanngjarnlega leigð fyrir, búi eigandi sjálfur á henni.

Ber þá virðingarmönnum að skýra frá landskuld þeirri og leigum, er goldnar eru af jörðinni, og peningaverði þeirra, og að athuguðu öllu ásigkomulagi jarðarinnar, eins og þeir hafa lýst því, að láta í ljósi álit sitt um, hvort leigumáli þessi sje sanngjarn eptir ágóða þeim, er hafa má af jörðinni, og eptir því, sem aðrar álíkar jarðir eru leigðar þar í sveit, en búi eigandi sjálfur á jörðinni, meta virðingarmenn leigumálann að öllu leyti. Greiði ekki leiguliðinn öll gjöld, er hvíla á jörðinni, ber að draga þau frá afganginu, áður en það er margfaldað með 20.

Nú vill beiðandinn ekki láta byggja virðinguna á afgangi því, er virðingarmenn meta sanngjarnt, og geta þá virðingarmennirnir ekki skorast undan að semja ítarlegan reikning yfir tekjur og gjöld jarðarinnar. Skal þá hafa hliðsjón af skýrslum þeim, er beiðandi, eða sá, sem býr á jörðinni, lætur virðingarmönnum í tje um tekjur þær, er hann hefir af jörðinni, og það, sem hann kostar til þess að ná því, er jörðin gefur af sjer og koma því í peninga; en ekki mega virðingarmenn ganga eingöngu eptir því, heldur ber þeim að athuga, hvernig tekjurnar og gjöldin yrði, ef jörðin væri notuð, eins og ráð má gjöra fyrir, að hver hygginn búmaður gæti notað hana.

Ber þeim þá að ætla á, hve margar skepnur bóndinn myndi geta haldið á jörðinni auk kúgildanna, og hve margra manna hann myndi purfa með í viðbót við sjálfan sig, til þess að heya fyrir þeim skepnum, er jörðin framfleytir, og vinna jörðina upp að öllu leyti. Þá reiknast það, sem búið gefur af sjer árlega, svo sem

a, mjólk (af kúm og ám),

b, ull,

c, sauðir og aðrar kindur, er lóga má frá búinu,

d, tryppi og úngneyti,

e, hrís, mór, viðarkol, ef kostur er á að selja slíkt frá jörðinni, henni að skaðlausu,

f, tekjur af æðarvarpi, eggveri, eða öðrum slíkum hlunnindum,

g, meðalhlutir eptir vermenn þá, er ætla má á, að gjörðir verði út frá jörðinni.

Frá hverri tekjugrein um sig telst það, sem ætlað er á, að gangi með til heimilisins, þ. e. til fæðis og klæðis bóndanum, fjölskyldu hans, og hjúum þeim, sem þarf til

Hinn 31. desember 1878.

175 að gegna búinu, og verður þar eptir að reikna út, hvað megi ætla, að fengist árlega í peningum, fyrir það, sem afgangsróði af hverri af hinum nefndu tekjugreinum um sig, og ber þá í stað mjólkurinnar að telja smjör það, ost og skyr, er ætlað er, að selja megi frá jörðinni.

Þegar þannig eru fundnar allar tekjur þær, er hafa má af búinu, á að reikna út gjöld þau, er á því hvíla, þannig að metið sje:

a, Andvirði fjenaðar þess, er ætla má, að ábúandinn hafi á jörðinni auk innstæðu-peningsins, og á að telja sem árlegt gjald, er hvílir á búinu, 6% vexti af fje þessu.

b, Hinn eiginlegi búkostnaður, og teljast þar með hæfileg verkalaun bóndans og konu hans, að svo miklu leyti þau álítast ekki úttekin í framförir því á þeim sjálfum og ó-mögum þeirra, er jörðin veitir þeim, laun hjúa þeirra, er nauðsynleg eru á jörðinni og kaupamanna, enn fremur allt það er nauðsynlegt er að taka út í kaupstað eða kaupa annarstaðar að, til þess að halda við búinu á viðunanlegan hátt, þar á meðal yngja upp hús jarðarinnar, og loksins ber að bæta við tilkostnaðinn 10% af öllum kostnaðinum, til þess að mæta óvissum gjöldum.

e, Skatt til landssjóðs, tíund til prests, kirkju og fátækra, amts, sýslu og hrepps-gjald, og önnur gjöld að svo miklu leyti, sem þau hvíla á búinu, og þeim ekki er jafnað niður eptir efnum og ástandi.

Reikningurinn yfir tekjur og gjöld af húseign er gjörður á þann hátt, að ætlað er á, hver leiga geti sanngjarnlega fengizt af henni, með tilliti til atvinnu þeirrar, er sá eða þeir, er búa í húsunum, geti haft þar á staðnum og leigu þeirrar, er almennt er goldin af líkum húseignum. Ef eigandi notar ekki sjálfur húseignina, en leigir hana út að nokkru eða öllu leyti, ber að tilgreina leigu þá, er honum nú gelzt, og má þá ekki virða leiguna af eigninni meir en þessa leigu, er í rauninni gelzt af henni, þar á móti er sjálfsagt virðingarmönnunum innanhandar að virða leiguna minna, ef þeim virðist leiga sú, er eigandinn hefir af eigninni, ósanngjarnlega há.

Meðal gjalda skal fyrst meta hina árlegu viðgerð að húsinu og öðrum mannvirkjum á lóðinni og fyrningu þeirra, þar næst skal tilgreina brunabóttagjald húsanna, og loksins gjöld þau, er hvíla á þeim til almennings sjóða (húsaskatt, kirkjutíund, lóðar-toll o. s. frv.).

Þegar búið er að virða tekjur og gjöld einhverrar eignar, ber að draga hin síðarnefndu frá hinum fyrnefndu, og það, sem þá kemur út, er tekjuafgangurinn.

5.

Virðinguna á eigninni, eins og hún mundi ganga kaupum og sölum, eiga virðingarmennirnir að framkvæma með hliðsjón af tekjuafganginum eða jarðaaufgjaldinu svo samvizkusamlega og rökilega, sem þeim framast er unt, og þannig að þeir geti staðfest virðinguna með eiði, ef krafizt verður. Í sambandi hjer við verður að skýra frá, hve nær eignin hafi síðast gengið kaupum og sölum, og hvað hún þá hafi verið seld fyrir. Sje virðingarverð það, sem matsmenn ákveða, meira en eignin seldist, ber að skýra frá ástæðum virðingarmanna til þess (hvort jörðin hafi tekið bótum, síðan hún var seld o. s. frv.).

6.

Sýslumenn og bæjarfógetar skulu hafa nákvæmar gætur á því, að virðingarmenn þeir, er þeir kveðja til þess að virða fasteign, sjeu ekki skyldir eða tengdir þeim, er eignina á, eður þeim, er óskar að veðsetja eignina, eins og systkinabörn eða nán-

ara. Einnig ber þeim að gæta þess, að byggingarfróðir menn virði húseignir, og að virðingarmenn á jörðum sjeu góðir og greindir búmenn. Bezt virðist fara á því, að hreppstjórar eða úttektarmenn verði kvaddir til þess að virða jarðeignir, sjeu ekki tengdir eða skyldleiki því til fyrirstöðu. En sýslumaður er ekki bundinn við hreppstjóra eða úttektarmenn. Það er jafnvel ekkert því til fyrirstöðu, að hann skipi utansveitar- eða utan hjeradsmenn til þess að framkvæma virðinguna, ef þeir fást til þess, og verða að álítast eins kunnugir búnaðarháttum í viðkomandi sveit eða hjeraði og innansveitar- eða hjeradsmenn.

7.

Þegar virðingargjörðin er um garð gengin og rituð, skulu virðingarmennirnir bæta við hana yfirlýsingu um, að þeir sjeu fúsir á að staðfesta hana með eiði, ef krafist verður. Ef hreppstjóri eða úttektarmaður tekur þátt í virðingunni, ber honum þar að auki að skírskota til eiðs þess, er hann hefir unnið sem hreppstjóri eða úttektarmaður. Þar eptir dagsetja þeir gjörðina, rita nöfn sín undir hana, og senda hana sýslumanni, er fer nákvæmlega yfir hana og ritar á hana athugasemdir sínar.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 29. nóv. 1878.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um innheimtingu vitagjalds.* — Jafnframt því að leiða þóknanlegt athygli yðar, herra amtmaður, að auglýsingu þeirri um, að vitinn á Reykjanesi komi í fullt gagn 1. desember, er prentuð er í stjórnartíðindunum B 1878 — 155, og að lög um vitagjald af skipum, dagsett 12. apríl 1878 náði gildi frá sama degi, vil jeg þjónustusamlega skora á yður að leggja fyrir hlutaðeigandi lögreglustjóra (bæjarfógeta og sýslumenn) að heimta inn gjald þetta frá nefndum degi með öðrum skipagjöldum, og að rita það í sjerstakan dálk, er gjöra skal í hinni löggiltu aukatekjubók á eptir þeim dálki, sem ritað er yfir: «Erfðafjárskattur», og skal síðan gjöra grein fyrir vitagjaldinu, samkvæmt fyrirmælum reglugjörðar 26. maí þ. á.

Þar að auki ber hlutaðeigandi reikningshöldurum í janúarmánuði ár hvert að senda amtmanni áleiðis til landshöfðingja skrá um öll skip þau, er gjöld hafa verið heimtuð af, og skal skrá þessi innihalda hinar nauðsynlegu skýringar um nöfn skipanna, hvar þau eigi heima, hve mikið þau beri, hve nær þau hafi komið á viðkomandi höfn, hve nær greitt gjaldið, og hve mikil upphæð þess hafi verið.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um skilfyrir aukatekjum.* — Með brjefi frá 10. október þ. á. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Árnessýslu, þar sem hann setur fram nokkrar spurningar, viðvikjandi reglugjörð 25. maí þ. á. um innheimtingu og reikningsskil á aukatekjum o. fl. og látið þjer í ljósi um þær það álit,

1. að hagfelldast sje að reikna tímabil það, er getur um í 5. grein reglugjörðarinnar þannig, að hinn fyrsti ársfjórðungur, sem reikningsskil eiga að gjörast fyrir, teljist til 30. september, og síðan sje farið eptir almanaksárinu.

177
4. desbr. 2. að gjöld þau, er getur um í næst síðasta dálki fyrirmyndarinnar við reglugjörðina, eigi ekki að greiðast í landssjóð, og

3. að þar sem gjaldheimtumenn eru skyldir að gjöra grein fyrir aukatekjum og gjöldum þeim, er til falla á hverjum ársfjórðungi með næsta pósti þar á eftir, geti þeir því að eins tekið gjöldin undir sjálfum sjer upp í laun sín, að launin sjeu komin í gjalddaga, og beri þeim þá að senda landfógeta í stað peninga kvittun fyrir laununum.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að jeg fellst á það, sem þjer þannig hafði tekið fram.

178
10. desbr. — *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um húsa-skatt af torfbæjum.* — Út af fyrirspurn hreppstjórans í Akraneshreppi, er jeg meðtók með brjefi yðar, herra sýslumaður frá 15. f. m. vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að torfbæjir eru skattskyldir eigi síður en önnur hús, samkvæmt lögum 14. desember f. á. og að virða skal með hverri húseign geymsluhús þau, skemmur, hjalla og smiðjur, er henni fylgja. Ofnar, eldunarvjarlar, rúm í svefnhúsum, smiðjubelgir, steðjar og önnur slík áhöld verða þar á móti því að eins talin með húseign, að þau sjeu múruð inn í húsið, eða fest við það á þann hátt, að það sje ljóst, að ætlast hafi verið til, að þau fylgdu húsinu, meðan það væri notað.

179
16. desbr. — *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um viðgjörð við dómkirkjuna.* — Eftir að jeg samkvæmt brjefi ráðgjafans frá 15. ágúst þ. á. (Stjórnartíð. B, 128) hefi gjört samning við Jakob trjesmið Sveinsson um að hann takist á hendur viðgjörð við Reykjavíkur dómkirkju árið 1879, þannig að verkið á að byrja svo snemma að vorinu, sem tíð og veðurlag leyfa, og vera leitt til lykta, að minnsta kosti svo, að messað verði í kirkjunni, fyrir veturnætur 1879, vil jeg hjer með þjónustusamlega mælast til þess, að stiptsyfirvöldin vildu þóknanlega gjöra nauðsynlega ráðstöfun til þess:

1. að útvegað sje hæfilegt húsnæði til guðspjónustugjörðar, meðan á verkinu stendur og dómkirkjan ekki verður notuð til þess, eftir því sem að ofan er ávíkið, eða frá 1. apríl til veturnótta 1879.
2. að stiptsbókasafnið og forngripasafnið, sem og hvað helzt annað, sem kynni að vera geymt á kirkjuloftinu, og sem gæti hindrað viðgjörðina, sje flutt burt þaðan fyrir lok marzmánaðar, og er það áskilið í samningnum, að þetta sje gjört, án þess yfirsmiðurinn kosti nokkru þar til.

180
20. desbr. — *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um kirkjulegt tímarit.* — Eftir að jeg með þóknanlegu brjefi frá 23. f. m. hefi meðtekið álit stiptsyfirvaldanna um beiðni dómkirkjuprests sira Hallgríms Sveinssonar, að sjer verði veittur 250 til 300 kr. árlegur styrkur til að kosta kirkjulegt tímarit, sem þeir prófastur sira Þórarinn Böðvarsson ætla sjer að gefa út eftir áskorun prestafundarins (synodus) og kalla: «Kirkjutíðindi fyrir Ísland», og sem ætlast er til, að komi út 4 sinnum á ári, hjer um bil 3 arkir í hverju hepti, hefi jeg af upphæð þeirri, sem í 15. gr. fjárlaganna fyrir 1878 og 1879 er ætluð til eflingar visindalegra og verklegra fyrirtækja, veitt sem styrk í tjeðu tilefni 100 kr. fyrir það tvöfalda hepti, sem til er ætlast, að komi út fyrir þetta ár. og 200 kr. fyrir árið

1879. Með því þar að auki, að hið áminnzta tvöfalda hepti fyrir árið 1878 á að inni- **180**
halda nefndarálit brauðamats og kirkjumála nefndarinnar með tilheyrandi frumvörpum, ^{20. desbr.}
er jeg fús á enn fremur að veita útgeföndunum 50 kr. styrk fyrir þetta hepti með því
skilyrði, að jeg fái af því 70 expl. kauplaust.

Þetta læt jeg eigi undanfalla þjónustusamlega að tjá stiptsyfirvöldunum til þókn-
anlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Reikningar

um árið 1878.

Styrktarsjóður handa þeim, er biða tjón af jarðeldi. **181**

Tekjur.		Kr. a.	Kr. a.
Samkvæmt reikningi frá gjaldkera samskotanefndarinnar í Kaup- mannahöfn á sjóðurinn:			
a. innritunarskírteini G fol. 626	16500	»	
b. konunglegt skuldabréf L. 15496 að upphæð 500 rd.	1000	»	
c. í peningum			99 35
Frá sýslunefndinni í Norður-Múlasýslu hefi jeg meðtekið með brjefum 2. okt. f. á. og 13. júlí þ. á.			2184 25
Vextir af skuldabréfum L. 5606 og N. 1282 áfallnir 11. júní og 11. desbr. þ. á.			48 »
Vextir af skuldabréfum L. 15496, C. 2622, F. 4290 áfallnir 11. þ.m.			44 »
			2375 60
Gjöld.		Kr. a.	Kr. a.
Keypt konungleg skuldabréf L. 5606, N. 1282, F. 4290 og C. 2622 samtals hljóðandi upp á			
Póstburðargjald	2400	»	2162 72
Sparisjóðsbók Nr. 986			12 30
Eptirstöðvar: Í konunglegum skuldabréfum og innritunarskírteini	17500	»	» 30
Í sparisjóði	200 28		200 28
Eptirstöðvar alls	20100 28		2375 60

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 31. desember 1878

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Ágrip

af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn biskups.

I.

Prestaekknasjóðurinn.

182

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1877	13439 kr. 91 a.
Flyt 13439 kr. 31 a.	

182

Fluttar 13439 kr. 31 a.

2. Árstíllög og gjafir:			
a. Prófasti og presta ¹	117 kr. 88 a.		
b. Biskups	20 — » -	137 — 88 -	
3. Innkomið fyrir bækur:			
a. «Blómsturkölfur»	6 — » -		
b. Frá biskupi fyrir «Nýtt smásögusafn»	200 — » -		
c. Frá sama fyrir «Smásögur 1876» (enn fremur)	10 — » -	216 — » -	
4. Goldin innstæða af gjafabrjefi Jóns sál. Guðmundssonar og konu hans Hólmfríðar Þorvaldsdóttur:			
a. Í peningum	126 — 31 -		
b. Í verzlunarhlutabryfi	50 — » -	176 — 31 -	
5. Vextir á árinu 1878:			
a. Inn komnir:			
α, af veðskuldabryfum	380 kr. 30 a.		
β, — ríkisskuldabryfum	64 — » -		
γ, — innstæðu í sparisjóði	28 — 85 -	473 — 15 -	
b. Útistandandi:			
α, af 2 veðskuldabryfum	40 — » -		
β, — gjafabryfi Jóns Ingvaldssonar fyrir ár 1878	4 — » -	44 — » -	517 — 15 -
		Samtals	14487 — 25 -

Athugasgr. Innstæða og áður áfallnir vextir þessa gjafabryfs felast í tekjulið 1.

Gjöld:

1. Úthlutað á synodus	300 kr. » a.
2. Innstæðan af gjafabryfi Jóns Guðmundssonar og konu hans var í fyrra árs reikningi með áföllnum vöxtum talin	216 kr.,
en við uppgerð búans gat hún eigi orðið nema	176 — 31 e.,
Mismunurinn 39 kr. 69 a. verður tap sjóðsins og færast til útgjalda	39 — 69 -
	Fluttar 339 kr. 69 a.

1) Sira Hallgrímur Sveinsson	12kr.	Sira Jón Thóraréssen	Fluttar 63kr.
— Gunnar Ólafsson	6 —	— Vigfús Sigurðsson	12 —
— Jón Reykjalín	2 —	— Guttormur Vigfússon	6 —
— Jón Þorsteinsson	6 —	— Jón Bjarnarson	2 —
— Benidikt Kristjánsson á Grenjaðarst.	2 —	— Páll Ingimundarson	4 —
— Benidikt Kristjánsson á Múla	6 —	— Danfel Halldórsson	2 —
— Stefán Þorvaldsson (gjöf)	10 —	— Sæmundur Jónsson	4 —
— Sigurður Gunnarsson á Hallormsstað	8 —	— Stefán Stephensen	4 —
— Þorsteinn Þórarinnsson	2 —	— Valdimar Briem	2 —
— Guttormur Guttormsson	2 —	— Jón Högnason	2 —
— Jón Austmann	4 —	— Jóhann Briem	2 —
— Hjörleifur Guttormsson	2 —	— Jón Jónsson	4 —
— Páll Jónsson	2 —	— Eggert Sigfússon	2 —
— Tómas Bjarnarson	2 —	— Magnús Jóseppsson	2 — 88 a.
— Arnljótur Ólafsson	1 —		Samtals 117 — 88 a.
	Flyt 63 —		

Fluttar 339 kr 69a. **182**

3. Sjóður við árslok 1878:

a. Ríkisskuldabryf	1600 kr. » a.		
b. Veðskuldabryf	11265 — » -		
c. Móti tekjulið 4. a—b færast til jafnaðar	176 — 31 -		
d. α, ógoldin innstæða af gjafabryfi Jóns Ingvalds-sonar	100 kr.		
β, ógoldnir vextir af þeim 100 kr. frá $11\frac{1}{6}$ 63 til $11\frac{1}{6}$ 78 (í 15 ár 4%)	60 —		
γ, ógoldnir vextir af öðrum 100 kr. frá $11\frac{1}{6}$ 63 til $11\frac{1}{6}$ 65 (í 2 ár 4%)	8 —	168 —	» -
e. Móti tekjulið 5—b α færast til jafnaðar	40 —	» -	
f. Í sparisjóði Reykjavíkur	845 —	72 -	
g. Í verzlunarhlutabryfi	50 —	» -	
h. Í peningum	2 —	53 -	14147 — 56 -
	Samtals	14487 —	25 -

II.

Guttormsgjöf.

183

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1877	1572 kr. 29 a.
2. Vextir á árinu 1878	61 — 45 -
	Samtals 1633 — 74 -

Gjöld:

Sjóður við árslok 1878:

1. Ríkisskuldabryf	836 kr. 27 a.
2. Veðskuldabryf	700 — » -
3. Peningar	97 — 47 -
	Samtals 1633 — 74 -

III.

Sjóður af árgjöldum brauða.

184

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1877	2069 kr. 24 a.
2. Vextir á árinu 1878	82 — 40 -
	Samtals 2151 — 64 -

Gjöld.

1. Úthlutað á synodus	82 kr. 40 -
2. Sjóður við árslok 1878:	
a. Ríkisskuldabryf	200 kr. » a.
b. Veðskuldabryf	1860 — » -
c. Peningar	9 — 24 -
	Samtals 2151 — 64 -

Sjóður fátækra ekkna í Norðurlandi, einkum í Hegranesþingi.
Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1877	1603 kr. 70 a.
2. Vextir á árinu 1878	63 — 4-
Samtals	1666 — 74-

Gjöld.

1. Úthlutað 2 ekkjum í Skagafirði	60 kr. » a.
2. Sjóður við árslok 1878:	
a. Ríkisskuldabryf	276 kr. » a.
b. Veðskuldabryf	1300 — » -
c. Peningar	30 — 74- 1606 — 74-
Samtals	1666 — 74-

Skrifstofu biskups, Reykjavík 31. desember 1878,

P. Pjetursson.

KONSÚLL SKIPADUR.

Með því að Niljóníus faktor Zimsen hefir verið skipaður konsúlaragent hins frakkneska þjóðveldis, hefir hans hátign konunginum þóknast 5. október þ. á. að játa og samþykkja þetta embætti hans, þannig að hann njóti forgangsriðtinda þeirra og undanþágna, er bera konsúlaragentum útlendra ríkja.

Stjórnartíðindin, báðar deildir, A og B má panta á ritstofu landshöfðingja og öllum póststöðvum á landinu. Borgun fyrir þau er 1 kr. 66 a. um ár það, sem er að liða, þá er þau eru keypt, og verður að greiða hana fyrirfram, um leið og þau eru pöntuð. Um undanfarin ár eru stjórnartíðindin eigi til öðruvísi en hept, og kosta 1 kr. 90 a. árgangurinn, nema sá um árið 1874; hann kostar ekki nema 95 aura.

Stjórnartíðindin eru send þeim, sem æskja þeirra með póstum. Sje eitthvað áfátt við sendinguna, ber annaðhvort viðtakanda sjálfum eða hlutaðeigandi póstmanni samkv. 23. gr. auglýsingar 3. maí 1872, með næsta pósti eptir, að sendingin kom, að skýra ritstofu landshöfðingja frá því, sem vantar. Embættismönnum og hreppsnefndaroddivitum er skylt að halda þeim stjórnartíðindum, er þeim eru send kauplaust, saman í góðri reglu, og munu þeir að öðrum kosti verða skyldaðir til að útvega tíðindin eptir á af nýju á eigin kostnað.

